

Vészits Andrea

**BOSZORKÁNY-
SZIGET 28 73**

Olvasópéldány © Tilos az Á Kiadó

Vészits Andrea

BOSZORKÁNY- SZIGET 28 73

A sorozat kötetei:

Időfutár 1.

A körző titka

Időfutár 2.

A királynő palástja

Időfutár 3.

A próbák palotája

Időfutár 4.

A káosz temploma

Időfutár 5.

A por hatalma

Időfutár 6.

A holnap ostroma

Időfutár 7.

Az elloptott időgép

Időfutár 8.

A visszazökkent idő

*A varázsfuvola-akció
színdarab*

[1] A titokzatos gardróblátogató

ISBN 978-963-587-285-5

Megjelent a Tilos az Á Könyvek kiadásában 2022-ben.
www.tilosazakonyvek.hu

Szöveg © Vészits Andrea, 2022
Kiadás © Pagony Kiadó Kft., 2022

Felelős kiadó: Demény Eszter és Ürögdi András
Felelős szerkesztő: Kovács Eszter
Műszaki vezető: Pais Andrea
Borítóterv: Szabó Vince ötlete alapján Gráf Dóra
Szerkesztő: Kovács Eszter és Csobod Luca
Tördelő: Gráf Dóra

A szöveget Lehotka Gábor gondozta.

Produkción munkák: Wunderlich Production Kft.
Produkción vezető: Mészáros Gabriella

Nyomás, kötés: Alföldi Nyomda Zrt.
Felelős vezető: György Géza vezérigazgató
www.anyrt.hu

Tekla sietősen feltépte a gardrób ajtaját, és megragadta az első keze ügyébe eső pulóvert, ami történetesen az anyjái volt. A magyaróra már két perce elkezdődött, és ő úgy okoskodott, hogy ha a pizsamájára felhúzza a pulóvert, akkor senki sem fogja észrevenni, hogy még fel sem öltözött. De végül mégiscsak macskamancsmintás pizsamában ült a monitor elé az osztály nagy derűségére. A pulóvert ugyanis a padlóra ejtette, amikor meglátta, hogy egy vadidegen férfi is tartózkodik a gardróbban. Csokoládébarna házikabátban, a szájában füstölgő szivarral kissé tanácstalanul nézegette a sarokba száműzött televíziót, amin Pusztai prof a cipőit tartotta, mióta lemondta az előfizetést.

Teklának ismerős volt a férfi, csak fogalma sem volt róla, hogy honnan. De nem is akart a dolog végére járni. Amilyen gyorsan csak tudott, kihátrált a gardróból, és bezárta maga után az ajtót. Aztán még a biztonság kedvéért odahúzott egy karosszéket, és feltámasztotta vele a kilincset.

Az anyja és Lőrinc annyit hómofiszoltak, hogy lassan már kezdtek az agyára menni. Bezzeg most nem volt ott-hon egyikük sem.

Bement a szobájába, lerogyott az íróasztalához a nyitott laptop elé, és szinte gépiesen csatlakozott a magyarórához. A huszadik századi magyar szatíráról volt szó éppen. Ez érdekelt, mondjuk, most a legkevésbé. Mi a fenét csináljon? A rendőrséget mégse hívhatja ki. Telefonáljon Lőrincnek? Ahogy így lázasan töprengett, pillantása a képernyőre esett, és kiguvadt a szeme.

– Na, ne! – kiáltott fel valaki élesen. Eltelt pár másodperc, mire rájött, hogy ő maga volt az. A titokzatos gardróbátogatót ábrázoló fénykép, amely ezt a végzetes reakciót kiváltotta belőle, hirtelen eltűnt a képernyőről, és helyette feltűnt Matu feje.

– Madame Tekla! Milyen megtisztelő, hogy csatlakozik hozzánk! – brummogta a tanárnő, aki pont úgy nézett ki, mint egy szökere festett grizzly medve. – Megtudhatnám, ezúttal mi az oka a késésnek? Gondolom, nem forgalmi dugó akadályozta, hogy az ágyától eljusson az asztalig. Ezúttal milyen csodálatos magyarázattal óhajt előrukkolni?

De Tekla csak bámult a magyartanárnőre, és nem szólt.

– Ezt nem hiszem el! – álmélkodott Matu. – Madame Tekla ez egyszer nem tud mit mondani?

Hát nem tudott. Mégis mit mondhatott volna? Hogy egy kábé kilencven éve halott író szivarozik a gardróbjukban?!

Még javában tartott a magyaróra, amikor Pusztai professzor rontott be a szobába, és vádlón Teklára meredt.

– Te rászoktál a dohányzásra? – kérdezte kissé felcsúszott hangon.

Teklának még ideje sem volt tiltakozni, Matu máris lecsapott Pusztai professzorra a vörösre lakkozott, hatalmas mancsával.

– Kedves anyuka, ha nem zavarja, éppen órát tartok. Most már tudom, honnan hozza Tekla a fegyelmetlen-séget és a nemtörődömséget.

– Engem ne kedvesanyukázzon le, kedves Matu tanárnő! – hajolt egészen közel a kamerához Pusztai professzor –, miután eddig három alkalommal mutatkoztam be önnek. Ennyit a nemtörődömségről! – és ezzel kinyomta a számítógépet.

Tekla biztos volt benne, hogy Matu nem felejtette el az anyját, akit eddig három fogadóórára rendelt be, mert Pusztai professzorra az is emlékezett, aki mindössze egy mondatot váltott vele. Vagy annyit sem. Matu csak szívatja az anyját, mert ilyen a természete. Mindenesetre Tekla hálát adott a vírusnak meg a karanténnak, hogy Matu most egy jó ideig nem hívhatja be, mert az anyja meglehetősen dűltan érkezett haza azokról a fogadóórákról.

Ráadásul Tekla változatlanul bukásra állt magyarból. Még véget sem ért az óra, de már most is kapott egy egyest. Ugyanis ahelyett, hogy figyelt volna, a neten nyomozgatott a titokzatos gardróbátogató után. De ezt a karót szerencsére már nem volt alkalma befűjni Matunak.

Tekla csak elképzelni tudta, milyen fejet vághat most a tanárnő, mert nem remélhette, hogy valamelyik osztálytársának lesz annyi esze, hogy egy screenshotot készítsen róla. De nem időzhetett tovább Matu vélelmezett arc kifejezésénél, mert az anyja folytatta a kihallgatást.

– Ha nem dohányzol, akkor mitől volt cigarettafüst a gardróbban?

– Nem cigaretta-, hanem szivarfüst – pontosított Tekla. De Pusztai professzort ezzel nem lehetett kikököteni.

– Szóval szivaroztál? – kérdezte, ha lehet, még idegebben.

- Nem én – felelte óvatosan Tekla.
- Hanem kicsoda? – vágta csípőre a kezét a professzor. Tekla egy pillanatig hallgatott, aztán mégis kibökte.
- Hát a Móra Ferenc.

A sütő bekapcsolva, épp előmelegedett, egy nagy lábosban víz forrt, a mellette lévő platni meg üresen, vörösen izzott. A konyhaasztalon tojás, zacskó mák, egy egész csirke, kiflik, paradicsom, liszt, alma, mascarpone és turmixgép. Az előkészületekből ítélve Pusztai professzor egy legalább háromfogásos ebéd főzésének látott neki, hogy lecsillapítsa az idegeit.

Tekla megállt a konyhaajtóban, és némi ácsorgás után megjegyezte, hogy az anyja akár segítségül is hívhatná a Móra Ferencné híres szakácskönyvét.

– Kissé utánanézttem ennek a Móra Ferencnek, és kiderült, hogy ők is a Boldogasszony sugárút 13.-ban laktak.

– Nagy ügy – felelte az anyja. – Gondolom, mások is laktak itt az elmúlt száz évben, mégse sétálnak be a gardróbunkba. Különben meg honnan veszed, hogy ebben a házban lakott? A szomszéd épületen, az orvosi rendelőn van az emléktáblája.

Teklát ez a tárgyilagos ellenvetés cseppet sem rendítette meg.

– Olvastam egy levelét, amiben azt írta, hogy a Boldogasszony sugárút 13.-ban lakik. Gondolom, csak tudta a saját címét.

Tekla szótárában ugyanis a „kissé utánanézés” azt jelentette, hogy feltúrta az internetet, és órákon keresztül mindenfélét összeolvasott erről a Móra Ferencről. Az utolsó lakcímén kívül megtudott róla egy csomó haszontalanságot is, például elveszett és megkerült kéziratairól, a végre

nem hajtott végrendeletéről meg holmi díszdoktorrá való avatásról. Valamint megnézte az összes Móráról fellelhető fényképet. Többször és alaposan. Tévedés kizárva.

– Akkor is a Móra Ferenc volt – makacskodott Tekla.

– Etica nénikém állította határozottan, hogy találkozott a Móra Ferencsel valamikor a hetvenes években, amikor az író már majd negyven éve halott volt. De hát Etica szegény kicsit bolond volt, és az ideje nagy részét a Pulcz utcai klinikán töltötte.

– Nem volt mindenki bolond, akit diliházba zártak – vetette ellene Tekla Etica védelmében. – Különben meg nem képzelődhettem, mert a szivarfüstöt te is érezted.

– Lőrinc is lehetett – felelte elgondolkodva a professzor. – Mostanában gyanúsan sok időt tölt el az öltözködéssel...

Tekla nem tudott elaludni. Délelőtt rögtön ráírt Bulcsúra, hogy feltétlen beszélniük kell, aztán hívta is, többször, de nem vette fel. És azóta se olvasta el az üzenetet. Lesheti, hogy elmenjek velem az Endorra! – mérgeződött magában Tekla. Újra megnézte a telefonját, de Bulcsú még mindig nem volt elérhető.

Az ebéd meglepő módon ehető volt, talán Pusztai prof megfogadta a tanácsát, és mégiscsak belepillantott a *Móra Ferencné szakácskönyvébe*. Viszont Lőrinc hevesen tagadta, hogy cigarettázna, pláne, hogy szivarozna. Ő a füstnek még a gondolatától is rosszul lesz, és mindig mélyen megvetette ezt a barbár szokást, mármint az égő dohány szívogatását. Nem is érti, a prof hogyan feltételezhet róla ilyet. Igazán meggyőző alakítás volt, túlságosan is. Ami a cigarettázást illeti, igazat mondott, de Teklának mégis az volt az érzése, hogy Lőrinc titkol valamit. Annyira már

ismerte. De egy pillanatra se tudtak kettesben maradni, hogy beszélhessenek.

Tekla felült az ágyban, és az ablakon át csak bámulta, ahogy a ház előtt csörömpölve elfut a kivilágított villa-mos. Nem volt rajta egyetlen utas sem. Felhajtotta a ta-karót, belebújt a papucsába, és elhatározta, hogy csinál magának egy kakaót. Úton a konyha felé megtorpant a gardrób csukott ajtaja előtt. Egy pillanatig habozott, aztán lenyomta a kilincset. Épp csak bekukkant. Mi tör-ténhet?! Lőrinc és az anyja valami sorozatot bámultak a másik szobában.

A gardrób üres volt. Már a piros pulóver se hevert a föl-dön, mert az anyja felvette, összehajtogatta és a helyére tette. Nincs itt semmi látnivaló.

Ebben a pillanatban Schrödinger átszaladt a lába kö-zött, végignyargalt a gardróbban, és eltűnt. Tekla tágra nyílt szemmel bámult a macska után. Ilyen nincs! Hová lett? Először halkán ciccegni kezdett, aztán a nevé-n szó-longatta, de semmi. Schrödinger nem mutatkozott.

Tekla óvatosan elindult a polcok, fogasokon lógó ru-hák, dobozok, régi bőröndök között, aztán megbotlott, leröpült a teknőckeretes szemüvege, elveszítette az egyen-súlyát, nekiesett valami keménynek, majd lendületesen landolt egy vastag, virágmintás, vörös szőnyegen.

– Mindig úgy gondoltam, hogy a szőnyeg haszontalan holmi, de most igen jó szolgálatot tett – hallott Tekla egy kellemes, de gunyoros hangot a szoba túlsó végé-ből. Felnézett, de hunyorogva is csak egy sötétbarna fol-tot látott egy világosabb barna folt mögött. Kitapogatta a szemüvegét, az orrára illesztette, és az orozslánláb-as íróasztalnak bizonyuló világosbarna folt mögött felismerte a reggeli gardróbátogatót ugyanabban a csokoládészín

háziköntösben, ölében a vadul doromboló Schrödin-gerrel.

Tekla felült, és a vállát tapogatta, ami kissé sajgott a szekrényajtóval való találkozástól. A szekrény most tárva-nyitva állt, s szép rendben lógtak benne az elegáns öltönyök. Ez aztán szeret öltözködni, gondolta Tekla. Majd körülnézett. A szoba falait plafonig könyvespolcok borították, a szabad felületeken meg mindenféle oklevelek és díszdiplomák lógtak. És vágni lehetett a füstöt, mert a reggeli látogató szájában most is ott parázslott a szivar.

– Elégge eredeti ötlet, hogy macskával jár betörni – je-gyezte meg elmélázva –, na meg pizsamában. A közelben lakik?

– Itt lakom – tápázkodott fel Tekla a szőnyegről. – És nem vagyok betörő. Adja vissza a macskámat, és már itt se vagyok.

– Nem tartom vissza, látja – emelte fel a kezét a férfi –, bár megvallom, bolondja voltam a macskáknak, míg a hajam fekete volt és a szívem piros.

Az jó régen lehetett, amikor neked fekete volt a hajad, gondolta epésen Tekla, van annak már legalább egy év-százada is. De ezt nem mondta ki hangosan, mert szere-tett volna minél előbb eltűnni. Pizsamában betörni sem-mi ahhoz képest, mint pizsamában időutazni. Nyomorult hadron! Nem volt kíváncsi a huszadik századra, kicsit se. Épp elég rosszat hallott róla. Örült, hogy megúsza, és a huszonegyedikben született.

– Schrödinger, gyere ide, kiscicám! – szólongatta a macskát, aki a vörös füle botját se mozgatta. Láthatóan remekül érezte magát a házigazda ölében.

– Pont egy fizikusról nevezte el a macskáját? Szokatlan ötlet.

– A Schrödinger macskája – felelte türelmetlenül Tekla. Nem lehet hitelt adni annak, amit összeírkálnak. Azt olvasta, hogy ez a pasi egy valószínű polihisztor volt.

– A fizikusé volt a macska? – csodálkozott a reggeli látogató. – Netán őt is ellopta?

– Szálljon már le erről a betörődologról!

– Hogyan, kérem? Szálljak le? Honnan?

– Nem ismeri a Schrödinger gondolatkísérletét? – fakadt ki Tekla. – De hát azt mindenki ismeri.

A házigazda elnéző mosollyal a fejét rázta.

– Nem vagyok mindenki.

– Bakker! – morogta Tekla. Lehet, hogy ezzel most melé nyúlt. Mikor is volt pontosan az a gondolatkísérlet? Hirtelen nem jutott az eszébe, de aztán rájött, hogy hiába is jutna. Azt talán még lazán megkérdezhetné, hogy hányadika is van ma. De hogy milyen hónap?! Odakint már besötétedett, és a függönyök is be voltak húzva. Azt még délelőtt kiguglizta, hogy a Móra család 1932 nyarán költözött a Boldogasszony sugárútra, és az író 1933 őszén már nagyon beteg volt. De ez a pasi itt a tök ősz haja ellenére is nagyon elevennek látszott. Különböleg meg mindegy. Fogja a macskát és lelép. Nem számít, milyen év, hónap, nap van éppen. Nem feszegeti tovább ezt a Schrödinger macskája dolgot, és kész.

– Különböleg nagyon ismerős nekem. Mintha már találkoztunk volna.

Hogyne, gondolta Tekla, ma reggel a gardróbban. De hangosan csak annyit mondott.

– Tutira nem találkoztunk.

És ezzel elszántan megindult az íróasztal felé, hogy visszaszerezze a macskát.

Móra derűsen elvigyorodott.

– Schrödinger marad. Segít nekem megírni a tárcát. Úgyis épp témátlanul meredeztem az ólomszínű égre.

Ez tök hülye, állapította meg magában Tekla. Milyen tárcát?! Legfeljebb leckét lehet írni, nem pénztárcát.

– Érdekelne, hol lát ólomszínű eget?! – kérdezte kissé gúnyosan. – Itt csak stukkós plafon van százkarú, rém ronda bronzcsillárral.

– Azt, hogy bámulom a plafont, úgy fogalmazom meg, hogy témátlanul meredezek az ólomszínű égre – magyarázta türelmesen Móra. – Ez az irodalom.

– Ez a hazugság! – vágta rá Tekla.

– Ízlés dolga! – vont a vállát az író. – De tudja, mit?! Ha elmeséli a történetét, utána szabadon elvonulhat a macskájával.

– Na jól is néznénk ki, ha ezt a sztorit megírná. Mert-hogy nem írta meg!

Még csak az kéne, hogy belepancsoljak a múltba az alatt a pár perc alatt, amit a nyomorult huszadik században töltök! – idegeskedett magában Tekla.

– Ha meg nem sértem, kissé összevissza beszél – mutatott rá a nyilvánvaló ellentmondásra a macskabolond illető. – Nem írhattam meg a történetét, mivel még nem mondta el.

Tekla kezdte elveszíteni a türelmét.

– Írjon meg mást! Ami az eszébe jut. Azért író, nem? Azért van annyi szobra, azért lett kötelező olvasmány meg ilyenek.

– Annyi szobrom? – kerekedett el Móra szeme. – Nem vagyok én korunk hőse se versenyló, se diktátor, se boksbajnok formájában, hogy márványba véssenek. Csak a Tápai Tóni szobort meg egyszer, azt is gipszből, és nem mutogatjuk.

– Tévedtem – visszakozott Tekla, és legszívesebben a közeli könyvespolcra verte volna a fejét.

– És mikor lettem én kötelező olvasmány?

– Hagyjuk!

Tekla egyik papucsáról a másikra állt, és a feje kezdett elvörösödni. Móra részvétellel figyelte.

– Szeret kitalálni dolgokat? Magának se hagy nyugtot a fantáziája?

– Azt maga el se tudja képzelni, mi nem hagy nekem nyugtot, akármekkora is a fantáziája! – kiabálta Tekla. – Azonnal adja vissza a macskámat, különben sikítok!

– Csak tessék!

És Móra várt.

Tekla nem sikított.

– Nyugodtan sikítson, nincs itthon senki. A családom nyaral, a személyzet szabadnapos. Senkit sem fog zavarni. De ha kívánja, hívhatok közönséget a produkciójához. Jó hangja van?

Tekla elnézte a bársony karosszékében kényelmesen hátradőlő, szivarozgató Mórát, és rájött, hogy utálja az írókat. Az összeset. És ezt a példányt meg különösen. Schrödingerre természetesen nem haragudott.

– Élvezi, hogy szívat, mi? – kérdezte támadóan. – Bukásra állok magyarból.

– Nagyon sajnálom – felelte Móra, és őszinte együttérzés csendült ki a hangjából. – De hogy jön ez most ide?

– Úgy, hogy ezek után tutira nem fogok hülye írókat olvasgatni, arra mérget vehet! – fakadt ki indulatosan Tekla.

– Azt szeretné, hogy megírjam maga helyett a magyar-dolgozatát? – világosodott meg Móra. – Ezért tört be? Mert tényleg nem látszik tolvajnak.

Tekla gyászos helyzete ellenére kénytelen volt elröhögni magát. Mit szólna Matu egy Móra által írt dolgozathoz? Biztos adna rá egy kettést, na jó, egy kétharmadot. Végül is jó móka lenne. Kár, hogy nincs rá idő és nem is bonyolódhat bele semmibe.

– Írna, tényleg? – kérdezte mégis reménykedő képet vágva, és közelebb lépett az íróasztalhoz.

– Mi a téma?

– A szatíra a huszadik századi magyar irodalomban.

– Huszadik századi magyar irodalom? – kérdezett vissza kicsit csodálkozva Móra, s kivette a szájából a szivart, amely az épületes társalkodásuk során szépen kialudt.

Ezt a pillanatot használta ki Tekla, hogy felkapja Schrödinger, és elinaljon. Jó kis terv volt. Sajnos Schrödinger körme beleakadt a házikabátba, így nem tudott elszakadni az írótól, akit olyan viharos gyorsasággal megkedvelt. Ehelyett fájdalmasan felordított, mire a rémült és egyensúlyát veszített Tekla elengedte, és rátenyerelt az íróasztalra, bele a tintásüvegbe, ami el is törhetett volna, de szerencsére csak feldőlt, igaz, egyenesen a Móra előtt lévő kéziratra folyt a szép fekete tinta... Tekla megpróbálta elrántani a hosszúkás, sűrűn teleírt papírlapokat a tintafolyó útjából, de közben a könyökével lesodorta a palackpostaszínű lámpát, ami nagy csörömpöléssel röpítőre tört a parkettán. A karkötője meg beleakadt az itatós fémfogantyújába, kinyílt, és egyenesen belepottyant a tintapocsolyába.

Kis csend támadt. Móra mozdulatlanul ült, és higgadtan szemrevételezte a pusztítást. Tekla szeppenten állt. Most majd jól le lesz cseszve és joggal. Vajon kiabálni fog Móra? Ordítanak az írók, amikor tintát öntenek a kéziratukra? Valószínűleg. De Móra nem szólt. Megfogta

Tekla lila karkötőjét, és felemelte. Csöpögött róla a tinta. Móra egy itatóssal gondosan megtörölte. Ettől a közepén lévő, hosszúkás, fekete felület felfénylett. Lila számokkal mutatta az időt: 23:59, és alatta kisebb számmal és betűvel Thu 25 03 2021. S legalul egy szivárványszín körben világított Tekla aznap megtett lépéseinek száma 2873.

Móra hosszan bámult a karkötőre, aztán felpillantott Teklára.

– Ez mi?

– Ez egy hülye okoskarkötő.

Móra ettől nyilvánvalóan nem lett okosabb, de az időközben beálló éjfél válaszolt neki Tekla helyett. A karkötő 00:00-ra váltott, s alatta a dátum Fri 26 03 2021-re. Móra elkerekedő szemmel nézte, s kicsit megremegett a hangja, amikor megszólalt.

– 26 03 2021. Úgy értsem, 2021. március 26., péntek?

Tekla lassan bólintott. Most már mindegy. De Móra nem volt még kész rá, hogy elfogadja a választ.

– Ez valami bűvésztükk? – kérdezte reménykedve.

– Nem, ez egy igazán hülye okoskarkötő, aminek annyi esze sem volt, hogy 2021-ről 1932-re váltson.

Fél órával később Móra bizonytalanul megállt a nyitott szekrényajtó előtt, és aggodalmasan hátrapillantott Teklára.

– Ugye nem fogja rám zárni a szekrényt, kedves kollegina? – kérdezte. – Utálok bezárva lenni szűk helyeken.

A kedves kollegina megszólítással Tekla írói fantáziáját és kvalitásait ismerte el, mert mindabból, amit a lány az időutazásról és a hadronról elhadart, egyetlen árva szót sem hitt el. Ezt, mondjuk, Tekla nem is vette zokon.

– Nem fogom bezárni, csak menjen már! – válaszolta türelmetlenül. – És ha véletlen összetalálkozik a gardróbban egy okos nővel, az az anyám.

– Látszik rajta, hogy okos? – csodálkozott Móra.

– Igen. És ha találkozik egy farmerkék szemű férfival, az meg az anyám pasija, nem az apám, mert olyan nekem sose volt. Ez esetben egy kukkot se szóljon, majd én beszélek. De reméljük, hogy nem találkozunk senkivel. Valami sorozatot bámulnak a Netfixen.

– Hogy mit bámulnak és hol? – kérdezett vissza értetlenül Móra.

– Mindegy – sóhajtott Tekla. Na, ez nehéz lesz! – Ne törődjön vele! Maga csak vessen egy pillantást a jelenre, vagyis... a jövőre, hogy higgyen nekem, aztán szépen visszamegy... jön. Oké?

– Oké! – visszhangozta engedelmesen az író. – Csak szeretnék a végére járni ennek a furcsa históriának. Hazakísérni magát, akárhol és akármikor is van az a haza.

Tekla Móra mögött haladt egy lépéssel, s azon töprengett, hogy hihet-e az írónak. És hogy mit fog csinálni, ha ígérete ellenére mégse akar majd szépen visszamenni a múltba. Annyira elgondolkodott ezen, hogy neki is ütközött a hirtelen megtorpanó Móra hátának. Mert tök sötét volt. Pedig ő égve hagyta a gardróbban a villanyt. Az okoskarkötője gyenge fényénél valami idegen, fura ruhát pillantott meg. Mi lehet ez? Az biztos, hogy nem Pusztai prof Chanel kosztümje.

Tekla ekkor nyikorgást hallott, és kintről halovány fény szűrődött be. Móra nyomában kilépett egy tágas szobába, amit gyertyák és a kandallóban égő tűz világított meg. A kandalló előtti hintaszékben közepkorú, rókaképu férfi

terpeszkedett, szájában füstölgő pipával, lábánál szürke kutya hevert.

Az ajtóban álló alacsony, roppant gömbölyű nő kezéből kiesett a boroskancsó, és koppanva ért földet. A bor kifolyt.

A férfi összehúzott szemmel mérte végig a szekrényből kilépő társaságot.

– Lehet, hogy Könyves Kálmán mégis tévedett? – kérdezte ferde vigyorral.

– Nem ilyennek képzeltem a huszonegyedik századot – pillantott Móra Teklára, és fanyarul elmosolyodott.

Tekla válasz helyett megragadta a karját, és elkezdte visszahúzni a szekrénybe. Heves mozdulatára a szürke kutya – ami állva egy agárnak bizonyult – felpattant a tűz elől. Egyetlen ugrással előttük termett, és ez már Schrödingernek is sok volt. Kiugrott Tekla karjából, szabályosan átröpült a kutya felett, és fénysebességgel kiiskolt a szobából.

[2] Boszorkányok pedig nincsenek. Vagy mégis?

Tekla, aki már volt rabszolga a Római Birodalomban Néro császársága idején, egy földönkívülibe volt szerelmes egyenesen az Endorról, és már öt iskolából is kicsapták, meglehetősen edzettnek tartotta magát. De csalódnia kellett. Arra még ő sem volt felkészülve, hogy egy palack vizelettel, három levágott körömmel és egy rozsdás szeggel védekezzenek ellene. Mondjuk, még a rozsdás szeget vette a legkevésbé zokon.

Az a kergült nőszemély különben sóval is behintette őket. Előzőleg babbal akarta körbeszórní a szobát, de azt a rókakéjú férfi, bizonyos Volfordt uraság megvétózta.

– Elment a józan esze, Mancsi! Aranyárban megy a bab, maga meg elkótyálná?!

– Az üdvösségünk többet ér bármilyen aranynál, Volfordt uraság! – vágott vissza remegő hangon Mancsi.

– Akkor lesz szíves a saját aranyát költeni az üdvösségére! Én a magaméért nem aggódom.

Amíg folyt a szócsata a fejtett bab és az üdvösség körül, Móra Ferenc gondosan leporolta csokoládészínű házikabátjáról a fehér port, aztán óvatosan megnyalta az ujját.

– Sóval hintett be minket. Ez egy bevett praktika a boszorkányok rontása ellen. Kétségtelenül olcsóbb, mint a fejtett bab.

– Miféle boszorkányok ellen? – háborgott Tekla. – Már Könyves Kálmán is megmondta, hogy boszorkányok pedig nincsenek.

Móra kissé szánakozó pillantást vetett Teklára.

– A gazda is ezen a nézeten volt, amíg a kis belépőnk, akarom mondani a szekrényből való kilépőnk meg nem ingatta ebbéli hitében.

– Talán még jól is kijöhetünk abból, hogy boszorkánynak hisznek minket – morfondírozott Tekla.

– Kötve hiszem... – felelte Móra, és nagyon bosszantó módon már megint neki lett igaza.

Ha a melljük helyezett palack vizelet, három sebtiben levágott Manciköröm és a rozsdás szeg nem lett volna elég, hogy ártalmatlanná tegye őket, úgy Volfordt úr parancsára két markosabb legény jó szorosan összekötözte a lábukat meg a kezüket vastag, durva kötéllel. Az ellenállásnak nem lett volna értelme a nyilvánvaló erőfölény miatt.

– Erre semmi szükség – jegyezte meg nagyon udvariasan Móra Ferenc. – Egészen véletlenül kerültünk ide, és már nem is zavarnánk.

De a magyarázkodása se Volfordt urat nem hatotta meg, se a legényeket, akik csak buzgón és szótlanul kötöztek tovább.

– Úgy látszik, teljesen alaptalanul, de mások is rossz szándékot tulajdonítanak azoknak a látogatóknak, akik a szekrényből bukkannak fel – jegyezte meg epésen Tekla. Kis elégtételt érzett, de ez csak addig tartott, amíg az

egyik behemót fickó egy nagyot nem húzott a csomón Tekla lábán. Akkor felszisszent.

– Ne már! Ez fáj!

Aztán az uraság intésére a legények kikotródtak a szobából. Egyikük majdnem átesett a seprűn, amit Mancik fektetett az ajtóba, és amúgy egy kés állt ki belőle.

– Mancik, hozza már azt az istenverte bort, mert szomjan döglök! – ordított fel váratlanul Volfordt.

Mancik sértődött arccal úgy csapta le elé a liliummintás ezüstkancsót, hogy a vörösbor a faragott tölgyfa asztalra freccsent. Ahogy kifele menet elgurult mellettük, Tekla megszólította.

– Tud valamit a cicámról, kedves Mancik? Ugye nem kapta el az a rémes kutya?

Mancik utálkozva mérte végig Teklát, és kétszer gyorsan keresztet vetett. Aztán a biztonság kedvéért még le is köpte a lányt, de válaszolni nem válaszolt. Csak kigördült a szobából a megvilágítatlan folyosóra.

– Meg lehet érteni szegény Mancikot – fordult a most már összekötözve álldogáló Teklához és Mórához Volfordt. – Több mint húsz esztendeig szolgálta Rózsa Dánielt, akit épp a múlt hónapban égettek meg boszorkányságért.

Tekla egy pillanatig azt hitte, hogy ez a gonoszos nevű pasi viccel. Már hogy lehetne egy férfi boszorkány! Aztán egy nagyon-nagyon kellemetlen szó kezdett visszhangozni a fejében. Megégették, megégettéék, megégettéééééék. Bakker!

– Szeged volt főbírájáról van szó? – érdeklődött Móra, mire Volfordt bólintott.

– Ismerte?

– Nem volt szerencsém – felelte óvatosan Móra.

Utóbb kiderült, hogy bár nem volt hozzá szerencséje, azért mindent tudott Rózsa Dánielről, de jobbnak látta ezt elhallgatni, tekintettel a roppant szerencsétlen körülményekre.

– Mivel vádolták? – kérdezte Tekla. Mégis mi lehet az, amiért egy volt főbíró is megégetnek?

– Hét esztendőre eladta az esőt a töröknek – felelte Volfordt.

Tekla még ebben a gyászosnak mondható helyzetben is majdnem elröhögte magát.

– Ne már...!

– Egy akó aranyért – folytatta komolyan a rókaképu Tekla hitetlenkedésével mit sem törődve. – Ha érdeklik a részletek, az esőt egy zacskóban kötötte el, amit hordó alá rejtett. Különben ő volt a kapitánya a boszorkány-komániának. Volt hadnagyuk is, meg strázsamesterük, pohárnokuk, zászlótartójuk, dobosuk és trombitásuk. A zászlót a Kerela egy dióhéjban őrizte. A dob lókörom volt, a verője számlábszár. A trombitát is számarcsontból vájták, a Szél Zsuzsanna fűtta.

– És maga elhiszi ezt a sok baromságot? – fakadt ki Tekla.

– Az egészen mindegy – felelte tárgyilagosan Volfordt, és ebben a hangnemben is folytatta. – Ők a felelősek a jégesőért, az aszályért, a szegénységért, a járványokért, minden rosszért, ami az elmúlt években a városban megese. És megkapták érte a méltó büntetésüket. Mindenki elégedett, de fél is. Nem is kicsit. Mert megy a feljelentés szépen. Mindenben boszorkányságot sejdítenek. Senki sem érezheti magát biztonságban. A máglyahalál ugyanis csak akkor élvezetes cirkusz, ha épp a másikat égetik meg – fejezte be kis eszme-futtatását elégedett vigyorral.

– Ez embertelen és undorító! – háborgott Tekla.

– Ízlés dolga. Mindenesetre nagyon kényelmes ez a ház...

Teklának és Mórának összevillant a szeme, de nem szóltak. Tekla gyanította, hogy a rókaképuék benne volt a piszkos mancsa abban, hogy megégették ezt a szegény Rózsa Dánielt.

– De nagyon eltértünk a tárgytól – mondta Volfordt. – Kicsodák maguk, és minek köszönhetem a látogatásukat?

Kétségtelen volt, hogy előbb vagy utóbb eljön ez a pillanat, de nem nagyon volt idő felkészülni rá, mert sebesen peregtek az események. Nem látszott célravezetőnek előállni azzal, hogy a jövőből jöttek, egyikük a huszadik, másikuk meg a huszonegyedik századból. Az időutazás még Mórát is frappírozta, pedig ő sokkal felvilágosultabb, mint ez a Volfordt uraság. Valami szép, egyszerű magyarázat kellene. Míg Tekla ezen töprengett, Móra már bele is vágott. Ez az előnye, ha íróval időutazik az ember: az mindig kész előállni a legnagyobb hülyeséggel.

– Tudja, mi kissé alvajárók vagyunk a... – s itt Móra zavartan elhallgatott és segélykérően Teklára pillantott. Hát persze! A bemutatkozásuk sajnálatosan elmaradt, és már késő volt megejteni. De Móra feltalálta magát. – ...alvajárók vagyunk a lányommal, ez örökletes dolog, mint a hajszín vagy a botfűl... na, ezért vagyunk ugye hálóöltözetben – s itt színpadiasan végigmutatott magán és Teklán –, és hát bizonyára az Ön házába tévedtünk az alvajárásban.

Volfordt kissé gúnyosan mosolygott.

– És faljárnak is, nemcsak alva járnak. Figyelemre méltó képességek. És pont az én házamban gyakorolják.

– Ez nem a Rózsa Dániel háza? – kérdezett vissza Tekla, mert szokás szerint képtelen volt befogni a száját.

– Csak volt a Rózsa Dánielé, most már az enyém – felelte keményen Volfordt. – Neki többé nincs szüksége házra. Semmire. Nem tudom, miben sántikálnak, de az én eszem nem járnak túl. A boszorkány Rózsa Dániel házában a semmiből felbukkan két illető egy vörös macskával. Ez boszorkányság, semmi kétség!

[3] Segítő Boldog Aszszony ucza 13.

Tekla és Móra a ház hideg és sötét pincéjében töltötte az éjszakát a puszta földön kuporogva. Nem túl szép kilátásokkal. Mert kora reggel majd átkísérik őket a városi tömlöcbe. Legalábbis így mondta Volfordt, és nem volt okuk kételkedni a szavaiban.

Miután becsapódott az ajtó Volfordt és a legényei után, egy darabig csak ültek szótlantul. Tekla nagyon aggódott Schrödingerért, kezdett kicsit fájni, elgémberedett az összekötözött csuklója, és a penész félreismerhetetlen szaga csiklandozta az orrát. Vagy tízet tüszentett egymás után. Móra igen udvariasan az egészségére kívánta mind a tízszer. A legjólneveltebb útitárs, kétségtelen. Pedig biztos ő is szívesebben üldögélne az oroszlanlábás íróasztalánál a randa bronzcsillárra meredezve. Tekla megköszörülte a torkát. Utált önkritikát gyakorolni, de most itt volt az ideje.

– Sajnálom, az én hibám. Azért kerültünk ebbe a pocsék helyzetbe, mert nem hagyhattam cserben Schrödingert egy idegen században...

Ez utóbbi, mármint az idegen század, később tévedésnek bizonyult, hiszen Schrödinger nagyon is megjárta már a tizenharmadik századot, mondhatni, az keltette őt új életre. Jóllehet a század végi Bécs mégiscsak nagyon különbözött a század eleji Szegedtől.

– Nem tesz semmit! – felelte Móra, és komolyan is gondolhatta, mert nemcsak ott és akkor, de később sem tett emiatt szemrehányást Teklának. – Könnyebb lesz elviselni mindazt, ami jön abban a tudatban, hogy legalább nem hagyunk cserben egy macskát.

Tekla nem látta Móra arcát, és pusztán a hangja alapján képtelen volt eldönteni, hogy csak gúnyolódik vele, vagy valóban így is gondolja. De nem akart egyenesen rákérdezni.

– Schrödinger különleges cica – kezdett bele kissé akadozva. – Amikor még Genfben éltünk, elűtötte egy terepjáró, és megbénult. Ő volt az első időutazó, tudja, mint Lajka kutya az űrben... vagyis nem tudja... mindenesetre meggyógyította az időutazás... nem értjük pontosan, hogyan, valamilyen sejtregeneráció lehetett. Kempelen Farkas házában élt egy ideig, ahol a nagybeteg Wolfi... akarom mondani Mozart komponálta épp a *Requiemet*. Schrödinger mindig szerette a klasszikus zenét, szóval kapóra jött mint terapeuta. Egész nap Wolfi ölében feküdt, és dorombolással gyógyította. Aztán egy mentőakció keretében a kiszáradt Balatonban landolt, az atomháború után, a huszonegyedik század közepén. De ne ijedjen meg, nem lesz atomháború, legalábbis akkor nem, mert Hanna és a barátai megakadályozták. Mindenesetre Schrödinger az ottani Búrabirodalom hercegnője lett, macskahercegfik és macska-hercegisasszonyok anyukája, a vasárnap szentje. Istenként tisztelték, és volt neki saját személyzete is, nevezetesen egy macskabajusz aranyozója. Az életem első és egyetlen barátnője, az a bizonyos Hanna mindent megtett azért, hogy visszahozza nekem. Aztán Schrödinger a pestises Londonba is el akart utazni, hogy találkozhasson Shakespeare-rel, de azt megakadályoztam, és mint utóbb kiderült, úgyis feleslegesen ment volna...

– Szóval Schrödinger egy notórius időutazó. Aki találkozott Mozarttal. És aztán az ölembe ült. Igazán megtisztelő – összegezte a hallottakat Móra.

Egy szavamat se hiszi el, gondolta Tekla. Az ő helyében persze én se hinném. Mindegy. Jobb, ha hallgat. És ahogy elhallgatott, hirtelen valami gyanús neszt hallott. Erősen fülelt. Vajon vannak itt patkányok? Egy kicsit libabőrös lett. Kezük-lábuk összekötözve, így védekezni se tudnak. Aggodalmas gondolataiból Móra tárgyilagos kérdése rezzentette fel.

– Különben van valami fogalma arról, kedves...

– Tekla... Bór Tekla.

– Nagyon örvendek – lelkesedett az író. – Ritkán találkozom a periódusos rendszer egyik elemével, pláne ilyen ritkával, ami majdnem olyan kemény, mint a gyémánt, és igen makacs.

– Baromi vicces – jegyezte meg savanyúan Tekla. – Gondolom, a rendszámomat is tudja.

– Természetesen. Ötös. Elárulhatom magának – hajolt közelebb bizalmasan Móra –, hogy nagy kedvencem a periódusos rendszer. Molibdén, rádium, vas, rénium, nitrogén, szén.

– Mi van velük? – kérdezte mérsékelt érdeklődéssel Tekla.

– Ez az én kémiai összetételem! – vágta ki derűsen az író.

Teklának beletelt pár másodpercbe, mire rájött, hogy a fent említett elemek jelei, a Mo, Ra, Fe, Re, N és C pont kiadják a Móra Ferencet. Pihent elme.

Míg Tekla ezen morfondírozott, az író visszakanyarodott az eredeti kérdéséhez.

– Nos tehát, kedves Bór Tekla, van valami fogalma arról, hogy a huszonegyedik század helyett hogy kerültünk ide?

– Hová? – kérdezett vissza Tekla. Mert neki halvány gőze se volt róla.

– 1728 augusztusába, a Segítő Boldog Aszszony ucza 13.-ba – jött a gyors felelet.

– 1728. augusztus... Ez biztos?

– Igen. 1728. július 23-án égették meg Rózsa Dánielt és tizenegy társát a Boszorkányszigeten. És Volfordt azt mondta, ennek úgy egy hónapja. Tehát augusztus vége lehet, esetleg szeptember eleje – adta meg a felvilágosítást roppant tárgyilagosan Móra.

Ez kicsit bosszantotta Teklát.

– És azt honnan veszi, hogy pont a Segítő Boldog Aszszony ucza 13.-ban? – kötekedett.

– Ott lakott Rózsa Dániel. Juhászbojtárból lett az esze meg a szorgalma segítségével előbb birtokos, aztán később már Szeged leggazdagabb embere. És szép politikai karriert is befutott, volt városi tanácsnok, követ a pozsonyi országgyűlésben, és végül a város főbírája.

– Kész Wikipédia – morogta az orra alatt Tekla.

– Tessék? – kérdezett vissza Móra.

– Ezeket honnan tudja?

– Nagyon jó a memóriám – közölte szerénytelenül az író. – Én vagyok a mindentudó a városban.

– Valahogy sejtettem – húzta el a száját Tekla. Még szerencse, hogy kicsit se öntelt!

De ezt már nem mondta ki hangosan.

– Azok az én speciális szegedi örömeim – folytatta zavartalanul Móra –, amikor leívnak a telefonhoz a második emeletről, mert Szécsi Márton alsóvárosi paprikaboltos azt szeretné megtudni tőlem, mint szavahihető embertől, hogy mikor halt meg Mátyás király. Mert csak ebből állapítható meg, hogy mióta van oda az igazság.

Vagy amikor Kurucz lakatos a Tápéi sorról beküldi hozzá az inasát az összekormozott cédulával, hogy írjam én meg azon neki, hányszor nagyobb a Hold, mint a Föld, és melyik a világon a legmagasabb hegy és a legmélyebb tenger, és ki volt a legokosabb ember.

– És ezt mind megválaszolja? – kérdezte Tekla, de csak a rend kedvéért, mert a válasz nem volt kétséges.

– Igen – felelte az író magától értetődően. Sütött belőle az önbizalom a sötét, nedves pincében.

– Remek – nyugtázta sóhajtva Tekla. – Igazán előnyös, hogy nem maradok Wikipédia és Gugli nélkül ebben az agyhalott tizennyolcadik században. És még net se kell hozzá.

– Mi ez a Wikipédia, amit annyira emleget? Meg ez a Gugli? És az a bizonyos net?

Móra elég viccesen ejtette ki ezeket a számára ismeretlen és értelmetlen szavakat.

– Nem lenne jó, ha túl sokat megtudna a jövőről – szögezte le határozottan Tekla. – Nem akarok én is belepancsolni az időbe.

– Miért, még kik pancsoltak bele? – kíváncsiskodott Móra.

– Hosszú lenne elmesélni. Mindegy.

Hirtelen elhallgatott. Megint megütötte a fülét az a furcsa surrogás, gyanús nesz a pince távolabbi zugából. A szemét meg hiába meresztgette, semmit se látott a vak-sötétben.

– Maga szerint vannak itt patkányok? – kérdezte kissé reszkető hangon.

– Egy városban annyi patkány él, ahány ember – hangzott a szenttelen felelet.

– És hány ember él most Szegeden?

– Tizenhat-tizenhét ezer.

Tekla ezen az estén már másodszor érezte úgy, hogy sikítani fog.

– A vándorpatkány, bizonyos *Rattus norvegicus*, csinosabb, mint a házipatkány, fél kilót nyom, és roppant óvatos. Nem kell félni tőle. Az emberek sokkal veszélyesebbek.

Ha az író ezt megnyugtatóként szánta, hát felemásra sikeredett. Tekla csak még idegesebb lett.

Móra is nagyot sóhajtott.

– A legjobban az bánt, hogy nincs nálam szivar. Csak pár szál gyufa.

Teklát már a guta kerülgette.

– Úgyse tudna rágyújtani – vakkantotta.

– Legközelebb nem időutazok szivar nélkül – mondta a magát rendületlenül az író.

– Nem lesz legközelebb!

– Biztos ebben?

Tekla legszívesebben rávágta volna, hogy „igen!”, de most már óvatosabb volt.

– Az előbb már bátorkodtam megkérdezni, van-e fogalma róla, hogy kerültünk ide, de nem kaptam választ.

Tekla vágott egy pofát. Annyi előnye kétségkívül van a sötét pincében való társalgásnak, hogy ezt megtehetette.

– Volt egy időgépünk, a hadron, amivel már tettünk egy utazást a hm... a Római Birodalomba – kezdett bele kelletlenül a magyarázatba Tekla.

– Ezt örömmel hallom – villanyozódott fel Móra. – Engem is roppant érdekel mint régészt és mint írókat is a Római Birodalom. Melyik korszak...

– Ebbe most ne menjünk bele! Miután hazajöttünk, anyám gardrób szekrényt csinált az időgépből.

Móra elismerően füttyentett.

– Ötletes!

– De miután a barátaim elvitték egy körre a gardrób szekrényt, és egészen az Erzsébet-kori Angliáig utaztak vele, telibe a pestises Londonba – hadarta idegesen Tekla –, anyám besokallt, és hatástalanította.

– Érthető! – helyeselt Móra.

Tekla nem tudta eldönteni, mire érti Móra az „érthető!”-t, a gardrób szekrényrel való időutazásra vagy arra, hogy az anyja besokallt, de nem volt kedve megkérdezni. Minél előbb túl akart esni a magyarázkodáson, és közben igyekezett olyan keveset mondani, amilyen keveset csak lehet.

– Az a lényeg, hogy anyám kiszedett a hadronból valami fontos alkatrészt, és azt elvitte a Szuperlézerbe.

– Meg sem merem kérdezni, mi az a Szuperlézer... de akkor mégis hogyhogy működött nekünk?

– Nem működött – vágta rá Tekla.

– Ó! – kiáltott fel eltúlzott meglepetéssel Móra. – Ez esetben szívesen kipróbálnám, milyen, amikor működik!

– Legalábbis mint időgép, amivel bárhová lehet utazgatni térben és időben, nem működött – hagyta figyelmen kívül az író megjegyzését Tekla. – Ha viszont ez a ház tényleg a Segítő Boldog Aszszony ucza 13....

– Arra mérget vehet!

– Akkor ez valószínűleg egy időkapu, amin keresztül a Boldogasszony sugárút 13. különböző idősíkjai járhatók be. De arról gőzöm sincs, hogy ez az időkapu hogyan és mitől nyílt meg. És főleg, hogy 2021 helyett hogy kerültünk 1728-ba...

Ebben a pillanatban valami szőrös súrolta Tekla lábát, és a lány felsikoltott. Móra viszont elnevette magát.

– Ha az ember macskával időutazik, legalább a patkányok társaságát nem kell élveznie.

Schrödinger helyeslően felnyávogott, majd belehuppant Móra ölébe, és jó hangosan dorombolni kezdett.

Tekla nagy megkönnyebbülést érzett, hogy Schrödinger előkerült és semmi baja, de mérges is volt rá, amiért ennyire megkedvelte az írot.

Móra mintha kitalálta volna a gondolatát.

– Ne legyen féltékeny! Csak azért csinálja, hogy később elmesélhesse, a Móra Ferenc ölében is hevert egyszer. Persze nem vetekszem az eddigi nagy fogásaival, de mint ha író még nem lett volna Schrödinger listáján...

[4] A kínkarma

A nehéz és rozsdás vasajtó csikorogva kitárult Tekla és Móra előtt.

– Páráncsolni tessék! Bátran belépni! – mondta egy csengő, fiatal hang olyasformán, mint egy kedélyes idegenvezető. – Ez a kínkarma. Itt látható a csiga, ahová a bűnös fellóg... talpa nem éri a földet... ez meg spanyolcipő...

– Spanyolcsizma – helyesbített halkán Móra.

– Úgy is lehet mondani – hagyta rá az ifjú, és tovább buzgólkodott ide-oda ugrándozva a félhomályos kínzókamrában. – Aztán itt a sütővas meg nyárs... minden kicsit veres... akarom mondani... véres...

– Mekkora mázli, hogy nem látok ebből semmit! – sóhajtott fel Tekla.

– Köszönjük szépen a tárlatvezetést, fiatalember! – köszörülte meg a torkát Móra.

– Zsák a nevem – mutatkozott be udvariasan nyájas kaulauzok.

– Köszönjük, Zsák úrfi!

– Nincs mit. Ez dolgom. Körülvezetni börtönben lefoglaltakat. Apám hóhér, én meg a segédje vagyok.

– Cuki! – morogta a foga közt Tekla, és halkán Mórahoz fordult. – Hogy néz ki ez a majom? Csak egy világos pacnit látok belőle.

Móra kicsit hümmögött, mint aki csak most szemrevételezi alaposabban az illetőt.

– Tizenhatéves-forma, vézna, a szeme zöld, mint egy macskáé, a haja fakószőke. Nem látszik hóhérsegédnek.

– Ha mindent láttak és már nem égnek kíváncsiságtól, akkor cellájukba vezetem.

– Nem égünk – vágta rá Tekla. – Viszont éhesek vagyunk és koszosak. Kaphatnánk valamit enni, meg mosakodáshoz vizet?

Kis csend támadt.

– Zsák úrfi csodálkozik – közvetített Móra készségesen.

– Hozok mindent, miután elfoglalták cellát! – felelte Zsák úrfi, és megindult a lobogó fáklyák megvilágította, keskeny börtönfolyosón.

Móra előzékenyen megfogta Tekla karját, aki idegesen lerázta az író összekötözött kezét.

– Csak vak vagyok, nem nyomorék! – csattant fel.

Móra megszeppent, de szerencsére nem haragudott meg, és amikor a következő pillanatban Tekla megbotlott, ügyesen elkapta, mielőtt orra esett volna.

A cellájuk nem volt messze, majdhogynem közvetlenül a kínzókamra szomszédságában.

– Igen észszerű elrendezés – állapította meg fanyarul Móra, amikor a nyitott vasajtóhoz értek. – Nem kell messzire menni egy kis körömlézésért.

Tekla most már óvatosabb volt, és az író engedte előre a cellába. Aztán megfordult, és abba az irányba nyújtotta az összekötözött kezét, amerre azt a majom Zsák úrfit sejtette.

– Eloldozna végre? Piszkosul fáj a csuklóm.

Egy finom, fehér kéz agancsban végződő késsel egyetlen mozdulattal elnyisszantotta a vastag kötelet Tekla

csuklóján. Vagy a viszonylag kis kéz volt nagyon erős, vagy a kés rendkívül éles. A kötel a semmibe hullt.

Tekla megmozgatta elgémberedett kezét, de minden mozdulat élesen fáj. Csuklóján a bőre kivörösödött, itt-ott le is volt horzsolva, rászáradt a vér. Azonban, mielőtt még jobban megsajnálhatta volna magát, a háta mögött mintha orkáni szél támadt volna, s a vészjósló süvöltésbe vérfagyasztó ordítás keveredett, emberi és vadállati hangok vegyesen.

– Mondjööö... mondjööö... – üvöltötte Zsák úrfi, és kirohant a cellából. Döngve csapta be maga után a vasajtót.

– Oda az ebédünk. Ez nem jön egy darabig vissza – jelentette ki Móra, s a hangjából ítélve valószínűleg vi-gyorgott.

– Mi történt? – kérdezte Tekla.

Móra most már hangosan nevetett.

– Amikor Zsák úrfi a kezem fölé hajolt, hogy elvágja a kötelet, Schrödinger felriadhatott a házikabátom alatt, és hát némi méltatlankodás kíséretében kicsapott. El tudja ezt képzelni?! Mintha a mellemből hirtelen kinőtt volna egy vörös mancs, ami kieresztett karmokkal kapdos az úrfi képe felé.

Tekla is elnevette magát. El tudta képzelni. Nagyon is. Jó kis horror. Egy tizennyolcadik századi Alien.

– Szépen megfutamtotta a kis hóhérsegédet! – mondta elégedetten.

Zsák úrfi nem tudhatta, hogy a Hauptwacht börtönként szolgáló épületébe kora reggel érkező letartóztatottak valójában hárman vannak, mert Schrödinger még a Segítő Boldog Aszszony uczai pincében, az indulás előtt bekerült a csokoládészínű házikabát alá. Összekötözött kézzel nehéz lett volna cipelni, de nem ez volt a fő ok. Móra attól

félt, hogy a babonás népek bántanák a boszorkányok vörös macskáját. Tekla osztotta az aggodalmát.

Amíg arra vártak, hogy Zsák úrfi előkerüljön – remélhetőleg némi ennivaló társaságában –, Tekla visszaemlékezett rá, hogy indulás előtt még a pincében tartottak Schrödingerrel egy próbát. Méghozzá amint szökülni kezdett az éjszaka, ahogy Móra a hajnalt nevezte. Schrödinger némi unszolás hatására bemászott a házikabát alá, és kényelmesen elhelyezkedett. Tartotta a szorosra kötött öv meg Móra behajlított bal karja. De a biztonság okából a karmával is belekapaszkodott a pincében fel s alá sétálgató író selyemingébe és azon keresztül némileg a bőrébe is.

Móra fájdalmas képet vágott.

– A bőröm még hagyján, mert az kikerül a maga foltjából, de az már kis túlzás, hogy Schrödinger az egyetlen rend selymingemet is kilyuggatja a karmával.

– Ne kicsinyeskedjen! – förmedt rá Tekla. – Inkább örüljön a házikabátjának! Én egy szál pizsiben fogok végigsétálni Szegeden. Még szerencse, hogy az eset szemtanúi nem érik meg a huszonegyedik századot.

Tekla okosórája öt óra huszonöt percet mutatott, amikor meghallották odakintről a csikorgó lépteket. Volfordt két legénye volt, akik az este megkötözték őket.

– Jó reggelt! – köszönt barátságosan Móra, de nem kapott választ. Csak megragadták a vállukat, és feltaszították őket a bágyadt, hajnali fényben fürdő, poros udvarra. Életnek nyoma sem volt. Itt-ott pár felperzselődött gyom és egy kiszáradt rózsabokor, ami valamikor befutotta a Segítő Boldog Aszszony ucza ház déli falát. Mancsi az ajtóban állt nyakában egy hatalmas fokhagymafüzérrel. A szeméből süttött a félelemmel vegyes gyűlölet.

– Rózsa Dániel szerette a rózsát – jegyezte meg Móra elmélázva, de Tekla nem volt beszélgetős kedvében, inkább vágott egy pofát, mire az író elhallgatott. Szótlannul álldogáltak egy darabig. Látnivaló nem sok akadt. A Segítő Boldog Aszszony uczán, amit igazán csak nagy jóindulattal lehetett utcának nevezni, nem járt senki. A hepehupás földút túlsó oldalán sorakozó házak kapuja is zárva volt, s csak a kertek végében csillant meg szemkápráztatóan valami.

– Mi lehet az? – mutatott arrafelé Tekla. Nem igazán érdekelte, csak már nagyon unatkozott.

– Sebősfok – felelte Móra anélkül, hogy odanézett volna.

– Lehetne magyarul?

– A Tisza.

– Ne már! – méltatlankodott Tekla. – Hogy kerülne az ide?!

– Mindig is itt folyt. Csak aztán ez a szegény ág, ez a bizonyos Sebősfok áldozatul esett az úgynevezett folyam-szabályozásnak.

Móra sajnos nem tudta folytatni a folyam-szabályozás roppantul érdekesítő történetét, mert ekkor a ház ajtajában megjelent Volfordt egy új, de már kissé kihízott, rövid, fekete dolmányban és vérekes szemmel. Hunyorgva körülnézett az udvaron, aztán elbődült.

– Cicke! Cicke!

Tekla és Móra rémülten néztek össze. Mihez kezdenek, ha a kutya kiszagolja Schrödinger a házikabát alatt?! Volfordt közben tovább ordított, és már Cicke anyját szidta. Szerencsére teljesen eredménytelenül. Az agár nem mutatkozott.

Volfordt csak ezek után méltatta némi figyelemre Teklát és Mórát.

– Na, indulás! – lökte oda nekik, és határozott léptekkel elindult a kapu felé. Úgy tűnt, a tizennyolcadik században nem szokás köszönni.

– Kíváncsi vagyok, milyen most Szeged. Főleg mint régész. Persze ez kicsit tájrégészetileg is érdekes lesz – súgta oda Móra Teklának.

– Én is megőrülök az izgalomtól – morogta vissza Tekla.

Volfordt kilépett a kapun, utána az egyik legény kötél-száron vezette Mórát és Teklát mint két lovat.

Írókám-régész-kém valószínűleg nem így képzelte a városnézést, gondolta kajánul Tekla. Ő aztán magasról tett rá, hogy néz ki ez a nyüves város. Nem akart hosszabb itt-tartózkodásra berendezkedni. Mindjárt hat óra, az anyja felkel, és észreveszi, hogy eltűnt. Pontosabban, hogy eltűntek Schrödingerrel. Simán rá fog jönni, mi történt, hiszen még az ókori Rómában is megtalálta őket. Rögvest eszébe fog jutni a gardróbban szivarozó Móra, így felfedezi az időkaput, megfejtí a működését, és kihámozza, hogyan kötöttek ki 1728-ban 2021 helyett. Aztán mentő-expedíciót szervez. Abban már van gyakorlatuk. A pestises Londonnál nem nehezebb terep a boszorkányégetős, babonás Szeged. Hanna biztosan vele tart. És talán Tibi is meg Szabika. De az anyja egyedül is eljön érte. Előtte nincs lehetetlen.

Ekkor beleléptek valami vízbe, és mindketten térdig süllyedtek.

– Bakker! – kiáltott fel Tekla, és erősen küzdött, hogy ki ne lépjen a papucsából. Még jó, hogy ez a műanyag vacak van a lábán, és nem a macskás mamusz.

– Ez alighanem a Jerikó csöpörke, esetleg a Lacuna Cseperke Dicta – latolgatta Móra a lábszára körül örvénylő sötét vizet szemlélve.

– Mi a túró az a csöpörke vagy cseperke? – kérdezett vissza ingerülten Tekla. Nem elég, hogy pizsamában van, de most már sáros meg vizes is.

– Ezek ilyen vízállások, amik megszakítják Alsóváros lakott területét, hasonlóan a fölsővárosi tankákhoz.

– Kösz, most okosabb lettem. Mi a rosseb az a tanka? Gondolom, nem a tank becézése...

– Plumpuddding! – felelte jó hangosan Móra.

Ez tudja még fokozni! – mérgelődött magában Tekla. Térdig a mocsárban, de ő szórakozik.

Amikor végre kilábaltak az úgynevezett csöpörkéből, Móra mezítláb állt a szárazon.

– A plumpudding karácsonyi mazsolás sütemény, de én káromkodás gyanánt alkalmazom. Elúszott a fránya papucsom.

Ott álltak most már combközépig sárosan és vizesen, de Tekla kicsit vigyorgott, miközben persze sajnálta is Mórát – nem annyira a papucs elvesztése, mint inkább a nagyon szoftos káromkodás miatt. Ez a szerencsétlen nem nagyon adja ki magából az indulatait.

De nem volt idő töprengésre. Megrántották a kötelüket, erre továbbindultak. Móra viszonylag vitézül lépkedett.

– Sebaj, megint fiatalnak érzem magam. Egész gyerekkoromban mezítláb jártam, vagy ha volt is csizmám, nem volt talpa. Egyszer oda is fagyott a lábam a templomban az áldozórácshoz.

– Fú, azt olvastam! – rikkantotta kissé megborzadva Tekla. – Tiszta horror. Azt hittem, csak kitaláció... a gyerekek ijesztgetésére...

– Nem vagyok én holmi ördög, krampusz vagy bákász – méltatlankodott Móra, hogy aztán kis szünet után öniro-nikusán hozzátegy: – Legfeljebb boszorkány...

Nyilván nem gondolta komolyan, de utóbb profetikusan bizonyult a kijelentése.

Miután átkeltek az egészen a Tiszáig, addig a bizonyos Sebösfokig nyúló, széles térségen, amiben Móra az Eugénus-árkot sejtette, nyilván teljesen alaptalanul, mert tők lapos volt, és elmentek két szélmalom mellett is, amikért az író érthetetlenül lelkesedett, kiérték a hatalmas Búzapiacra, ahol a korai óra ellenére már hemzsegték a népek.

Tekla úgy gondolta, ebben a hatalmas nyüzsgésben senkinek se fognak feltűnni, de nagyobbat nem is tévedhetett volna. Az emberek mind megálltak, és kivétel nélkül őket bámulták kíváncsian, félelemmel vegyes gyűlölettel. Perzselő tekintetek követték őket. Tekla fizikailag is rosszul volt attól, hogy minden szempár mohón rátapad. Szinte a bőrén érezte. Móra viszont nyugodt, majdhogynem derűs képpel lépkedett, s csak nagy ritkán rándult meg az arca, s akkor is csak azért, mert rálépett egy élesebb körre.

– Magát nem zavarja, hogy ilyen pofátlanul bámulnak? – fakadt ki Tekla dühösen.

– Hozzá vagyok szokva – felelte flegmán Móra. – Egyéb foglalkozásaim mellett városi látványosság is vagyok. A filléres vonatokkal azért jönnek le Szegedre a nők, hogy engem lássanak.

– Hát elég érdekes a nők ízlése a huszadik században – vágta rá szemtelenül Tekla. Még egy ilyen hiú, öntelt alakot! – Mintha valami celeb lenne!

– Celeb? – kérdezett vissza érdeklődve Móra, de már nem kapott feleletet.

A tömegből váratlanul előugrott egy bajszos férfi, és „Pusztulj a föld színéről, retkes boszorkány!!!” felkiáltással fejbe vágta Teklát egy fényes kereszttel. Tekla a nagy erejű ütéstől a földre zuhant, és egy pillanatra elsötétült

a szeme előtt minden. És később is csak mérsékelten világosodott ki. A felbőszült férfiú ezüstkeresztje ugyanis Tekla feje helyett a szemüvegét találta el, így azt hasította ketté. S meg is csúszhatott a keretén, mert a kettévágott szemüveg és a kereszt is a porba hullott. Mindkettőre rá is tapostak, s ezt aztán nem élte túl a szemüveg.

Móra beszámolója szerint az egyik legény úgy vágta szájon a merénylőt, hogy az több fogát is kiköpte, Volfordt meg előkapott egy pisztolyt, mert a pocakja mellett az is megfért a zsinóros dolmány alatt, és vadul hadonászni kezdett vele.

– Podhradszky György bíró úr elé viszem ezt a két gyanúsítottat – bömbölte torkaszakadtából. – Aki ebben engem megpróbál akadályozni, az maga is a törvény elé kerül. Már ha előbb keresztül nem kell lőnöm...

Hát nem kellett. Onnantól mindenki csak bámult, és nem ragadtatta magát tettlegességre.

De Tekla már nem látta a bámulókat. Csak homályos foltokat. Vagy inkább azokat sem, mert meredten maga elé bámult, nehogy most meg elbotoljon valamiben.

Móra meg hűségesen tolmácsolt, hogy végre elhagyták a Búzapiacot, most mennek át a vizesárok feletti hídon, ami a várkapuhoz vezet, ez alighanem a Péterváradi kapu, annak kell lennie, s a vár nem is annyira romos, legalábbis így mai szemmel. Milyen mai szemmel? – kérdezhetette volna Tekla, de még ehhez sem volt kedve. Most vakoskodhat ebben az amúgy is sötét században, és ki lesz szolgáltatva ennek az irkásznak, teljesen rászorul a segítségére. Még csak ez hiányzott! Móra meg csak nyomta fáradhatatlanul, hogy most a Kárász utca vonalán lehetnek, és nicsak, ez a Széchenyi tér, már majdnem kész a mostani Városháza elődje. Most már közelednek a Tiszához, valahol itt áll

majd az ő Kultúrpalotája, biztos Tekla is sokszor megfordult benne. De most még csak a Hauptwacht, magyarán a főőrség szögletes alaprajzú, lőréses pártázatú épülete terpeszkedik itt, ami a szép, gótikus vártemplom tégláiból épült a lebontott templomhajó nyugati felének alapfalaira. A karcsú és impozáns templom épségben túlélte a 150 év török hódoltságot és a muzulmán imákat, de a katolikus osztrák várkapitány inkább elpusztította, semhogy átadja a csanádi püspöknek. Persze nyilván meggyóna, és megkapta a feloldozást, fejezte be keserűen Móra, amikor elérték a főőrség bejáratát.

Tekla hallotta, hogy megdöngetik a kaput, de jó sokáig kellett várni, amíg kulcs csikordult a zárban, és nyikorogva kinyílt.

– Nem érek rá itt rostokolni ítéletnapig, hóhér úr! – pattogott ingerülten Volfordt.

– Azért választottam ez hivatás, mert nem szeretni, ha sürgetnek – felelte nyugodtan a hóhér.

Volfordt valami káromkodásfélét morgott az orra alatt, aztán közölte, hogy ezt a két, boszorkánysággal gyanúsított illetőt vessék a tömlöcbe, amíg Podhradszky bíró úr elé kerülnek.

– Reggeli előtt boszorkányt fogni nem jelent jót álmoskönyv szerint – válaszolta orrhangon a hóhér, akit a kiejtése alapján franciának mondott volna Tekla, ha ez nem tűnt volna teljes képtelenségnek.

Beléptek a főőrség kockaépületének előcsarnokába, ami szinte kongott az ürességtől, aztán lebotorkáltak valami meredek, kopott lépcsőn, s valahol útközben a hóhér átadta őket – ahogy az később kiderült – Zsák úrfi nevű segédjének. Legalábbis a kínzókamránál már a szintén francia akcentussal vartyogó segéd tartotta nekik a tárlatvezetést,

akit aztán Schrödinger sikeresen halálra rémített és megfutamított.

– Minek áll hóhérsegédnek, akinek ilyen rosszak az idegei! – pufogott Tekla, mikor már egy fél óra is eltelt az incidens óta, de Zsák úrfi és a reggeli még nem mutatkozott.

– Talán nem volt más választása – vette védelmébe Móra Zsák úrfit. – Például én is költő akartam lenni, de újságíró lettem.

– Hogy van az, hogy magának mindenről saját maga jut az eszébe? – csattant fel Tekla.

– Bocsánat. A kritikusaim is azt szokták a szememre vetni, hogy nekem nincs egyéb témám, mint önmagam, de azt legalább nagyon közvetlenül adom elő – felelte Móra lefegyverző őszinteséggel.

Mielőtt Tekla válaszolhatott volna, megnyikordult a cella ajtaja.

– Zsák úrfi nagy óvatosan egy kanna vizet meg kenyeret és szalonnát tol be az ajtórésen – közvetített Móra.

– Tejet is hozzon a macskának, hóhérsegéd úr! – kiabálta Tekla. – Különben megnézheti a pofáját!

[5] Ördöggel van-e szövetséged?

Podhradszky Györgyről, Szeged főbírájáról meg lehetett volna mintázni az elfogulatlanság és pártatlanság szobrát.

– Vezessék elém a veres nyöstényördögöt! – így aposztrofálta Teklát mindjárt a tárgyalás legelején. Ezek után aligha lehetett kérdéses az ítélet. Nyilván már kész is volt.

– Konceptiós per lesz – figyelmeztette előző este Móra. – Felteszem, tudja, mi az.

– Ühüm – bólogatott Tekla. – Mint a Rajk-per meg a Nagy Imre-per. Töriből tanultuk.

– Nem ismerem az urakat. De a boszorkányperek mind konceptiós perek, előre megtervezett, többnyire politikai koncepció szerint folytatják le őket, és a vád hamis bizonyítékokon alapul.

Móra ragaszkodott hozzá, hogy felkészítse a perre. Tekla szerint teljesen feleslegesen erőlködött, mert úgysem kerül sor rá. Az anyja addigra rég megmenti őket. Ebben olyan bizonyos volt, hogy nem is izgult. Ha nem kellett volna szemüveg nélkül vakoskodnia és nem pizsamában van, még élvezte is volna a kalandot. Madame Tekla boszorkány. Talán még papírja is lesz róla. Ezt csinálja utána valaki!

Móra persze, aki nemcsak költő akart lenni korábban, hanem tanár is, majdhogynem az ősröbbanástól kezdte

a magyarázatot, magával a sátánnal, a sötétség fejedelmével, akit nagyon természettudományosan biztos a sötét anyaggal azonosított volna, ha már hallott volna róla – de szerencsére nem hallott.

– Tudok a sátánról, azért kreálták meg az ördögöt, hogy minden szarságot a nyakába varrhassanak – szólott közbe Tekla, akit az anyja nem épp klerikális szellemben nevelt.

– Bravó! – helyeselt Móra. – Ezt a felvilágosult szellemet már szeretem.

– Akkor bírni fogja az anyámat!

– Alig várom, hogy találkozhatssak vele!

Ebben Tekla kivételesen kénytelen volt egyetérteni.

– 1484-ben VIII. Ince pápa kiadta a *Summis desiderantes affectibus* kezdetű bulláját – vette fel újra a fonalat Móra –, amiben kijelentette, hogy boszorkányok igenis léteznek, és hosszan ismertette a tevékenységüket, még hozzá olyan részletekbe menően, hogy a macska az ördög kedvenc állata és a boszorkányok bálványa.

– Ne már! – kiáltott fel Tekla, aki csak most értette meg igazán, mekkora veszélyben is van Schrödinger. – Milyen sötét és gonosz alak lehetett ez a pápa!

– Az volt – bólintott komoran Móra. – Ugyanis a bulla felhatalmazta az inkvizitorokat, hogy a boszorkányok ellen kínzással és bebörtönzéssel is fellépjenek, s kiátkozás terhe mellett utasította az egyházi és világi hatóságokat, hogy ehhez nyújtsanak segédletet. Az üldözésekhez két egyházi főinkvizitor bestsellere, a *Boszorkánypörölly* szolgált útmutatóul, ami másfél évszázad alatt vagy harminc kiadást ért meg, és nemcsak a boszorkányok felismerésének módját ismertette, de a vallomások kicsikarását célzó szörnyű kínzásokat is részletesen ecsetelte. Ennek hatására a szerencsétlen elítéltek megvallottak minden aberrált tettet,

ami csak az inkvizítorok agyában megszületett és amit hallani akartak tőlük. Amit az emberi gonoszság és szadista képzelet kigondolhat, azt mind megvalósították az inkvizíció kínzókamráiban a szeretet vallása nevében, Krisztus földi helytartójának felszentelt papjai jelenlétében és parancsára.

Móra elhallgatott. Nehéz csend telepedett a cellára. Tekla úgy érezte, összeszorul a gyomra. Hányingere volt. Hallotta, hogy Móra nagy levegőt vesz.

– A vádlottaknak először megmutatták a kínzókamrát, s ha ettől nem törtek meg, akkor kezdődött a kínvallatás. Az áldozatot meztelenre vetkőztették, és hátrakötött kézzel egy csiga segítségével fellógatták. Ezt a csigát igen kedvesen Zsák úrfi is bemutatta nekünk ma reggel.

– Mégse olyan pocsek dolog vakoskodni ebben a szadi században – húzta el a száját Tekla. Bár sajnos elég élénk volt a képzelete.

– Ha a vádlott nem vallott – folytatta kíméletlenül Móra –, akkor súlyokat akasztottak rá, és a hóhér korbáccsal verte a lecsüngő testet. Az inkvizítor pap, a hóhér meg a segédei közben beszélgettek, ettek, ittak, kártyáztak. Ha az áldozat nem vallott, akkor éles fokú létrához kötötték, mélyen a torkába dugtak egy kendőt, és literszám öntötték bele a vizet, miközben a kötelet egyre szorosabbra húzták. Ha ez se használt, tüzes vassal égették a bőrét, körme alá szögeket vertek...

– És végül máglyán szépen megégették a cucci papok... – vágott közbe idegesen Tekla. – Köszí szépen, fel vagyok készítve... igazán nem szeretnék többet tudni!

– Oda akartam kilyukadni – köszörülte meg a torkát Móra –, hogy valljon be mindent, mondja, amit hallani akarnak, hogy a kínvallatást elkerülje...

– Mi a nyavalyát valljak be? – fortyant fel Tekla.

– Boszorkányszombaton bekente magát boszorkányszírral, és körbepülte a Gellért-hegyet. Az ördög előtt térdre borult, csókkal illetve a bal kezét, a mellét éppen a szíve fölött, majd... hm... a farka tövét.

– Azt már nem!!!

– Az ördögnek szokása még a boszorkányok arcába szelenteni. Szennyvízzel meg is kereszteli őket. Aztán tánc, lakoma, fekete orgia satöbbi... – sorolta tök komolyan Móra.

– Kábé ennyi? – érdeklődött gúnyosan Tekla, akinek kicsit már zúgott a feje.

– Mondom a kérdéseket, amiket fel fognak tenni...

– Mégis honnan a fenéből tudná, hogy mit fognak kérdezni?

A honnan nem derült ki, de tényleg tudta.

– Ördöggel van-e szövetséged? – hangzott el Podhradszky György első kérdése mennydörögve a bíróság nagy termében.

– Igen – felelte határozottan Tekla, és mereven a hang irányába nézett. Próbált úgy tenni, mintha egyenesen a bíró szemébe bámulna. Móra szerint sikerrel járt, Podhradszky kényelmetlenül izgett-mozgott a rá szegeződő zöld pillantás súlya alatt. Kár, hogy Tekla nem látta, de legalább elképzelte.

– Mi formában lett ördöggel szövetséged? – folytatta a kihallgatást a bíró.

– Megjelent nekem kecskebak formájában, vörös szemmel és patákkal, hatalmas szarvval és villás farokkal – darrálta Tekla. A közönség helyeslően felmorajlott. Zsúfolásig tele volt a terem, ezt a kommentátora nélkül is tudta.

– Mikor lett meg vele szövetséged?

– Hét esztendeje.

A hét esztendő Tekla ötlete volt. Ez olyan meseszerűvé tette az egészet. A hét igazán meseszerű szám. Mórának is kedvence volt, így nem ellenkezett.

– És mennyi időre szól?

– Halálomig – vágta rá Tekla, de valahogy nem szívesen mondta ki ezt a „halálomig”-ot. Rossz érzése támadt tőle.

– Szóval-é vagy írás szerint?

– Szóval.

Még jó! Honnan szedne róla írást, ha azt követelnék?!

– Micsoda helyen? – folytatta a kihallgatást a Móra által felvázolt forgatókönyv szerint a bíró, akit Tekla hatalmas pocakkal, szájában hosszú szárú pipával képzelt el. Amióta Békés Norbert a szeme láttára meglőtte Hanna néni őrangyalát és lelépett Kempelen időgépével, valahogy nem bírta a pocakos férfiakat.

– Boszorkányszombaton a Gellért-hegyen – felelte fennhangon Tekla.

Megint az a borzadozó, de azért helyeslő morgás futott végig a zsúfolt termen. Erre számítottak. Jól felelt.

– Micsoda szándékkal és alkalmatossággal?

– Bűbajos hatalomért.

– Volt-e akkoron valaki jelen?

– Apámuram.

Teklának már kezdett kicsit sok lenni az apákból, mikor korábban meg egy se volt neki.

– Van-e ördög szövetségéről való valami jeled?

– Hát... van stigmám.

S Tekla készségesen megmutatta az anyajegyét a bal bokáján. Igazán mázli, hogy ilyen remek helyen volt. Épp csak fel kellett húznia kicsit a pizsamája szárát.

Volt kis tülekedés a háta mögött, mert mindenki látni szeretne volna a stigmát, de a bíró szolgálatában álló pandúrok vagy micsodák visszataszították őket a helyükre. Tekla jó nagy puffanásokat is hallott, amiből arra következtetett, hogy a rend őrei ütöttek is.

– Gyakoroltad a mágiát?

– Gyakoroltam.

– Milyen módon, miképpen?

– Parancsoltam szélnek, napnak, esőnek, felhőnek, vilámnak, repültem délnek, beszéltem állatokkal...

Ezt a részt szeretete. Boszorkányos tetteket be kellett vallani, de nem volt hajlandó mindenre. Olyanokat például nem mondott, hogy megrontotta a szomszéd tehenét, ráült éjszaka valakinek a mellére, kórságot hozott a környékeliekre meg hasonlók.

– Szavakkal vagy tettekkel?

– Szavakkal és tettekkel egyaránt.

– Kikkel?

– Apámurammal.

– Mágia révén kit rontottál meg?

– Mindenkit, aki rosszat akart nekem – mondta kihívóan, és felvetette a fejét.

Erre először nagy csend támadt, majd volt egy kis felhördülés, érthetően.

– Milyen súlyosan?

– Ki mint érdemelte.

Tekla a maga részéről roppant elégedett volt a szereplésével. Kár, hogy nem látta, milyen képet vágtak hozzá a hallgatóság soraiban, de Móra biztosította, hogy rendszeren szörnyülködtek. Mancik különösen el volt borzadva és fel volt dülva. Volfordt viszont rezzentelen arccal

hallgatta, s csak akkor mutatott kellő felháborodást és rosszallást, amikor Podhradszky bíró egyenesen rá nézett.

Tekla után Móra kihallgatása következett, aki már a bemutatkozásával kiverte a bírónál a biztosítékot.

– Neve?

– Móra Ferenc.

– Hogy merészeli? – csattant fel a bíró.

– Ez a nevem – ismételte meg szilárd hangon Móra.

– Az lehetetlen! – harsogta a bíró.

– Már miért lenne lehetetlen?

Ezt, mondjuk, Tekla is nagyon szerette volna tudni. Mire ez a nagy háborgás, felhajtás egy egyszerű név miatt.

– Azt állítja, hogy Móra Ferencnek, a város főbírájának a fia?

– Igen. Apám a múlt század hatvankettedik esztendejében kapta I. Leopold királytól címeres nemeslevelét. Címere a pajzs kék udvarában repülő fehér galamb, lábai pirosak, meg a csőre is, melyben zöld gallyat tart. A pajzs fölötti sisak koronáján feketesas-szárny lebeg. Jobbról arany-kék, balról ezüst-vörös.

Móra olyan meggyőzően adta elő ezt az egészet, hogy nem lehetett kétségbe vonni a szavait. Tekla rögtön el is képzelte magát mint nemes boszorkánykisasszonyt, és megállapította, hogy rövid idő alatt egészen valószínűtlen karriert futott be.

Podhradszky városi főbíróra is felzaklató hatást tett a közlés, és minél gyorsabban túl akart esni a kihallgatáson, ami pontosan úgy és azokkal a kérdésekkel folyt le, mint Teklánál.

– Remélem, apám megbocsátja nekem a hazugságot, amivel ezt az ostoba embert kicsit megfricskáltam – mondta később Móra Teklának. – Azt hiszem, az az ág,

amiből én sarjadtam, mindig rabszolga volt, Egyiptomban köveket hordott a piramisokhoz, az Árpádok idejében robotolt valamelyik várspánnak, és végső sarjában a szűcstű rabszolgájából az író toll rabszolgája lett, s az is marad, amíg meg nem fordítják a kriptáján az ősi címert, a bilincset, amely annyiban egyedülálló címer, hogy megfordítva is bilincs marad.

Móra nagyon elégedett volt ezzel a kis szónoklatával, Tekla viszont nem örült, hogy a repülő fehér galambot felcserélik egy bilincstre.

Különben Móra sikeresnek mondható szereplése után rögtön a tanúk következtek.

Podhradszky bíró először Mancit hallgatta meg, aki – Móra szíves közlése szerint – dupla fokhagymafüzerrel a nyakában egyfolytában hányt a keresztet, és a szemét vadul forgatva előadta, hogy a vörös nyöstényördög egy vörös bestia hátán repült be a szobába, ami szőrös volt erősen, és vörösen világított a szeme. Mikor aztán elkapták a boszorkányokat, a vörös bestia elrepült, de előbb megrontotta a Cicke kutyát, aki úgy megzavarodott, hogy ma reggel játszani kezdett a kis nyuszival ahelyett, hogy rendszeren megölte volna, ahogy szokta. És hogy ő, Manci is furcsán érzi magát, nem tudott aludni az éjjel, s minden ételt odaégetett. Az ősz ördögfattyáról nem sokat tud mondani, az egy szál lúdtollon repült, aminek tintás volt a vége. Biztos azzal irkál mindenféle gonoszságot az emberek szívébe...

Az egész terem együtt lélegzett Manci fantáziadús tanúságtételével.

Volfordt sokkal visszafogottabban tanúskodott. Nem fér hozzá kétség, jelentette ki, hogy ezek ketten a boszorkány

Rózsa Dániel bűntársai, s azért repültek be a házba, hogy ott tanyát verjenek. Bizonyosan azt tervezték, hogy szörnyű bosszút állnak az egész városon boszorkánytársaikért, de ő éber volt, és bátran elfogta, majd ártalmatlanná tette őket. Egymaga megvédte a várost, de most már a bíróságnak kell gondoskodnia arról, hogy további veszélyt többé senkire ne jelenthessenek.

Volfordt jól beszélt, de közel sem tett akkora hatást a hallgatóságra, mint Mancsi. Hiába fényezte magát a megmentő szerepében, a bíróságon összegyűlt népség nem volt rá vevő. És Podhradszky bíró sem, mert egy horkantással elhallgattatta Volfordtot.

– Drága feljelentőnk eléggé meg van bántva, hogy nem méltányolják válogatott aljasságait – súgta Móra Teklának.

– Biztos azt fontolgatja, hogy ezt a főbíróat is feljeleni. Elvégre egyszer már bejött neki.

Podhradszky főbíró megéhezett ennyi szörnyűség hallatán és el is álmosodott, ezért bizonytalan időre berekesztette a tárgyalást, és elvonult.

Teklát és Mórát pedig Zsák úrfi visszakísérte a tömlöcbe.

[6] Minden kívánságod így teljesüljön, Ferkó!

Zsák úrfi valami piros levest rakott Tekla elé, aki fintorogva és gyanakodva kérdezte.

– Mi ez?

– Bujabesz – felelte Zsák úrfi olyan hangon, mint aki kitörő lelkesedésre számít.

– Nem kérem! – tolt el maga elől a tálat Tekla. – Mára már épp elegendem van a bujaságból. Mintha másról se lett volna szó...

– Halászlé – magyarázta teli szájjal Móra –, és kitűnő. Semmiképp ne hagyja ki! A bujasághoz pedig nincs köze. Egyszerűen ez a halászlé francia neve. Bouillabaisse-nek írják, de bujabesznek ejtik. Ilyen a francia nyelv.

– Szefran helyett próbáltam itteni piros paprika, hogy legyen szín. Sajnos kagyló és polip hiány az ízben – megtegetőzött Zsák úrfi.

Tekla próbálta ezt nem meghallani. Nagyon éhes volt, és kifejezetten finomnak találta a levest, ezért nem szeretett volna többet megtudni az összetevőkről. Később Móra felvilágosította, hogy a Zsák úrfi által emlegetett „szefran” magyarul sáfrány, de ettől nem lett okosabb. Magyarul se ismerte ezt a fűszert.

– Itt jobb a koszt, mint otthon – jegyezte meg Tekla, miután hallotta, hogy Zsák úrfi mögött becsukódik a cellajtó. – Ilyen szuper kaját csak Vali néni tud főzni.

– Ki az a Vali néni? Valami rokon?

– A konyhás néni a Sigrayban. Az egy gim. Én nem oda jártam, de amikor Vali néni Petroniusnál szakácsnősködött, akkor irtó jókat ettünk...

– Petronius Arbitert érti, aki a *Satyricon*t írta? – kérdezett vissza a legcsekélyebb meglepődés nélkül Móra.

– Látom, pedzi – nevetett Tekla, mert a jóllakottsággal visszatért a humorérzéke.

– Pedzem – hagyta helyben Móra a kanálával csörögve. Most érhetett a bouillabaisse végére. – Éjjel vagy két órát nem tudtam aludni, s azon morfondíroztam, mennyire vigyázni kell, hogy mit kíván az ember!

– Miért, mit kívánt? – kérdezte Tekla nem nagy érdeklődéssel.

– Semmi egyebet, mint hogy mehessek messzire, messzire a tintapocsolyától, az ólomszérútól, az iktatókönyvtől, a postakönyvtől, a telefontól, a torokfájástól és a szívfájástól, a grippszin teától és az autogramadástól, a reggeltől és az estétől, az igazgató úrtól és az író úrtól, a muszájtól és a „legalább most az egyszer!”-ektől... – sorolta rendületlenül Móra.

– Hát most elég messze van – szögezte le Tekla.

– Bizony. De kívántam még mást is.

– Ne kíméljen!

– Időutazást – bökte ki némi habozás után az író.

– Na ne! – rikoltott fel Tekla. – Ez komoly?!

– Igen. Csak nem ide... vagyis ide, de úgy hetven évvel korábban, a tizenhetedik század közepére.

– Mi volt akkor?

– Török hódoltság.

Na, ennek is van egy gusztusa, gondolta Tekla, pont a török hódoltság! De hangosan csak annyit mondott:

– Szuper lehetett...

– Szeretném megírni Hóbiárt basa történetét *Hóbiárt basa asszonyai* címen – magyarázta lelkesen Móra. – Régióta tervezem, az olvasóim már többször is számonkérték rajtam a kikapós basa történetét, akit a papucsuk sarkával vertek agyon a szegedi asszonyok.

– Szóval horror lesz... – szakértette meg a történetet Tekla.

– Nem egészen. Azt találtam ki, hogy megfordított *Új Zrínyiász*-szerű keretben dolgozom fel.

– *Új Zrínyiász*? Passz...

– Mikszáth fantasztikus műve. Az *Új Zrínyiász*ban Zrínyiék a mai korba csöppennek bele, az én regényemben pedig egy mai ember kerülne vissza a török hódoltság korába. És ez a mai ember véletlenül én lennék... úgyis sokat személyeskedek... és találkozhatnék Móra Ferenc vélelmezett ősapámmal... tudja, akiről ma is szó esett. Szatírának szántam, de hiteles történeti kolorittal... egy szó, mint száz, vissza akartam utazni az időbe... és tesék...

– Akkor megkérném, hogy mostantól ne kívánjon semmit... – s itt Tekla egy pillanatra megakadt, aztán folytatta. – Tulajdonképp hogyan szólítsam?

– Az unokáim Apapának szólítanak, a család meg a barátok Ferkónak. Válasszon!

– Nem vagyok az unokája – szögezte le Tekla. – Szóval megkérném, hogy mostantól ne kívánjon semmit, Ferkó!

És Tekla elnevette magát. Nem szokott ötvenes pasikat csak úgy leferkózni vagy lebélusházni. Persze ez

egy különleges pasi volt. Nem amiatt, hogy mindenfélét összeirkált, amit aztán rengetegszer kiadtak meg olvastak, hanem mert, ha úgy nézzük, még meg se született, ha meg amúgy, akkor majd kilencven éve halott volt.

De pillanatnyilag nagyon is élt, mert odavitt Teklának egy csupor vizet, aztán leült, és valószínűleg az ölébe vehette Schrödingert, mert Tekla hallotta a macska egyre hangosabb dorombolását.

– Ez a dagadt bíró helyből utált engem – mondta Tekla. – Még csak nem is próbálta leplezni.

– Tudja, a két egyházi főinkvizitor bestsellere, amit már emlegettem, a *Boszorkánypörölly* a boszorkányságot és a varázslást a régebbi felfogástól eltérően elsősorban női bűnnek tekinti, mondván, hogy a nők olyan tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek engednek mindenféle démoni kísértésnek. Ennek alátámasztására kikerestek a *Bibliából* minden olyan állítást, ami nők ellen irányul. Például, hogy a nő Ádám oldalbordájából alkottatott, s mivel az oldalborda alakja görbe, ezért a nő fizikuma tökéletlen, tehát a lelkülete és a hajlamai se lehetnek mások, mint alacsonyrendűek és tökéletlenek. És mivel testileg meg szellemileg is gyengébb, mint a férfi, ezért keresi a szövetséget az ördöggel. Képesek voltak megállapítani, hogy a nő alattomosága, csalárdsága, elvetemültsége és rosszindulata olyan fő bűnökben nyilvánul meg, mint hűtlenség, hazugság, paráznaság.

– És a férfiak hűtlensége, hazugsága és paráznasága mi-
nek a megnyilvánulása? – kérdezte dühösen Tekla.

– Engem nem kell meggyőznie, én feminista vagyok –
szögezte le Móra.

Tekla elcsodálkozott.

– Tényleg?

– Tényleg. Persze nem voltam mindig az, amit most már egy kicsit röstellek. De nálunk, abban a poros kisvárosban, ahol még a tanárok is disznót hizlaltak, senki se hallott a női egyenjogúságról, s amikor Ilonka, a menyasszonyom el akart menni dolgozni, kilátásba helyeztem, hogy széttépem az óvónői oklevelét, annyira sértette az önérzetemet.

– És Ilonka mit szólt ehhez?

– Bosszúból azóta csak süt-főz, és harminc éve két kézzel szórja a pénzt, amit keresek. Elzsúrozza az életműve-
met – felelte keserűen az író.

– Valahol meg lehet érteni – morfondírozott Tekla. – Elvégre maga ítélte fakanálra... És abban szuper volt. Naggggyon híres a szakácskönyve.

– Ja, végül ő is csak író lett. Szakácskönyvíró.

Ezt olyan viccesen mondta, hogy Tekla elnevette magát. Móra vele nevetett.

– És hogy jött a feminizmus? – kanyarodott vissza az eredeti kérdéshez Tekla, mert ez a téma nagyon érdekelte.

– Úgy, hogy később találkoztam okos, érzékeny, csodálatos nőekkel, és megértettem, milyen ostoba voltam, amikor húztam az orrom a nők választójogától. Ma már azt gondolom, hogy az emberi életet érdekesebb lesz élni, mihelyst intézésében legális hatalommal vesznek részt a nők is.

Móra elhallgatott, aztán esdeklő pillantást vetett Teklára.

– Tudom, hogy nem szeretne semmit elárulni nekem a jövődőről, de legalább csak annyit: így lesz?

Tekla elgondolkodott.

– Nem tudnám megmondani... formálisan persze egyenjogúság van, de a kormányban alig van nő, és ezek

a mostani politikus urak azt szeretnék, hogy tanulás helyett inkább szüljük tele a Kárpát-medencét. Szerintem ez rettentő ostoba és gusztustalan...

– Ez a nyomorult ország száz év alatt se változik jótányit se! – fakadt ki elkeseredetten Móra.

Ekkor kulcs csikordult a zárban. Zsák úrfi jött értük. Ezek szerint Podhradszky főbíró elég gyorsan megebédelt, röviden aludt, és nem gondolkodott sokat az ítéleten.

A teremben most még többen voltak, mint korábban. Móra megállapította, hogy az egész város a bíróságon szorong, egymás sarkát tapossák és tülekszenek. Még gyerekeket is hoztak, karon ülőket.

– Mohó kíváncsiság az arcokon – adott leírást a hallgatóságról Móra. – És féktelen gyűlölet. Bámulatos, menynyire szeretnek ebben az országban gyűlölni.

Nem kellett sokáig várniuk. Podhradszky főbíró fújtatva bevonult, nyögött alatta a falépcső keservesen, aztán elfoglalta a helyét a pulpituson.

Az addigi zsvivaj hirtelen elhalt.

– Az előttem megjelent két vádlottat, a magát Móra Ferencnek mondó idegent és leányát, Teklát vallomásaik és a tanúságtételek alapján bűnösnek mondom ki boszorkányságban, az ördöggel kötött szövetségben városunk és hitünk ellen, ezért kegyesen tisztító máglyahalálra ítélem őket, amely a holnapi napon végrehajtandó.

A kalapács lecsapott. A tömeg helyeslően és szinte kéjesen felmorajlott.

Teklának elgyöngült a lába, és majdnem összecuklott. Egy erős kéz tartotta meg, ami nem Mórát volt, hanem kicsi és finom. A segítőkész hóhérségéd. Aki majd a máglyára is előzékenyen felsegíti. Hányingere támadt.

Visszakíváncozott a bujabesz. Móra felé fordította a fejét, de sajnos nem látta az arcát. Máglyahalál. Elevenen meg akarják égetni.

– Anya, anya, kérlek szépen, gyere, gyere már... anya, segíts! – suttogta maga elé kétségbeesetten Tekla.

– Varázsídét mormorolsz vagy imádkozol? – érdeklődött szintén suttogva Zsák úrfi.

– Közöd? – vakkantott vissza Tekla.

– Csak mert ha varázsíde, akkor lelépek. Nem akarni békává változni!

Tekla nem felelt. Hullámokban tört rá a borzalom és a vakrémület. Nem! Nem! Nem! Ez nem lehet!!! Ez nem történhet meg!!! Minden halál rettenetes, de a máglyahalál! Elevenen égni! Na nem!

– Hóhér! – kiáltotta Podhradszky főbíró.

– Páráncsol, bíró urám! – hallotta Tekla a hóhér korábról ismerős hangját.

– Megértette a feladatát?

– Óh, hogyne... vagyis igen – készségeskedett a hóhér.

– Van gyakorlata a máglyán megégetésben?

– Gyakorlatoztam jó sokat – hangzott a magabiztos felelet.

– Akkor tegye a dolgát!

A francia szakember a bíró utasításának engedelmességedre tüstént odalépett Teklához és Mórához.

– Izsák az nevem.

Móra a gyászos helyzet ellenére hangosan felnevetett.

– Viccest mondani? – kérdezte hökkenten az udvarias hóhér.

– Bocsánat – mentegetőzött Móra –, de az Izsák héberül azt jelenti, nevetni fog. Nem éppen hóhérhoz illő név.

Pláne, hogy az első Izsákot hajszaal híján kivégezte az apja, s akkor Ábrahám lett volna az emberiség történetében az első hóhér.

– Szent áldozat lett volna fiú Istennek – igazította helyre Mórát Izsák hóhér.

– Embert ölni Isten nevében is közönséges gyilkosság – szögezte le Móra. – Magát mindenki feláldozhatja, ha jólesik neki, de senki más.

– Mindjárt megőrülök! – sikított közbe Tekla. Ezek a hülye férfiak bibliatörténeti meg teológiai vitát folytatnak, miközben az életük a tét. Mit az életük! A kínhaláluk.

– Segédem kíséri vissza cellába. Nekem most dolog van. És ezzel Izsák elsietett.

– Menjünk! – fogta meg Tekla karját Zsák úrfi. – Nagyon nézegetnek ide népek. Félek, lincsz lesz.

– Kedves tőled, hogy meg akarod óvni az életünket, nehogy holtan kerüljünk arra a máglyára – szúrta oda Tekla. Szerette volna látni, milyen hatást tesznek a szavai Zsák úrfira, de sajnos nem látta.

Ó, teknőckeretes szemüveg, te drága! Mennyire hiányzol! De szeretném tudni, melyik őszömtől örököltem ezt a rossz szemem! Egy kicsit kitekerném a nyakát!

[7] Hóhér a könyvtárban

Tekla fel s alá járkált a cellában, s a másodpercenként az orrához emelt óráját nézegette, hogyan rohan az idő. S ő is gyorsított a léptein, ahogy vágattak a percek. Versenyfutás az idővel. Most szó szerint ezt tette.

– El fog botlani, és jól megüti magát! – figyelmeztette Móra.

– És esetleg még a nyakamat is kitöröm – vágott vissza gúnyosan Tekla. – És akkor csak a hullámat tudják megégetni. Nagy kár lenne.

– Én nagyon jól ismerem Szeged történetét, és biztosíthatom, hogy a feljegyzések tanúsága szerint nem égettek meg egyetlen Móra Ferencet sem. Tudnék róla.

– Örüljön neki! De abban is olyan biztos, hogy nem égettek meg egy vörös hajú lányt, akinek időközben talán még a neve is feledésbe ment?

Móra nem felelt. Tekla odament hozzá, és egészen közelről belenézett az arcába. Az író igencsak aggodalmas képet vágott, és nyugtalan volt a tekintete.

– Na szép! Egy fél könyvtárat megtöltenének a kitalációi, de egy rendeset nem tud hazudni.

Tekla különben nem volt kifejezetten hazugságpárti, de nem is vetette meg. Most viszont kifejezetten jólesett volna neki egy megnyugtató hazugság.

– A hazugságok ösvénye idővel kocsiúttá szokott szélesedni – elméskedett Móra. – Bizzunk benne, hogy időben megérkezik a professzor, vagy küld maga helyett felmentő sereget! Még bármi történhet...

– Ez a bármi eléggé aggaszt engem! – vágott vissza Tekla. Móra nem felelt.

Tekla kicsit várt, aztán meghallotta az író mély, egyenletes lélegzését. Ilyen nincs! Ez alszik. Képes ilyenkor elaludni! Délutáni szunyókálni. Fél órával egy máglyahalálos ítélet után. Teklát a guta kerülgette.

Tovább járkált a cellában fel s alá. A hülye okoskarkötője szerint 7328 lépést tett meg, és elégetett 197 kalóriát. Pizkosul elfáradt.

Közben beesteledett.

– Már feljöttek mind a muslinca csillagok – állapította meg ábrándosan Móra, amikor végre méltóztatott felébredni, és kibámult a rácsos kis ablakon a sötét égre.

– Jól aludt? – kérdezte metsző gúnnyal Tekla.

– Reggel nyolctól éjfél után kettőig lopom a napot különböző íróasztaloknál, és hajnalonta úgy omlok ágyba, hogy vagy lesz belőle keltem, vagy sem. Mindig arról ábrándozom, hogy egyszer kialszom magam a térdig érő fűben. De látja, a szalmazsák is megteszi.

– Szóval ez magának tulajdonképpen nyaralás egy kis halálos ítélettel... Na, szép...

Zsák úrfi hozta a vacsorát, kenyér, túró, hagyma, Schrödingernek egy kis darab hal meg tej. Ezzel sikerült is megvásárolnia a macska jóindulatát. Már nem törölte képen, hanem dorombolt neki. Zsák úrfi meg leguggolt mellé, és áhítatosan simogatta.

– Nem félsz, hogy varanggyá változtat ez az ördögi teremtmény? – kérdezte gúnyosan Tekla, mert nem tetszett

neki, hogy Schrödinger a firkász után a hóhérséggel is barátságot kötött. Gráciájába fogadta, ahogy Móra röhejesen megfogalmazta.

– Nem. Mindig akartam macska, de nem lett.

Tekla tépelődött kicsit, aztán megkérdezte:

– Mondd csak, te Zsák, meg lehet bízni benned?

– Még jó! – válaszolta Zsák úrfi önérzetesen.

– Tételezzük fel... csak úgy elméletben – dadogta Tekla –, hogy ha velünk valami történik... akkor gondját viselnéd Schrödingernek?

– Zsák úrfi képe felragyogott – közvetített készségesen Móra.

– Mi van? – éretlenkedett Zsák úrfi.

– Ne is törődj velem! – legyintett Tekla. – A vakvezetőm.

– De hát nem vagy vak!

– Csak részben. Mindegy. Ezt ne most vitassuk meg! Vállalod Schrödingert, vagy sem?

– Vállalom – vágta rá habozás nélkül Zsák úrfi.

– Eskü?!

– Mire?

– Mire, mire?! Hát a te esküd. Arra, ami fontos neked. Zsák úrfi eltöprengett.

– Jó. Vessen ki magából a természet, ha megszegem!

– Ez hülyeség! – csattant fel Tekla. – Hogy tudna a természet kivetni?! És hová?! Te szórakozol velem?!

– Zsák úrfi szereti a természetet – vette védelmébe Móra a hóhérséggel. – Ez nagyszerű dolog. A mi modern életünk is ott van eltévesztve, hogy elszakadtunk a természettől, holott minden idegszálunk hozzá köt. Csak egy út van. Vissza a természethez!

– Nagyon jól állapítja! – lelkesedett Zsák úrfi. – Vissza a természethez! Vissza a természethez! Ez kell!!!

– Örülök, hogy így egymásra találtak! Tényleg! – jelentette ki Tekla fagyos hangon. – De az érdeklődésem tisztán elméleti jellegű, mint mondtam... nem lesz a segítségére szükség... szóval ne éld bele magad Schrödingerbe!

– Nem élem.

A beálló csendben tisztán lehetett hallani az előbbi beszélgetés tárgyának lelkes és szakadatlan dorombolását.

– És mi lenne a holnapi menetrend? – tette fel azt a kérdést Tekla, ami a legjobban izgatta és már jó ideje gyötörte, de valahogy mégse akaródzott megkérdeznie, ugyanis nem igazán szerette volna hallani a választ.

– Attól valószínűleg nem kell tartanunk, hogy hajnalban sütnék meg minket, mert Izsák úr nem szereti, ha sürgetik – nyilatkozott meg Móra, noha a kérdés nyilvánvalóan nem neki szólt.

– Fogalmom sincs – vallotta be Zsák úrfi.

– Esetleg megkérdezhethéd hóhér apádat! Nem nagy kérés?!

– Nincs itthon. A tárgyalás után rögtön ment el.

– Hová?

Vajon hová járnak a hóhérok szép nyár végi délutánokon, töprengett Tekla. Kávéházba feketét inni, biliárdozni, udvarolni, a korzón sétálni? Új kalapot venni? Mivel töltik a délutánt, ami után másnap ölnék?

– A könyvtárba – felelte Zsák úrfi olyan hangon, mintha ez a lehető legtermészetesebb dolog lenne.

– A könyvtárbaaaaa?! – kérdezte kórusban Tekla és Móra. Nem hittek ugyanis a fülüknek.

– Miért, mi olyan furcsa? – értetlenkedett Zsák úrfi kissé sértődötten.

– És mit keres egy hóhér a könyvtárban? – érdeklődött felvillanyozva a múzeum és könyvtárigazgató. Biztos esélyt látott rá, hogy bővítse a látogatók körét.

– Amit más. Könyvet.

– Remélem, nem ítélet-végrehajtani ment oda is – kíváncsiskodott tovább Móra. – Vannak a könyvtárban elítelt könyvek? Persze lehet, hogy Podhradszky bíró nem tud olvasni. A könyvek szerencséjére.

– Apám nem éget könyvet – szögezte le Zsák úrfi olyan hangon, mint akit a pusztá feltételezés is sért. – Olvasni ment könyvtárba.

– És mit olvas?

– Azt nem tudom.

– Mindegy is – mondta derűsen Móra. – Akárhogy is, tiszta haszon, ha egy hóhér olvas, ahelyett, hogy lefejezne, felakasztana, kivégezne, megégetne, megnyúzna, karóba húzna, lenyakazna, vízbe fojtana, keresztre feszítene, lenyilazna, kerékbe törne, felnégyelne, olajban sütné-főzne.

[8] Aranykoporsó

Tekla behunyta a szemét, és olyan erősen koncentrált, hogy belesajdult a feje. Próbált üzenetet küldeni az anyjának. Színes, érzékletes képeket. Hátha azok megérkeznek hozzá. Könnyebben, mint a szavak. Képeket küldött az időkapuvá lett gardróbról, Rózsa Dániel házáról, a tömlőről és egy naptárról, amely 1728. augusztus 30-át mutatott. Mindent, amit látott, megpróbált telepátikus úton elküldeni az anyjának. Csak küldte, küldte, küldte... de nem jött felelet.

Nagyon elfáradt és mindene sajgott, mert az izmait is megfeszítette. Kinyitotta a szemét és nekidőlt a hideg falnak. Nagyot sóhajtott. Egyáltalán nem hitt a telepátiában. De amikor az ember kétségbe van esve, bekapaszkodik bármibe. Több mint harminchat óra telt el azóta, hogy az anyja felfedezte, eltűntek Schrödingerrel. Már rég itt kellene lennie egy mentőexpedícióval! Még akkor is, ha óvatos, és elment egy kis idő a körültekintő szervezésre. Ami azt jelenti, hogy gond van az időkapuval. És anya még nem tudta megoldani. Mi van, ha nem is tudja megoldani?! Lehetséges ez?! Mi lesz velem?! Aztán egy pillanatra alábbhagyott a félelme és az önsajnálata, s akkor beléhasított, hogy mi lesz anyával, ha ő... ha ő nem lesz. Nem marad senkije. Kinek fog főzni ehetetlen kajákat, kinek

keres havonta új gimnáziumot, kinek a galibáit simítja el... és ki fogja megölelni, a fülébe ordítani, hogy ő a világon a legjobb anya, ki fog vele órákat beszélgetni, vihogni, vigyázni rá, ápolni, ha beteg, ki lesz vele, ha megöregszik...

És Tekla most sírni kezdett. Először, amióta ez a váratlan időutazás elkezdődött. Feltartóztathatatlanul ömlöttek a könnyei.

Móra odakucorodott mellé, és magához ölelte. Tekla a vállába fúrta a fejét, Móra meg a haját simogatta gyengéden. Így üldögéltek jó darabig. Teklának lassan elapadtak a könnyei, de a szíve változatlanul sajgott. Ez volt a legerősebb fájdalom, amit valaha is érzett. És a leggyötrőbb.

Felemelte a fejét Móra válláról, és látta, hogy alaposan könnyáztatta a hajdanvolt, szép házikabátot.

– Átázott? – kérdezte kissé elcsukló hangon.

– Alaposan – jött a rekedtes felelet.

– Maga kit hagy hátra... már aki fáj...

Móra magyarázat nélkül is értette.

– A két unokámat... a nagyobbik még csak hétéves... és a szerelmemet...

Tekla meghökkent. Olyannyira, hogy egy pillanatra a szíve sajgásáról is megfeledkezett. Itt van ez az ősz, két-ségkívül öreg pasi, elmúlt ötven, és sze-rel-mes?!?! Ez meg hogy lehet?!

– Ez komoly? Frankón beleesett valakibe? A maga korában?!

Móra nem sértődött meg Tekla őszinte elképedésén, hanem szívből elnevette magát.

– Igen.

– Mikor?

Mert persze szerelembe eshetett régebben is, amikor még fiatal volt, és mondjuk, azóta is tart.

– Most a nyáron.
Hát ez nem jött be. Most nyáron, na ne!
– Csak azért találta ki, hogy felvidítson – vont a rövid töprengés után az egyetlen helyénvaló következtetést Tekla.
– Korántsem – ingatta a fejét szelíden Móra.
– És mennyire van beleesve?
Nagyon kíváncsi volt rá, erre mit felel.
– Beleesve? – mosolyodott el Móra. – Ez jó szó. Teljesen. Minden pillanatban rá gondolok. Szeretném vele összeakasztani a szívem. Az életem csak álélet, ha nem egy városban tudom velem.
– És szokta érezni a gyomrában a pillangókat? – folytatta a kíváncsiskodást Tekla.
– Honnan tudja?
– Hát... én is szerelmes vagyok... talán... egy kicsit... egy fiúba az Endorról.
– Endor? Ez is olyasmi, mint az a Wikipédia?
– Nem. Az Endor egy bolygó. Ő onnan való. Földönkívüli. Nem humanoid – felelte tétovázva Tekla. Attól tartott, ez már végképp sok lesz Mórának, bármennyire is adja a felvilágosultat. De tévedett.
– Gratulálok! – mondta az író derűsen.
– Nem tartja furcsának? – gyanakodott Tekla.
– Szerencsének tartom. Nagyon vigyázzon rá!
– Úgy nézem, maga sincs valami jó véleményvel a humanoidokról, akárcsak Bulcsú.
– Valóban nem vagyok. Szóval Bulcsú.
– És a maga szerelmét hogy hívják? – kíváncsiskodott Tekla.
– Tit.
– Tit? Ez miféle név?

– A Titanilla becézése. Úgy szoktam szólítani, „kis Tit”! – mondta gyengéden Móra.
– Kis Tit – ismételte meg Tekla. – Tetszik. Kedves név. Akar róla mesélni?
– Titkos. Nagyon titkos – felelte komolyan Móra. – Senki nem tud róla, csak ő meg én. És most már maga.
– Ígérem, hallgatni fogok – esküdözött buzgón Tekla. – Hallgatni fogok, mint a sír.
Ez utóbbi fogadkozás nem bizonyult valami jó ötletnek. Mint a sír. Az a parányi derű, amit a szerelmek hoztak az estébe, egyből elillant.
Últek egymás mellett a hideg és nyomasztó sötétben, mint egy sírveremben. A kínhalálukra várva. Már ha nem történik csoda. És egyre valószínűbb volt, hogy nem történik.
– Arra gondoltam, hogy ha esetleg ez az utolsó éjszákam... akkor nem aludnám át... – szólalt meg kis idő múlva Tekla, miután alaposan megfontolta a mondanóját.
– Egyetérték. Mivel szeretné tölteni?
– Legszívesebben olvasnék.
– Mit olvasna?
– Móra Ferencet, természetesen. A *Zengő ABC*-re emlékszem, meg a *Kincskereső kisködmönre*... halványan. Hogy baromi szomorú volt mindenféle halálokkal. Nem bírtam. Anyám olvasta fel... ő persze lelkesedett, hogy ez egy szuper varázsmese. Nagyon élvezte... de ennyi. Nem sok. Jó lenne tudni, kivel kerültem össze... már így közös sorsilag, még ha nem is önszántunkból.
– Jogos.
– És mivel se fény nincs, se könyv, de amúgy se látnám, marad nekem, hogy az író felolvassa az egyik művét. Jelen

esetben fejből, mert mint tudjuk, fotografikus memóriája van – fejezte be kissé gúnyosan Tekla.

– Örömmel, kedves új olvasóm – lelkesedett a megszólított író.

– És mit olvasunk?

– Az *Aranykoporsót* – vágta rá Móra gondolkodás nélkül. Tekla csuklott egyet.

– Stílszerű.

– Erre nem is gondoltam – mentegetőzött Móra. – Csak mert épp benne vagyok a regényben... írom... Tudja, a múzsák akkor szaladnak az ember után, amikor fölkéri őket, hogy hagyjanak békét neki...

Hát már igazán csak a múzsák hiányoztak!

– Mindegy – sóhajtott Tekla. – Tőlem mehet.

– Remélem, tetszeni fog, mert a Római Birodalomban játszódik a harmadik század vége felé – fogott bele egy kis könyvismertetésbe Móra. – Szerelmi történet egy olyan korban, amikor két világnézet ütközik, a régi római hit, a pogányság és a kereszténység.

– Az, ami aztán az inkvizícióhoz, a *Boszorkánypörölhöz* meg az elevenen megégetéshez vezetett, és most minket is ki akar nyírni? – kérdezte élesen Tekla.

– Ez is mind benne van, kár lenne tagadni.

– Akkor én a pogányoknak drukkolok – jelentette ki megfellebbezhetetlenül Tekla.

Móra nem vitatkozott vele. Megköszöri a torkát, és belekezdett a regényébe.

– *Pessinust maga Cybele, a nagy istenanya választotta ki jósdájának. Papnőitől nem követelt szüzességet és bikaáldozatokban lelte fő örömét. Pessinusi templomához a világ minden részéről sereglettek a zarándokok. Ez a történet ott kezdődött.*

Móra kis szünetet tartott. Tekla csendben utálta ezt a ronda nevű Cybelét a bikaáldozatok miatt.

– *A dalmata rabszolgák gyermeke, Diocletianus fiatal tiszt volt, amikor először járt itt minden sejtelve nélkül a jövőnek. Tiszta szívvel, de szerény zsoldjához mért áldozattal lépett az oltárhoz. Vadászatról jött, s az illatos füstölőn kívül csak a zsákmányul ejtett vadkant ajánlhatta fel égő áldozatul Cybelének, aki márványból kifaragva, oroszlánoktól húzott kocsián trónolt szentélyében. Az egyik ősz hajú, lobogó szemű papnő rákiáltott a fiatal katonára.*

– *Te centurio!*

– Mi a rosseb az a centurio? – kérdezett közbe Tekla.

– Olyasféle katonai rang, mint a százados – felelte Móra, aztán zavartalanul folytatta.

– *Te centurio! Tőled többet érdemelt volna a nagy istenanya! Az ifjú katona nem talált benne semmi tiszteletlenséget, ha mosolyogva, üres tenyerét kifordítva válaszol.*

– *Most nincs miből, tisztelendő anya. Majd ha császár leszek, kipótolom.*

A papnő olyan pillantást nyilazott a centurióra, hogy annak be kellett hunyni a szemét.

– *Ha elejted az igazi vadkant, akkor császár leszel, és ha az akarsz maradni, ne felejtkezzél el az istenekről!*

– Bírom ezeket a jóslatokat – mormolta Tekla. – Mindig bekövetkeznek, de sose úgy, ahogy kéne. Szegény Diocletianus biztos pofára esik.

Móra meg nem hallottá tette a megjegyzését.

– *A kor olyan volt, hogy mindenre jeleket kértek a földiek az égiektől. Diocletianus kéretlenül kapta a jóslatot, és az istenek halálos megsértése lett volna, ha szavukban kételkedik. Természetesen senkinek sem szólt arról, hogy mire van kijelölve,*

fecsegéssel az istenek bizalma ellen vétkezett volna. Maradt tovább is az a kötelességtudó és lelkiismeretes katona, aki addig volt. Tisztársai csak annyi változást találtak benne, hogy vadászatokon ettől kezdve sohasem fogta lándzsáját más vadra, csak vadkanra. Az egyetlen, akit beavatott a jövő titkába, az az elszegényedett patrícius-árva volt, akit feleségül vett. Annak nászajándékul merete adni az ígéretet:

– Császár anyjává foglak tenni.

Diocletianus mint a testőrgárda parancsnoka kapta a hírt a perzsa frontra, hogy Priscának házasságuk tizedik évében fia született. Ösztöne azt súgta neki, hogy ezzel az örömhírral az istenek az ígért óra közeledtét tudatják vele. Az ösztön nem is csalta meg. Amint a frontról visszavonulóban voltak, rejtélyes körülmények között meghalt Numerianus, az ifjú császár. Azt rebesgették, hogy tulajdon apósa és vezérkari főnöke, Aper mérgezte meg, nem lehetett tudni, mi okból. A légiók vizsgálatot rendeltek el, s a haditörvényszék az egész hadsereg színe előtt összeült. A vizsgálatot Diocletianusnak kellett volna vezetni, mint a gyanúsított után legtekintélyesebb tábornoknak.

– Aper! – kezdte meg a kihallgatást, s amint a nevet kimondta, sugallata támadt.

– Aper! Vadkan! – súgta fülébe egy másnak hallhatatlan hang. – Végzeted vadkanja!

Eddig soha nem gondolt rá, hogy a fővezér azt a fatális nevet viseli, amelyhez a pessinusi jóslat az ő sorsát kötötte. Most ráeszmélt, hogy az istenek elhozták az ő óráját. Kirántotta a kardját, és átszúrta vele Apert, mielőtt az csak a száját is kinyithatta volna védelmére.

– Esküszöm – emelte magasra a vértől csepegő fegyvert –, hogy ez volt császárunk gyilkosa!

A katonák a pillanat ígérete alatt jóváhagyták a váratlan ítéletet. Valaki elkiáltotta magát: Ave, imperator! A körülállók

utána harsogták, s pár pillanat múlva ötvenezer torokból visszhangzott az új császár neve.

– Ügyes! – jegyezte meg Tekla.

– Kösz – felelte Móra –, igyekszem.

– Nem magára értettem, hanem Diocletianusra – helyesbített kissé kajánul Tekla.

– Diocletianus én vagyok – mondta Móra.

Tekla ezek után úgy döntött, nem szól többet. Az író meg folytatta.

– Az istenek beváltották ígéretüket, s természetes, hogy az a hit, amelyet így jutalmaztak, ezentúl még kevésbé rendülhetett meg.

Ezért aztán amikor a fia, Apollinaris két esztendő lett, Diocletianus elhatározta, hogy elviszi a pessinusi jósnőhöz, mert úgy gondolta, aki olyan tisztán látta az ő jövőjét, megmondja a gyereket is.

De nem jutottak el Pessinusig se, mert útközben a ló megbokrosodott, patakparton jártak, megijeszthette valami, s levetette őket. Diocletianusnak nem lett semmi baja, de Apollinaris a szeme láttára gördült le a szakadékos parton a mély patakba. Mire ő kiszabadította magát a ló alól, akkorra már el is vitte a bújó patak a gyereket a föld alá, csak egyik kis szandálkája kavargott még egy örvényben.

A császári pár és az egész birodalom gyászolta Apollinarist, Prisca soha nem is tette túl magát gyermeke elvesztésén.

Diocletianus pedig megszilárdította a hatalmát és építette tovább a birodalmát.

A császár, aki természettől emberséges és szokásaiban egyszerű volt, mint uralkodó sokat bevérezte a kezét. Uralma elvi zsarnokság volt, nem ösztönös, hanem hidegen átgondolt... Tudatosan tette egész rendszerét rabszolganevelő iskolává, amelyben nem tanítanak mást, mint vak engedelmességet egy

isteni akarattal szemben, amely villámokba öltözve ragyog és öl. Titokban minden cselekedetében az vezérelte, hogy minél hatalmasabb és erősebb birodalmat hagyhasson a fiára.

Mert Apollinaris nem halt meg.

– Fú, valahogy sejtettem! – suttogta Tekla, megszegve a magának tett hallgatási fogadalmát.

– *Diocletianus eljutott a fiával Pessinusba. Az idős, már haldokló jósnő elé tartotta Apollinarist, s kérte, mondja meg, fog-e bíbor viselni, és megéri-e ő azt. A jósnő homályos tekintete megfényesedett, és vértelen ajkai azt suttogták.*

– *Ha fel tudod nevelni a gyermeket úgy, hogy senki ne tudja, kicsoda, még ő maga se, akkor húszéves korára a legdrágább bíborba öltözik a te akaratod szerint.*

Diocletianus Pessinusból egyenesen egy régi altisztjéhez vitte a gyereket, akiben egyedül megbízhatott. Óvatosságból csak annyit mondott nekik, hogy egy elesett katonája fiát bizza rájuk mint becsületes emberekre, s azt a magukénak kell vallani. A titkot meg kell őrizni a fiú előtt is, mások előtt is. Akinek a szája eljár, az meghal. És rögtön útnak is indította őket Diocleióba, közös szülőfalujukba, hogy ott neveljék a gyereket addig, míg érte küld...

[9] Az utolsó reggeli

Tekla az ágyán hasalt és az *Aranykoporsót* olvasta. Schrödinger szorosan hozzásimult, és az egyik kinyújtott mancsát rátette a könyvre, ami megnehezítette a lapozást.

A ház előtt, a Boldogasszony sugárúton elcsörömpölt egy villamos.

Teklának megkordult a gyomra. Mennyi lehet az idő? Kicsit fülelt és szimatolt, készül-e az ebéd. De nem hallott edénycsörömpölést, és főleg nem érzett égett szagot. Márpedig ez utóbbi a legbiztosabb jele annak, hogy anya főz.

Esetleg kimehetne hozzá a konyhába és felolvashatna neki, amíg elégeti a húst. Régen anya mennyit olvasott neki! Minden este és akár fél napokat is, amikor utaztak. Márpedig sokat utaztak. *Az elvarázsolt egérkisasszony*, *Pöttyös Könyvek*, *Winnetou*. Anya fáradhatatlanul olvasta fel a kedvenceket tizedszer is. Na, most ő fog neki felolvasni. Tutira anyának is tetszik majd ez a bíborszínű regény! Arany és bíbor. Sok könyvük van, de ez nem volt meg. A könyvtárból kölcsönözte. Bár attól még anya olvashatta. És akkor Tekla meg is hallotta a hangját, hogy őt szólítja.

– Tekla! Tekla!

Akkor mégiscsak kész az ebéd. Megy már, csak még ezt a bekezdést elolvassa a pessinusi jósnőről.

– Tekla!

Tekla kinyitotta a szemét. A tömlőc padlóján feküdt, a feje Móra ölében. Elalhatott az *Aranykoporsó* mesélésében, s hazaálmodta magát. S most a szerző ébresztgette. Tekla felült, és megdörzsölte a szemét. Nem javult meg az éjszaka. Még mindig csak azt látta élesen, ami nagyon közel volt hozzá. Minden más homályos és kivehetetlen.

Gyakran előfordult, hogy Tekla rosszat álmodott, és nagyon jó volt belőle felébredni. Most azonban az ébredés volt maga a rémálom. Hirtelen dühös lett Mórára. Minek ébresztette fel?!

Móra mintha eltalálta volna a gondolatát, mert azt mondta:

– Hét óra múlt. Bármikor jöhetnek. Nem akartam, hogy teljesen váratlanul érje.

Móra a lábát tornáztatta, nyilván elgémberedett a mozgatlanságban.

– Így ült egész éjjel?

– Igen.

– És mit csinált?

– Elbúcsúztam az életemtől – felelte lakonikusan az író.

– Ezt nem akarom hallani! – kiáltott fel Tekla.

Móra megvonta a vállát.

– Kérem.

– Nem akarja befejezni a regényét? – kérdezte vádlón Tekla.

– Dehogynem!

– Be is kell, mert olvastam a Wikipédián, hogy megjelent, és rengeteg kiadást...

Tekla hirtelen elhallgatott, mert egy szörnyű felismerés hasított bele. Ha most őket itt ma reggel szépen megégetik, akkor azzal jóvátehetően belepancsolnak az időbe.

Megváltozik egy csomó dolog, s ez a pillangóhatás elve szerint felerősödik, és összeomlaszthat mindent. És ennek ő lesz az oka, mert benyitott abba a nyomorult gardróbba. Mondjuk, Hanna is belepancsolt egyszer így az időbe, de azt helyre tudták hozni, mert volt neki segítsége. De ő teljesen egyedül van. Tök egyedül. És vészesen fogy az ideje.

– Az utolsó pillanatban is történhet valami... – nyugtatgatta magát félhangosan.

– Egyetérték – helyeselt Móra.

– Rohadtul kell hogy történjen! – kiabált Tekla.

– Hát én se szeretném, ha a nevem mellé deleaturt írna a halál, az élet nem nagyon logikus korrektora – mondta kissé rezignáltan Móra.

Az írókért ezek szerint stílszerűen nem kaszával jön a halál, hanem golyóstollal, futott át Tekla agyán. Hát értem mivel jön?!

És ekkor meghallották kintről a közeledő lépteiket.

Tekla megmerevedett, aztán kinyújtotta Móra felé a kezét, aki odalépett hozzá, és szorosán összeölelkeztek.

– Nagyon félek – suttogta Tekla.

– Én is nagyon félek – felelte Móra.

Tekla reszketni kezdett, mire Móra még szorosabban ölelte.

Csikordult a zárban a kulcs, és az ajtó nyikorogva kinyílt.

– Szép jó reggelt! – csendült fel Zsák úrfi vidámnak mondható hangja, ahogy belépett a cellába.

– Edd meg, ha jó! – morogta Móra Tekla fülébe. Aztán lassan elengedték egymást.

Zsák úrfi annál az ócska malomkőnél tevékenykedett, amit asztalnak használtak.

– Nem tudom, szeretik krepet?

– Palacsintát hozott nekünk? – kérdezett vissza hitetlenkedve Móra, és elindult a malomkő felé, hogy szemügyre vegye a fent említett ételt.

– Igen, én sütöm, nagyon tudok – büszkélkedett Zsák úrfi. – Sárgatökkel töltöttem.

Ezt a cinizmust és pofátlanságot! – háborgott magában Tekla. Ki se néztem volna belőle!

– Stílszerű. Utolsó reggeli – jegyezte meg gúnyosan. – Kapucsínót is hoztál?

– Az micsoda?

– Mindegy – legyintett Tekla. – Lehet, hogy kellemesebb érzés teli hassal a máglyára lépni, de sajnos nekem egy falat se megy le a torkomon.

– Ma ezt nem tudod kipróbálni, mert nem lesz máglyázás – felelte Zsák úrfi.

Tekla először nem mert hinni a fülének, aztán mert hinni, és felvisított. Pedig nem volt visítós. Úgy viselkedek, mint Edina, gondolta önkritikusan. Sebaj! Most nem számít. Nem égetik meg őket. Nem égetik meg őket!!! Örömeben igenis visíthat, akit nem égetnek meg. Felcsillant a remény.

– Szóval mégiscsak történt valami...

– Kegyelmet kaptunk, és száz év tömlőcre változtatták a büntetésünket? – kérdezte bizakodó hangon Móra.

– Ma nem lesz máglyázás – hűtötte le őket Zsák úrfi. – Rossz az idő.

Móra az apró, rácsos ablakhoz lépett, nyilván pipiskedett, hogy jobban kilásson, aztán közvetítette az időjárását.

– Az ég felhőtlen, ragyogókék, hetvenhét ágra süt a nap, szellő sem rezdül.

– Akkor sem alkalmas idő... hóhér megállapítása – magyarázta egykedvűen Zsák úrfi.

– Ezek szerint hazatért a könyvtárból – jegyezte meg keserűen Tekla, mert a reményteli pillanatok múltával most még pocsékabbul érezte magát.

– Hidegen nem olyan jó krepp – mondta Zsák úrfi, és kiment.

A palacsinta kihűlt, de hidegen is rettentő finom volt, Teklának nagyon is lement a torkán.

– Sárgadinnyével van töltve – álmélkodott teli szájjal. – Szerencsére nem tökkel!

– A sárgadinnye tökféle és zöldség, még ha gyümölcsnek is esszük. Különben már az *Iliás*ban is szerepel és Vergilius is írt róla.

– Ne mondja! – nyelt egy nagyot Tekla. – Így már egészen más az íze! Vergilius sokat hozzátesz!

Aztán szó nélkül csak tömték magukba a palacsintát. Később úgy is tengersok idejük lesz töprengeni. Az utolsó darab felett összekoccant a fejük. Megfelezték.

– Hóhérek nál a szállás pocsék, de a koszt prima – csetintett elégedetten Móra. – Mintha egy francia vendéglőben étkeznénk.

– Teljes körű kiszolgálás – fanyarkodott Tekla. – S a végén minket szolgálnak fel.

Ekkor Móra észrevette, hogy Zsák úrfi a palacsintán kívül két kanna vizet is hozott, két fekete köpenyfélét és egy pár lábbelit, ami leginkább bocskornak volt mondható. Móra azonnal felpróbálta, és bár kicsit nagy volt neki, járnai tudott benne.

– Ez nagy előrelépés – mondta vidoran, ahogy sétálgatott a tömlőcben.

A kannák mellett kis darab szappant is találtak. Gyorsan megmosakodtak, aztán felvették a köpenyeket, és kimoszták a sarat Tekla pizsamájából meg Móra házikabátjából,

s az ablak rácsára akasztották, hogy gyorsan megszáradjanak a meleg napsütésben.

Közben azon agyaltak, vajon mi történhetett. Miért napolták el a kivégzést? Felsőbb utasításra történt, vagy csak a hóhér önhatalmú kezdeményezése? Egyáltalán, csinálhat ilyen egy hóhér? Furcsa figura ez az Izsák úr, azt meg kell hagyni. Nem tipikus hóhér. És vajon mennyi időre szól ez az elnapolás? Csak mára? Mire készüljenek?

De nem jutottak semmire, csak forogtak ugyanabban a körben. Körbe, körbe, körbe... Egyre idegesebben. A bizonytalanság kezdte felőrölni őket.

– Csak az orrom hegyéig látok, konkrétan is, meg átvitt értelemben is – háborgott Tekla.

– Nem olyan rossz az – felelte Móra. – Mindig is az előrelátás volt a legmegbocsáthatatlanabb destrukció.

– Miféle szavakat használ? Destrukció! – pattogott Tekla.

– Örülök, ha az ilyen szavak felett a 21. századra elszállt az idő. Engem gyakran neveznek destruktívnek, vagyis romboló szándékú embernek, ha meg merem írni az igazságot.

– Akkor most legyen olyan destruktív, akármit is jelent sen ez, és azonnal találja meg az igazságot ebben a katyvaszban, mert mindjárt megőrülök!

– Időt nyertünk – szögezte le Móra. – Hátha ránk talál a mamája vagy a földönkívüli lovagja, és megmenekülünk.

Teklának eddig eszébe se jutott, hogy Bulcsúra mint megmentőjükre számíton, és maga is elcsodálkozott ezen. Anyának ő mindennél fontosabb és megkísérli érte a lehetetlent, de Bulcsúval kapcsolatban erről egyáltalán nem volt meggyőződve.

Hányszor hívta aznap, amikor váratlanul egy majd' kilencven éve halott írórt talált a gardróbban!!! Üzenetet

is küldött. Nem is egyet. De Bulcsú nem hívta vissza és nem is válaszolt. Hogy számíthatna rá ezek után?! Talán még észre se vette, hogy eltűnt. Nem hiányzik neki. El van foglalva az ő kvantumfizikájával. Azzal van összefonódva, nem vele. Hogyan is versenyezhetne Tekla a hullámfüggvényekkel?! Még ha ő is az egyetlen Bulcsú környezetében, akinek a mazsolás pudingról Thomson atommodellje és Rutherford aranyfóliás kísérlete jut az eszébe, nem egy finom süti.

– Úgy gondolom, aki képes idejönni a Földre egy másik bolygóról, az valószínűleg tud utazni az időben is – elmélkedett Móra, aki logikát keresett az irracionálisban is.

– Bulcsút jobban érdekli a tudomány, mint én – válaszolta keserűen Tekla.

Móra kicsit hallgatott, de mielőtt előrukkolhatott volna valami orbitális bölcsességgel, a folyosóról közeledő léptek zaja szűrődött be.

Tekla és Móra összenéztek, pontosabban Tekla is Móra felé fordította a fejét, de csak a fehér haját látta világítani egy rózsaszínes folt felett.

Kint épp alkonyodott. Kivégzéshez késő volt, vacsorához korán. Akkor mi a fene?!

Zsák úrfi érkezett. Megállt az ajtóban, nem lépett beljebb.

– Jöjjenek!

– Hová? – érdeklődött Móra nem épp szilárd hangon.

Tekla meg se tudott szólalni. Gombóc volt a torkában.

– Hóhérhoz – felelte egyszerűen Zsák úrfi.

– Ilyenkor?

– Igen.

– Nem reggel szokták tartani a... – Móra egy pillanatra elakadt, de aztán mégiscsak kimondta – a kivégzéseket?

- Hóhér most élve akarja magukat, nem holtan – magyarázta Zsák úrfi.
- Hát ez pompás! – sóhajtott fel Tekla.
- Váratlan fordulat – helyeselt Móra.
- Vigyem Schrödingert is?
- Ahogy tetszik. Csak menjünk! – felelte türelmetlenül Zsák úrfi. – Szereti nagyon a pontost. Az neki a szemvedélye.
- Szenvedélye – javította ki Tekla. – A pontosság a hóhér szenvedélye.

[10] A hóhér „szemvedélye”

Zsák úrfi ment elől egy fáklyával, mert a szűk folyosónak nem voltak ablakai. Móra követte Schrödingerrel a házikabátja alatt, mert hátha nem macskabarát a hóhér. A cellában nem akarták hagyni, ugyanis fogalmuk sem volt róla, mire számítsanak. Esetleg... nagyon esetleg alkalmuk nyílhat megszökni. Fontos, hogy együtt legyenek. Ha már itt ragadtak Schrödinger miatt, akkor semmiképp se mennének vissza nélküle.

Tekla zárta a menetet Móra vállába kapaszkodva. A pizsamája még kissé nedves volt, ahogy Móra házikabátja se száradt még meg rendesen, de ez volt most a legkisebb gondja. A köpenyben sokkal rosszabbul tudott volna mozogni. Tekintve, hogy alig látott valamit, egészen reménytelen lett volna a helyzete.

Felmentek egy kacskaringós, kopott lépcsőn, végig egy girbegurba folyosón, s végül egy Móra leírása szerint tágas helyiségbe jutottak, amelynek az ablakai a Tiszára néztek.

– Pont olyan a kilátás, mint a dolgozószobámból – jegyezte meg Móra, ahogy elmélázva bámult kifelé. – A hab-sörényes hullámparipák is ugyanolyanok. A berendezés persze más, de izléses. Kényelmesnek látszik. És a hóhérnak szép nagy íróasztala is van, ott áll a sarokban.

– Remek! Nagy difi, hogy egy intellektuális hóhér nyír ki minket, nem egy sötét, macsó bunkó. Tök más érzés – gúnyolódott Tekla, miközben némi tapogatózás után leült egy piros bársonyszékre, ami valóban nagyon kényelmesnek bizonyult, különösen, hogy az elmúlt három napot többnyire a földön üldögélve töltötte.

Nem kellett sokáig várniuk, mert pár pillanat múlva belépett a szobába Izsák úr, a hóhér. Olyan nesztelenül járt, hogy Tekla csak akkor vette észre, amikor megszólalt kissé dünyyögő hangján.

– Mi lenni azzal a Diocletianus császár és fia?! Mondani!

Mindenre számítottak, de erre nem. Miért érdekel egy hóhért Diocletianus császár története?! És honnan veszi, hogy ők tudnak mesélni róla? Már hogy Móra tud. Egy olyan regényt akar elmeséltetni magának, ami majd 200 év múlva fog megíródni.

Ez aztán nem semmi, gondolta Tekla, de nem tudta volna megfogalmazni, hogy pontosan micsoda. Bulcsú talán kvantumhalhatatlanságnak nevezné. Egyszerre több helyen is van térben és időben. Már halhatatlan, mikor még meg se született. Ez aztán kvantum-összefonódás a javából, macska... izé... Schrödinger legyen, ha nem.

– Diocletianus császárnak nem volt fia – mondta óvatosan Móra.

– Pedig úgy hallani... – mormolta maga elé Izsák úr.

Ezek szerint este lejött a tömlöchöz a drága hóhérunk, és hallgatózott kissé, gondolta Tekla. A kíváncsisága nem csak a könyvekre terjed ki.

Izsák úr alaposan szemügyre vette Mórát.

– Szóval lenni nem isztorian, hanem kifejel isztoar... – vont a végül a következtetést.

Tekla egy kukkot se értett. De remélte, hogy Móra azért vette az adást.

– Valóban nem vagyok isztorian, vagyis történész, hanem inkább író, aki kieszeli az isztoárokat. Ez is egy kitalált történet... regény.

– Roman – bólintott Izsák úr. – Az is jó.

Tekla megkönnyebbülten felsóhajtott.

Az asztalon, amit körülültek, fémkupák csendültek és kancsók koppantak.

– Bort? – kérdezte Izsák úr.

– Nem vagyok ivós ember, de most elfogadom – köszörülte a torkát Móra.

Tekla tejet kért, és beleképzelte a kakaót. Két keze közé fogta a csorba, kék csuprot, lassan kortyolgatott, és azt mondogatta magának, egy hóhérnál vagyunk vendégségben. Egy hóhérnál vagyunk vendégségben. Nem hiszem el! Vajon süti is lesz?!
© Tilos János

Tekla látta, amint Móra elszántan belekortyol a borba, mintha csak erőt merítene.

– Zsák, nagyon figyel! – adta ki a parancsot Izsák úr.

– Uji – felelte Zsák úrfi.

Miért játszik ez a hóhérségéd malacot? – töprengett Tekla, de nem szólt.

Móra meg felhörpintette a bort, és belekezdett.

– *Egy sárga márvány-villa nyugatnak néző erkélyéről, amelyet bíborponyva védett a napsütéstől, kacagás hallatszott. Quintipornak az az érzése volt, hogy aranygolyót dobna ezüsttálba. Megigazította a borsózöld ruháján a cseresznyepiros övét, és elindult a csillámlapokkal kirakott úton, amely rozmarin-szegély közt vezetett a villa oldalbejárataig.*

– Nem itt tartottunk! – szólt közbe türelmetlenül Tekla. – Ki ez a borsózöld jelmezes Quintipor, és hol van ez a villa? Egy szót se értek.

– Türelem! Mindjárt kiderül – felelte mosolyogva Móra. – Tudja, a történetmesélés nem mindig egy irányba halad, és nem is a lehető legrövidebb úton. Nem érné el a célját, és jó unalmas is lenne.

Tekla megpróbált jó képet vágni a magyarázathoz, bár szívből utálta a kerülő utakat, Móra meg ott folytatta, ahol egy perccel korábban abbahagyta.

– Szerencsére Quintipor éppen arra a folyosóra talált rá, amely két kanyarodóval az erkélybe torkollt. Az egyik kanyarodónál Szapphó rózsaszín márvány szobra előtt megállt, és olvasni kezdte a vésett, aranyozott fölírát.

Életemet, szerelem, teneked kéretlen ajánlom, Mert a halált te legyőzöd...

Tovább nem tudta olvasni, mert megint csengett az ezüst-serlegbe dobott aranygolyó. Összerezzen, és dobogó szívvel húzta szét az ajtónyílás selyem függönyét. De csak egyet lépett, aztán gyökeret vert a lába.

Az erkély közepén magas pamlagon, skarláttakaró alatt feküdt valaki. Nő volt, csak a feje látszott ki, tornyosan fésült, fekete haj s vérpiros szája keskeny, fehér áll felett. A széles, arany homlokszalag lehúzva a szemre és az orra, mint mikor bújócskázó gyerekek nagyon lekötik a hunyó szemét.

Egy szétálló fülű ifjú a lány arca fölé hajolva, futó csókkal érintette a piros száját.

– Varanes! – nevetett a lány.

– Vesztettél! – nyerítette az ifjú, s a falon függő viaszos táblácskára egy vesszőt húzott az ezüst stílussal.

A hegyes süvegű Varanes lecsúsztatta válláról a tarka köpnyeget, s most látszott, hogy a bal karja hiányzik. Mély

lélegzetet vett, és térdre ereszkedve száját erősen rászorította a lányéra, akinek az arca nevetőre gödrösödött.

– Megfojtasz, Maxentius – húzta oldalra a fejét Titanilla. Aztán elnevette magát. – Nem, ez is Varanes volt!

Maxentius mérgesen toppantott.

– Csalás, csalás! Varanes megszorította a válladat, arról ismertél rá! Így szoktátok, mi? Nemcsak játékból, ugye?

– Már megint kezdted? – most hidegen csendült meg a lány hangja, míg kis fehér keze a köteléssel vesződt.

Ledobta a padlóra az eltépett szalagot, és oldalra fordulva felkönyökölt a pamlagon. Válláról lecsúszott az eperszín selyemkhiton, fehér bőrén ott vöröslöttek a szorítás csikjai.

– Hát te ki vagy? – látta meg hirtelen Quintiport.

Quintipor, aki eddig se elszaladni nem mert, se előrelepni, letérdelt, és fölemelt karjával végigsúrolta homlokát. A köszönés jelével letörölte róla a zavar verejtékét.

– A császár rabszolgája, nobilissima.

– Nobilissima eperszínű selyemkhitonban – mormolta Tekla. – Ebből csak az eperszínűt értem.

– A nobilissima a császári család nő tagjainak a megszólítása – magyarázta Móra. – A jelentése: legnemesebb, fenséges. A selyemkhiton meg ingnek megfelelő alsóruha...

– Gondolom, az ezüst stílus nem egy római kori szleng, hogy azt mondja, király a stílusa.

– Nem – felelte Móra, és nevetés bujkált a hangjában –, az ezüst stílus tényleg ezüstből van. Hegyes végű íróveszszó, amivel a viasszal bevont táblába karcolták a betűket. Mert nem volt kéznél egy notesz...

– Már a kutya se használ noteszt! – közölte megsemmisítően Tekla, de aztán kelleetlenül elhallgatott, hogy Móra folytathassa.

– Maxentius előbbre lépett, rövidlátó szemét ráhunyorgatta Quintiporra és megcsípette az állát.

– A gráciákra, hiszen te lány vagy! Engem még a fiús hangleccsel se csaphatsz be.

Kezét tovább akarta csúsztatni a fiú nyakán, de az felugrott, és akkorát lökött rajta, hogy a pamlagig tántorodott. Titanilla nevetve kapta meg Maxentius két vállát.

– Esküszöm, hogy ilyen ügyesen csak az én princepsem tud esni!

Magához szorította az ifjú löfejét, és kissé fintorogva cirógatni kezdte.

– Hol veszi a borbélyod ezt az utálatos kenőcsöt?

– Arabiai nárdus – mentegetőzött Maxentius.

– Ha én neked volnék, levágnám a borbély kezét mint szentségtörőét – törölte meg utálkozóan a kezét egy fehér selemkendőbe Titanilla.

Maxentius sértődötten visszahúzódott, fölkapta a viaszos táblát, és odatartotta a nobilissima elé.

– Az aranyamat, drágám! Először nem Varanes csókolta meg, hanem én. Fizess!

– Álomsolidusokkal? – fordította kifelé a lány mind a két tenyerét. – Azok nem neked valók, s nekem egyéb vagyonom nincs. Tudod, hogy én vagyok a császári ház koldus-királykisasszonya.

– Jó. De ezt elviszem zálognak.

Lekapta a skarlatlepedőt a lányról, aki egy pillanatra födetlen maradt felgyűrődött ingében. Quintiport meglepte, milyen vékony és kicsi.

Maxentius odadobta a skarlatot Quintipornak:

– Ezt hozd utánunk!

Quintipor szemmel láthatólag olyan erővel szorította magához a könnyű skarlatot, mintha ólomból volna. Ahogy kiléptek

az udvarra, a nobilissima lekiáltott az erkélyről Maxentiusnak.

– Küldd vissza a leplemet!

– Vigyem én magam?

– Azt mondtam, küldd vissza. Az hozza föl, aki levitte. Hiszen még át se adta az üzenetet a rabszolga.

– Mi a rosseb az az arabiai nárdus? – szólt közbe bosszankodva Tekla. A történet akarata ellenére már teljesen beszippantotta, de a sok idegen szó megakasztotta és idegesítette.

– A nárdus, latinul Nardostachys jatamansi, szanszkritül Jatamansi, indiai növény, macskagyökérféle. Illatos olaját préselnek belőle, amely többek közt serkenti a haj növekedését és gátolja az őszülést. Arabiához persze köze sincs, ez a hólyag Maxentius azt csak felvágásból mondja – felelte Móra.

– Tök jó, hogy mindenről rögtön kiselőadást tart – jegyezte meg gúnyosan Tekla.

– Hogy jön ide a tök? – érdeklődött Zsák úrfi.

– Hagyjuk! – legyintett szokása szerint Tekla. – És mi az a princeps?

– A princeps azt jelenti, első. A római császárság idején maga a császár vagy a fia.

– És az álomsolidus? – kérdezősködött tovább Tekla.

– A solidus római aranypenz, Diocletianus használta először.

– Álomsolidus – motyogta áhítatosan Zsák úrfi. – Ez lenni gyönyörű.

Tekla kicsit felhúzta magát a hohérsegéd elragadtatásán, mert mégis mi lenne gyönyörű abban, ami nem létezik, és a mérgét Mórán töltötte ki.

– Nem lehetne magyarul? Nem csoda, hogy nem olvasák, ha nem magyarul ír...

– Nem olvasnak? – kérdezett vissza kissé sebzetten Móra.

De mielőtt Tekla válaszolhatott volna, a hóhér határozottan közbeszólt.

–Tovább!!!

És Móra engedelmeskedett.

– Mire Quintipor fölért, a nobilissima fátylába burkolózva, maga alá szedett lábbal ült a pamlagon.

– Tudod, hogy az életeddel tartozol nekem? Nem vetted észre, hogy az elébb én mentettelek meg?

– Mitől, nobilissima?

– Hogy merészelted megütni Maxentiust? Ha én meg nem békítem, agyonvágott volna.

Quintipor elmosolyodott. A nobilissima hangja fölcsettant.

– Mi nevetnivalód ezen? Rabszolga!

Quintipor lehajtotta a fejét. Ha az volt is, eddig senki se korbácsolta meg ezzel a szóval.

– Felelj, mit neveltél?

– Azt, hogy hát én addig mit csináltam volna, míg Maxentius agyonvág.

A lány hangosan kacagott.

– Bátor fiú vagy. De azért Maxentius keresztre feszíttethette volna. Vad, kegyetlen és alattomos. A perzsa királyfi más. Szelíd, csendes, és szép meséket tud. Kár, hogy a fél karját lecsapatta a bolondos. Már helytartó volt és beárulták az apjának, hogy összeesküdött ellene. Amint ezt Varanes meghalotta, levágatta a karját, és elküldte az apjának hűsége jeléül. Mert nagyon szerette az apját, és még most is szereti, pedig bujdosnia kell miatta. Milyen különös apák és milyen különös fiúk vannak a világon! Te meg tudnád-e tenni? Le tudnád vágatni azt az erős karodat? Nimi, az öved olyan piros, mint a szám. Nem? Mért nem felelsz?

– Igen – sütötte le Quintipor a szemét.

– Faj, de értelmes fiú vagy! Hadd hallom, mire mondtad, hogy igen? Az övedre, a számra vagy a karodra. Le tudnád valamiért vágatni a karodat?

A hangok hamarabb meghalnak, mint a színek és illatok, de sokkal tovább kísértenek. Quintipor még halála órájában is hallotta ezt a kérdést, de sohase tudta magának megmagyarázni, mi történt vele, amikor először hallotta. A barnuló alkonyatban félrozsállott előtte a költőasszony szelíd és komoly márványfeje, és neki az aranybetűs felírással kellett felelni.

– Életemet, szerelem, teneked kéretlen ajánlom, Mert a hallált te legyőződ...

Elakadt a lélegzete. Hirtelen ráeszmélt, hogy most nagyobb vakmerőséget követett el, mint mikor egy istenfit megütött. Nem ért rá tovább gondolni a gondolatot. A lány végigrúgta magát a pamlagon, és szinte sikoltva mondta:

– Ez igaz? Nem álmodom? Igazán mondd? A Szapphó-verset? Tudtad, vagy itt tanultad? Kicsoda vagy te? Itt csak katonák vannak meg rabszolgák. Ugye, te valami álruhás isten vagy? Milyen szép volna az, ha csak nekem mondanád meg, ki vagy!

– Rabszolga vagyok. A császár rabszolgája.

Ekkor lépések csoszogtak. Egy gyík szemű kis öregasszony totyogott be, két karján fekete ládikával:

– Maxentius küldött neked valami szépet. Megnézed?

Titanilla durcásan vállat vont.

– Nyisd ki a ládát... hogy is hívnak?

– Quintipor!

A fiú fölbillentette a láda tetejét, és kihullatta mind a két kezéből. A padlóra esett ládából egy véres kézfej gördült ki.

Tekla felszisszent. Móra egy pillanatra elhallgatott, aztán csak tovább mondta.

– Titanilla odaugrott a megtántorodó fiúhoz, aki borzongva mutatott le a padlóra.

– Látom – rúgta odább a lány a kézfejet az aranyzsandálja orrával. – Az az ostoba csakugyan levágatta a borbély a kezét. Még jó, hogy nem a nyakát találtam mondani. Ettől ijedtél meg? És te azt mondod, meg tudnád tenni, amit Varanes? Mehetsz, Quintipor!

A fiú meghajította a térdét, és elhagyta az erkélyt. Nem háttal kifelé, ahogy előírás szerint kellett volna, hanem arccal előre. Rohant lefelé, végig a kristálylucernával világított folyosón, borzongva egész testében.

– Kristálylucerna – suttogta átszellemülten Zsák úrfi.

– Van valami fogalmad róla, mi az a kristálylucerna? – sziszegte Tekla.

Zsák nem válaszolt.

– Nem is lehet, mert nincs semmi értelme – tromfolt Tekla.

– Belül szép – felelte nagyon halkán Zsák úrfi, s erre már Tekla nem tudott mit mondani. Annál is inkább, mert most kicsit jobb szívvel gondolt a kristálylucernára, bármi is legyen.

– A lépcső aljában a nobilissima várta Quintiport, eléje kerülve valamelyik oszlopsoron. Arca, szeme nyugodtan mosolygott a fiúra.

– Nézd csak ezt a gemmát!

A vésett ametiszt kövön egy nimfa kínálta oda keblét egy öreg szatírnak. Quintipornak arcába szaladt a vér.

– Próbáld meg valamelyik ékszerésznek eladni, egy-két aranyat tán ad érte. S azt juttasd el ahhoz a rabszolgához, tudod, a kezéért. De az ablakán dobd be, hadd higgye, hogy valamelyik isten könyörült meg rajta.

Quintipor félénken előhúzta az erszényét, és megcsörrentette benne az aranyakat. A lány elnevette magát.

– Mondom én, hogy álsruhás isten vagy.

Két aranyat kivett az erszényből.

– Jobb lesz, ha én játszom istennőt. Nem szeretném, ha téged látna meg Maxentius a szállása körül. Ha engem meglát, az nem lesz neki feltűnő.

Quintipor úgy érezte, mintha megmarkolták volna a szívét. Pedig csak a kezét szorította meg a nobilissima. A gemmát csúsztatta bele.

– Ez most már a tied. Megvetted.

Körülnézett, magához kapta a fiú fejét, és a fülébe súgta:

– Örülök neked, Quintipor, mert tehozzád nem kell feleségül mennem. Aludj jól.

De Quintipor nem aludt jól. Sokára is ért haza, a vacsora-időt elköszálta az elhagyott fasorokban, a szelíd, csöndes csillagok alatt. Úgy érezte, mintha valamelyik a fejére zuhant volna. Már hajnalodott, mikor kavargó gondolatai álomba zsibbadtak. Utolsó gondolata az volt, hogy ez a nap a hét harmadik napja volt. Nem a rózsaszín holdistennőé, akinek kagylókocsiját galambok húzzák, hanem a vörös képű Mars istené, aki vérrel töltözik.

Móra elhallgatott. Tekla még ott maradt kicsit a nagyon is ismerősnek tetsző császári palotában, a sárga márványvilla bíborponyvás erkélyén, a nyamvadt kristálylucernával megvilágított folyosókon, akármi is legyen az a kristálylucerna, elidőzött a platánligetekben, végisuhant a ciprusfasorokon.

– Ma is vörös képű Mars isten napja – törte meg a csendet a hóhér.

– Kedd van – kotyogott közbe tudálékosan Zsák úrfi.

– Rómaiaknál vasárnap kezdődik hét... harmadik kedd – világosította fel fiát a hóhér.

– Így van – helyeselt Móra kissé meglepetten.

Ezek szerint nemcsak a pontosság a „szemvédele” a hóhérnak, hanem a görög-római kultúra is. Nahát! – gondolta Tekla. Kifogtunk egy rendhagyó hóhért!

[11] Az Ezeregyéjszaka meséi

– Mindig Aladdin szerettem volna lenni, kincskereső – szólalt meg váratlanul Móra a sötétben.

– Az ezeregy éve lehetett – állapította meg kissé undokul Tekla. Már majdnem sikerült elaludnia. Kimerítette ez az estébe hajló, hosszú délután. – Hogy jön ez most ide?

– Úgy, hogy végül Aladdin nem lettem nagy bánatomra, de most Seherezádé igen.

– Perzsa szüzlánnyá változott az imént itt a tők sötétben? – szaladt fel Tekla hangja pont úgy, ahogy Pusztai professzoré szokott.

– Igen. Ezt szemüveg nélkül is láthatná, és ráadásul tők sötétben.

– Ha most nekem azzal jön, hogy „jól csak a szívével lát az ember”, akkor szublimálok! – csattant fel Tekla.

– Úgy sejtem, ez valami idézet, de nem tudnám megmondani, honnan való.

Persze hogy nem, pufogott magában Tekla, hiszen jó pár évvel a halálod után jelent meg *A kis herceg*.

– Különben az észére gondoltam – folytatta Móra türelmesen. – Seherezádéra másnap kivégzés várna, de amíg mesél a királynak, életben maradhat. A mese szó

szerint legyőzi a halált. S amíg én mesélek a hóhérunknak, nem öl meg minket.

Tekla egy darabig a hallottakon rágódott, aztán megkérdezte:

– Milyen hosszú ez a maga *Aranykoporsója*, kedves Seherezádé?

– Kétkötetes lesz. A regény szerkezetileg hat könyvből áll: a politika könyve, a hit könyve, a szerelem könyve, a vér könyve, a végzet könyve és a vigasztalás könyve.

– Akkor ez is kitart ezeregy éjszakán – állapította meg Tekla, és elnevette magát. Móra vele nevetett.

– Nem sejtem, mi lesz a végzet könyvében, de úgy látszik, az én végzetem a Római Birodalom. Egyszer már jártam ott, és ma este újra ott voltam, csak először a hadronnal időutaztam, most meg ezzel az... *Aranykoporsóval*...

– Ezt bóknak veszem – felelte derűs hangon Móra.

– Felőlem... – legyintett Tekla. – De miért *Aranykoporsó* a címe?

– Diocletianus hamvait s a vele együtt elégett világét a regény végén aranykoporsóba temetem. Az aranykoporsó csekély dísz az évezredekhez képest, amelyeket jelképez, de nagy hasznára lesz majd az örökösnek, amely az aranykoporsót szét fogja darabolni, és be fogja olvasztani, hogy olyan alkotásokra használja fel, amelyeket az új élet új céljai kívánnak.

– Ilyen szörnyen nyakatekertten azt akarja mondani, benne van a pakliban, hogy a maga *Aranykoporsóját* is fel fogja darabolni valaki, és újrahasznosítja egy huszonegyedik századi irományban?

– Akár – felelte Móra meglepetten.

Tekla elégedetten somolygott. Mostanra teljesen kiment az álom a szeméből.

– Különben akartam már kérdezni, ez a Titanilla az a Titanilla... a szerelme?

– Igen. Róla mintáztam, ő ihlette.

– És maga Quintipor?

– Igen – vallotta be Móra.

Jó régen nézhetett tükörbe ez a drága ember, gondolta vigyorogva Tekla, de Móra meghallhatta a gondolatát, mert kérdés nélkül is felelt.

– Persze nem külsőleg... de úgy érzek és úgy szeretek, mint húszévesen... vagy még jobban. Az ember külsőleg megöregszik, de belül ugyanaz marad... csak az arc ráncosodik, a szív meg a lélek nem...

Több szó nem esett, bár Tekla még sokáig nem tudott elaludni.

Napos, de szeles reggelre ébredtek, s délelőtt Zsák úrfi kivitte őket a zord épület belső udvarára, ahol az egyik sarokban piros fa állt egy különös kis kert közepén.

– Vérébük – szakértette meg a fát habozás nélkül Móra.

– Mi más is állhatna egy hóhér kertjében?! – kérdezett vissza epésen Tekla, és leült Móra mellé a kissé billegő padra. Ő akkor se élvezte volna különösebben a kertet, ha lát is belőle valamit, de Schrödinger és Móra lelkesedtek a természetért. Előbbi azonnal megmászta a fát, ami remekül ment hozzá színben, utóbbi meg újra előjött a vesszőparipájával, hogy hol is van eltévesztve a mi modern életünk – természetesen ott, hogy elszakadtunk a természettől.

– Nem akarjuk meglátni, hogy a növény és az állat fejletlen testvérünk, aki él, fárad, szenved az életért, csakúgy, mint te meg én. Aki ezt megérzi, akinek ezen sarkallik az etikája, az nem tesz embertársai közt soha faji és felekezeti különbségeket.

Tekla környezetvédőnek született, mert a professzor is az volt, és negyvenes lábuk mindig is apró ökológiai lábnyomot hagyott, mert erre nagyon odafigyeltek. Rendes körülmények között Teklát komolyan foglalkoztatta a klímaválság, de így, 1728-ban egy máglyahalálós ítélettel a feje fölött nem a természettől való elszakadás volt a legfőbb problémája.

Zsák úrfi azonban ráugrott a témára, és vehemensen helyeselt a korát messze megelőző, huszadik századi természetvédőnek.

– Állatok is érző lény – lobogott szenvedélyesen. – Csak elhittetjük magunkkal, hogy ő fájdalmuk kevésbé fájós, az ő szemvedésük nem szemved... így nem kell együttérzeni... és lehet nyugodtan zabrálni a sültet...

– Zabálni a sültet, nem zabrálni – javította ki a zöld Móra –, de különben teljesen egyetértek.

– Felhívnam a figyelmet arra, hogy az ember is érző lény, vagyis én, mégis máglyán leszek megsütve. Ez nem bántja az érzékeny lelket, kedves Zsák? Nem feszül itt némi ellentmondás? – kérdezte élesen Tekla.

– Ó, ma nem lesztek megsütve, mert apád szellemet fejleszt – felelte könnyedén a hóhérsegéd.

– Miféle szellemet fejleszték én, és mi módon, már bocsánat? – érdeklődött Móra kissé aggodalmasan, mint aki elbizonytalanodott a szerepében.

– Enyém szellemet pallossal...

– A pallos apád szerszáma, fiam, én legfeljebb pallérozhatom az elmédet, de ez utóbbit nagyon szívesen teszem – derült fel Móra, mert korábban tanárnak készült, mint ezt Tekla a Wikipédián is olvasta.

Most már azt legalább tudták, hogy a hóhér nem a személyes kíváncsiságát akarta kielégíteni, amikor Diocletianus

és Apollinaris sorsa iránt érdeklődött, és nem is a görög-római kultúra utáni olthatatlan szomját akarta csillapítani, hanem atyai minőségben tartott igényt a halálra ítélt mesemondó-firkász-tudós-tanító szolgálataira. És ha elégedett lesz, akkor még egy darabig nem süti meg őket. Kérdés persze, meddig húzhatja a kivégzést egy hóhér a saját szakállára. Mindenesetre időt nyernek.

Tekla változatlanul bízott abban, hogy az anyja megmenti őket. Meg is örült volna, ha nem bízik. Anyának nyilván 24 óraban ezen kattog az agya, és... és talán Bulcsúé is. De Móra azt javasolta, hogy azért vegyenek számításba más lehetőségeket is.

– Miféle lehetőségeket? – kérdezte morcosan Tekla, mikor már megint a tömlőben ültek.

– Szökés...

Móra ezzel az ötletével elég nagyot nőtt Tekla szemében, noha ezt nem kötötte az író orrára, nehogy még jobban elbízsa magát.

– Most, hogy kicsit szabadabban mozgunk, kifizelhettük, van-e Zsák úrfin meg az apján kívül őrség, mi itt a rend, milyen útvonalon lenne a legjobb elhagyni az épületet, és hol tartják a kulcsokat – adta elő a tervét nagy vonalakban Móra. – Zsák úrfi biztosan nagyon szívesen körbevezetné, ha megkérné.

– Hülyeség! – csattant fel Tekla. – Zsák tudja, hogy nem látok semmit.

– Az nem számít. Majd elmondja, amit nem lát, maga meg szépen megjegyzi.

Tekla eltöprengett.

– Azt akarja mondani, hogy tetszem neki? – bökte ki végül kényszeredetten.

– Határozottan – felelte habozás nélkül Móra.

– A tizennyolcadik századig kellett időutaznom, hogy ezt megérjem – sóhajtott fel Tekla. – Igaz, itt is csak egy hóhérségéd bukik rám.

– Miért, a huszonegyedik századi fiúk nem... hogy is mondta... nem buknak magára?!

– Nem éppen.

– Akkor ideje volt, hogy századot váltson – szögezte le Móra.

Ez tagadhatatlanul jólesett. Bárcsak Bulcsú is hallotta volna! Persze biztos nem tett volna hatást rá. Mindegy.

– Éjjel kellene szöknünk, mert nappal nem mutatkozhatunk a városban – tűnődött Móra.

– De még akkor is nagy kérdés, hogy a házba hogyan juthatnánk be, különösen Volfordt szobájába, ahol az időkapus szekrény áll – tette hozzá Tekla.

– Igaz – ismerte el Móra, mint aki valóban nem gondolt erre. – Jut eszembe, tulajdonképp mi a helyzet azzal az időkapuval?

Ezt Tekla is nagyon szeretne tudni, de nem kívánta Móra orrára kötni.

– Az időkaput ugyanúgy programozni kell, mint az időgépet – felelte inkább fensőbbbségesen. Legalábbis ezt diktálja a logika.

– Magyarán meg kell adni a pontos időpontot, ahová igyekszünk.

– Kész időutazó – húzta el a száját gúnyosan Tekla. – Felvette a fonalat. Igen.

– De mi idefele nem programoztunk. Vagy igen? – akadémkoskodott Móra.

– Nem – ismerte el kelleetlenül Tekla.

– És nem is akartunk 1728-ba jönni... – kötözködött tovább szelíden az író.

– Naná, hogy nem akartunk! – fújt egyet Tekla, aki néha azon kapta magát, hogy úgy viselkedik, mint Schrödinger. – Valami hiba történt. Talán elállították az időkoordináták. De ne kérdezze hogyan, mert gőzöm sincs!

– Jó, nem kérdezem.

Móra engedelmesen elhallgatott, Tekla fejében meg egymást kergették a kellemetlen gondolatok.

– A lényeg, hogy talán adatvesztés történt, és azért nem jönnek értünk, mert nem tudják, hol vagyunk... vagyis hogy mikor.

Ezt még sose látta ilyen ijesztően világosan. El vagyunk veszve ebben a hülye időben!

– De mi tudjuk, mikor vagyunk – vetette ellene Móra.

– Sokra megyünk vele.

– Ha itt ülünk, akkor nem sokra. De ha ott vagyunk, már a Volfordt szekrényében, akkor felteszem, képes programozni ezt az időkaput.

– Persze hogy képes vagyok. Még jó! – vágta rá magabiztosan Tekla. Már persze ha megtalálja, hogy hol kell. De miért ne találná? Nem olyan nagy az a szekrény, valahol ott kell lennie! Beállítja a megfelelő koordinátákra, és kész. Aztán hazahúznak. Tök egyszerű. Ez igazán neki is az eszébe juthatott volna. Nagyon megkönnyebbült és fel volt villanyozva.

– De ott van még a kutya. Az a bizonyos Cicke – jegyezte meg Móra, akinek a figyelme ezek szerint minden apró részletre kiterjedt. Olyannyira, hogy az ünneprontástól se riadt vissza.

Tekla épp rá akart mutatni erre a sajnálatos körülményre, de a szemrehányást későbbre kellett halasztania, mert a hóhér hívatta őket.

Zsák úrfi megint végigkísérte őket a girbegurba folyosón, s Tekla most különösen átkozódott magában, amiért alig lát az útból valamit. De bizott benne, hogy Móra mindent alaposan megfigyel.

Az épületben egyébként csend honolt, csak a léptek zaja törte meg.

– Elég nyugis ez a ház, börtön létére – próbálkozott be Tekla.

– Az a legjobb benne – felelte gyanútlanul Zsák úrfi. – Csak mi vagyunk... meg most ti.

– Örök?

– Minek?

Na, ez könnyen ment. Ennyivel is beljebb vannak.

Izsák úr egy boroskupába feledkezve várta őket, és az elmeállapota is megkínálta. Móra azt felelte, hogy köszönettel elfogadna egy hajtást, amire még Tekla is csak értetlenül bámult, pedig neki a magyar volt az anyanyelve, Izsák úrral ellentétben. Aztán kiderült, hogy a hajtás afféle írói lelemény, és a közismert névén nagyfröccsöt jelenti – két deci bort egy deci szódával.

– Miért hajtás? – tette fel azt a kérdést Tekla, amire mindenki kíváncsi volt.

– Mert egy hajtásra lehet a gallér mögé küldeni – somolygott Móra.

Szerencsére több nyelvi lelemény aznap már nem került elő, mert Móra, miután a gallérja mögé küldte a szóda híján kútvízzel hígított vörösbort, belesapott a történetébe. Egyenest a közepébe.

– *Diocletianus odaállt Quintipor elé, és most először nézett a szemébe. A fiút meglepte, hogy a császár bennülő, hideg, szürke szeme közelről milyen meleg, szelíd, kék tud lenni.*

– *Parancsolsz, szentséges úr?*

– *Mondj csak uramnak, fiam. Ezután majd az én titkárom lesz.*

Quintiporral forogni kezdett a világ. Nem tudott megszólalni, némán esett térdre. A császár a szőke hajba mélyesztette a kezét.

– *Sokat leszünk együtt, fiam. Fölmentelek az adoratio alól.*

Csókra nyújtotta neki a kezét, nem hálát váró méltósággal, hanem simogató-puhán. A fiú, amikor megcsókolta, nem tudta, az ő szája nagyon forró-e, vagy a császár keze nagyon hideg.

– *Apollinaris!* – rikkantotta Tekla. – Hát ezért volt az a kilométeres kör tegnap a sárga márványvillával meg a borsözöldbe öltözött Quintiporral.

Móra elégedetten vigyorgott.

– *Diocletianus 16 évig nem merte látni a fiát, nehogy árulója legyen. Még álmában sem mondta ki a nevét, álmában se simogatta meg az arcát, mert a császárnak az álmát is kilesik. De hogy a fiú betöltötte a tizennyolcadik életévét, maga mellé vette titkárnak, hogy most már ő vigyázhasson rá és előkészítse az uralkodásra. Quintipor szép, okos, nagyon jó, ragyogó szemű, biborra méltó, trónra érett! Nagyszerű ígéret. Biztos dolgos és emberséges uralkodó lesz, de félős, hogy ügyesebben írna eposzt egy háborúról, mint amilyen ügyesen vezetne egy háborút ahhoz, hogy eposzt lehetne róla írni. A császár azonban örült, hogy a fia a könyvek embere. Neki tudatlan, vén katonának kellett maradnia, hogy a fia majd békét arathasson ott, ahol ő vért vetett.*

Quintipor nem ért rá unatkozni, a császár állandóan lefoglalta, igaz, hogy unalmas dolgokkal, de azért sokszor eszébe jutott neki a nobilessima.

Abból a nagy szigorból, amitől előre felhődzött Quintipor, nem tapasztalt semmit. A császárt nem látta olyan zord embernek, amilyennek hírlelték. Nem volt beszédes és a birodalom ügyein kívül nem érdekelt semmi, de tőle mindig megkérdezte, hogy aludt, sőt még azt is, álmodott-e valamit. Diocletianus kora reggeltől késő estig dolgozott, rövid ebédjét is dolgozószobájában kapta be, s a fiú, akinek celláját a maga szomszédságában rendeztette be, éjszaka is sokat hallotta le és fel sétálni. Csodálkozott is rajta, hogy ilyen élete van egy hatalmas császárnak, aki előtt az egész világ térden csúszik. A világ uráról az az érzése volt Quintipornak, hogy majdnem olyan egyedül él a világban, mint ő. Hogy honnan ez az érzés, azt nem tudta volna megmondani.

– Miért van az az érzésem, hogy ez a szerencsétlen Quintipor sose fogja megtudni, hogy a császár az apja? – szolt közbe Tekla.

– Ne árulozza le a végét! – fordult Mórához kérlelőn Zsák úrfi.

– Nem fogom elárulni – mosolygott az író. – Talán még magam se tudom.

– Most bezzeg megy a hazudozás – morogta gúnyosan Tekla. – Na, szép!

Móra szokása szerint meg nem hallottá tette a kellemetlen megjegyzést, és folytatta a történetet.

– Egy délután aztán Titanilla és Quintipor kiszöktek a szent palotából a cselédkijárón, s két szoros közön keresztül már benne is voltak a forum forgatagában. A lány térdig beleburkolózott egy zöld gyapjúkendőbe, csak szeme, szája és kíváncsi kis orra látszott ki belőle.

– A karodba fogódzom, hogy el ne sodorjanak tőled – csipogott a lány. – Jobban is megszoríthatasz, nem vagyok üvegből, Gránátvirág.

Érezte, hogy a fiú karja megrándult az övé. A vállával is hozzásimult.

– Örülök neki, hogy értesz az új nevedre. Tudod, hogy ezután mindig így szólítalak, ha ketten leszünk.

Ekkor Benoni, a kancsal istenkereskedő jött velük szembe.

– Istenkereskedőööö?! – ismételte hitetlenkedve Tekla. – Ezt maga találta ki?

– Túlbecsül – mosolygott Móra. – Az istenkereskedők házról házra járva árulták a római istenszobrocskákat a birodalomban, Fortunát, Vénuszt vagy a kis Cerberust, aki elugatja a háztól a tolvajokat. Később aztán már kereszteteket is árusítottak.

– Az a három fejjel kutya alvilág kapujából? – érdeklődött kis spéttel Zsák úrfi.

– Soha rosszabb házörzöt – vigyorgott Tekla.

– Az istenkereskedő Benoni nyakába akasztott zsinegen akasztóhorgas fakeresztek koppantak, és ruhába tűzésre való ólomfeszületek csörrentek össze.

– Mi is ilyen akarunk venni – fogott meg a lány egy ólomkeresztet. – De hiszen ez akasztófa! Vagy ez maga az isten?

Benoni előregörnyedt, szétvetette a karjait, és kifelé fordította a tenyereit.

– Honnan tudjam én azt? Az én istenem se nem fából van, se nem ólomból, se nem kőből. Melyiket parancsolod?

Titanilla elvette a két legkisebbet, és az egyiket odaadta a fiúnak.

– Tűzd csak a ruhádba, hadd látom, szép keresztény lenne-e belőled. Megállj, nem úgy lesz, majd cserélünk előbb. De tartsd a karod, hogy el ne szúrjuk a barátságot.

Ő maga tűrte fel Quintipor karján a tunika ujját, és a csukló felett megszurta a tűvel. Aztán odatartotta neki a maga karját.

– Tessék. Ni, hogy reszket a kezed! Igaz, te nem tudsz vért látni. Megint rosszul leszel, mint múltkor?

– Nem, nobilissima – próbált magán erőt venni a fiú.

– Hadd látom, tudsz-e bátor lenni, Gránátvirág!

Szszsz! A fiú zavarában bátrabb volt, mint kellett volna. A tücske tövig beleszaladt a fehér karba és nagy, sötét vércsöppet buggyantott ki belőle.

– Most már vértanúd vagyok – nevetett a lány s lenyalta szájához kapott karjáról a vért. – Pedig úgy illett volna, hogy a te véred hulljon énmiattam.

Quintipor félszegen tartotta oda a karját, a másik kezével tollvágó kis kését kereste ruhája ráncaiban.

– Parancsolj velem, nobilissima.

– Most nem kell, Gránátvirág. Majd akkor fizettetek meg, ha még szegényebb leszek, mint most. S hogy le ne tagadhasd, mit tettél velem, a vérontás eszközét beleteszem a bullámba.

Kinyitotta a buborék formájú kis tokot, amelyet a római lányok keskeny szalagon hordtak a nyakukban, s nászuk reggelén ajánlottak föl a házi isteneknek.

[12] A cylinderjázat

Zsák úrfi kapva kapott az ötleten, hogy végigmutogassa Teklának a Hauptwacht, magyarán a főőrség szögletes alaprajzú épületét, amit a gótikus vártemplom tégláiból emeltek. És valóban nem akadt fenn azon, hogy a lány minek akarja megnézni, mikor úgyse lát belőle semmit az orra hegyén kívül. Természetesen Schrödinger is meghívást kapott az idegenvezetéssel egybekötött főőrség-nézésre, amit kegyesen el is fogadott. Móra viszont tapintatosan visszautasította azzal a kifogással, hogy ő inkább a fákhöz és a madarakhoz menne vendégségbe. Magyarán inkább kiülne a vérbükk alá a kis kertbe.

Zsák úrfi meg buzgón helyeselt neki.

– Én is gondolom, hogy mi vagyunk növények és állatok vendégei ezen világon, és nem fordítva.

– Be akarsz nála vágódni, vagy mi? – érdeklődött gunyorosan Tekla, amikor végre maguk mögött hagyták Mórát és a kertet.

– Bevágódni? Hová? – értetlenkedett a hóhérsegéd, és Tekla nem látta értelmét, hogy a témát tovább feszegetse.

Különben is Zsák úrfi ekkor megfogta a kezét, gyengédén, de azért határozottan. Teklának egy pillanatra elállt a szívverése.

– Csak nehogy bevágódjál... foglak... – indokolta meg a kézfogást Zsák úrfi, és az egész hosszúra nyúlt körút alatt többé el se engedte. Így járták végig szép lassan az egész főörséget többször is.

Zsák úrfi meglepően sokat tudott az épületről, a falazásról, az alaprajzról és az elrendezésről, amik Teklát mind csak mérsékelten érdekelték. A főbejárat úgyszintén. Végére az ember nem a főbejáraton szökik. Bár lehet, hogy arra senki sem számít, és akkor ott a meglepetés ereje. Különben meg Teklának nagyon is nehezebbre esett másra is figyelni, mint hogy egy meleg kéz szorítja az övét. Hóhérségdkéz, figyelmeztette magát, s akkor megint sikerült egy kis ideig a feladatára koncentrálnia.

Ennek ellenére fogalma sem volt róla, hogy jutottak ki arra a lejtős folyosóra, aminek a végéről egy keskeny vasajtó vezetett a Tisza-partra.

– Ki tudod nyitni? – kérdezte izgatottan Tekla.

– Persze – nevetett Zsák úrfi. – Apám szeret kulcsot zárban tartani, ahová való, nehogy vesszen el.

És szavai bizonyosságául elforgatta a kulcsot a zárban, és a vasajtó csikorogva kinyílt. Tekla hunyorgott a napsütésben. De jó lenne most látni is valamit, bakker!

– Milyen a Tisza?

– Majdnem olyan szép, mint a Rhone – felelte kissé fátyolos hangon a hóhérségéd.

– Akkor el tudom képzelni. A Rhone tényleg király.

– Milyen? – értetlenkedett Zsák úrfi.

– Akarom mondani, klassz... vagyis gyönyörű – magyarázta Tekla lelkesen. Mindig nagy örömmel emlékezett vissza Genfre. Szerettek abban a városban élni, és végül is ott kezdődött minden.

– Te voltál Rhone-nál? – csodálkozott el Zsák úrfi.

– Anyámmal meg Schrödingerrel elég sokáig éltünk Genfben – vágta rá gondolkodás nélkül Tekla.

– Genfben?

– Az egy város a tónál, úgy is mondják, hogy Genève.

Hosszú csend következett. Tekla csak onnan tudta, hogy Zsák úrfi ott van még, hogy szorította a kezét. Egyre erősebben.

– Most mi van? – fakadt ki Tekla.

– Mi is ott éltünk... ott születtem... – felelte halkán és szomorúan Zsák úrfi.

Puff neki! Mondjuk, ez sok mindent megmagyaráz. A francia akcentust, a fura kajákat. Szinte mindent, amit eddig nem értett. De nem szabad belemenni. Még csak az hiányozna, hogy most elkezdjék összehasonlítani az emlékeiket a városról. Az semmi jóra nem vezetne. Tekla inkább gyorsan témát váltott.

– Egyik este lesétálhatnánk a Tiszához... olyan lenne kicsit, mintha a Rhone partján járnánk...

– Jó lenne... de nem lehet... – felelte szomorúan Zsák úrfi.

– Miért nem?

– Városfal nem jutunk át. Kimenni csak kapukon lehet, de azt este zárják, mikor jön sötét.

Erre aztán Tekla hallgatott el. Ennyit a szökésről. Hiába jutnának ki a főörség épületéből, éjjel a városfal kapui zárva vannak. Nappal nem lenne esélyük észrevétlenül elhagyni a várost, a nyílt utcán lincselnék meg őket. Persze átmászhatnának a városfalon az éj leple alatt, de Móra nem látszott sportembernek, Tekla meg mindig fel volt mentve tornából. Bárcsak olyan ügyes lenne, mint Schrödinger.

Szóttalanul mentek vissza a vérbükk alatt üldögélő Mórához.

Amint kettesben maradtak, Tekla tüstént megosztotta vele a rossz híreket, majd alaposan megvitatták azt a kérdést, hogy vajon át tudnának-e mászni a városfalon. Végül arra jutottak, hogy kicsi az esély, de mégis érdemes megpróbálni.

– Egy nyaktörés még mindig jobb, mint a máglyahalál – szögezte le Móra, és Tekla kénytelen volt vele egyetérteni.

Aztán megérkezett az ebéd, amit roppant önelégült mosollyal tálalt fel nekik Zsák úrfi.

– Provanszi tomát leves...

– Az nem lehet! – kiáltott fel Móra. – Magyarországon még nem természetnek paradicsomot, majd csak a tizenkilencedik... – s itt hirtelen elharapta a szót.

– Nem hát! – kuncogott a hóhérsegéd. – Tökfickó bíró házában szüneteltem. Dekoracion nála. Azt hiszi, haragos alma, nem tudja, hogy ehető és ízes.

– Én soha a paradicsomlevesbe addig bele nem mártom a kanalamat, amíg óvást nem emelek ellene, mint az emberiség megrontására irányuló találmány ellen, amit csak az erőszaknak engedve eresztgetek le a gallérom mögé – kántálta egy szuszra az író.

– Hogy mi van? – kérdezte zavartan Zsák úrfi.

– Nem szereti a paradicsomlevest – fordított neki Tekla.

– De miért nem ezt mondta? – értetlenkedett tovább a hóhérsegéd.

– Mert író a szerencsétlen – felelte Tekla.

Móra nem szólt többet, csendben és önként megette a levest.

– Na, hogy ízlett az emberiség megrontására irányuló találmány? – érdeklődött Tekla, amikor Zsák úrfi elvitte az üres tányérokat.

– Az ember 200 évre utazik el hazulról, és erre ott is ugyanazt a gyomor elleni merényletet szolgálják fel neki.

– És mi következik ebből?

– Így mutatkozik meg a végzet... paradicsomleves alakjában – felelte nagy komolyan Móra, aztán elnevette magát.

Soha többé nem fogok tudni úgy paradicsomlevest enni, mérgeződött magában Tekla, hogy közben ne Móra jelenjen meg nekem a lelki szemeim előtt! Ez ám a halhatatlanság!

A délután aztán eseménytelenül telt el, a szokásos esti elmepallérozás viszont váratlan fordulatot vett. Tekla, Móra, Schrödinger és Zsák úrfi már a kényelmes, Tiszára néző szobában várakoztak, de a hóhér késett. Tekla odament az íróasztalhoz, és kíváncsian végigtapogatta. Egy nyeles üvegtárgy akadt a kezébe. Felemelte, és közelről a szeme elé tartotta, hogy megnézzé, mi lehet. Nagy meglepetésére egy sápadt, fiatal arcot látott, aminek egy zöld szempár izzott a közepén. És ez a szempár egyenesen rá meredt. Tekla elkapta az arca elől az üvegtárgyat, mire a szempár eltűnt. Mi a fene?! Amikor óvatosan újra felemelte, Mórát látta, amint előveszi az arany zsebóráját, és megnézi. A nevezetes zsebóra annak az érthetetlen szokásnak köszönhető részvételét az időutazáson, hogy a gazdája a házikabáthoz is viselte. Tekla ostoba okosorájával ellentétben, ami egy feltöltéssel két hétig is bírta, a Schaffhausent mindennap fel kellett húzni, amit Móra sosem mulasztott el. Egyébként a két óra hajszálpontosan ugyanannyi időt mutatott.

A mindig macskaléptekkel közlekedő hóhér észrevétlenül lépett a szobába, és meglátta a zsebórát Móra kezében. A látvány elementáris hatást tett rá. Tekla most

a hóhér arcát látta, ahogy kipirul, csillogó tekintete möhön rátapad az órára, és elakad a lélegzete.

Az óráról le sem véve a szemét Mórához botorkált, és kinyújtotta a kezét.

– Szabad? – lehelte.

Móra kissé csodálkozva odaadta neki a zsebórát, amit Izsák úr áhítatosan átvett, és egyre nagyobb csodálattal nézegetett. Az ablakhoz lépett vele, hogy a lemenő nap még mindig éles fényénél alaposabban szemügyre vehesse. Aztán felkattintotta a hátlapját, hogy a szerkezetét is megvizsgálja. Ehhez valami apró tárgyat illesztett a szeméhez, s azon át nézte.

Ebben a pillanatban már Tekla is tisztában volt vele, mi az a nyeles üvegtárgy, amit az íróasztalon talált. És biztos már előbb is rájött volna, ha nem azt az égő szempárt pillantja meg először rajta keresztül.

– Graham-féle cilinderjárat... még nem látni ilyen... mányifik... műretek – és amit az ember a legkevésbé várt volna egy hóhértől, Izsák úr sírva fakadt.

Az élet és az emberi természet nagyon érdekes és igen furcsa, gondolta Tekla, hogy egy zsebóra szerkezete könnyekre tud fakasztani egy hóhért.

Izsák úr szipogott, a szemét törölgette és szinte elmerült a cilinderjáratban. Tekla remélte, hogy nem bőgi össze az órát, mert a könny alighanem pont olyan káros egy ilyen finom szerkezetre nézve, mint a víz. Mórára emelte a nagyítót, s az ő arcán is felfedezni vélte az óra könnyállósága felett érzett aggodalmat.

Izsák úr közel öt percig tanulmányozta az órát, de Teklának legalább egy órának tűnt. Aztán a cilinderjáratért határtalanul lelkesedő hóhér töltött magának egy kupa

bort és egy húzásra megitta, pedig nem volt benne víz. Majd a gallérja mögé öntött még egy kupát, azt is tisztán.

És aznap este nem haladtak az *Aranykoporsó*val, mert Móra helyett Izsák úr mesélt. Nem szépen és gördülékenyen, hanem akadozva és csapongva, a megfelelő szavakat keresgélve, de azért össze lehetett rakni a történetet.

Izsák úr Genfben született, s már a dédapja is óraműves volt, ahogy a nagyapja meg az apja is, de nekik ez a mesterségük volt, Izsák úrnak meg a hivatása. Mondhatni, a „szemvedélye”. Gyerekkorában egyetlen játszótársa maga az Idő volt, egy láthatatlan, csodálatos pajtás, aki szeszélyesen hajtja a mutatókat. Úgy gondolta, az Idő az órákban lakik. Amelyik a kedvére való, abba beköltözik, amit elun, azt meg elhagyja, s olyankor az óra megáll. Persze meg lehet próbálni visszaédesgetni az Időt, de ez nem könnyű feladat.

Természetesen óraműves lányát vette feleségül. Szerelemből nősült, de a házassága nem tartott soká, mert a felesége belehalt a szülésbe. Az özvegy Izsák egyedül nevelte Zsák nevű gyermekét nagy szegénységben, de szellemi gazdagságban. Egyhetes korától minden áldott nap órákat olvasott fel Zsák úrfinak. Először a regényeket, amik a felesége után maradtak, aztán a görög-római mitológiát és regéket meg mítoszokat, később Homéroszt. Amikor aztán Zsák megismerkedett a betűkkel, onnantól ő olvasta fel a regényeket, klasszikus görög-római szerzőket. A kedvence Plutarkhosz *Párhuzamos életrajzok* című műve volt. Így éldegéltek. Egészen addig, amíg száműzöttek és földönfutók nem lettek. Naná, hogy egy óra miatt.

A Halászó macskához címzett fogadó szomszédságában laktak, ott is étkeztek, s amikor rosszabbul ment Izsák

úrnak, természetben törlesztette az adósságát – órával. Tíz esztendő alatt kilenc falióra került a Halászó macskához vakolatlan falaira, mert nehéz évek voltak, s a fogadó tulajdonosa meg macskabolond ember. Izsák úr faliórái így mind macska témakörben készültek. Volt olyan, aminek macskafej volt a számlapja s a mutatója macskabajusz, volt, aminek macskafejet vagy macskalábat formázott az ingája, s volt maga a macskás óra, amikor egy kis házikóból egyszer csak előugrott egy cicaforma figura, és annyit nyávogott, ahány óra éppen volt. Ezen a szerkezeten dolgozott Izsák úr a legtöbbet, hogy az óra ütése és hangja valamiképpen macskanyávogásra emlékeztessen. A Halászó macskához tulajdonosa el volt ragadtatva, de nem mindenki osztotta a lelkesedését, mert délben és éjfélkor a kilenc óra négy és fél percen keresztül folyamatosan ütött és nyávogott. Izsák urat az évek során több ezerszer megátkozták a vendégek a legválogatottabb és leghalálósabb átkokkal, de ez látszólag nem tett kárt benne. Ám a fogadóba véletlenül betévedt francia tiszt, valami kapitány és gróf, nemesemberhez és főleg kultúremberhez méltatlanul nem elégedett meg az átkozódással, hanem tettekre ragadtatta magát, és lekaszabolta a kardjával az órákat. A kilencből csak egy úszta meg a mérszárlást épen. Izsák úr felindultságában ostoba barbárnak nevezte a kapitányt, aki erre pofon vágta. Mire Izsák úr kihívta párbajra. A polgári öntudat, ugyebár. Mi mászt tehetett volna?! A kapitány választhatta meg a fegyvernemet. Így lett pisztolypárbaj. Izsák úr még életében nem sütött el fegyvert, egyáltalán nem is célzott a barbár illetőre, csak taláalomra meghúzta a ravaszt, mégis sikerült az egyszerű polgárnak átlőnie a nemes fület...

Száműzetésükbe csak az órászerszámokat és a Plutarkhoszt vitték magukkal. Folyton vándoroltak, s végül eljutottak egészen Konstantinápolyig, ahol Izsák úr a szeráj órása lett, ahogy magát csúfondárosan nevezte. A Topkapi palota óráit állítgatta és pontosítgatta, ami nagyon felelősségteljes feladat volt, mert ezek az órák hívták imádkozni a hívőket. És Istentől igazán nem lehet elkésni.

Mikor összespóroltak egy kis pénzt, hazaindultak, mert erős honvágy gyötörte őket. Az elmúlt ősszel épp a Tisza-parton táboroztak, amikor útonálló kirabolták és megverték őket. Még az órászerszámokat is elvitték. Izsák urat úgy fejbe vágta, hogy sokáig alig látott, szédült, és nem tudta használni a jobb kezét. Akkor hallottak először magyar szót.

Nyárig egy tanyán húzták meg magukat, ahol Zsák úrfi hajnaltól napestig mindeneként dolgozott, de ezért pénzt nem kaptak, csak enni, azt is alig. Viszont megtanulták az útonálló nyelvét.

Amikor Izsák úr végre összeszedte magát, továbbindultak. Szegedre a boszorkányégetést követő napon érkeztek, épp, amikor sajátos körülmények között elhunyt a városi hóhér. Szép, tiszta időben belecsapott a villám, és porig égett. Nem maradt belőle csak egy marék hamu. Nem több, mint a boszorkányokból, akiket előző nap megégett. A megüresedő állásra sürgősen új jelöltet kerestek, és Izsák úr, abban bízva, hogy a város kiélte a vérszomját, és egy darabig nem lesz újabb kivégzés, jelentkezett. Mivel a babonásan rettegő városban rajta kívül senki sem akart a hamuvá vált hóhér örökébe lépni, fel is vették. Jól megvoltak itt, koszt, kvártély, fizetés, egy fél év alatt összespórolták volna az útiköltséget, ha összehúzzák

magukat. Erre ütött be Tekla és Móra ménkü gyanánt, két boszorkány, akiket neki kellene megégetni. Elégge el nem ítéhető módon felkavarták békés hóhér életét. Izsák úrnak halvány fogalma sem volt róla, hogy megy az ilyen hóhérlás. Még a könyvtárba is elment, hogy utánanézzon, de nem lett sokkal okosabb. Halat már sültöt életében, de emlőst még nem, és ugyebár az ember is ez utóbbinak tekinthető. Szóval itt voltak ezek a technikai problémák. Bonyolultak és nehezen megoldhatók. És akkor még nem is beszéltünk az erkölcsi problémákról. A jogszerűen elítéltet kivégezni nem gyilkosság, hanem a büntetés végrehajtása. Az más kérdés, hogy Izsák úr még egy csirke nyakát se vágta el az étkezés jogosnak tekinthető céljából sem. De ami még rosszabb, Izsák úr felvilágosult ember volt, nem hitt a boszorkányságban, és látta, hogy tisztességes tárgyalás helyett egy koncepció per zajlott előre meghozott ítélettel. Móra és Tekla nyilvánvalóan nem voltak vétkesek az ellenük felhozott vádakban, s két ártatlan ember életét elvenni halálos bűn. Így aztán Diocletianus császár véletlenül kihallgatott története és egy álmatlanul töltött éjszaka után Izsák úr úgy döntött, hogy szabotálni fogja a kivégzést. Mindenféle mondvacsinált ürügyekkel. És ha már így alakult, a szabotázst a fia szellemi fejlődésének javára fordítja...

[13] Zsák úrfi a villamoson

Zsák úrfi feltépte a Boldogasszony sugárúti ház kapuját, s az utcára lépve megtorpant. Egy sárga villamos csörömpölt el éppen a pályaudvar felé, az első villamos. Zsák úrfi ámulva, tágra nyílt szemmel nézte, aztán utánavetette magát. Szerencse, hogy az úttest üres volt, nem járt arra a hajnali órán egyetlen autó sem. A villamosnak szép előnye volt, de ahogy a Bécsi körútnál lassított, majd a megállóba érve megállt, a lélekszakadva loholó Zsák úrfi beérte. Tétován és kíváncsian megérintette a fényes, sárga testet, mire azon kinyílt egy ajtó. Zsák úrfi meghökkent, aztán óvatosan bekémlelt, s még a lépcsőre is fellépett, hogy jobban lásson, mire az ajtó becsukódott mögötte, és az egyes villamos csilingelve elindult.

Tekla macskamancsmintás pizsamában meg a műanyag papucsában rohant utána, de se Zsákot, se a villamost nem érte be. Levegő után kapkodva nézte, ahogy az egyes elnyelte a fiút, és robogott vele sebesen a pályaudvar felé.

Tekla tovább nyargalt az aggodalomtól és az oxigénhiánytól elszoruló szívvel, műanyag papucsá fűlsiketítően csattogott az aszfalton. Aztán a csattogásba lábdobogás keveredett, s a lábdobogás egyre erősödött.

Tekla kinyitotta a szemét, és a tömlöc plafonjára meredt, amelyre térképet rajzolt a penész. Szürke és nyúlós

volt a fény, a valóságban is hajnalodott, akárcsak az álmában. A rohanó léptek most értek az ajtó elé, és kapkodva kulcs fordult a zárban. Tekla riadtan felült. Mi történhetett? Az ajtó azonban nem nyílt ki, helyette a folyosóról behallatszottak az igencsak sietősen távolodó léptek. Az ajtót nem kitérték, hanem bezárták őket.

Most már Móra is felébredt.

– Mi történt? – kérdezte álmosan, a szemét dörzsölgetve.

Tekla nem felelt.

Ha az ember külön bejáratú hóhérről váratlanul kiderül, hogy valójában földönfutó svájci óraműves, aki macskás tematikában alkotta az igazán maradandót mesterségében, az határozottan hangulatjavító jelleggel bír. Pláne, hogy a könyvtárban tárolt, egyetemes tudásból próbált meríteni, hogyan is kellene kivégeznie őket, mivel eddig max. halat süített és egy fület lőtt át, azt is tök véletlenül! Amúgy meg a betűk és a görög-római kultúra szerelmese.

– Ez nem fog minket kinyiffantani – szögezte le Tekla akkor este, és Móra tökéletesen egyet is értett vele.

Ezek után a tegnapi nap kellemesen telt. Mivel a közvetlen életveszély pillanatnyilag elhárult, nagyon megkönnyebbültek. Tekla kicsit élvezni akarta ennek minden örömét, és nem azon rugózni, hogyan tovább.

Zsák úrfi újra körbevezette Teklát, aki most a nagyító segítségével alaposan szemügyre vehette a Hauptwacht érdektelen épületét, de ez a körút különös módon most közel sem volt olyan élvezetes, mint amikor nem látott az orra hegyén kívül semmit. Akkor ugyanis Zsák kézen fogva vezette, de most erre sajnos nem volt szükség.

Inkább zavarban voltak mindketten, és elég hamar vissza is mentek a kertben üldögélő Mórához.

Ott is ebédeltek mind a vérbükk alatt a füstös levegőben, mert bográcsban főtt mellettük a tarhonyás, zöld-séges ragu, és kicsit odakozmált. Zsák úrfi kedveskedni akart nekik a magyaros étellel, amit még a tanyán tanult a magyar nyelvel együtt.

Izsák úr kedvetlenül kanalazta a fia főztjét, hiányolta belőle a húst.

– Miért kell neked mindig azokra szelíd lényekre éhezni, akik szolgálni téged, aztán szolgálat jutalmaként áldozat lesznek? – kérdezte szemrehányóan Zsák úrfi.

– Egy vegetáriánus és természetvédő hóhérségéd és börtönőr – morogta Tekla. – Igazán kivételes!

– Tudod, hogy utálok a bezárást is – vágott vissza sértetten Zsák úrfi.

– Honnan tudnám? – kérdezte élesen Tekla.

– Azt gondolom, ember szabadnak születik...

– „Az ember szabadnak születik, és mégis mindenütt bilincsekben él” – jegyezte meg lakonikusan Móra.

– Nagyon jól mondja! – helyeselt buzgón Zsák úrfi.

– Ezt nem én mondom, hanem egy nagy francia filozófus, de attól még igaz – felelte Móra.

– Teccik nagyon – lelkesedett Zsák úrfi.

A kedélyes disputának, ahogy valamely sajátos okból Móra nevezte az asztalnál folytatott beszélgetést, Izsák úr vetett véget. Ha már a testét nem táplálhatta megfelelően fiacskája érzékeny lelke miatt, akkor legalább szellemi táplálékot akart magához venni. Így aztán felvonultak az emeleti dolgozószobába, s Móra mesélte az *Aranykoporsót* napestig.

Tekla behunyta a szemét, úgy hallgatta, s megint ott járt ő is a Római Birodalomban.

– Tit és Quintipor délre már ott voltak az Olajbogyóban. A fogadó kicsi volt, s tele a sarokban lobogó venyige-tűz fanyar füstjével, a zsírban pörkölődő véreshurka meg a roston sístergő kolbász szagával. Hurkát is, kolbászt is rendeltek meg füstölt bort. Ízlett nekik az étel, de azért nem sok kárt tettek benne. A bor jobban fogyott. Inni úgy is lehetett, ha fogják egymás kezét, s azért nem kellett levenni a szemüket egymásról. Nem törődtek senkivel egymáson kívül. Ővelük se törődött senki.

Aztán nyílt az ajtó. Piros képű férfi lépett be rajta. Vállán üres bőrzsák lógott.

– No, hogy megy az üzlet, Cimessor? – szólította ismerősül a fogadós.

– Úgy látszik, ezzel a mesterséggel föl kell hagyni – csapta le mérgeesen a bőrzsákot a padra az új vendég.

Cimessor nápolyi gyógynövénykereskedő volt, aki azonban varázsszerekkel is üzletelt. Legkeresettebb cikk volt az akasztott ember kötele, amely megóvott a hirtelen haláltól. Mióta azonban a keresztényüldözések megkezdődtek, azóta csak az istentelenek ereklyéinek volt becsülete. Akármilyen gyűlölt isten volt a keresztényeké, a legvakbuzgóbb pogányok se tagadhatták le azokat a csodákat, amelyeket híveikért tett, és igyekeztek valami relikviát szerezni a kivégzett istentelenekből. A dolog nem is ment nehezen, mert áldozat sok volt, a hóhérok szabadon rendelkeztek a holttestekkel, és olcsón adták az ereklyéket. Az élelmes Cimessor csakhamar monopolizálta ezt az üzletet. De nagyobb lármát csapott, mint kellett volna és a keresztények időnek előtte értesültek a szörnyű vállalkozásról. A dolog vége az lett, hogy a keresztények maguk váltották meg drága halottaikat. A gazdagok

összeadták a váltságdíjat, s a legszegényebb koldus csontjait is megmentették a gyalázattól.

– Zsákkal mentem, s háromnapi szaladozás után csak ennyit tudtam szerezni – csikorgatta fehér farkasfogait a vállalkozó és egy csontocskát dobott az asztalra.

– Micsoda ez? – kérdezte a fogadós.

– Egy ujjperc. Igaz, hogy főszentből való. Úgy mondták, a római püspöknek a segédje volt.

A fogadós a tenyerében méricskélte az ujjpercet.

– Mennyiért adnád ezt nekem, Cimessor?

– Semennyiért se. Ezt magamnak vettem. Nagy szükségem lesz erre, mert nemsoká itt a világ vége.

– Hogy tudod? – nézett rá a fogadós ijedten.

– A keresztények mondják. De meg azt is hallottam, hogy Rómában, Mars templomában könnyezett Romulus régi faszobra, és egy koca karvalykörmű malacot ellett.

Tit megrántotta Quintipor karját.

– Gyerünk innét, Gránátvirág. Én úgy félek.

A lány csakugyan halálsápadt volt és reszketett. Quintipor karon fogta és kivezette.

A lány kint az utcán ráborult a fiúra.

– Gránátvirág, eredj vissza!

– Minek, kis Tit?

– Vedd meg nekem azt a kis csontot attól az embertől. Na-gyon félek.

– Kitől félsz, kis Tit?

– A világ végétől meg a haláltól is félek. Én nem vagyok bátor, Gránátvirág, csak tettetem magamat. Nem akarok, nem akarok meghalni!

Quintipor egészen magához ölelve átvonszolta egy csendesebb utcába. Itt azonban belesajdult a lábába a fájás, s csak most jutott eszébe, hogy a botját a fogadóban felejtette.

– Miért van botja? – kérdezett közbe Tekla.
– Jogos – Móra egy pillanatra elgondolkodott. – Elbotlott Diana erdejében, egy hatalmas gesztenyefa gyökerében, amikor kis Tittel galambáldozatot mutattak be az istennőnek. Öt fehéret, két feketét.

– Ne már, lemészárolták a galambokat valami hülye isten kedvéért?! – háborodott fel Tekla.

– Quintipor nem önt vért, mert nem bír vér – jegyezte meg Zsák úrfi, aki ezek szerint jól figyelt.

– Nem is – helyeselt Móra. – Kis Tit mutatta be az áldozatot. Szabadon engedték a galambokat Diana tisztelőre.

– Biztos jobban örül, mintha megölték volna – helyeselt Zsák úrfi lelkesen.

– Még jó – kontrázott Tekla. – Sose értettem ezeket az undorító föláldozásokat. Mégis mit kezdenének az istenek azzal a sok halott állattal?!

Izsák úr megköszöri a torkát, így aztán Móra folytatta.

Quintipor leültette a lányt egy kőpadra.

– Várj meg itt, kis Tit.

– Megveszed, Gránátvirág?

– Megveszem, kis Tit.

Pár perc múlva már kocogott a botja a macskafej-kövezeten. Így nem esett nehezére a járás. A lány bizakodva futott eléje.

– Ideadta?

– Már nem volt ott, kis Tit.

– Akkor nekem meg kell halnom, Gránátvirág – csüggeszett le a lány a fejét.

Lassan lépegettek lefelé a lejtősödő utcán. A fiú érezte, hogy a lány megint reszket.

– Hát nem szeretsz már, kis Tit, hogy meg akarsz halni?

– Hiszen azért kell meghalnom, mert szeretlek. Valami borzasztó szerencsétlenségtől félek. Azért kellett volna annak az istentelennek a csontja.

Nagy, nyílt mezőre értek ki, amelynek zöld tengerében mint aranszigetek sárgállottak a vadmimózák tömött bugái.

– Ne félj, kis Tit! Te mondtad, hogy míg egymás kezét fogjuk, addig nem érhet baj bennünket – hajtotta a fiú a fejét a lányéhoz.

– De ha nem foghatjuk egymás kezét? Ha magam maradok, és jön a veszedelem?

– Ha én azt megtudom, szerzek neked ahelyett a kis csont helyett egy egész vértanút.

– De fővértanút?

– Fővértanút.

– Köszönöm, Gránátvirág. Ugye, az biztosan csodát tesz énvelem?

– Az tutira egyikőtökkel se fog csodát tenni, sőt! – morogta gúnyosan Tekla, de a mellette ülő Zsák úrfi megfogta a kezét, és gyengéden megszorította, mire elhallgatott. A hóhérsegéd, aki nem is volt igazi hóhérsegéd, műélvezett, és ő nem akarta ebben megzavarni. Pláne, hogy Zsák nem is engedte el a kezét, s Tekla azt kívánta, bárcsak Móra reggelig mesélne. Bárcsak az Aranykoporsó története sose érne véget!

– Aztán kerestek egy öszvérfogatot, mert már alkonyodott és Bajae még messze volt. Szelíden, testvérek módjára ölelték egymást a kocsiban.

– Kis Tit! Szoktál te imádkozni?

– De furcsákat kérdezel, Gránátvirág. Még senki se kérdezett ilyent tőlem. Szoktam.

– Melyik istenhez?
– Nem tudom, milyen isten lett belőle.
– Kiből?
– Az édesanyámból. Azt hiszem, vigyáz rám. Én őhöz
szoktam imádkozni.
– Mit szoktál neki mondani?
– Szégyellem megmondani. Nagyon gyerekes lehet. Arra
szoktam kérni: Add, hogy jó legyek azokhoz, akiket szeretek,
és hogy énhozzám is jó legyen mindenki.
– Nekem adod az imádságodat?
– Mit csinálsz vele?
– Ezután én is imádkozom. Azt, amit te. Reggel?
– Este. Amikor a csillagot meglátom. Akkor akárhol vagyok,
fölnézek rá és imádkozom.
– Melyik csillagot?
– Majd megmutatom. Mire hazaérünk, feljön. Hat csillagból
áll. Úgy is mondják, székcső, mert olyan, mint egy trónus.
Ilyen alakja van, ni.
Belerajzolta az ujjával a fiú tenyerébe a Cassiopeiát. S mire
beérték Bajaeba, csakugyan ott ragyogott a fejük felett a trónus-
csillag...
Móra elhallgatott, aztán felállt a karosszékből, és az ab-
lakhoz sétált.
– A mi fejünk felett is ragyog már a trónus-cső. Pont
láttni lehet a hivatali szobám ablakából. Mindig elnézege-
tem, amikor sokáig dolgozom – s ezzel határozottan ki-
mutatott az ablakon, fel a szép csillagos égre. Tekla, Zsák
úrfi és Izsák úr a tekintetükkel követték az ujját. Tekla
persze csak a rend kedvéért vett részt a bámszékbeszélésben,
mert a nagytitkár, amit előző este megkaparintott, ebben az
esetben nem segített.

– Tényleg ott van – álmélkodott Zsák úrfi.
– És látod benne ülni Gránátvirágot kis Tittel az ölé-
ben? – kérdezte Móra.
– Látom – felelte áhítatosan Zsák úrfi.
– Én nem látom – mormolta Tekla, mire Zsák úrfi az
ujjával finoman belerajzolta a Cassiopeiát a tenyerébe.
Tekla úgy érezte, ezt a pillanatot soha nem fogja elfelej-
teni. Mintha a tenyerével elérte volna a csillagos égboltot.
El is határozta, hogy amint egy rendes szemüveghez jut,
kiül a Tisza-partra a múzeum előtti lépcsőkre, és alaposan
megnézi magának ezt a Cassiopeiát az állítólagos lakóival
együtt. Még jobb lenne Móra szobájának ablakából szem-
ügyre venni, de nem valószínű, hogy éjjel beengednék
a múzeumba, s ha esetleg be is lógna, nem tudja, melyik
volt az igazgató szobája annak idején.
Amióta legalább részben visszakapta a látását, sokkal
magabiztosabb lett. Ha alaposan szemügyre tudja venni
kedvenc undorukat, ezt a nyamvadt tizenharmadik szá-
zadot, akkor megtalálja a megoldást. Haza fognak jutni,
még hozzá önerőből.
Izsák urat azonban nem ragadta magával a költői csil-
lagkép, inkább a fejét lógatta és nagyokat sóhajtott. Tekla
úgy gondolta, nem volt nagyon tapintatos Mórától, hogy
annyi hóhért szerepeltetett a regény aznapi folytatásá-
ban, s ez lehet az oka, hogy Izsák úrnak némileg elbo-
rult a kedélye. De tévedett. Izsák urat nem az irodalom
bántotta, hanem maga az élet. Délelőtt ugyanis hívatta
a bírót, és számonkérte rajta a kivégzést. Ő a nem megfele-
lő időjárásra és az egészségi állapotára fogta a késlekedést.
De már nem lehet sokáig húzni, az biztos. A rókapofa
Volfordt uraság is ott rontotta a levegőt a bírónál, s arra

célozgatott, hogy Izsák úr talán összeszűrte a levét a boszorkányokkal, s ő is lepaktált az ördöggel.

– Ha kivégzést nem lehet halogatni, akkor itt már nem vagytok többet biztonság... akkor nincs más, csak szökés gyorsan – jelentette ki Zsák úrfi.

– És mi lesz veletek? – kérdezte aggodalmasan Tekla.

– Hát szökünk együtt, mert ha maradunk, minket égetnek meg. Már ha találnak hóhért! – tette hozzá Zsák úrfi elvgyorodva.

Tekla a szeme elé emelte a nagyítót, és kissé tanácstalanul összenéztek Mórával, de végül nem szóltak semmit.

– Gondolkodom – mondta Izsák úr komoran, amikor elbúcsúztak. – Verem erősen fejem.

– Elég lesz, ha töri – felelte mosolyogva Móra.

Zsák úrfi lekísérte Teklát és Mórát a tömlőcbe, de végül nem zárta rájuk az ajtót, valószínűleg az ebédnél folytatott beszélgetés következtében.

Mikor kettesben maradtak, kis ideig hallgattak, aztán Tekla szólalt meg.

– Mit mondjunk, miért nem szökhünk együtt? Semmi sem jutott eszembe, ami elfogadható lenne.

Leginkább persze azért nem, mert a lelke mélyén nagyon is szerette volna, ha Zsák velük szökik. De azt is tudta, hogy ez lehetetlen.

– Nem ez a kérdés – rázta a fejét Móra. – Hanem hogy nem áldozhatjuk fel őket magunk helyett. Nem menekülhetünk meg a haláluk árán.

Teklának összeszorult a gyomra az aggodalomtól.

– Nem biztos, hogy elkapják őket – próbálta megnyugtani magát.

– Nem biztos, de valószínű.

– Akkor? – kérdezte Tekla rosszat sejtve.

– Magunkkal kell vinnünk őket.

– Az lehetetlen – kiabálta Tekla. – Már megmondtam, nem pancsolhatunk bele az időbe...

– Várjon! – fogta meg Móra gyengéden Tekla kezét, aki hevesen gesztikulált. – Mi is együtt fogunk utazni, de a maga huszonegyedik századából engem majd vissza kell küldeni a huszadikba, 1932-be. Miért ne küldhetnének vissza Zsák úrfiékat meg, mondjuk, 1733-ba, amikor már rég senki sem keresi őket? És majd valahogy kimagyarázzuk az utazást...

– Anyám megőrülne, ha egy hóhéreként tevékenykedő svájci órással meg a fiával állítanék haza mint kis szuvenírral a tizennyolcadik századból – morogta Tekla.

– Szerintem meg büszke lenne magára...

Tekla elképzelte, ahogy Mórával, Izsák úrral és Zsák úrfival a nyomában kimasírozik a gardróból, és összefutnak az anyjával, aki épp kókuszolajjal öblöget – jó esetben, mert akkor legalább nem tud szólni. Pazar, leírhatatlan jelenet. Teklának mégis belesajdult a szíve, de nagyon.

– Jól van, vigyük őket is! – sóhajtotta. – Csak induljunk minél előbb! Holnap este.

– Rajtam nem múlik – felelte Móra.

Nem csoda, hogy ezek után Tekla azt álmodta, Zsák úrfi a Boldogasszony sugárúton elkapta az egyes villamost, és elcsörömpölt vele a jövőbe.

De a valóságban senki nem ment sehová, mi több, ezen a hajnali órán Zsák az üldözött majmok sebességével lerohant a tömlőcbe, és minden magyarázat nélkül bezárta őket, hogy ne is mehessenek. És igencsak sürgős lehetett.

Vajon miért? Mi a fenéért? Teklának nem kellett sokáig töprengenie.

Megint csak léptek zaja verte fel a folyosót, de ezek a léptek inkább pattogósak voltak, mint sietősek, és nem egy embertől származtak. Többen jöttek, aztán megálltak a tömlőc ajtaja előtt.

– Nyissa ki! – hallatszott be Volfordt kellemetlen hangja.

– Nem ettem eszet – vágta rá Izsák úr.

– Hogy mi van? – hökkent meg Volfordt, s méghozzá jogosan, mert még Tekla is megdöbbsent. Hol szedhetett fel egy ilyen huszadik századnak hangzó szlenget, hogy „nem evett meszet” egy genfi óraműves és menekült?

– Nem nyitom, mert elítéltekkel tilos érinteni.

– Engem nem ver át. Hagyta őket megszökni! – emelte fel a hangját fenyegetően Volfordt. – De ezt nem ússza meg.

– Bámulja meg a saját szemével! – válaszolta kimerően Izsák úr.

Tekla valami csikorgást hallott, de nem a zárét. A vasajtón szemmagasságban támadt egy kisebb rés, s azon egy sötét szempár hosszan bekémlelt.

Tekla kissé megborzongott ettől a pillantástól, s gyorsan elkapta az arca elől a nagyítót.

– Hiánytalanul vannak. Még macska is. Elégetett?

– Majd akkor leszek elégedett, ha ezek itt elégték – felelte bosszúsan Volfordt, és becsapta a kémlelőt.

Több szó nem esett, legalábbis a tömlőc előtt nem.

Pár perc múlva fordult a kulcs a zárban, és megjelent a kissé sápadt Zsák úrfi a reggelivel.

– Elment? – kérdezte izgatottan Tekla.

Zsák bizonytalanul bólintott.

– Hát a Volfordt az elment.

– De?

– Itt hagyott két szőrt a főbejáratnál, kettőt meg a hátsónál, ami a Tisza-partra vezet. Fegyveres szőrök.

– Ennyit a szökésről...

Gyászos hangulat telepedett a tömlőcre. Zsák úrfi csüggedten lehajtotta a fejét. Móra borongós arccal Schrödingeret simogatta, és nem nyúlt a reggelihez. Tekla viszont módszeresen megivott és megevett mindent, amit csak Zsák úrfi hozott, még a Móra részét is. Schrödingerét is elfogyasztotta volna, ha azt a macska az utolsó pillanatban meg nem akadályozza.

Aztán járkálni kezdett a tömlőcben fel s alá. De szűk volt a hely. Amint meglódultak a gondolatai, már falhoz is ért. És megállt az esze. Ez így nem lesz jó.

– Ki kell mennem az udvarra! – közölte ellentmondást nem tűrően.

– Miért? – kérdezte kissé aggódalmasan Zsák úrfi.

– Tér kell.

Zsák úrfin látszott, nem pontosan érti, mihez kell tér, de nem vitatkozott. Csendben felvonultak a főörség udvarára. Elöl Schrödinger, a nyomában Zsák úrfi, mögöttük Móra, leghátul a gondolataiba mélyedt Tekla.

Az udvar poros volt, de tágas, több irányban is keresztül lehetett szelni gyorsabb vagy lassabb léptekkel. A vérbükköt is meg lehetett kerülni, s mikor már elszedült volna, bele lehetett kapaszkodni a törzsébe. Jó hűvös volt és megnyugtatóan szilárd, mint egy kiindulópont.

Tekla érezte, hogy Móra, Zsák és Schrödinger követik őt a tekintetükkel, de nem érdekelte. Összpontosított. Anya azt vallja, hogy nincs lehetetlen. Nincs lehetetlen.

Csak megfelelően kell megközelíteni a problémát. Megfelelően. És akkor hirtelen az eszébe jutott a megoldás. Napnál világosabb. Nem is értette, eddig miért is nem jutott az eszébe.

– Nincs mese! Meg kell égetni minket!!!

[14] Légenysavas hamany, avagy hogyan süssük meg a boszorkányokat

Szép idő volt, pont boszorkányégetésre való. Hét ágra süttött az enyhe, őszi nap, és szellő sem rezdült. Az egész város ott tolongott a Boszorkányszigeten. Még a környező településekről és tanyákról is szép számmal jöttek. Hozták a gyerekeket, kisebbeket, nagyobbakat és még a karon ülőket is. Kordékon a már járni sem tudó öregeket. Voltak, akik tehénrel, kecskével, birkával érkeztek, nehogy az állatok lemaradjanak a látványosságról. Ehhez persze a Sebösfok segítsége is kellett. A Boszorkányszigetre vezető gázlónál a rendkívül alacsony vízállás miatt legfeljebb bokáig ért a víz, de volt olyan szakasz, amin száraz lábbal is át lehetett kelni.

Reggel óta folyamatosan gyűltek a népek, noha a tűzgyújtás este hat órára volt kitűzve.

Kora hajnaltól négy bírósági pandúr őrizte a máglyát, hogy senki ne tehessen kárt benne. Igazán impozáns építmény volt, valóságos műredek. Alul nádfonatos, takaros kerítés övezte, abból emelkedett ki a szabályos és lépcsőzetes farakás, amelynek fel lehetett lépkedni a tetejére. Ott magasodott a két durva fakereszt, amihez majd hozzákötik a boszorkányokat.

Izsák úr és Zsák úrfi két napot dolgozott a máglyán, még hozzá szakadatlanul, de súlyos kétségek közepette.

– Biztos, hogy fog működni? – aggodalmaskodtak felváltva borongós képpel, ahányszor csak meglátták Teklát.

– Tuti – felelte magabiztosan Tekla. – Ha meg nem, akkor úgyis mi szívunk, vagyis égünk, kár izgulni.

– Nekem azért szabad kicsit izgulni? – érdeklődött Móra óvatosan. – Elvégre a mi bőrünkéről és szőrünkéről is szó van Schrödingerrel.

– Nyugi! Nem véletlenül hívtak a suliban Madame Teklának... már Madame Curie után – tette hozzá magyarázólag az értetlenkedő arcokat látva. – Miután sikeresen felrobbantottam a kémiaszertárat.

Mórát ez a közlés kicsit se nyugtatta meg, Zsák úrfi meg változatlanul egy szót se értett belőle.

– Mi az suli meg kémiaszertár, és ki Madame Curie?

– Marie Curie zseniális fizikus meg kémikus volt, a suli iskolát jelent, ahol a kémiaszertárban tartják a kísérletekhez szükséges eszközöket és anyagokat.

– Te iskolába jártál? – csodálkozott el Zsák úrfi.

– Még jó! – vágta rá paprikásan Tekla, de aztán rájött, hogy ezzel a témával kapcsolatban nem bocsátkozhat részletekbe, mert az túlságosan és nemkívánatosan megszire vezetne. Móra érthette ezt, mert azonnal a segítségére sietett.

– Négyezer évvel ezelőtt már volt női csillagász En-héduanna akkád hercegnő személyében, ötszáz évvel később Aglaoniké már meg tudta határozni a holdfogyatkozásokat, és a negyedik században született Alexandriai Hüpatia volt az első női polihisztor, akit aztán annak rendje és módja szerint meg is égettek a buzgó

keresztények boszorkányságért. Ehhez képest az 1720-as évek igazán modern idők, amikor már egy leány is gondolhat iskolára...

– Kösz, feminista Wikiferkó! – vigyorodott el Tekla, Zsák úrfi meg leforrázva elhallgatott. Amúgy is megviselt volt szegény feje. Mielőtt hozzáfoghattak volna Tekla részletgazdag tervrajza alapján a máglyaépítéshez, komoly beszerző körutakat kellett megtennie, és a beszerzendő holmik nevének megjegyzése csaknem meghaladta szellemi képességeit. A légsavas haméleg teljesen kifogott rajta. Hiába ismételte el tízszer, mire a kapuig ért, elfelejtette, és rohanhatott vissza.

– Mi lenne, ha megpróbálkoznánk a légenysavas hamánnyal? – vetette fel segítő szándékkal Tekla, de a felvetéssel pont az ellenkező hatást érte el. Az elnevezések jóvátehetetlenül összekavarodtak Zsák úrfi agytekervényeiben, és hol hamanyos haméleget mondott, hol légsavas hamanyt, vagy egyenesen légsavas legényt, mert annak valahol legalább volt értelme.

A nagypiacon vagy két órát rohangált fel s alá, és minden árusnál megpróbálkozott valamiféle hebegéssel, ami különböző összeállításokban tartalmazta a légsavat meg a hamanyt, és esetleg a haméleget, meg a legényt is buzgón emlegette, de nem járt sikerrel. Végül egy öreg paraszt meglegyintette a tarkóját, s azt kérdezte tőle:

– Miért nem azt mondd, te habókos, hogy salétrom köll?!

Ez a bonyodalom persze Móra lelken száradt, mert ő volt az, aki tudta, régen hogy nevezték a salétromot, és mindenáron korhű akart lenni.

– Ebből is látszik, hogy a túl sok tudás ártalmas – vigyorgott Tekla.

Zsák úrfi nem vigyorgott, mert a salétrommal kapcsolatos megpróbáltatásokon túl rengeteget alkudott a cukorra, amit nagyon drágán mértek, de végül Tekla a becukrosodott mézet is elfogadta kiegészítésképpen. Selymet se volt könnyű szerezni, bár Tekla nagyvonalúan közölte, hogy neki a használt is jó, ám a tizennyolcadik században a szegedi piacon sajnos nem hemzsegték a second hand boltok. Piros meg fehér fonalhoz Zsák úrfi viszonylag egyszerűen jutott, s a fekete bodzabokrok felderítése és leszüretelése már csak könnyű csuklógyakorlatnak bizonyult.

Attól fogva, hogy rendelkezésére állt az összes szükséges alapanyag, Tekla lázas tevékenységbe kezdett, amibe természetesen befogta Mórát is. Az engedelmesen segédkező író fennen hangoztatta, hogy soha életében nem volt a kezében se tű, se fakanál, és ha most sikerül megmenekülniük, akkor többé nem is lesz. Tekla ezt csak helyeselni tudta, mert egyetlen embert ismert mindössze, aki Móránál ügyetlenebb volt: saját magát.

Tekla két szalag segítségével az egyik szemére kötötte a nagyítót, hogy szabad legyen mindkét keze. A másik szemét jobbra csukva tartotta, úgyse vette hasznát, mert nem nagyon látott vele semmit.

– Úgy néz ki, mint egy inverz kalóz – szellemeskedett Móra, de Tekla olyan rondán nézett rá inverz kalóz szemével, hogy gyorsan elhallgatott.

Tekla kiszabta a selymet, pontosabban összevissza kaszabolta, és a girbegurba darabokat Mórának kellett az iránymutatása szerint összevarrogatnia. Többet szúrt az ujjába, mint a selyembe, de amikor előállt a kifogással, hogy így összevérezi az anyagot, Tekla azt felelte, hogy annál jobb.

Amikor a könnyű lécekből kis ládákat kellett összeácsolnia, Móra megint csak többet ütött az ujjára, mint a fára, de Teklát ez se hatotta meg. Különben is azzal volt elfoglalva, hogy felgyújtsa a Hauptwacht épületét. Hatalmas tüzet rakott az udvaron, amin egy nagy üstben a cukrot égette. Felcsaptak a vörös lángnyelvek az égig, szállt a szikra meg a sűrű füst, s ő ott ugrált kezében hatalmas fakanállal és kormos képpel a fekete lebernyegében. Ami egyszer ki is gyulladt, de Zsák úrfi résen volt, s homokot szórt a lángoló köpenyre. Még jó, hogy az alatta lévő macskamintás pizsama nem fogott tüzet, csak kicsit bekormozódott.

Amikor a cukor állagát megfelelőnek ítélte, Tekla hozzákotyvasztotta a nehezen szerzett légsavas haméleget meg a szárított és a mozsárban porrá tört bodzabogyót. Az így előállított bűdös kotyvalékot csámpás és rém ronda, öklömnyi edénykébe töltötte, amiket előző nap süített ki rengeteg finomliszt és só elpocsékolásával Izsák úr egyetlenül leplezett rosszállásától kísérve.

Végül Tekla hosszú, olajba mártott fonalakkal kötötte össze az edénykéket, és nagyon elégedett volt a művével. Mint egy óriás barbár nyaklánc, olyan volt. Egy roppant veszedelmes ékszer.

És amíg az üst fölött görnyedt és kavargatta az orrfacsaró elixírt, mint egy igazi boszi, Tekla rájött, miért főz az anyja mindig, ha ideges és megoldandó problémája van. Ugyanis főzés közben is remekül lehet gondolkodni, még egy ilyen füstös üst fölött görbedve is, miközben az embernek könnyezik a szeme, és már a nagyítóval se lát semmit.

Mórát a kezdetektől aggasztotta, hogy bármilyen jól is sikerüljön az ő megégetésük, mindig adódhat valamilyen

előre nem látható gikszer, és akkor Izsák úr meg Zsák úrfi bajba kerülhet. És Tekla most erre a problémára is megtalálta a tökéletes megoldást. Papírt és írószerszámot rendelt, de a fejében már a levél minden egyes sorát megfogalmazta.

Még kormos képpel és kiégett köpenyben odaültette maga mellé Zsák úrfit a vérbükk árnyékában álló padra, és a lelkére kötötte, hogy a megegetésük másnapján, kora reggel menjen el Podhradszky bíróhoz.

– Minek? Utálom. Gonoszos – kellenkedett Zsák úrfi.

– Az most mindegy. Elmondod neki, hogy amikor hoztad nekünk az utolsó vacsorát, Volfordt úr hangját hallottad kiszűrődni a tömlöcből.

– Szóval hazudjak.

Teklát a gutaütés kerülgette.

– Méltóztassál! Már ha nem akarod, hogy esetleg apáddal együtt megégessenek.

– Azt nem annyira – ismerte el Zsák úrfi.

– Na szóval, Volfordt úr épp azt mondta, hogy ha a vörös nyóstyényördög néki adja a varázskarkötőjét, akkor segít nekik megszökni, mert ő is bír a Rózsa Dániel ördögi erejével.

– Miféle varázskarkötőt? – akadt fenn megint Zsák úrfi.

– Az nem a te dolgod. A lényeg, hogy amikor benyitottál a tömlöcbe, Volfordt úr már nem volt ott.

– Jó... mondjuk... de miért csak most... vagyis akkor szólok?

– Mert azt hitted, tévedtél, mégiscsak egy ilyen nagy tiszteletű úrról van szó. De most úgy gondolod, hogy talán mégse. És kötelességed is ezt a bíró úrnak jelenteni. Majd ő a nagy eszével megítéli, fontos ez vagy sem.

– Aztán? – értetlenkedett tovább Zsák úrfi.

– Aztán semmi. Rendben lesz.

Zsák úrfin látszott, hogy nincs teljesen meggyőzve, de nem kérdezett többet, Tekla meg nem adott magyarázatot.

Később Mórával megszerkesztették a korábban kigondolt levelet, és jól összevesztek azon, hogy ki írja, mert mindkettejüknek rem ronda írása volt, s mégse akartak emberhalált amiatt, hogy olvashatatlanok a betűik.

– A *Szegedi Naplónál* Békefi Antal volt a szerkesztőm. A legjobb újságíró-nevelő volt, akivel az életben találkoztam – fogott bele egy régi történetbe kedélyesen Móra. – Hús sorból kihúzott huszonötöt. Tudniillik ötöt ő javított bele, de mire a végére ért, azt is kihúzta. Írja újra, fiam! – adta vissza a cikkeket, a mi lapunkban így nem lehet írni. De nekem ezt sohase mondta, az én kézírásomba soha egy szót bele nem javított. Nem bizony, mert egy szót se tudott belőle elolvasni.

– Naggggggyon vicces! – kaffantotta Tekla. – De az én írásomat nemcsak ez a Békefi nem tudná elolvasni, hanem még én magam se. Azért írok laptopon vagy telón.

– Laptop és teló – ízlelgette a szavakat Móra. – Ezek olyasféle masinák, mint az írógép?

– Csak amennyiben betűket kell lenyomni vagy megérinteni... de egyébként tök más.

Móra nem érdeklődött tovább a „tök más” mibenléte felől, mert épp elvágta a kezét, ahogy a fonalakat szabdalta.

Egész éjjel megállás nélkül dolgoztak, mert még hajnal előtt Izsák úrnak és Zsák úrfinak ki kellett hordani és elrendezni mindent, még hozzá úgy, hogy az örök ne lássanak meg semmit, amit nem kéne, és ne foghassanak gyanút.

Már kelt fel a nap, mire mindennel végeztek. Kimerülten ültek az udvaron a vérbükk alatt a hajnali szélben. Zsák úrfi most francia omlettet sütött, azt falták nagy csendben kenyérral, és tejet ittak. Tekla még sose evett ilyen finom omlettet. Csak most, életében először és utoljára. Ez a gondolat össze is szorította a torkát, de addigra már elfogyott az omlett.

– Most aludnunk kell! – jelentette ki a reggeli végeztével Móra. – Este szükségünk lesz minden erőnkre.

– Soha nem tudjuk meg, mi lett Quintiporral és Titanillával – jegyezte meg nagy búsan Zsák úrfi.

– Délután talán még lesz időnk, és elmesélem – ígérte Móra.

Aztán lementek a tömlöcbe, és Zsák úrfi rájuk zárta az ajtót, hátha megint ellenőrzés jön. De Teklát ez most cseppet sem érdekelte. Csak elnyúlt a fekhelyén, és ahogy a feje leért a szalmazsákra, már aludt is.

[15] Boszorkányok a máglyán

Tekla a szalmazsákban ismétlődő koppanásokat hallott, mint mikor a tetőn, az esőcsatorna vízkádójának szájából cseppenként csurran a víz. Kopp, kopp, kopp... Aztán hirtelen rájött, hogy a vánkosában egy szív dobog.

– *Gránátvirág, nem alszol még?*

– *Nem alszom, kis Tit.*

– *Gránátvirág, én mindig tudtam, hogy Te mennyire szeretsz engem. Most már te is tudod?*

– *Tudom, kis Tit.*

– *Azt is, hogy most már sohase válunk el egymástól?*

– *Azt is, kis Tit.*

– *Eljössz velem a Boldogok Szigetére?*

– *El, kis Tit.*

– *Az Oceanus parttalan Habágya csipkefodra közt*

Ott vár a boldog fénysziget...

– *Nem jól mondd, kis Tit. Valamit kihagytál, és nem úgy van, hogy „vár”.*

– Hol sisteregve oltja ki

Piros fáklyáját Hélios, z,

Ott ring a boldog fénysziget! – idézte halkán Zsák úrfi.

– Bravó! – helyeselt roppant elégedetten Móra. – Örülök, hogy ilyen jól ismeri Szapphót. Platón a tizedik műsának nevezte.

Tekla kinyitotta a szemét, álmosan megdörzsölte, aztán a nagyítón keresztül szemügre vette a szemközi falnál üldögélő író és a mellette kuporgó Zsák úrfit.

– Boldogok szigete? Ez valami szirupos Disney-filmből van?

– Az igazak... az elköltözött hősök lakhelye – felelte szomorúan Zsák úrfi.

– Na ne! Ez lett a vége az *Aranykoporsónak*?

– Ne mondja el neki! – figyelmeztette Móra Zsák úrfit, aki már éppen belefogott volna a magyarázatba. – Teklácska majd saját szemüleg elolvassa a regényt.

– Most komolyan szívat? – háborodott fel Tekla.

– Nem hallottam még ezt a kifejezést, hogy szívatás, de szerintem a nyelvi kompetenciám eligazít az értelmének tekintetében. S a válaszom határozottan igen.

Tekla mérget vett volna rá, hogy Móra már hallotta tőle ezt a szívatást, de inkább eljártssza a feledékenyt, csak hogy kicsit poénkodhasson. Majd' megpukkadt dühében, különösen, hogy látta, az író remekül szórakozik és kajánul csillog a szeme. Tüstént le is tette a nagyítót.

Így aztán egészen váratlanul érte, amikor egy meleg kéz megfogta az övét. Tekla nem mozdult, nem is szólt, mert nem tudta, mit is mondhatna. Az igazat semmiképpen, másnak meg nem látta értelmét.

Zsák úrfi is hallgatott, csak folyton a torkát köszörülte. Tekla felé fordult, és egészen közel hajolt hozzá, nagyon közel, elvégre nagyító nélkül csak így látja. S remélte, hogy Móra meg nem látja. Kedves, kedves, drága Zsák! Már csak lehetnyire volt a szájától a szája, aztán visszahőkölt,

amikor a szájhoz tartozó torzonborz vörös lányt meglátta. Mi van? Felkapta a nagyítót, és azon keresztül vette szemügre a hihetetlen látványt. A torzonborz vörös lány Zsák úrfinak bizonyult egy elég kezdetleges és házilagos kivitelezésű parókában. S a parókához illő arcszínnel. Lángolt az egész fiú. Tekla nem tudta, sírjon-e vagy nevéssen.

– Mi ez a maskara?

– Ruhát cserélünk, és megyek máglyára helyetted. Te vársz én helyemen. Ha minden jól megy, visszacseréljük magunkat – dadogta Zsák úrfi.

– Te feláldoznád magadat értem? – kerekedett el Tekla szeme, s egy pillanatra kihagyott a szíve.

– Nem kifejezetten szeretnék halálozni... azt mondtad, működni fog... csak talán ügyesebb vagyok – makogta lesütött szemmel Zsák úrfi.

Tekla maga is országos nagy zavarban volt, és gyengéden megsimogatta Zsák forró arcát.

– Köszönöm szépen, drága Zsák! Ezért érdemes volt boszorkánnyá lennem. De már így is eleget segítettél. Rendben lesz, ahogy megbeszéltük.

És ezzel megcsókolta Zsák úrfi forró száját. Zsák úrfi meg visszacsókolt. Tekla egy pillanatra mindenről megfeledkezett.

– Egy pillanatnyi örökkévalóság – mormolta az orra alatt Móra, amikor Izsák úr súlyos lépései felhangzottak a folyosón, és Tekláék szétrebbentek.

– Kíméljen meg a megjegyzéseitől! – vakkantotta Tekla, mert mérhetetlenül bosszantotta, hogy az író olyan pontosan megfogalmazta, hogy ő mit érzett.

– Van idő – közölte Izsák úr az ajtóban állva, és a hangja kissé remegett. Mert a „van idő” azt jelentette, hogy nincs idő. Haladéktalanul indulni kell.

Móra szó nélkül felvette a házikabátja alá a külön erre a célra nagy fáradsággal varrt macskahordozót, amivel már napok óta gyakoroltak Schrödingerrel. Sok kritikus pillanata lehet a visszafele vezető útnak, s Móra és Tekla megegyeztek abban, hogy Schrödinger még egyszer nem kavarhat be.

Zsák úrfi búcsúzóul összepuszilgatta a macskát, aztán sóhajtvá beletette a hordozóba, és biztonságosan rögzítette, hogy ki ne ugorhasson. Schrödinger csak egyet vernyogott, de azt kis jóindulattal istenhozzád-nyávogásnak is lehetett venni.

Móra szorosan megkötötte a házikabátját a hordozó fölött, s így egy roppant pocakos férfiú látványát keltette. Zsák úrfi meg Móra kezét és lábát kötötte össze nagy műgonddal. Majd Teklával is megcselekedte ugyanezt.

– Nem szorít? – kérdezte aggodalmasan.

– Nem vészes – felelte Tekla. – Inkább tedd be a nagytót... az izé... apám zsebébe, nehogy itt maradjon, mert akkor meg leszek löve! Elég lesz a máglyáig vakoskodnom.

És valóban, ahogy elindultak, Tekla még egyszer visszapillantott az ajtóból raboskodásuk helyszínére, hogy búcsúzóul, utoljára jól megnézze magának a tömlöcüket, de nem látott belőle semmit, csak homályos foltokat. Búcsúpillantás helyett búcsúvakoskodás.

Elöl ment Izsák úr, mögötte Móra. Leghátul Zsák úrfi, aki Tekla összekötözött kezébe csúsztatta a magáét, és úgy vezette gyengéden. Csendben haladtak a keskeny folyosón egészen a bejáratig. A bezárt kapu előtt Izsák úr egy pillanatra megállt.

– Öröm volt ez hóhérokodás, és köszönet Zsák elméjének pallosozásáért! Minden jót! Remélem, szerencse járnak.

Izsák úr hangja izgatottságról árulkodott, mint akinek azért vannak kétségei a szerencsével kapcsolatban.

– Mi tartozunk köszönettel! – felelte Móra. – Tudom, hogy nagyon sokat kockáztatnak, de még ha balul is sül el valami, úgy intéztük, hogy maguk ne kerülhessenek bajba.

– Az ördögi Volfordt segített nekünk, és kész – kontráztott Tekla. – Ezen túl maguk nem tudnak semmit.

Ekkor kívülről valaki megdöngötte a kaput. Nem is egyszer.

– Emlegetett számár vagy inkább gazember... ki boszorkányt kiált, boszorkány által vész el... remélhetőleg – tette hozzá Tekla.

Izsák úr elfordította a kulcsot a zárban, s a kapu keserves csikorgással kinyílt.

– A népek már nagyon türelmetlenek. És én is – recsegett Volfordt kaján hangja.

– A türelmetlenség a tudatlanság gyermeke, így mondja kínai bölcs – felelte Izsák úr komoran szokott orrhangján.

– Nem Kínában van, hóhér úr, hanem magyar földön, ha nem venné észre! – horkantotta Volfordt úr sértetten.

– Magyar föld magyar feljelentője magyarul ostoba – súgta oda Móra Teklának, aki elvigyorodott.

– De nagyon vígan vannak... de már nem sokáig. A tűzön pirulva nem lesznek ilyen nagy legények – harsogta Volfordt.

– Carpe diem – felelte rezignáltan Móra.

– Mit vartyog?

– Carpe diem. Ez éppen nem kínai, hanem latin. Azt jelenti, hogy találj meg az örömet és a szépséget az adott pillanatban.

– Na, erre kíváncsi leszek! – röhögött föl Volfordt úr.

Az nevet, aki utoljára nevet, szerette volna válaszolni Tekla, de aztán arra gondolt, hogy ez rájuk is épp annyira vonatkozik, így inkább nem szólt. Különben is elindultak, s nagyon a lába elé kellett merednie, ha nem akart orra esni.

Ez az út most erősen különbözött attól, mint amikor a tömlöcbe kísérték őket. Tekla csak lassan jött rá, hogy a nagy csend miatt.

– Egy teremtett lélek sincs az utcákon. Teljesen kihalt minden. Üresek még a standok is a piacon – tolmácsolta a látványt Móra.

– Az egész város a Boszorkányszigeten van – szólt közbe Volfordt.

– Remélhetőleg – mormolta Tekla az orra alatt.

Elég gyorsan elértek a városkapuhoz, ami most Móra beszámolója szerint tárva-nyitva állt, és nem őrizte senki. Miután áthaladtak rajta, balra fordultak, és szapora léptekkel megindultak a Boszorkánysziget felé.

Tekla sose értette, miért hívják szigetnek ezt a még félszigetnek se nevezhető erdős területet. Ami most viszont tökre sziget volt, mert elválasztotta Alsóvárostól az a bizonyos Sebősfok. Rendes vízállás esetén csak csónakkal lehetett megközelíteni.

Korábban, amikor még nem volt máglyahalálra ítélt boszorkány, hanem csak egyszerű szertárrobbantgató, Tekla nem sokszor fordult meg a Boszorkányszigeten. Most persze nem jönne rosszul a helyismeret, bár biztos rengeteget változott az elmúlt majd' háromszáz év alatt.

– Maga sokszor járt a Boszorkányszigeten? – kérdezte halkán Mórától.

– Amikor már nem bírtam a levegőtleniséget, gyakran kijöttem ide vadvirágot szedni, vagy csak heverni a fűben

és az eget bámulni. Emmivel is sok időt töltöttünk itt, tutajokon üldögéltük végig a délutánokat, és én csókokat ültettem a tenyerébe, amik aztán nem keltek ki.

– Emmi nem a felesége volt, ugye? – érdeklődött kisé gúnyosan Tekla, mert emlékezett rá, hogy a szakácskönyvszerző Móráné amúgy Ilonka volt.

– Nem – ismerte el Móra. – A barátom felesége. Gyönyörű szép, de engem igazán az intellektusával bűvölt el. Ő volt az első nő, akinek a szellemébe, az eszébe szerettem bele. Resteltem bevallani, de korábban nem gondoltam, hogy ez lehetséges. Emmitől lettem feminista.

– Csak arra voltam kíváncsi, ismeri-e a Boszorkányszigetet – vakkantotta barátságatlanul Tekla. Hanna is gyakran zavarba hozta, ha bizalmasan barátnőzni akart vele, mert nem volt gyakorlata az ilyesmiben. Pont most meg különösen nem volt vevő holmi szerelmi vekengésre. Pláne nem Móráéra.

– Jól ismerem a szigetet. Élnek ott barátaim.

– Barátai?!

– Nyárfák!

– Na ne már! – horkant fel Tekla.

– Ha addig eljutunk, nem fogunk eltévedni – mondta halkán az író.

Ahogy közeledtek a Boszorkányszigethez, egyre erősebben hallatszott a tömeg lármája. De Tekla enélkül is tudta, hogy már nem lehetnek messze, mert az eddig poros, száraz út hirtelen megsüppedt alattuk, aztán sáron és szép nagy pocsolókon kellett átlábalniuk.

– Ez a gázló – magyarázta Móra.

– Magamtól rá se jöttem volna – vakkantotta Tekla.

De Móra nem zavartatta magát, megemlített még pár sajátosságot a gázlókkal kapcsolatban, aztán témát váltott,

és jelentette, hogy már látja is a szekereket, a kocsikhoz kötött birkákat és teheneket, a fűvön üldögélő és eszegető-izogató embereket.

– Piknik boszorkánysütéssel! – jegyezte meg epésen Tekla. – Hogy én mennyire utálok az embereket!

– Én is szívesebben lennék pitypang vagy búzavirág – felelte rezignáltan Móra. – De ha meghalok, úgylis vadvirágok nőnek majd ki a szívem porából.

– Az nem ma lesz – szögezte le Tekla, de többet nem tudtak beszélni, mert az emberek észrevették a Volfordt vezette menetet, és kiabálni, ordítani kezdtek. Többnyire a fantáziadús „halál a boszorkányokra!” hangzott fel a minden rendű és rangú női és férfitorkokból. De volt nyöstényördögözés is szép számmal és változatos gyalázkodások, átkozódások, szitkozódások, mintha őket tennék felelőssé minden bajért, rosszért, ami csak velük történt. Bűnbak és boszorkány, gondolta Tekla, épp ideje, hogy elhagyjam ezt a sötét századot.

Az ordibálás egyre erősödött, sikoltozás és artikulálatlan üvöltés is keveredett bele. A végén már fülsiketítő volt a hangzavar, s Tekla aggodalmaskodni kezdett Schrödinger miatt. Biztos pánikol szegény a házikabát alatt. De közben őt is súrolták kezek és karmok, belekaptak a hajába és kiteptek egy kisebb csomót, valami bottal ráüthettek a hátára, az nagyon fáj, s kezdte őt is hatalmába keríteni a rémület. Most még rosszabb volt, hogy semmit se látott. Elhajolni se tud a támadások elől.

Volfordt torkaszakadtából, vadul ordított, aztán lőtt is egyet. Feltehetően a levegőbe. Szar ügy lenne, ha most meglincselnék őket, mielőtt elérnének a máglyára. Még szerencse, hogy ez a gonosz Volfordt mindenáron égni akarja látni őket.

– Messze vagyunk még? – kérdezte Tekla Mórát a lövés után beálló pillanatnyi csendben.

– Egy centi ép bőr, egy szál szőr nem marad a mellkasomon, mire odaérünk – felelte fanyarul Móra. – A selyemingemről már nem is beszélve...

– Ne legyen már olyan kicsinyes! Folyton a selyemingével meg a bőrével jön. Ha nincs Schrödinger, maga még mindig az íróasztalánál ülne, és témátlanul meredezne arra a ronda csillárra! Örüljön neki, hogy elhoztuk egy ilyen jó kis körre a tizennyolcadik századba!

– Mérhetetlenül hálás vagyok a váratlan vakációért, de nevezzen bár ezért kispolgárnak, most már nagyon szeretnék visszajutni a ronda csillár alá.

– Egyesek nem tudják értékelni a jót, ami jut nekik – dohogott Tekla, s egy pillanatra maga is elhitte, hogy igaz van. De azért, ha őszinte akart lenni magához, el kellett ismernie, hogy ő se bánná, ha a rémes Matu szörnyű magyaróráján ülne, és a förtelmes huszadik század valami hülye izmusáról hallgatna egy dögunalmas előadást.

Móra hirtelen megállt, s Tekla csaknem nekiütközött a hátának.

– Megérkeztünk – mondta Zsák úrfi. – Csak óvatosan a lépcsőkön!

– Pont most nem szándékszem kitörni a nyakam – felelte Tekla, és lassú léptekkel megindult felfelé a terve szerint készült máglyán. Az tuti, hogy nem fogja többé megnézni a *Szent Jóhannát!* Bakker!!! Milyen borzalmas lehetett azoknak a szerencsétleneknek, akiket ugyanígy kísértek fel nem is olyan rég ezen a szigeten egy hasonló máglyára. Mennyire retteghettek szegények azoktól az irtózatosságinoktól, amik rájuk vártak. Teklának elszorult a szíve. Ha korábban érkeznek, talán őket is meg tudta

volna menteni. Még ha bele is pancsolt volna az időbe. De persze még abban sem lehetett biztos, hogy magukat meg tudja menteni. Noha ebben szilárdan bízott, különben egyfolytában sikoltozott volna. Minimum!

Amikor végre felértek a máglya tetején magasan álló két fakereszthez, Izsák úr Mórát, Zsák úrfi pedig Teklát kötötte oda a kezénél és a lábánál fogva. Izsák úr alaposan ellenőrizte a csomókat, többször is, de Teklának az volt az érzése, hogy csak az időt húzza. És nem hibáztatta érte. Most rajta is erőt vett az aggodalom, hogy valami esetleg félremegy. És akkor... Nem, nem nem!!!!!! Ebbe nem gondol bele. Még csak az kéne! Nem engedheti, hogy a félelem megbénítsa!

– Isten önökkel! Remélem, megboldogulnak! – szánta el magát végül a távozásra Izsák úr.

– Remélem, momentán csak boldogulunk, a megboldogulást kicsit későbbre tartogatjuk – felelte kedvesen Móra, és ez egyszer Tekla szívéből is szólt.

– Mi még találkozunk – mondta Zsák úrfi jelentősegteljesen.

– Még jó! – vágta rá Tekla, de a hangja kicsit azért megremegett.

– A helyemen leszek – folytatta Zsák úrfi. Tekla ezt forrón remélte.

Izsák úr és Zsák úrfi lassan elindultak lefelé, s Móra meg Tekla kettesben maradtak a máglyán. Tekla alig látott valamit, csak homályos, mozgó foltokat, és összeszorult a torka. Egy szép nagy gombóc zárta el. Próbálta lenyelni, de nem ment.

– Mire gondol? – fordult Móra felé. Remélte, hogy író úr kivételesen előrukkol valamivel, amiből erőt meríthet.

– Arra, hogy nincs végrendeletem. Persze nekem az életben sem igen volt akaratom, mert nem tartottam érdemesnek akarni, a halálomban igazán nincs miért arrogánsnak lennem.

– Megkérném, hogy ne beszéljen magáról múlt időben! – csattant fel Tekla. – Pont most ne!

– Kérem. Csak van egy kis megtakarított pénzem, s nem szeretném, hogy a feleségem meg a lányom elherdálják. Az unokáimra akarom hagyni, hogy vegyék meg belőle a nevükre a Boldogasszony sugárúti házat.

– Ne rágja magát! Tök felesleges. Úgyse hajtják végre egyetlen pontját se a végrendeletének – vágta rá dühösen Tekla. Vigasztalásért fordult Mórához, nem azért, hogy még mélyebbre lökje.

– Nem hajtják végre egyetlen pontját sem? – kérdezett vissza hitetlenkedve, megrendült hangon Móra.

Tekla rögtön megbánta, hogy ez mérgében kiszaladt a száján. Amikor Móra után nyomozgatott a neten, beleakadt a végrendelet történetébe. A dédunokája találta meg, és nyilvánosságra hozta. Jó pipa volt a családjára, érthetően. Az ember sajnos nem válogathatja meg a rokonait. Tekla örült, hogy neki tulajdonképpen csak az anyja van, aki egyedül is kitesz egy családot, és minden hibájával együtt tökéletes. Pont olyan, amilyen Teklának kell.

– Anya! Anya! Anyukám! – suttogta Tekla, és becsukta a szemét. Nem lesz semmi baj, kislányom! – hallotta az anyja vidám és magabiztos hangját. Tudod, hogy nincs lehetetlen. És ezért meg is csinálod!

Pusztai professzor talán még mondott volna valamit, de a hangját elnyomta a tűz ropogása. Ami egyre hangosabb

lett. A tömeg is üvöltött és éljenzett és dobogott, de Tekla csak a lángnyelvek gonosz sziszegését hallotta.

– Mi van? – kiáltotta oda Mórának.

– Szépen égünk – tolmácsolta Móra, és most az ő hangja is kicsit elcsuklott.

– És? – kérdezte reménykedve Tekla.

– Semmi.

Teklát kiverte a víz. Mi van, ha tévedett? Ha nem fog működni?

Múltak a másodpercek. Mi lesz?! Mi lesz már?!?

Jó, hogy legalább nem látom a lángokat, hogy mennyire vannak közel, gondolta Tekla. De persze így is érzem. Egyre melegebb van. Mégis a hideg verejték csorog a hátamon. Nem, az nem lehet, hogy itt fogunk megégni. Nem!!!

Ekkor a már kis ideje folyamatosan vernyákoló Schrödinger felüvöltött. Vérfagyasztó hang volt, túlvilági és lidérces.

Móra fájdalmasan feljajdult, mint akit szügyön döftek.

Teklának, akinek a torkát már eddig is a sírás fojtogatta, ömleni kezdtek a könnyei a kétségbeeséstől. Hangosan, fuldokolva zokogott.

– Ne sírjon! – vigasztalta Móra. – Nem bírom a női könnyeket!

– Pont leszarom! – bömbölte Tekla.

– Na ne sírjon, Madame Tekla! – mantrázta az író.

– Miért ne sírjak? – nyüzgített Tekla. – Nem akarok meghalni... nem akarok megégni... nagyon félek... nagyon félek...

– Egy zseni ne bögjön nekem! Hanem készüljön!

S Tekla ebben a pillanatban meghallotta a tömeg ámult és rémült kiáltozását.

– Véres füst!! Véres füst! Boszorkányság!!!!!! Az ördög műve!! VÉR! VÉR! VÉR mindenütt!

Hála annak a magasságos légenysavas hamanynak!!!! Ennél szebbet nem is ordíthattak volna. Zene füleimnek, gondolta Tekla, mert amint alábbhagyott a rettenetes, tüstént visszatért a humorérzéke. Nagyot sóhajtott. Ezek szerint jó döntés volt a bodzát választani. Remélte, hogy vad színe lesz a füstbombáknak. De arra nem számított, hogy véresnek nézik. Ám annál jobb.

– Minden füstbomba ég? – kérdezte izgatottan.

Az olajos fonallal összefűzött, házilagos füstbombákat három sorban helyezték el a máglya alsó felén elől és kétoldalt a körül a négy pont körül, ahol Izsák úr a máglyát meggyújtotta.

– Ahogy innen látom, hibátlanul okádják a füstöt. Indulhatunk is. A vörös füstfelhő már teljesen eltakar minket.

Tekla izegni-mozogni kezdett, megfeszítette a vállát, mire a gondosan elkészített álcsumó, amivel Zsák úrfi a kereszthez kötötte, egyből kioldódott. Aztán ugyanígy kiszabadította a lábát. Majd odabotorkált Mórához, nagy nehezen kivette a házikabátja zsebéből a kis kést, és elkezdte nyiszálni az író köteleit, aki időközben már szintén leoldotta magát a keresztről. Tekla a füsttől még rosszabbul látott, s csak remélte, hogy az összekötözött kezében ide-oda csúszkáló késsel nem fogja megsebesíteni Mórát.

– Csak az ütőeremet ne vágja át, a többi nem számít! – biztatta hangosan az író, túlkiabálva a hisztérikusan nyervogó Schrödingert. Tekla egy utolsó erőfeszítéssel átmetszette a kötelet, miközben a macskát próbálta nyugtatni, kevés sikerrel. Innentől kezdve már Móra ragadta magához a kést, és talán az adrenalin volt az oka, hogy

kivételesen senkiben nem tett kárt, csak a kötélben. Tekla, amint szabad lett a keze, megkaparintotta a nagyítót. És egy pillanatig elgyönyörködött a művében. Mintha egy összegöngyölt, bíborszín füstpalást bomlott volna ki és szállt volna lebegve az ég felé beborítva mindent. Az egész Boszorkányszigetet. Szegedet. Ezt a nyomorult tizennyolcadik századot.

– Na, most felvesszük mi is a bíbort! – nevetett Tekla Mórára, aztán összekarolva és óvatosan tapogatózva elindultak a máglya hátsó részén lefelé. Végig olyan irányba kellett tartaniuk, hogy a két kereszt pont a hátuk mögött legyen. Csak el ne tévedjenek! Számolták a lépcsőket is, mert szerencsére Tekla erre is gondolt.

Egyszer Móra megbotlott, s azt bírta sziszegni káromkodás gyanánt, hogy „mákos teringette!!!”. Tekla elkapta és megtartotta. Vajon minek kellene történnie ahhoz, hogy egyszer rendesen elkerékítse?!? Mákos teringette, mézes borongatta! Ilyen nincs! Ezt ki kéne találni.

Végül a gomolygó füsttől kissé fulladozva, dülöngélve leértek. Átlépték a máglyát szegélyező alacsony, fonott kerítést, és kint voltak. Kicsit megkönnyebbültek. Ez simábban ment, mint gondolták. De most merre?

Tekla a fejét forgatta és tétován toporgott, mert a nagy füstben semmit se látott. Egy pillanatra elengedte Móra kezét, óvatosan tett két lépést, és a szeméhez emelte a nagyítót. És megmerevedett. Mindössze karnyújtásnyira állt tőle egy pandúr kék zsinóros mentéjében. Tekla még a pattanását is tisztán látta, ami az állán éktelenkedett. Csak egy picit kell elfordítania a fejét, és menthetetlenül észreveszi. És akkor mindennek vége. Nem mert mozdulni, nehogy a legkisebb zajt csapja. Inkább vár. Hátha a pandúr odébb megy! Csak Schrödinger rá ne zendítsen!

Tekla még a lélegzetét is visszafojtotta. Remélte, hogy Móra se mozdul. És akkor meghallotta Schrödinger méltatlankodó visítását. Hát ennyi volt...

A pandúr felfigyelt, de a macska panaszos hangja elvesztett a tömeg felhördülésében. Sikoltoztak, kiabáltak, rémülten üvöltöttek. A pandúr meg nem Tekla felé nézett, hanem felfelé az égre, és a borzalomtól elváltozott az arca, kikerekedett a szeme.

Tekla a pandúrra szegezett nagyítóval óvatosan hátrálni kezdett, amíg csak bele nem ütközött Mórába.

– Azt hittem, itt hagyott – sóhajtott az író.

– Mi történik? – kérdezte válasz helyett Tekla.

– A seprűjén szálló nyöstényördög a füstfelhő fölé emelkedett, és csak úgy lobog utána a szép vörös fonál sörénye – közvetített lelkesen Móra. – Pazar látvány! És szerénységem is egészen jól mutat ezen a háztartási közlekedési eszközön hófehér loboncával. Most épp a Tisza felé repülünk. Hála a szélnek!

– Kár, hogy nem látom! – bosszankodott Tekla. Elvégre elég sokat eszelt és dolgozott a hőlégballon boszorkányokon.

– Ennél sokkal nagyobb baj, hogy eltévedtünk – dűnyögte Móra.

– Pedig most kell lelépnünk, amíg az eget bámulják. Látja a keresztet?

– Sajnos nem.

Hát így piszok nehéz lesz. És vészesen fogy az idő.

Mivel a pandúr balra volt tőle, Tekla úgy határozott, hogy jobbra indulnak. Jobb híján. Szorosan összefogódzva és apró léptekkel.

– Meressen erősen! – utasította Tekla Mórát, ő meg a szeme elé tartotta a nagyítót, azon át fürkészte a sűrű

füstöt. Schrödinger folytatta a vernyogást, de Tekla most nem törődött ezzel. Elég nagy volt a hangzavar ahhoz, hogy a macskaária teljesen beleolvadjon.

Léptek, megálltak, meresztettek. Semmi. Megint léptek, megálltak, meresztettek. Ugyanaz. Ha rossz irányba mennek, bele fognak futni valakibe. Ez elkerülhetetlen. És akkor...

– Vegye elő a kést! – rendelkezett Tekla.

– Ez komoly? – kérdezett vissza az író.

– Nem fogjuk harc nélkül feladni – felelte eltökélten Tekla.

– Én csak a papírvágó kés használatához értek.

A halál bíborfüstös árnyékában képes ilyeneket mondani! – dühöngött magában Tekla, aztán hirtelen rájött, hogy ez a halál bíborfüstös árnyéka se különb. Eddig nem jutottak ilyen hülyeségek az eszébe. Móra megfertőzte, nincs mese! Úgy látszik, az irodalom ragályos.

Ekkor valaki megragadta a karját, és Tekla felsikoltott. Móra erőtlenül felemelte a kést, de csak Zsák úrfi volt az orvul támadó. Ragyogott a képe, szélesen vigyorgott.

– Meggyújtottam a bábokhoz kötött ládában szalmát meg kis faágakat, és tényleg felszálltak – lelkesedett Zsák úrfi. – Nem hittem... de most leveszem előtted a fejem...

– Elég lesz, ha a nem létező kalapját leveszi elismerésképpen – nevetett Móra. – Különben a forró levegővel működő ballon már most is fel van találva. Ez azonban mit sem von le Madame Tekla zsenialitásából.

– Szerintem most nem alkalmas az idő az ünneplésemre.

– Persze, menjünk! – felelte Zsák úrfi, és a házikabáton keresztül megsimogatta a változatlanul torkaszakadtából ordító Schrödingert.

– Olyan rossz a látás, hogy nélküle nem találtalak volna meg. A szép hangja után mentem.

– Tudtam, hogy ebből is Schrödinger fog a legjobban kijönni – sóhajtott fel Móra, miközben Zsák úrfi magabiztosan, kézen fogva vezette őket.

A máglya mögötti bozótban, ahol már nem volt olyan sűrű a füst, Tekla a nagyítóján át egy békésen legelésző, tarka lovat pillantott meg, aki hosszú pányvával egy fához volt kikötve.

– Ő Émile – mutatta be Zsák úrfi roppant udvariasan az érdekes külsejű állatot. – Ismeri a felső lógáz. Betanítottam.

– A gázlónak nincs köze a lóhoz – torpant meg Tekla. – Azt mondtad, csak térdig ér a víz, és megjelölted a helyet a maradék piros fonallal.

– Émile-en nagyon biztosabb – bólogatott Zsák úrfi. – Rózsa Dániel házához visz egyenest. Ha leszálltatok, csak csapjatok finoman fenekére, visszajön!

– Nem fogunk leszállni, mert fel se szállok. Soha életemben nem ültem még lovon – torpant meg Tekla.

– Akkor ideje elkezdni! – felelte Móra, aki Zsák úrfi segítségével már fel is kapaszkodott a nyeregbe.

– Köszönünk szépen mindent, Zsák Gránátvirág! – nyújtott kezet mosolyogva a fiúnak Móra, majd ugyanazzal a lendülettel a gyanútlanul álló Tekla kezét is megragadta, s Zsák úrfi segítségével felemelték a lóra. S mielőtt Tekla tiltakozhatott volna, Zsák úrfi eloldotta és finoman meglegyintette a lovat, aki ügetve elindult.

– Köszönök mindent! Soha nem felejtetek el, drága Zsák, már ha túléltem ezt az utat! – fordult vissza Tekla, akít váratlanul ért ez az újabb megpróbáltatás. A ló még

jobban megszaporázta a lépteit, s Tekla rémulten kapaszkodott a nyeregkápába.

– Nem tudom, hová mentek – kiáltott utánuk Zsák úrfi –, de ha valamikor Párizsban járnál, keresd csak Zsák Ruszszót! Örülnék nagyon, ha még találkoznánk...

S ezzel már el is tűnt mögöttük a kanyarban.

– Mi van? – kérdezte döbbenetesen Tekla. – Jacques Rousseau-t mondtok? Jól hallottam? A filozófus...?!

– Jól hallotta, de ez lehetetlen – felelte Móra.

– Biztos?

Móra erre már nem válaszolt, mert Émile könnyedén átugrott egy árkot, ők meg majdnem fejfelé leestek a lóról. Talán mégis jobb lett volna futni. Fárastóbb és lassabb, de legalább nem életveszélyes.

Aztán váratlanul feltűnt előttük a Sebősfok, és mi tagadás, elég szélesnek látszott. Émile habozás nélkül belegázolt a vízbe, ami pár lépés után már a szügyéig ért. Akkor úszni kezdett. Tekla és Móra próbáltak minél jobban felhúzódkodni a ló hátára, hogy a lehető legkevésbé legyenek vízesek.

– Vagy Émile téved, ami a gázlót illeti, vagy Zsák úrfi nem ismeri a térd szó jelentését, és mondjuk, összekeverte a nyakkal – állapította meg a folyó közepén Móra.

– Miután megúsztuk a tűzhalált, elég vacak lett volna a Tiszába fulladni – mormolta Tekla. – Igazán rendes Zsáktól, hogy ettől is megkímélt minket.

– Kétségkívül! – ismerte el készségesen az író.

Ahogy partot értek, Émile váratlanul megrázta magát. Tekla és Móra másodszor is majdnem lebukfenceztek, miközben nem kevés sáros vizet kaptak a nyakukba. De még mielőtt felocsúdhattak volna, a ló sebes ügetésbe kezdett, és máris valami utcafélén nyargalt, csattogtak

a patái, szinte visszhangoztak. Tekla fülsiketítőnek hallotta. Ennél nagyobb zajjal nem is menekülhetnének. Elég, ha csak egy ember nem ment el a kivégzésre. De nem állította meg őket senki. Teklának liftezett a gyomra. Még egy perc, és hányni fog.

– Látom a kaput! – kiáltotta Móra. – Nyitva van. És sehol senki.

A következő pillanatban Émile lassított, aztán megállt. Tekla óvatosan lecsúszott a hátáról, és Móra követte.

– Köszönjük, Émile! – mondta az író, és nyilván megpaskolta a lovat, mert Tekla hallotta, ahogy elüget. Ő addig a nagyítón keresztül az udvart pásztázta. Remélte, hogy Cicke nem fogja megzavarni a távozásukat. Szerencsére az agár nem mutatkozott.

Beléptek a kihalt házba, és egyenesen Volfordt szobájába mentek.

Tekla levette a karjáról az okosóráját, és körülnézett, hová is rejtse.

– Ezzel nem pancsol bele az időbe? Hogy itt hagy egy tárgyat a 21. századból? – élcelődött Móra.

– Azzal pancsolnék csak bele, ha Jean-Jacques Rousseau-t megégetnék Szegeden, mert segített megszökni két boszorkánynak – vágott vissza Tekla. – Különben az óra két-három nap múlva lemerül, és attól fogva csak valami furcsa vacak lesz. Ami aztán a szemétdombra kerül.

S ezzel odament a faliórához, kinyitotta az üvegajtáját, s az okosóráat a nagy kerek inga mögé rejtette. Majd gondosan visszacsukta az ajtót.

– Roppant stílszerű rejték hely! – jegyezte meg elismerően Móra.

– Amellett tökéletes is – vágta rá elégedetten Tekla. – Nem szembetűnő, de egy kicsit is alaposabb házkutatásnál

feltétlen megtalálják. És most kérem a levelet! Remélem, nem ázott el, amikor Émile megfürdetett minket!

Móra megrázta a fejét, és az itt-ott látnivalóan nedves házikabátja zsebéből diadalmasan előkapta a sértetlen levelet. Tekla megkönnyebbülten elvette, és gyorsan átfutotta.

Nem kedves Volfordt úr!

Sajnálattal tudatjuk Önnel, hogy még a boszorkányok sem szeretik a feljelentőket. De mivel mi nem vagyunk gyilkosok, kap 12 óra előnyt, hogy elmeneküljön, mielőtt előkerül a bizonyíték, hogy hozzásegített minket a szökéshez. Tudjuk, hogy nem hisz a létezésünkben, ennek ellenére felhívánk szíves figyelmét, hogy Rózsa Dániel úr minden pénzét, kincsét, jószágát megdelejeztük, így ha abból bármit magával visz, akkor még a világ végén is meg fogják találni. Sikertelenségekben gazdag földönfutást kívánunk!

*M és T, két boszorkány,
akik nagyon is vannak.*

Tekla elégedetten elmosolyodott, aztán egy jól látható helyre, a kandalló előtti asztalkára helyezte a levelet.

– Végeztünk! Mehetünk! – jelentette ki diadalmasan, és vidáman összeütögte a kezét.

– El sem hiszem! – felelte fanyarul Móra.

Schrödinger elhalóan nyávogott.

Tekla odament a szekrényhez, lendületesen feltépte az ajtaját, és lemerevedett. Cicke ott feküdt keresztben, és sárga szemével rezzenéstelenül bámult rá. Olyan közel volt, hogy még nagyító nélkül is látta.

Ez elől nem tud Móra elfutni, gondolta Tekla, és rácsapta a kutyára a szekrényajtót.

– Kezdődik előlről? – kérdezte rezignáltan Móra.

Tekla tanácstalanul állt. Gőze sem volt, mit csináljon, mert sose volt kutyája.

– Talán fogja meg a nyakörvét, és vezesse ki! – tanácsolta Móra.

– Könnyű mondani...

– Van jobb ötlete? Esetleg bevárhatjuk Volfordtot.

Tekla elszántan kinyitotta a szekrényajtót, egy gyors pillantást vetett Cickére, aztán zavartan megköszöri a torkát.

– Kutyuska... izé, Cicke... gyere szépen ki a szekrényből, nem ez a te helyed... gyere, kérlek! – kántálta vékony hangon, de a kutya a fejét se mozdította meg. Tekla kicsit várt, aztán óvatosan megfogta az ezüsláncot, amit a kutya a nyaka körül viselt, és megpróbálta annak a segítségével kihúzni a szekrényből. De meg se tudta mozdítani. Két kísérlet után feladta.

– Ez nem megy.

Mikor nem kapott választ, megfordult. Szeméhez emelte a nagyítót, és körülnézett. Egyedül volt a szobában. Móra sehol. Hová a fenébe tűnhetett?! Miért csinál ilyeneket?!

Már épp dülva-fúlva a keresésére akart indulni, amikor megjelent Móra, kezében egy szép, nagy, pirosra sült libacombbal.

– Ennek még én is alig bírok ellenállni! – adta át diadalmasan a konyhában fellelt inycsiklandó ételt.

Hát az lehet, hogy bizonyos írók alig tudnak ellenállni a libacombnak, de sajnos Cickét cseppet sem érdekelte. Hiába lóbálta az orra előtt. Meg se szagolta.

– Ezt nem hiszem el! – kiabálta Tekla idegesen.
Ettől aztán Schrödinger is beindult, és vadul rázendített.

Tekla megdermedt. Cicke most ráugrik Móraira és elkapja Schrödingert, aki most el se tud menekülni. Talán még meg is öli. Ezt nem hagyhatja! Fürgén Móra elé ugrott, hogy akár a testével is védelmezze őket. De az agár most sem mozdult. Csak feküdt ott tovább, keresztbe téve hosszú mellső lábait.

– Ez a kutya tényleg megguggant – állapította meg Móra. – Emlékszik, Mancsi azt mesélte a tárgyaláson, hogy nem ölte meg a nyuszikát, akit vacsorára kapott, hanem játszott vele. Akkor azt hittem, hazudik vagy túloz. De ezek szerint Schrödinger tényleg megbabonázta Cickét.

– Hülyeség! – vágta rá mérgesen Tekla. – Még a végén majd azt képzeled, hogy tényleg boszorkányok vagyunk.

– Bizonyos szempontból azok is vagyunk. S talán egy profi időutazó macska meg tudja zavarni egy tizennyolcadik századi agár csökött eszét.

Tekla megadta magát. Nagyon szeretett volna már ott-hon lenni.

– Rendben. És akkor maga szerint mit tegyünk ezzel a csökött eszű agárral?

– Átlépjük.

– Átlépjüüüüük???? – szaladt fel Tekla hangja.

– Igen. Mivel se elmozdítani nem tudjuk az utunkból, se megkerülni.

Tekla kényszeredetten bólintott. Hibátlan okfejtés, sajnos.

– Ki megy előre?

Remélte, hogy Móra, s az író már indult is, amikor Schrödinger megint nyarvintott egyet. Ez így nem lesz jó! Tekla megfogta Móra karját.

– Majd én... Inkább engem támadjon meg...

– Oroszlánszívű Tekla! – mondta elismerően Móra.

– Francokat! Szörnyen be vagyok rezelve – sóhajtott Tekla, s a nagyítóját Cickére szegezve egészen közel lépett a kutyához.

– Most átlépek, Cicke! – jelentette be, egy pillanatig várt, s aztán, hogy a kutya nem válaszolt, a remegő jobb lábát átemelte rajta, és óvatosan letette mögötte a földre.

– Csak most ne álljon föl, mert akkor hanyatt esek!

De Cicke nem mozdult. Tekla átlépett rajta a bal lábával is. Ezt megúsza!

Egy kicsit kifújta magát, aztán odanyújtotta a kezét Mórának.

– Jöjjenek!

Az író megfogta a kezét, és óvatosan átlépte a kutyát. Teklának hevesen dobogott a szíve, de Cicke még a fejét se emelte meg.

– Reméljük, ott is marad, és nem jön utánunk – jegyezte meg Móra.

Teklának ez a lehetőség eddig az eszébe se jutott. Na, még csak az kéne! Mit szólna az anyja, ha hazaállítana egy megguggant, háromszáz éves agárral. Elég lesz neki meglepetésnek a Móra Ferenc.

– Kérem a gyertyát! – rendelkezett Tekla, s aztán tartotta a házikabát feneketlen zsebéből előkerült faggyúcsonkot, hogy Móra meggyújthassa. Az első gyufa eltört.

– Hány szál van még?

– Kettő.

Persze a második gyufa se gyulladt meg elsőre. Aztán meg Móra körmére égett, mire hajlandó volt lángra lobanni az ócska kanóc.

Tekla a nagyítót a szeme elé emelve körbevilágított a szekrényben.

– Mit keresünk? – érdeklődött Móra.

– Bármit, ami nem való egy tizenharmadik századi szekrénybe.

Eltolták az útból a dolmányokat, kidobálták a nadrágokat, csizmákat, és végigtapogatták a szekrény falát, a tetejét, az alját, az eresztékeket. Semmi. Hol lehet az a nyavalyás panel? Minden négyzetcentimétert alaposan átkutattak. Teltek a percek. A gyertya már félig leégett.

– Pedig valahol itt kell lennie... kell valahol lennie...

Ha már idáig eljutottak, most nem bukhatnak el. Az nem lehet! Most már nem! A rókapofa Volfordt nem találhatja itt őket a ruhásszekrényében.

Tekla türelmetlenül lépett egyet előre.

Hirtelen kis léghuzat támadt, és elfújta a gyertyát. Tök sötét lett.

– Jaj! – kiáltott fel Tekla.

És akkor meghallotta, hogy valami csilingel. Nagyon halkan. De talán csak hallucináció.

– Angyalok csilingelnek? – kérdezte a sötétből Móra.

Most vagy mindketten ugyanazt hallucinálják, ami nem valószínű, vagy...

– Nagyon remélem, nem valami mennyországba tartunk... – felelte Tekla. Ennyit az ateizmusról.

A csilingelés erősödött, kis kattogás is keveredett bele, és ez már jólesően ismerős volt.

– Villamosok nemigen járnak az égi ösvényeken – jegyezte meg derűsen Móra.

– De annál inkább a Boldogasszony sugárúton!!!

Tekla elszántan elindult a vaksötétben. Óvatosságból előrenyújtotta a kezét, ami ekkor valami hideghez és fémhez ért. Mi a fene?! A következő pillanatban az a hideg és fémes valami kellemetlen nyirkosság kíséretében eltűnt, s ő fél térdre esett a síkos kövön. Alacsony padfőle fogta meg, ami előbb megingott, majd nagy robajjal feldőlt.

Az óvatos Móra négykézláb bukkant fel mögötte.

– Nem akartam megölni Schrödingert azzal, hogy ráesek – magyarázta zavartan, amikor kimászott a félhomályos helyiségbe, ahová csak egy magasan lévő, rácsos ablakon keresztül szűrődött be némi hajnali fény és a távolodó villamos csörömpölése.

– Hol vagyunk?

Kétoldalt a fal mellett horpadt fémszekrények sorakoztak, középen támla nélküli padok. Abban a szekrényben, amiből kizuhantak, két fehér köpeny lógott.

– Alighanem az orvosi rendelő öltözőjében – felelte némi töprengés után Tekla. – A 13. helyett a 15.-ben. Nagyon remélem, hogy csak a házszámot tévesztettük el...

[16] Ez a maga híres 21. százada?

Schrödingernek nagyon tetszett az öltöző. Tekla úgy vélte, talán a kedvenc gardróbja emlékezteti. Királynői léptekkel, elégedetten sétálgatott körbe, és mindent nagy érdeklődéssel megszaglászott. Móra meg levetette a macskahordozót, s látszott, hogy nem esett túlzásokba. Cafatokban lógott a véres selyeminge.

– Szeretnék lezuhanyozni és átöltözni! – sóhajtotta kissé nyugósen, és fancsali képpel a nedves házikabátját tapogatta.

– Ne mondja! Én is sok mindent szeretnék, de legfőképp kijutni innen – felelte ingerülten Tekla.

Mivel az ablakokon rács volt, ha az ajtó is zárva, akkor csapdába estek. Fúúúúúúúú! Még az kéne, hogy itt találják őket. Belegondolni is rémes. Éjnek évadján betört az orvosi rendelőbe egy halottal, aki mégis él, és jó egészségnek örvend. Meg aztán ki tudja, milyen nap van?! Ha szombat hajnal, akkor két napig meg se találják őket.

Tekla lenyomta a kilincset, és az ajtó engedett. Hatalmasat sóhajtott. Nem kövek, hanem valóságos hegyek, minimum egy Mont Everest gördült le a szívéről. Felmentek pár lépcsőn, és egy kis előtérben találták magukat, ahonnan egyik oldalon mosdó nyílt, a másikon egy orvosi rendelő. Szerencsére ez sem volt zárva, s a folyosóra

belülről kilincssel nyitható, kívülről gombos ajtó vezetett. Szinte futva áthaladtak a betegfelvételre szolgáló, tágasabb helyiségen, aztán lementek néhány lépcsőn, és az előtérben megtorpantak az utcára vezető zárt ajtó előtt. Várható volt, Teklát mégis letaglózta egy pillanatra.

Odakint elcsörömpölt egy újabb hajnali villamos.

Schrödinger ismérte fel a leggyorsabban a helyzetet, mert sarkon fordult, és felszaladt a lépcsőkön. Tekla és Móra kelletlenül követték.

– Sebaj, kimászunk az orvosi szoba ablakán – jelentette ki hetykén Tekla, mert megfigyelte, hogy ott nem volt rács.

– Csak a saját nevében beszéljen meg Schrödingerében. Én nem vagyok macska, és nem esek talpra.

Tekla ügyet se vetett az író akadémikuskodására, csak ment előre. Sajnálatosan az orvosi rendelő nagy lendülettel feltépett ajtaja időközben becsukódott, és a gombbal kívülről nem lehetett kinyitni.

Tekla egy ideig eredménytelenül próbálgatta, aztán mérgesen belerúgott. Móra viszont megkönnyebbült képet vágott, ami külön bosszantotta. Felszaladt az emeletre, ahol talált egy rácsstalan és utcára nyíló ablakot, de onnan legfeljebb kötélén lehetett volna leereszkedni. Már ha tudna kötelet mászni vagy azon függeszkedni, de természetesen nem tudott. Kénytelen volt visszamenni Mórához, pedig nem volt semmi kedve.

Az író a recepció pulton ült, és átszellemült arccal dohányzott.

– Pfuj! Itt nem lehet cigizni! – szólt rá Tekla.

– Nem?

– Nem. Semmilyen nyilvános helyen. Még a buszmegállóban se gyűjthet rá.

– Akkor hol?
– Leginkább sehol. Kultúrember nem dohányzik.
– Nem-e? Pedig én mindig azt gondoltam, hogy az ember valójában Animal Fumans. És hogy talán azért szeretjük a füstöt, mert semmiségét példázza mindennek, ami emberi – mondta ábrándosan Móra. – Vágyainknak, álmainknak, reményeinknek képei e kék fodrok, melyek szeszélyes kanyargásában mindent láthatunk, amit akarunk, s amiket egy lehelet elsodor a semmiségbe. Az ember elfüstöli az életét, és a szivarnak vége.

– A füst nagyon káros az egészségre – szögezte le szigorúan Tekla, aki igencsak prózai hangulatban volt. – Így a passzív dohányzás is. Különben honnan van cigije?

– Az egyik fiókban találtam – felelte Móra, akit nagytón keresztüli szemmel láthatóan erősen elkedvetlenített Tekla kíméletlen dohányzásellenessége. – Tudja, a szivar a földimogyoróval együtt múzsaabrak.

– Micsoda?

– Azzal etetem a múzsákat... hogy legyen ihletem...

– Elég lesz nekik a mogyoró, attól legalább nem kapnak tüdőrákot – okoskodott Tekla. – Mást nem talált a fiókokban?

– Nem. Mit?

– Kulcsot, ennivalót, bármi hasznosat...

– Nem is kerestem...

Tekla csak legyintett, és maga látott neki a fiókok módszeres átkutatásának, amikor is odalent kulcs fordult a zárban. Egy pillanatra megdermedt. Női hangokat hallott. Két nő hangját.

– A pult mögé, gyorsan! – súgta oda Mórának, hátrébb tolt a két széket, és bekuporodott. Móra odaszuszakolta magát mellé.

– Takarva vagyunk.

A két nő lassan jött felfelé a lépcsőn. Az egyik épp azon háborgott, hogy az Oroszlán utcai halbolt megint kongott az ürességtől, és amikor ő megkérdezte, hogy hol a hal, az eladó pimaszul azt felelte, hogy a Tiszában.

Hol van Schrödinger?! – jutott erről eszébe hirtelen Teklának. Ki nem mondott kérdésére gyorsan jött a felelet.

– Ki szart ide? – szakította félbe a halpanaszáriát egy rekedtes rikoltás.

A két nő megtorpant, méghozzá pont a pult előtt. Tekla megszorította Móra karját és visszatartotta a lélegzetét. Az író is így tett.

A nők feltehetően a szart vizsgálgatták.

– Macskaszar – mondta ki a megfellebbezhetetlen ítéletet a halas.

– Hogy kerülne ide macskaszar? – akadékoskodott a másik.

– Ki kell vizsgálni!

– Akkor hagyjuk itt?

– Hát... bűnjel... – tétovázott a halas.

Kicsit hallgattak.

– Az a Columbo... az kellene ide... – sóhajtott fel végül a rekedt. – Mindenesetre hozok valamit és körbekerítem, nehogy nekem még bele is trappoljanak és széthordják.

Léptek kopogtak, aztán kulcs zörgött a zárban, és nyílt, majd csukódott az orvosi szoba ajtaja. Valószínűleg az öltözőbe mentek.

Most vagy soha! Tekla felpattant, és maga után húzva Mórát sebesen megindult a lépcső felé.

– Megnézem, nyitva van-e a kapu, maga meg keresse meg azt a lökött macskát!

– Nem mondaná ezt, ha mindent tudna! – morogta dühösen Tekla.

Most mi lesz?! Itt állnak a nyomorult huszadik században, ráadásul a szocializmusban, ő egy szál macskamancs-mintás pizsiben, Móra meg házikabátban és szakadt bocskorban egy vörös macskával. Ha egyszer hazajut, kidobja ezt a pizsamát, az tuti. De hazajut-e valaha?! Valami nagy baj lehet ezzel az időkapuval, az biztos. De mi?!

Ekkor elcsörömpölt mellettük egy csaknem üres villamos néhány álmos utassal.

– Nem maradhatunk itt. Eléggé feltűnőek vagyunk. A villamosról is jól megbámultak minket.

– Mégis hová mehetnénk? – kérdezte csüggedten Tekla. – Maga már... maga már egy ideje ugyebár halott.

– Harminckilenc éve – mondta halkan Móra.

– Ó... szóval látta az emléktáblát! – szisszent fel Tekla. – Sajnálom. Akartam szólni, hogy ne nézzen oda, csak ebben a zűrben valahogy...

– Hagyja csak! – felelte rezignáltan Móra. – Legalább egyszer kialszom magamat altató nélkül, s még akkor se érzek viszketést, ha a jövő századok régészei kapargatják a combcsontomat a kis vakarókanállal. Ez magánügy, nem tartozik senkire.

– Imádom, amikor ilyeneket beszél nekem, aki meg még meg se születtem.

– Bocsánat. Kicsit megsajnáltam magam. Esetleg megereshetnénk a családomat... talán még itt élnek Szege-den... a lányom vagy az unokáim...

– Na, ezt sürgősen felejtse el! – csattant fel Tekla. – Becsönget a lányához, hogy „Szia, kislányom, átmenetileg feltámadtam”?! El tudja ezt képzelni?! Csak mindent ösz-szezavarna. Különben sem élnek már Szege-den.

– És mi van a maga családjával?

– Ugyanaz a helyzet! Csókolom, a még meg sem született unoka vagyok. Jó, hogy találkozunk, különben erre nem lenne máskor alkalom, mert meg tetszenek halni, mire megszületek.

– Esetleg visszamehetnénk az időkapuhoz! – állt elő egy újabb ötlettel Móra, és fejével a rendelő bejárata felé intett.

– Éppenséggel visszamehetnénk, de mire mennénk vele? – vágott közbe ingerülten Tekla. – Jó eséllyel Volfordt szekrényében kötnék ki, vagy ki tudja... lehetne talán még annál is rosszabb...

Schrödinger közben elunta a várakozást, és méltatlankodó vernyákolásba fogott, amiért nem engedik be a kapun. Móra felnyalábolta és magához ölelte.

– Legalább menjünk be valamelyik mellékutcába! Itt nagyon szem előtt vagyunk.

Elindultak a Hősök kapuja felé, és befordultak a Vitéz utcába. Szótlanul lépkedtek. Tekla ezerrel agyalt. Mi legyen? Hallott ezt-azt a létező szocializmusról, és gyanította, hogy ha elkapják őket iratok nélkül, semmi jóra nem számíthatnak. És ahogy nem akart ott ragadni a nyomorult tizenharmadik században, úgy a nem kevésbé utálatos huszadikban sem tervezett hosszabb tartózkodást.

– Micsoda tempó ez, pizsamában utcára menni?! – harsant fel egy öblös férfihang. – Ez már szintiszta dekadencia. KISZ-tag maga egyáltalán?

Tekla ijedtében ugrott egyet, annyira váratlanul érte ez a letámadás. Csoda, hogy nem sikított. Szíve a torkában dobogott. Valahogy ki kell vágnia magát. De hirtelen semmi se jutott az eszébe. Ötlet egy szál se. Némi halvány fogalma volt erről a bizonyos KISZ-tagságról, valami

kötelező ifjúsági szervezet lehetett. Jobbnak látta, ha bólint. Addig is időt nyer.

Tekintetét a hangja után idősebbnek gondolt férfira emelte, de persze nem látott belőle semmit, csak egy elmosódott, barnás foltot. Nem akarta tovább rontani amúgy is abszurd megjelenésüket azzal, hogy nagyítón keresztül veszi szemügyre. Tudta, hogy mondanía kell valamit, de amikor belekezdett, még gőze sem volt, hová fog kilyukadni.

– Ööö... tetszik tudni, édesanyám... munkába ment... és sietett... nagypapa meg utánaindult... mert édesanyám nem zárta be a kaput... én meg rohantam nagypapi után... annyira megijedtem, hogy baja esik – s itt lehalkította a hangját, mert végre megjött az ihlet. – Nagypapa beteg... nagyon demens szegény... egyszer már világgá ment a cicával... Ceglédig jutottak...

És Teklának még a szeme is bekönnyesedett az erőfeszítéstől, de így se látta a hatást, amit a szavai tettek.

– Nagyon sajnálom – mondta megenyhült hangon az idős férfi. – Szép tőled, hogy vigyázol rá. Bírsz vele? Ne kísérjelek haza benneteket?

Még csak az kéne! – gondolta idegesen Tekla, de hangosan csak azt rebegte:

– Nem, köszönöm szépen! Nagypapi nem veszélyes. Csak kicsit elszállt az agya.

– Na, akkor induljatok, nehogy megfázzatok nekem!

– Gyere szépen, papi! – nyújtotta ki Tekla arrafelé a kezét, ahol Mórát sejtette, s az író engedelmesen belekarolt. – Viszontlátásra!

– Minden jót! – felelte az idős férfi.

Tekla és Móra lassan továbbindultak a Vitéz utcán.

– Kösz! – suttogta Tekla fülébe Móra. – Sokféleképpen szerepeltem én már a városom életében, még sündisznót is hajtottam fényes délben a vasárnapi korzón, de demens nagypapi még nem voltam. Fogalmam sincs, hogy tudnám ezt meghálálni. Még jó, hogy ez a buzgó alak nem kapcsolt le, hogy becsukasson valami zárt osztályra. Csak látta volna, hogy nézett rám a simlis sapkája alól.

– Most ne poénkodjon, mert eléggé kivagyok! – felelte Tekla. – Reszket a hülye lábam.

Aztán megtorpant, és a nagyítón keresztül Móra arcába bámult.

– Mit is mondott? Hogy becsukatja egy zárt osztályra?! Hát persze!

– Mi persze?! – csodálkozott Móra.

– Tiszta agyhalott vagyok, hogy eddig nem jutott eszembe. Etica, anyám bolondnak tartott nénikéje váltig állította, hogy valamikor a hetvenes években találkozott a Móra Ferencsel.

[17] Szemüveg és szardínia

Tekla elszántan megnyomta a csengőt, és vártak. Hosszú, szürke deszkakerítés előtt álltak, a keskeny kapu vékony vaskilincse lötyögött. Se név, se házszám.

– Biztos, hogy jó helyen járunk? – aggodalmaskodott Móra, amikor Tekla újabb csengetésére se érkezett válasz.

– A második ház a Borbás saroktól a Pálfy utca jobb oldalán – mondta fel Tekla, mint egy leckét. Aztán szeme elé tartotta a nagyítót, és belesett a deszkakerítés egyik részén. A kaputól kikövezett járda vezetett a kert végében álló okkersárga ház dupla szárnyú, csukott üvegajtájához. Az út egyik oldalán rózsák és egy világoskék nyomós kút, a másikon szőlőtőkék. Bárcsak jobban megnézte volna azokat a fényképeket! Mondjuk, fekete-fehérek voltak, de mindegy. Persze ki gondolta, hogy egyszer szükség lesz rá. Mindenesetre amit látott, ismerősnek tűnt. De Etica nem mutatkozott.

– Hány óra?

– Fél hét múlt kilenc perccel – adta meg a szabatos választ Móra, miután konzultált az elhíresült zsebórájával.

– Itthon kellene lennie. Mégis hol lehetne ilyenkor?

– Mise? – kockáztatta meg Móra.

– Lehet – bölintott savanyú képpel Tekla. – Ide járt az alsóvárosi templomba. Anyám szokott ott Eticának mécsesét gyújtani, pedig tők ateista.

– Érthető. Nyilván a professzor is azon a nézeten van, hogy mindenkinek a hite szerint adatik.

– A misére akkor se mehetünk utána – szögezte le Tekla.

– De itt se maradhatunk.

Ebben sajnos Mórának megint teljesen igaza volt. Bármelyik percben jöhetett valaki.

– Bemászok – jelentette ki Tekla.

– Biztos?

– Segítsen!

Tekla egy pillanatig se habozott, nehogy meggondolja magát, hanem két kézzel megragadta a kapu tetejét, és a jobb lábával rálépett a billegő kilincsré. Móra nyögve tolt, amíg teljesen felhúzódkodott és a bal lábát átvette a kapun. Eddig megvolnánk, de csak most jön a neheze. Végighasalt a peremen, jó erősen megkapaszkodott, és óvatosan felemelte a jobb lábát a kilincsről.

– Fogja erősen a karom meg a derekam, nehogy bezuhanjak! – vezényelte kissé reszkető hangon Mórát. Egy pillanatig a kapu tetején egyensúlyozott, aztán a jobb lábát lendítve megpróbált lecsúzni a belső oldalon, s talán sikerrel is járt volna, ha nem rivall rá valaki a háta mögül.

Rémisztő hang volt, igazi horror. A legfélelmetesebb, amit valaha hallott. Tekla elvesztette az egyensúlyát, karja és dereka kicsúszott Móra ujjai közül, és hanyatt bezuhant a kertbe. Nagy nyekkenéssel ért földet, de valami viszonylag puhára esett, ami utóbb nagy halom diófalevélnek bizonyult.

– Jesszusom, Tekla! – jajdult fel a kerítés túloldalán Móra. – Egyben van?

– Nekem lenne okom jajgatni – morogta idegesen Tekla, miközben igyekezett minél gyorsabban feltápáskodni. – Ki kell másznom. Valami vadállat van itt a kertben.

– A hangja alapján a Gallus gallus domesticus egy hím példányáról van szó, más néven egy kakasról.

– Ne már!

– De már. Nincs veszélyben az élete. Beadom a nagytót.

Tekla a szeme elé tartott nagytóval indult el óvatos léptekkel a ház felé. Ami a kakast illeti, nem volt teljesen meggyőzve, de a kertben pillanatnyilag semmiféle élőlény nem mutatkozott.

Tekla fellépdelt az üvegajtóhoz vezető három lépcsőfokon, és megpróbálkozott a kilinccsel. Zárva volt. Belesett, de csak egy kis előteret látott, amiből ajtók nyíltak. Nagy csend honolt.

A ház bal oldalához alacsony, fából ácsolt építmény támaszkodott, mint egy nagyobbacska sufni. A nyári konyha, jutott eszébe Teklának. Ez nem volt zárva.

Fatüzeléses, kopott sparhelt, mosdóállvány lavórral, viaszosvászonnal borított konyhaasztal két hokedlivel.

Tekla felkapta a két hokedlit, és a kerítéshez szaladt. Az egyikre felállt, és kihajolt a kerítésen.

– Adja be Schrödinger, én meg kiadom az egyik hokedlit, és besegítem.

Schrödinger szokásától eltérően nem indult felfedezőútra, miután sikeresen földet ért, hanem feltartott farkokkal szoborrá merevedett, s vadul forgatva a szemét, erősen észlelt.

Móra nagy ügyel-bajjal bemászott a két hokedli segítségével, miközben azért összeszedett pár szálkát. A tenyerét fájdalmas képpel dörzsölgetve nézett körül.

– Idióták vagyunk! – sötétült el Tekla tekintete. – A másik hokedli kint maradt.

– Nem tesz semmit! – felelte higgadtan Móra, a kapu melletti szögről leakasztott egy spárgán lógó kulcsot, és kinyitotta vele a kaput. Kilépett az utcára, fűgén felkapta a hokedlit, és már bent is volt vele a kertben. A kaput gondosan visszazárta, és a helyére akasztotta a kulcsot.

– Ügyes! – mormolta Tekla.

Több szó nem esett.

Szerencsére kisütött a nap, így kiültek a hokedlikre a nyári konyha elé, és vártak. És száradtak. Móra persze ezt is élvezte.

– Szellőzködik a lelkem! – közölte derűsen Teklával, aki szokás szerint nem osztotta a lelkesedését. – Tapsikolnak rám a lombok.

– Ősz van. Nem akkora szám, hogy hullanak a levelek – morogta morcosan Tekla, akit inkább az a kérdés foglalkoztatott, hogy vajon milyen hosszú lehet egy ilyen mise. Remélte, hogy rövid, mert kezdett nagyon éhes lenni. És éhesen nem tud gondolkodni. Behunyta a szemét, úgyse nagyon látott semmit, és a nap felé fordította az arcát. Egy pillanatra talán el is bóbiskolt. Aztán újra felharsant a rémes rikoltás, mire majdnem megint lezuhant, most éppen a hokedliről.

Már amennyire onnan, ahol ült, a nagytón át látta, egy minden ízében vörös és tollas és tarajos kétlábú állt az üvegajtóhoz vezető lépcső tetején, és fenyegetően rikoltozott a lassú léptekkel közeledő és nem kevésbé vörös

a kaput, azonnal gyanús lesz. Vagyis még gyanúsabb. Talán sikerül kidumálnia magukat.

Kicsit remegett a keze, amikor bedugta a kulcsot a zárba, de nyugalmat erőltetett magára.

Egy hatvan év körüli, pocakos rendőr állt a kapuban. Tányérsapkáját a kezében tartotta, és gyöngyözött az izadság a ráncos homlokán. Teklának átfutott az agyán, hogy elrohanhatna mellette, ez a túlsúlyos zsarú tutira nem érné utol, de persze nem hagyhatja hátra Schrödinger és most már Mórát sem.

– Maga kicsoda és hogy kerül ide? – kérdezte szigorúan a rendőr, és mutatóujját Teklára szegezte.

Teklának fogalma sem volt róla, hogy mit mondjon. Csak bámult a rendőrré.

– Eta néni unokahúga Pestről – csendül fel egy vidám hang. A sarokház kapuja felől húsz év körüli, magas, barna fiú közeledett hanyag léptekkel, orrán fekete keretes szemüveggel. – Én adtam neki oda a kulcsot késő este, amikor megérkezett. Eta néni kért meg. Csak elfelejtettem szólni Lakos elvtársnak.

A rendőr bizalmatlanul nézett a fiúra, és hümmögött.

– Orbánné jelentette, hogy illetéktelen személyt látott a Dobó Etel udvarán.

– Nem illetéktelen egyáltalán – mosolygott a fiú.

– És miért nem tudok én a Dobó Etel unokahúgáról? – akadékoskodott tovább a rendőr, miközben egy méretes, kockás zsebkendővel a szemébe csorgó verejtékét törölte.

– Eta néni nem szeret róla beszélni, nehogy megszólják – jött a gyors válasz.

– Már miért szólnák meg?

Erre Tekla is nagyon kíváncsi lett volna. A fiú azonban a rendőr füléhez hajolt, és súgott neki valamit, amit ő nem hallott. A rendőr a szemét forgatva brummogott.

– De ezt kezelje szolgálatit titokként, Lakos elvtárs, ha kérhetem!

– Kérheted, okostojás! – felelte a rendőr, és kíváncsian szemügyre vette Teklát.

– Az utca lakói ideológiailag még nem elég fejlettek ehhez az információhoz. Sajnálatosan vannak még bizonyos kispolgári csökevények – magyarázta nagy komolyan a barna srác.

Közben Lakos rendőr elvtárs kinézegette magát, s miután az ujjával megfenyegette Teklát, hogy panaszt ne halljon rá, viselkedjen tisztességesen, fújtatva elvonult.

Tekla és a barna srác ott maradtak kettesben. Tekla Etica szemüvegének hála alaposan szemügyre vehette megmentőjüket. Barna volt a szeme is arany pettyekkel és átható pillantással. A szája körül kis gúnyos mosoly játszott. Tekla úgy döntött, majd egy későbbi alkalommal mond köszönetet.

– Hol van Etica? – kérdezte némi torokköszörülés után.

– Engem ne etessél! – nevetett az arcába a srác. – Láttam, amikor kora reggel bemásztatok a kerítésen.

– Akkor miért nem árultál el?

– Először is nem vagyok besúgó. Amúgy is van belőlük elég. Másodszor közönséges betörő nem pizsamában tör be, és nem viszi magával a házikabátos nagyapját is meg egy macskát.

Ez természetesen jogos észrevétel.

– Szóval hol van Etica?

– Kórházban. Nem tudom, mikor engedik haza.

- A Pulcz utcában?
- Honnan tudod? – lepődött meg a srác.
- Mert tényleg Etica unokahúga vagyok – vágta tá Tekla.
- Na ne! Ezt nekem nem adod be.
- Na de! Etica egész pontosan a nagy-nagynénikém.

A srác csak a fejét rázta.

– Mese!

Tekla nem látta értelmét, hogy tovább győzködjé. Ha jól számolja, Etica most lehet negyven-egynehány éves, és jelen állás szerint egy darab unokahúggal rendelkezik, a még mindössze kétesztendő Pusztai professzorral.

- Tényleg nálad van Etica kulcsa? – váltott témát.
- Tényleg – felelte kissé gúnyos mosollyal a srác.
- Odaadnád? Szükségem van rá. Nem csináltunk semmi rosszat, de nagyon nagy bajban vagyunk – vallotta be őszintén Tekla. Nincs értelme mellébeszélni.

A srác egyből megenyhült.

– Azt magamtól is kitaláltam. Miféleiben? Politikai? – kérdezte részvétellel.

– Nem mondhatom meg. De az életünk múlik rajta. Vagy még több.

– Még több? – ismételte meg a srác lehalkított hangon, és közelebb lépett.

– Nem csak a mi életünk...

A srác mélyen belenézett Tekla szemébe, jó hosszan, aztán kivette a zsebéből a kulcsot.

– Egy feltétellel. Etát nem keveritek bele semmibe. Van elég baja.

– Becsszó! – bólintott komolyan Tekla

[18] Marx kontra Mars

A festett szőke nő hosszan kifújta a füstöt, és leplezetlen utálattal nézett Teklára.

– Négy száz – vetette oda foghegyről.

Tekla bánatosan nézte Móra szép aranyóráját a vörös karmos, nikotintól barna ujjak között. Előzőleg már volt terepszemlén egy közértben és a Bizományi Áruház használtruha-részlegén, hogy tisztába jöjjön az árakkal. Ez a négy száz forint sehogy sem lesz elég ruhára meg enni-valóra.

– Nem lehetne legalább... ötszáz? – kérdezte bizonytalanul.

– Nem! – csattant az elutasító válasz, mint egy ostor-csapás. – Kell a négy száz vagy nem kell? Ne tartsa fel az elvtársnő a sort!

Legfeljebb lemondok a cipőről, gondolta Tekla elvtársnő, és lenézett a lábára. A papucsához Etica szürke boka-fix zokniját viselte. Az hagyján, hogy rémesen nézett ki, de elég szellős viselet volt. Mindegy.

– Rendben – bólintott megadóan.

– Személyit kérek! – vakkantotta a nő, és elnyomta a cigarettát.

Puff neki!

– Otthon felejtettem – dadogta Tekla.

A nő fejcsóválva visszatolta elé a zsebórát.

– Örüljön, hogy nem hívok rendőrt! – mondta rosszindulatúan, aztán a Tekla mögött várakozó férfihoz fordult.

– Tessék!

Tekla lehajtott fejjel eloldalgott a sorban állók mellett, akik kíváncsian megbámulták, aztán gyorsan kilépett a pazar BAV nevet viselő zálogházból a Dugonics térre.

Etica szekrényében talált egy fekete ruhát, ami ugyan bő volt neki, de felvett rá egy szürke kardigánt. Móra szerint igen ágrólszakadtan festett, mint egy gyászoló rongyszedő, s a hatást még csak fokozta a szürke bokafix a műanyag papuccsal.

Persze Móra csak addig szórakozott ilyen jól, amíg Tekla elő nem állt azzal, hogy fel kell áldoznia a zsebóráját. Finoman szólva is vonakodott átadni.

– Nyugi, nem adom el, csak beteszem a zaciba! Gondolom, a szocializmusban is van ilyesmi.

– Szocializmusban? – érdeklődött felcsillanó szemmel Móra. – Szóval itt most szocializmus van?

– Igen, de ne örüljön ennyire, mert nem egy sikertörténet. A lényeg, hogy ha nem akar éhen halni és hátralévő napjait ebben a házban egy halolajszagú házikabátban tölteni, akkor pénzt kell szerezniük. És gyorsan.

Szépen kigondolta, és végül Mórát is meggyőzte, de ez most mégse jött össze. Talán ha nem zálogba tenné, hanem eladná, akkor nem kérnének személyit. Vagy igen. És akkor támadt egy briliáns ötlete.

Csak arra nem számított, hogy a kaput egy teljesen ősz asszony nyitja ki, a fehér haj alatt meglepően fiatal arccal.

– Csókolom! – nyögte ki Tekla kissé lihegve, mert egész úton futott.

Az asszony várakozóan nézett rá.

Most mit mondjon? Hogy az arany pettyes szemű fiút keresi, aki itt lakik?!

– Én... én Eticának vagyok az unokahúga... – vágta ki magát.

Az asszony arca felderült.

– Máriuszt keresed? Gyere be, a szobájában van!

Végimentek a kiskerten, ami telis-tele volt virágokkal, valóságosan sok virággal, aztán beléptek egy üvegezett verandára, ahonnan több ajtó is nyílt. Az ősz asszony a jobb oldali felé intett.

Tekla gyorsan koppantott kettőt a csukott ajtón, aztán a választ meg sem várva benyitott. Bár délelőtt lévén odakint teljesen világos volt, a függönyök szorosan be voltak húzva, és égett a villany. Egy nagy láda állt a keskeny szoba közepén nyitott tetővel, körülötte az asztalon és a földön könyvek, füzetek, mindenféle holmik heverték nagy rendetlenségben.

Máriusz az ágyán ült, előtte egy félig teli szemetesvödör, mellette szétszórva egy csomó levél borítékban. Épp az egyiket olvasta elmélyülten. Ahogy észrevette Teklát, szabályosan lefagyott.

– Látom, hogy tök rosszkor jöttem, ezer bocs, és mondanám, hogy visszajövök máskor, de nem lehet. Muszáj segítened! – hadarta Tekla.

– Mit képzelsz, hogy csak így rám törsz? – kérdezte Máriusz fenyegető hangon, és eldobta a levelet. – Mondtam én, hogy bejöhetsz?

Teklának fogalma sem volt, miért viselkedik úgy Máriusz, mintha valami tiltott és szigorúan titkos tevékenységen kapta volna rajta, de komolyan tartott tőle, hogy ki fogja dobni. Márpedig ez nem történhet meg.

Odament az ágy mellett feldúltan álló Máriuszhoz, és egészen közélről nézett a szemébe.

– Gőzöm sincs, miért ekkora baj, hogy itt találtak ebben a kupiban, de akármi is ez, becsszóra nem beszélek róla senkinek. Annál is inkább, mert ha segítesz, remélhetőleg egy-két napon belül eltűnünk innen Mó... izé, a nagypapival... méghozzá örökre.

Máriusznak lassan megenyhültek a vonásai. Tekla gyanította, hogy sínen van, csak tovább kell ütnie a vasat.

– Az előbb majdnem rendőrt hívtak rám a zaciban – s ezzel szétnyitotta a túlméretezett kardigánt, s mint egy szürke szárnyat, színpadiasan meglebbentette.

– Nem csodálom – nézett végig rajta Máriusz, és halványan elmosolyodott.

– Akkor megtennéd... beadnád te? – nyújtotta felé Móra zsebóráját.

– Nem lehet. Közveszélyes munkakerülő vagyok.

– Vicces vagy. Beadni a zaciba egy órát nem akkora munka.

– Nincs munkahelyem – magyarázta türelmesen Máriusz. – Elvihet a rendőr.

– Azért, mert munkanélküli vagy? – hökkent meg Tekla, mert most már látta, hogy Máriusz komolyan beszél.

– Most mit csodálkozol? A szocializmusban nincs munkanélküliség, mint tudjuk. Ilyesmi csak a haldokló Nyugaton van. Honnan jöttél te, a Holdról?

Teklának kedve lett volna azt felelni, hogy nem a Holdról, csak 2021-ből, de jobbnak látta, ha ebbe most nem bonyolódik bele.

– Megkérdezhetem, hogy miért nincs munkahelyed?

– Nem vettek fel az orvosira.

– Sajnálom, de biztos sikerül jövőre.

– Harmadszor nem vettek fel – felelte szárazon Máriusz.

Ez hosszabb beszélgetésnek ígérkezett, ezért Tekla levett egy könyvhalmot a legközelebbi székről, és leült. Aztán amennyire Etica szemüvege engedte, jól megnézte magának Máriuszt.

– Pedig te egy igazi eminensnek látszol. Lefogadtam volna, hogy végig kitűnő voltál.

Máriuszt kicsit zavarba hozta ez a vesébe látás.

– Az voltam, max. pontszámmal felvételiztem. De rossz a káderlapom.

– A micsodád?

– Nagypám kulák volt, apámat ötvenhat után lecsukták. És KISZ-ajánlásom se volt.

Már megint ez a KISZ! – gondolta Tekla, de nem szerte volna ismételtén elárulni a tájékozatlanságát. Máriusz már így is elég furcsán nézett rá.

– És akkor most mit fogsz csinálni?

Máriusz válasz helyett gyorsan témát váltott.

– Tudok neked egy kis pénzt adni.

– Nem fogom tudni visszaadni.

– Nem számít – legyintett Máriusz. – Mennyi kell?

– Sok – ódzkodott Tekla. Még csak az kellene, hogy kifosszon egy ilyen kedves srácot, akinek ezek szerint nem könnyű az élete. – Mégis inkább az órát kellene...

– Marhaság! Szegény nagypád biztos oda van miatta.

Ez, mondjuk, igaz volt!

– Ruha kell neki meg cipő és nekem is, mert Eticának kicsi a lába. És ennivaló, Schrödingernek is, mert nem eszi meg a szardíniát.

– Milyen válogatósak ezek a fizikusok! – vigyorodott el Máriusz. Aztán kicsit eltöprengett.

Tíz perccel később két nagy szatyrot dobott át a kerítésen. Ő maga a kapun át érkezett.

A kisebbik szoba volt Etica műhelye. Az ablak előtt állt a régi Singer varrógép meg a nagy szabásasztal a szabásollóval, krétával, kopott mérőszalaggal. Egy félig kész, virágmintás ruha lógott egy fogason tele fényes gombostűkkel.

Ebben a szobában, ahol Etica a kuncsaftokat fogadta s nyilván áthatotta az öltözködés szelleme, próbálta fel Móra nagy türelemmel Máriusz egész ruhatárát. Az eredmény nem is maradt el. Egy csontszínű és egy világoskék ing jónak bizonyult, csak a legfelső gombot nem lehetett begombolni, de Máriusz megnyugtatta Mórát, hogy így is lehet viselni. Így olyan lezser. A sötétkék zakó is szűk volt picit, de szemre jó. Ki lehet menni benne az utcára. A nadrágok sajnos túl hosszúak voltak, és Máriusz negyvenégyes cipőjében Móra csónakázott.

– Akkor az ingek meg a zakó marad, nadrágért meg cipőért kimegyünk a Marxra! – jelentette ki Máriusz, miközben visszapakolt a szatyrokba.

– Nem fogadhatom el, fiatalember! – felelte kedvesen, de határozottan Móra. – Nem járhat miattam meztelen.

– Ne aggódjon, nekem már nincsen szükségem ezekre a ruhákra, és kifejezetten örülök, hogy valaki hasznát veszi.

Móra és Tekla összenéztek, aztán Móra azt mondta:

– Köszönöm szépen!

De a tekintetében aggodalom ült.

– Mi az a Marx? – kérdezte Tekla.

Fél órával később kiderült, hogy az a bizonyos Marx a piac a Mars téren, aminek egy nagy bolhapiac része is volt használt ruhákkal és pazar kacatokkal.

– Mondhattad volna, hogy a Mars tere megyünk! – méltatlankodott Tekla, amikor a Hajnóczy utcából meglátta a piacot.

– Nagyanyám hívja Mars térnek, mert '45 előtt az volt, és ő azt szokta meg – felelte furcsálkodva Máriusz.

– Én is nagyapámtól hallottam – vágta rá Tekla, mert nem állhatott elő azzal az infóval, hogy a rendszerváltás óta megint Marsnak hívják a teret.

– Ne etess! – vigyorodott el Máriusz. – Jó fazon, de nem a nagyapád. Közelebről nézve ötven körül lehet. Csak az ősz haja meg a hokedlis mutatója tévesztett meg. És valahogy kicsit ismerősnek is tűnik.

Puff neki. Ez nem hiányzott. Most mit mondjon erre?!

Szerencsére ekkor beértek a kis standok közé, és megindult a vadászat a megfelelő méretű nadrágra és cipőre.

Máriusznak az volt az elve, hogy előbb körül kell járni és alaposan felmérni a kínálatot.

– Lehetőség szerint egy árusnál kell megvenni mindent, úgy jobb árat lehet kialakítani – magyarázta nagyon tudományosan.

– Mindent?

– Naná, neked is kell egy csuka, nem járhatsz ebben a papucsban. El se tudsz szaladni, ha üldöz a rendőr.

Tekla sokért nem adta volna, ha tudja, mit is gondol felőlük Máriusz, de nem volt abban a helyzetben, hogy megkérdezze.

Egy hajlott hátú és fekete gombszemű árustól vettek egy gyűrött, szürke nadrágot, egy kopott, de pasztával feljavítható fekete félcipőt Mórának és egy fekete körömcipőt magas sarokkal Teklának. Mondjuk, ebben se fog tudni elszaladni a rendőrök elől, ha esetleg üldöznék, de sajnos

ez volt az egyetlen negyvenes női cipő az egész ócskapiaccon. A gombszemű negyvenöt forintba tartotta, de Máriusz roppant ügyesen alkudott, s végül az egészért mindössze száznegyven forintot fizetett százötvenöt helyett. És a gombszemű még egy harisnyanadrágot is hozzácsapott, ráadásnak. Sőt, még azért a szürke kalapért se kért semmit, amit Tekla az utolsó pillanatban felragadott. Ha még Máriusz is ismerősnek találja Mórát, akkor valami feltétlen kell a fejére, hogy nehezebben legyen felimerhető.

– Köszönöm szépen! – mondta Tekla kissé billegve a magas sarkúban, ahogy keresztülvágtak a Marx téren.

– Remélem, nem töröd ki a nyakadat. Hallod, neked aztán jó nagy lábad van.

– Nézőpont kérdése – mormolta az orra alatt Tekla. Szerinte inkább a hetvenes években volt a nők lába kicsi.

Most már csak valami ennivalót kellett venniük, mert Tekla gyomra újra vészesen korogni kezdett. És bizonyára korog otthon Schrödingeré is. Móráról már nem is beszélve.

– Melyik a legolcsóbb bolt? – érdeklődött Tekla.

Máriusz rábámult.

– Ezt hogy érted?

– Hát ahol legolcsóbban lehet venni kenyeret meg tejet vagy tésztát.

– Mindennek megvan az ára. Mit számít, hogy hol veszed?

Most Tekla csodálkozott el, és Máriusz is csodálkozott, hogy Tekla csodálkozik.

– Te nem szoktál vásárolni?

– Nem gyakran.

Pláne nem a hetvenes években!

– Akkor ki vásárol?

– Anyám.

– És ő most hol van?

– Algériában – felelte Tekla az igazságnak megfelelően.

– Mit csinál Algériában?

– Nagyapám építészmérnök, és ott dolgozik már egy ideje.

– És téged miért nem vitt magával? – kérdezte Máriusz összehúzott szemmel.

Mert a plüssmaciját vitte, ugyanis csak kétéves.

– Ezt nehéz lenne elmagyarázni... de nem az ő hibája...

Tekla nem akarta, hogy Máriusz rosszat gondoljon az anyjáról.

– Hanem kié?

Kié is? Talán Kempelené, aki időgépet épített? Vagy Sándoré, aki magával vitte Hannát a tizennyolcadik századba? Vagy Zsófié, Tibié és Bulcsúé, akik meg akarták menteni, és ezért kikötöttek az alternatív jövőben? Vagy az övé, aki rávette az anyját a hadron megépítésére? Vagy a pancser Lőrincé, aki minden valószínűség szerint nem tett le az időutazásról? Vagy Schrödingeré, aki egy íróval és egy nagy francia filozófussal akarta gazdagítani a gyűjteményét?

– Schrödingeré... vagyis az enyém, mert hogy nem akartam itt hagyni...

Máriusz hosszan nézte Teklát, aztán lassan megcsóválta a fejét.

– Ha nem akarsz válaszolni, akkor azt mondd, de ne állj elő ilyen hazugságokkal!

Tekla kicsit meg volt bántva, mert most tényleg igazat mondott. Az anyja rengeteget emlegette Orant, ahol több mint öt évig éltek, és felolvasta Teklának *A pestist*, ami ott játszódtott. Hála Camus regényének, Tekla sokkal jobban

fogadta a járványt és a karantént, mint a környezete. Az anyja szerint beoltotta az irodalom. A regény úgy hatott, mint Castel doktor széruma a pestis ellen.

– Ez nem hazugság! – tiltakozott Tekla, de ekkor megérkeztek a bolthoz, és témát kellett váltani.

Kenyeret vettek, vaját, tejet, túrót, tejfölt, tojást, kifőzni való tésztát és sütni való szalonnát meg kávét. Máriusz negyvenhét forint harminc fillért fizetett. Tekla még sose látott tíz- meg húszfillérest. A tízforintos meg papírból volt.

A bolt előtt Máriusz még öt ilyen zöld tízest Tekla marhába nyomott, aki vonakodva zsebre gyűrte.

– Legyen nálad, ha kell valami... és majd még adok...

– Köszönöm... mindent... nagyon... De már mondtam, nem tudom visszaadni...

– Nem számít, hidd el! – felelte Máriusz, és Tekla látta rajta, hogy az igazat mondja.

Közben elérték a Hősök kapuját, és Tekla úgy érezte, képtelen elsétálni a házuk előtt, amit most idegenek lakanak. A házuk előtt, ahová nem jut vissza talán soha.

– Ne a Boldogasszonyon menjünk, inkább a Szentháromság utcán... onnan közelebb...

– Felőlem mehetünk a Hunyadi János utcán – vonta meg a vállát Máriusz, aztán elgondolkodva még hozzátette. – Azért fura. Szerintem még húsz se vagy, de egy harminc-negyven évvel ezelőtti Szeged él a fejedben.

Kábé. Azzal a kis különbséggel, hogy egy negyven-ötven évvel későbbi Szeged.

[19] Certifikált anakronizmusgyűjtemény másodszer

Az esti kupaktanács alkalmából ketten ülték körül az asztalt, mert Schrödinger az asztal közepén hevert, a kakas meg, aki a keresztségben a Russzó nevet kapta, az asztal alatt sétálgatott. Tekla forrón remélte, hogy nem szarja tele a szobát, de Schrödinger nem volt hajlandó bejönni nélküle, és Tekla nem szerette volna, ha a macska elköborol, például átmászik a feljelentgető és leskelődő szomszédhoz.

Móra elég jól festett az öltönyben, s a nevezetes házikabát egy alapos mosás után a kertben száradt egy kötélnek Tekla pizsamája mellett.

Az író megfontoltan rágyújtott egy istentelenül büdös Fecskére, és átszellemülten kifújta a füstöt. A fél doboz cigarettát Máriusz dobta át neki a kerítésen. Móra rendkívül megörült a bagónak, különösen, hogy fiatal korában úgy írta alá a leveleit, hogy Fecske. Ez valahogy a Fercsikéből jött, vagy ki tudja. Oda volt azért, hogy valami nővény vagy állat lehessen, inkább, mint ember.

– Életemben nem ettem ilyen jó túrós tésztát! – lelkesedett Móra, ami, tekintve, hogy a felesége híres szakácsnő volt, hatalmas elismerésnek számított.

– És fog is még egypárszor enni, mert mást nem nagyon tudok főzni, és ez a legolcsóbb – replikázott Tekla, mert nem volt kedve ennivalókról társalogni, amikor sokkal fontosabb dolgok foglalkoztatták. Valahogyan haza kell jutniuk. Innen a közeli Pálffy utcából. De talán ez lesz a legnehezebb.

– Valami nagyon nagy gáz van – jelentette ki rövid hallgatás után. – És innen, ahol vagyunk, nem tudjuk az időkaput programozni, ahogy nem tudtuk 1728-ból sem. Nem férünk hozzá a panelhez vagy a fene tudja mihez, ami kódolja. Anyámnak meg minden valószínűség szerint fogalma sincs róla, hogy hol vagyunk, különben már rég értünk jött volna.

– Egyetérték – helyeselt buzgón Móra. – Ezért nekünk kell megüzennünk a professzornak, hogy hol vagyunk... vagyis hogy mikor.

– Máskor is főzök magának vacsorát, ha ilyen jól hat az elméjére – mosolyodott el Tekla.

– Még jobban hatna rá egy kávé...

Korábban már ittak egyet, de a koffeinfüggő írónak, akit ebből a szempontból igencsak megviselt a tizennyolcadik század, az a pohárka egy fél receptorára se volt elég.

Hát ittak még egyet.

Ezek után Móra levezette, hogy ahogy Teklának eszébe jutott Etica állítólagos találkozása vele, úgy a professzornak is eszébe fog jutni, így olyasmin vagy olyasmiben kellene üzenniük, ami Etica után maradt. Ez hibátlan okfejtés volt és remek ötlet. Csakhogy nem maradt semmi. Vagyis majdnem semmi.

– A nagyszüleimet autóbaleset érte az ezerkilencszázkilencvenes évek elején. Anyám teljesen padlóra került, mert nagyon szoros volt a kapcsolata a szüleivel.

Mindenáron el akart innen menni, és szerzett egy kétéves ösztöndíjat Bostonba. Etica azalatt halt meg, de neki nem küldtek értesítést. Mire hazajött, valami távoli rokonok széthordtak mindent. Kérte, hogy adjanak valami kis emléket, s végül hosszas huzavona után kapott egy fél pár kék köves fülbevalót, ami törött volt. Na, az megvan. És mielőtt megkérdezné, hogy most hol van, hát nyilván Etica fülében a Pulcz utcai kórházban.

Ez az irány kilőve.

Móra kissé elcsüggedt. Tekla vigasztalásul elmesélte, hogy amikor a barátnője, Hanna, aki akkor még nem volt a barátnője, szintén a tizennyolcadik században landolt egy másik időgéppel, akkor mindenféle papírokra, amikről feltételezte, hogy esetleg megmaradnak, ráírta, hogy „Helló, Dalek!”.

– Mi az a dalek? – érdeklődött óvatosan Móra.

– Mutáns, gonosz földönkívüli, de egyébként Bulcsú beceneve...

– A maga Bulcsújáé?

Hát ez a Móra tényleg mindent megjegyez! De Teklának nem volt kedve válaszolni erre a kérdésre. Az elmúlt eseménydús napok során elhalványult, amit Bulcsú iránt érzett.

– Az a lényeg, hogy ez egy olyan üzenet volt, amit csak a barátai érthettek. És Bulcsú meg is találta ezt az üzenetet a certifikált anakronizmusgyűjtemény segítségével a neten.

– Meg se kérdezem, mi az a certifikált anakronizmusgyűjtemény a titokzatos és többször felemlített neten – gyűjtött rá egy újabb Fecskére Móra.

– Mondjuk, rá lehet keresni egy bizonyos korra és földrajzi helyre, és akkor kiad olyan szövegrészleteket

a korabeli írásokból, amik semmiképp sem származhatnak az adott korból – próbálta úgy összefoglalni a lényegét Tekla, hogy Móra is értse.

– Aha. És a tizennyolcadik századból kilógott a „dalek”.

– Igen, mert a dalekok egy angol televíziós sci-fi sorozatban szerepeltek először az ezerkilencszázhatvanas években.

– Akkor tegyünk be valamit az újságba, ami most még nincs, de lesz 2021-ben! – javasolta Móra, aki szemmel láthatóan kapiskálta a lényegét, noha nem teljesen értette a részleteket.

– Hogy tegyük bele? – kérdezett vissza csodálkozva Tekla.

– Feladunk egy apróhirdetést.

Ami Mórának természetes volt, az Teklának sose jutott volna eszébe, ezért odament hozzá, és megölelte.

– Tényleg van esze, drága Apapa! Visszaszívok mindent. Megmenekültünk.

És talán még a certifikált anakronizmusgyűjteményre se lesz szükség. A *Délmagyar* régi példányai mind digitalizálva vannak, elég lesz a Google szövegkereső is, ha sikerül jól megfogalmazni az apróhirdetést.

Ha együtt szerepel benne Móra Ferenc, Bór Tekla és Schrödinger. És benne van a hadron is, minden eshetőségre.

Gyorsan meg is született a szöveg.

„Eladó Móra Ferenc *Aranykoporsó* című, dedikált regénye és Erwin Schrödinger *A hadron* című könyve. Bór Tekla, Április 4. útja 13.”

És a dátum, amire az időkaput be kell állítani, az újság dátuma. Egyszerű. És nyilvánvaló. Holnap reggel feladják

s két-három napon belül biztos megjelenik. Akkor mehetnek.

Móra újabb cigarettára gyújtott, s ha lett volna a házban rádió, hát táncra is perdülnek.

Tekla úgy gondolta, kihasználja a jó hangulatot, és előadja a tervét, hogyan tehetnének szert némi pénzre, amiből visszaadhatnák Máriusznak a kölcsönt, fedeznék a további kiadásait, s ami megmarad, azt itt hagynák Eticának, aki nehezen és fillérekből él, mert a varrás nem nagyon jövedelmez, s most hosszan beteg is volt, nem keresett.

Délután az egyik fiók mélyén Tekla talált egy megsárgult füzetet, amibe a dédanyja, Csamangó Rozál a háztartási kiadásait jegyezte fel akkurátusan mindennap még 1937-ben. Valahogy megmaradt, Eticának talán nem volt szíve megválni tőle. Volt benne pár üres lap, amire Móra apró betűs írásával ráférne egy fejezet az *Aranykoporsó*ból. Azért egy Móra-kéziratnak biztos, hogy 1973-ban is van értéke. Pláne, ha nem szó szerint az, ami később megjelent, hanem egy szövegváltozat. Egy korábbi variáció. Tekla a titokzatos gardróblátogató utáni nyomozgatásából emlékezett rá, hogy Móra kéziratai közül egyetlenegy maradt csak meg.

Móra akadémikuskodását megelőzendő Tekla lerakta elé a háztartási füzetet és egy szintén elég régi Pelikán tolltollat, amihez tintát is talált. Igaz, hogy lilát, de ez a hi-telességen mit sem ronthat.

Az író nem is emelt szót a lila tinta ellen, hanem megadóan bólintott.

– Ha gondolja, hogy valaki pénzt ad érte... ha el tudja adni, rajtam ne múljon, megírom.

Tekla azt még nem tudta, kinek fogják eladni, bár természetesen voltak elképzelései. Majd holnap alaposan végiggondolja.

Most viszont elmegy aludni, mert rettentően hosszú volt ez a nap, ami még a tizennyolcadik században kezdődött. Ideje nyugovóra hajtania a fejét a huszadik században.

Az anyja mindig mesélte, gyerekként milyen sokat üldögélt a műhelyben a sezloneon, s onnan bámulta, ahogy Etica életre kelti a szövetet, a batisztot vagy a selymet, és ruhát, blúzt meg szoknyát varázsol belőlük varázslóinasai, a harapós olló, a kígyószisz mérőszalag, a fürge és csalafinta gombostűk és a kaffogó, fénysebes varrógép segítségével. Az a kis szoba a csodák birodalma volt.

Ezért Tekla úgy döntött, ő alszik a műhelyben a sezloneon, hátha valami csoda megesik vele is. Mórának gyorsan megágyazott a nagyszobában.

Az író még az asztalnál ült, és csípős füstbe burkolódzva szorgalmasan írt az egyik üresen maradt füzetlapra.

– Ráér holnap megcsinálni. Biztos maga is hullafáradt.

– Nem érzem magam halottnak – villantotta rá a szemét Teklára Móra. – Még ha már tudom is, hogy kiszabtak az időből. Nemsoká lejár.

– Sajnálom... – felelte halkán Tekla, és tényleg sajnálta, mert pocsék lehet, ha az ember tudja a halála pontos időpontját. Pláne, ha olyan közel van az az időpont. Ehhez képest Móra nagyon jól viselte. Most se időzött tovább a kábé macskaugrásnyira lévő halálánál.

– Különbözik meg holnap délelőtt a kiadóhivatalba megyek feladni az apróhirdetésünket.

Tekla meghökkent.

– Maga?

– Tán maga? Én újságíró voltam egész életemben, napilapot írtam és főszerkesztettem, míg a maga kezében, mint mondta, egyszer volt egy napilap, valami *Magyar Hírlap*, kábé öt éve, és akkor se azért, hogy elolvassa, hanem hogy egy sáros bakancsot csomagoljon bele.

Ez, mondjuk, igaz volt.

– Nem csinállok galibát, ígérem. Nem állok szóba senkivel, és jól behúrom a kalapom, hogy fel ne ismerjenek, bár ennek kicsi a valószínűsége – bizonykodott Móra olyan buzgón, mint valami kamasz, aki megpróbálja kieszközölni, hogy elengedjék a vágott házibuliba. – Csak szeretnék sétálni egyet a városomban, és megnézni, mennyit változott.

Tekla úgy gondolta, valóban az az észszerű, hogy az apróhirdetést Móra intézze, és meg is érdemel egy sétát. Hát rábólintott. Később sokszor felidézte ezt a pillanatot. Ennél nagyobbbat nem is tévedhetett volna.

[20] A cenzúra diszkrét bája

Vajas-mézes kiflit reggeliztek tejeskávával. A kiflik, a tej és a méz egy szatyorban lógott a nyári konyha felőli kerítésen. Máriusz egy vastag spárgán engedhette át kora reggel, még mielőtt Tekla felébredt.

– Bámulatos, hogy minden században akad egy hódolója – jegyezte meg tele szájjal Móra, amikor már a második kiflit ette.

– És ez magának, mint hivatásos szívtiprónak nagyon is fáj – vágott vissza Tekla.

– Halott szívtipró, még ha nem is érzem magam annak – felelte Móra. Úgy látszik, az emléktábla mégis megakadt a torkán, és nehezen szabadult tőle. Megpróbálkozott hát az iróniával.

– De nem akkora gond, mert tíz-százmilliom halott nem tesz annyi kárt, mint egy élő. Nekem pedig egyenesen jótevőim voltak az ősök, mióta beléjük habarodtam. Kész regény, hogy bujdosnom kellett a saját városomban, ha írni akartam, és néha reggel héttől kerestem magam, s volt úgy, hogy már éjfél után kettő fele járt, de még mindig nem fogadtam magam. De az ásatás ürügyén mehettem messzire, messzire a tintapocsolyától, az ólomszérútól, az iktatókönyvtől, a postakönyvtől, a telefontól, a torokfájástól és a szívfájástól, a grippszin teától és az autogram-

adástól, a reggeltől és az estétől, az igazgató úrtól és az író úrtól, a muszájtól és a „legalább most az egyszer!”-ektől.

– Ha megtalálta magát és befejezte a tirádát, akkor mehet a kiadóhivatalba – mondta epésen Tekla. – Tudja egyáltalán, hogy hol van, azon túl, hogy messzire?!?

Persze nem tudta. Honnan is tudhatná? De úgy tervezte, majd érdeklődik. Na, még csak az kéne.

Tekla átrappolt Máriuszhoz, de csak az anyukáját találta otthon.

– Kölcsön tetszene adni egy *Délmagyart*? – hadarta.

– Nem járattuk – felelte Máriusz anyukája enyhe undorral.

– És azt meg tetszene tudni mondani, hol a kiadóhivatal?

– A Tanácsköztársaság útján, a Sajtóházban.

Tekla persze egyikről se tudta, hogy micsoda.

– Ja, a Sajtóházban! – csapott a homlokára. – Hát persze! Mi is volt az régen?

Máriusz anyukája furcsán nézett rá. Igaz, ami igaz, elég béna előadás volt, de így reggel ennyi telt tőle.

– Hát a Lloyd...

Teklának ez se mondott semmit, de lelkesen megköszönte a felvilágosítást, és elszelelt, mielőtt valami bakot lőne.

Móra persze tudta, melyik ház a Lloyd a Stefánián. És a Stefániát már Tekla is tudta. Meg kell zakkanni attól, hogy itt örökké mindent átneveznek!

Móra szépen felöltözött, már a körülményekhez képest, zsebre vágta minden vagyonukat, az ötven forintot, mert fogalmuk sem volt, mennyibe fog kerülni az apróhirdetés, aztán mélyen a szemébe húzott kalappal nekivágott az ő városának.

Tekla úgy számolta, legalább két órát távol lesz, mert a Stefánia jó félórás séta, és Móra biztos nem siet, hanem inkább kerül, és a kiadóhivatalban is sokan lehetnek.

Kényelmesen megfürdött, haját mosott, és felpróbálta Etica összes ruháját. Nem fáradozott hiába, mert talált egy krémszínű blúzt és egy szürke szoknyát, amiben egész elfogadhatóan festett. A szekrény mélyéből, egy nejlonzacskóból némileg megfakult, piros kardigán került elő fehér norvég mintával. Teklának kicsit rövid volt az ujja, és csak a derekáig ért, mégis nagyon jól állt neki. Ment a haja színéhez. Hosszan nézegette magát a tükörben.

Ez csak nagymama kardigánja lehet, gondolta Tekla. Anya szerint tőle örökölték mindketten ezt a vöröses-szőke, drótszőrű hajkoronát. A hatvanas években viselhette, amikor még gimis volt.

Nagymama kardigánjában újra becsöngetett Máriuszékhoz, hátha közben hazaért a fiú.

A szobájában találta, ahol megint be voltak húzva a függönyök, égett a villany, és egy kicsivel nagyobb rendtelenség volt, mint korábban, bár a kupi már akkor sem tűnt fokozhatónak. Pedig Máriusz egyáltalán nem látszott rendetlennek.

– Köszí a reggelit!

– Nincs mit. Nagyon csinos vagy. Remekül áll ez a kardigán.

– Nagyanyámé volt – vágta rá meggondolatlanul Tekla, mert zavarba hozta a bók és Máriusz csillogó, arany pettyes szeme.

– Kötve hiszem. Ez ugyanis a Rozi kardigánja – mondta Máriusz, és közelebb lépett. – A második szarvasnak csak három lába van. Én vettem észre. De Rozi nem bánta. Mindig ezt hordta.

Hát persze, nagymama most harmincegy-két éves, nehezen lehetne egy tizennyolc éves nagyiya. Mekkora hülye, hogy ezt mondta!

– Azért áll neked is annyira jól, mert ugyanolyan hajad van – állapította meg Máriusz. – Eticára egyáltalán nem hasonlítasz, de Rozira erősen.

– Rokonok vagyunk, mondtam – krárogott Tekla. – Csak ne feszegessük, hogy hogyan!

– Kérlek! – ezzel Máriusz elfordult, és visszaült a kopott íróasztalhoz, aminek ki voltak húzva mind a fiókjai.

Tekla ebben a pillanatban rájött, miért hazugozta le Máriusz, amikor az Algériában építészmérnökösködő nagyapjáról beszélt. Valószínűleg azt gondolta, Tekla is tudja, hogy Rozi meg a mérnök férje, Miska Algériában vannak, és gyorsan kölcsönvette a történetüket, mert hirtelen nem jutott jobb az eszébe. Biztos nem olyan gyakori 1973-ban, hogy valaki Algériában dolgozzon, és Miska sincs még 40 éves. Óvatosabbnak kell lennie! De mindenekelőtt el kell intéznie, amiért jött.

– Csak azt szerettem volna kérdezni, hogy lehet mostanság kideríteni valakinek a címét.

– Mostanság? – húzta fel a szemöldökét Máriusz. – Ha van az illetőnek telefonja, akkor meg lehet próbálkozni egy telefonkönyvvel.

– És van nektek ilyen?

– Nincs telefonunk. De a vasútállomáson van egy telefonfülke, ott megnézheted.

Tekla még egy kicsit toporgott, de Máriusz visszatért ahhoz a foglalatossághoz, amit korábban csinált, bármi is legyen az. Valamit pakolászott az íróasztalán. Nem marasztalta, és mi tagadás, ez Teklának kicsit rosszulesett. Kicsit nagyon.

Még az sem vigasztalta meg, hogy a vasútállomáson teljes sikerrel járt. A fekete-fehér napilapokat és fakó hetilapokat áruló újságosbódé mögött megtalálta a telefonfülkét, s a kis-sé megtépázott telefonkönyvben az ügyvéd telefonszáma mellett a lakcímét. Hámán Kató utca. Fogalma sem volt, hol lehet. Életében nem hallotta ezt a nevet. Megint Máriuszhoz kell fordulnia segítségért. De valahogy nem bánta. Épp ellenkezőleg. Ám úgy döntött, hogy most nem tör rá megint, inkább majd este. Úgy sincs még kész az *Aranykoporsó*-kézirat, mert Móra az asztalra borulva elaludt az éjjel. Tekla keltette fel és küldte ágyba. Őt meg a kakas ébresztette fel. Bezzeg Schrödinger, aki miatt be kellett engednie a szobájába ezt a vörös rémet, békésen húzta tovább a macskabőrt. Ráadásul még rohadt messze volt a hajnal. Ez a kakas nyilván tök hülye, hogy összevissza kukorékol.

Tekla úgy számított, Móra délre hazaér, de csak egy óra körül kezdett nyugtalankodni. Fél kettőkor megette az előző nappal maradt túrós tészta felét. Aztán kiült a nyári konyha elé, és Schrödingert bámulta, aki Russzóval sétálgatott a kertben. Épp csak egymásba nem karoltak. A kakas időnként megállt és csipegetett. Schrödinger türelmesen állt mellette és várt. Vajon mit eszik ez a szerencsétlen állat? – ötlött hirtelen Tekla eszébe, hisz Etica vagy két hete kórházban van. Móra majd biztos tudja, milyen kaján él egy ilyen lökött szárnyas. A neten ugyebár nem nézheti meg, és mégse szaladhat mindennel Máriuszhoz.

De hol lehet Móra?! Kinézett az utcára, de üres volt. Legszívesebben kiszaladt volna elé, de nem tudta, hogy a Szentháromság utcán jön vagy a Boldogasszony sugárúton, és nem akarta, hogy elkerüljék egymást. Még csak az kéne, hogy a szomszédok szeme láttára a kapuban ácsorogjon. Az az Orbánné, a feljelentgető szomszéd amúgy is folyton

lesett. Tekla már többször rajtakapta, hogy kint lebzsel a kertben és kukkol. Meg fülel. És az ablakból is állandóan leskelődik a csipkefüggöny mögül. Ennek nem lesz jó vége.

Negyed három is elmúlt, amikor végre csengettek. Tekla ész nélkül rohant a kapuhoz, és kinyitotta. Móra köszönés nélkül becsörtetett, és egy kis alakú, puha kötéses könyvet lobogtatott meg Tekla orra előtt. Látnivalóan fel volt dűlva.

– A *Hannibál* kézírata elveszett... az egyetlen példányt tíz éve elvesztette Feleky Géza! A *Világ* című lap szerkesztőjéről beszélek. Azt hittem, megőrülök! – magyarázta elfulladva. – Erre ma elsétálok az antikvárium előtt, és a kirakatban mit látok?!... A *Hannibált* egy rém ronda címlappal... nem hiszek a szememnek... bemegyek, elkérem, és ahogy kinyitom, már az első oldal se stimmel... kihúztak belőle... érti?! Nézem tovább, hát megint... persze lassan ment, ugye, szemüveg nélkül... erre azt mondja nekem az eladó, hogy ha ki akarja olvasni, tessék megvenni!

– Mire megvette... – sóhajtott fel Tekla.

– Természetesen, és leültem ott, a Dugonics téren egy padra, és végigolvastam.

– Miközben én itt idegeltem, hogy mi van.

Móra mintha nem is hallotta volna Teklát, csak mondta a magáét feltartóztathatatlanul. Ömlött belőle a szó.

– El tudja képzelni, hogy ezek megcenzúrázták a regényem?!? De ha ez nem lett volna elég... még bele is írtak!!!! Méghozzá rossz ízléssel és pocsek stílusban. Mindig mondom, hogy nekem Szent Lukács evangélista a védőszentem, mert őt többnyire úgy ábrázolták, hogy egy ökör néz az írásába mint cenzor. Na! Mindenkinek azzal volt baja, amit az undorító Horthy-rendszerről írtam benne... hogy azokért a mondatokért megnyuvasztanak... erre látom, hogy főleg azt húzták ki, ami a Szovjetunióban uralkodó

állapotokról szól... hogy mindig is utáltam a tovarisokat az örökös csokolódzásuk miatt... meg hogy a zsebóráim már Moszkvában áldozatul esett a korszellemnek... s hogy Dia püspök nagybátyjának akkora aranykereszt lógott a nyakában, hogy azzal verték agyon a bolsik, isten nyugtassa szegényt... és mindent kihúztak az utolsó szóig, amit arról az országos gazemberről, arról az akasztófára való Leninről írtam...

– Nem meglepő – vett mély levegőt Tekla. – Nem szeretnék szpojlerezni, de most olyan világ van... hogy is mondjam... hát Lenin körútnak hívják a Tisza Lajost...

Móra lerogyott a hokedlire, amit korábban Tekla a nyári konyha előtti napfoltra állított.

– Mindig is utáltam a diktatúrákat. Ahogy maga mondaná, tök mindegy, hogy milyen a színe, vörös vagy fehér.

Russzó, talán hogy hangot adjon egyetértésének, vérfagyasztóan felrikoltott, amire a szomszédból kisebb robaj és nagyobb szűzmáriázás felelt.

Móra felugrott, Tekla meg a hokedlivel a kerítéshez szaladt, s felállva rá átkémlelt a szomszédba. A vetemények közül egy virágmintás otthonkába öltözött, igencsak kövér nőszemély tápáskodott fel, hajában petrezselyemmel. Minden valószínűség szerint az a bizonyos feljelentgető Orbánné. Mellette a feldőlt talicska, amely nem bírta el a súlyát.

– Jól van? – kérdezte Tekla. – Nincs szüksége segítségre?

A nő nem is fordította Tekla felé az arcát, hanem amilyen gyorsan csak tudott, besántikált a házba. Még az egyik félretaposott sarkú papucsát is elhagyta, viszont a petrezselymet a hajában meg a nejlonotthonkára tapadt salátaleveleket vitte magával.

– Semmi baj, nem törte ki a nyakát a spicli – tolmácsolta Tekla, és jobbnak látta, ha betereleli Mórát a házba, bár nem látszott valószínűnek, hogy a lesántult Orbánné folytatná a hallgatódzást.

Odabent Móra nagy lendülettel lecsapta a műhelyasztalra a regényt a szabóolló mellé, és feldúltan kijelentette.

– Ez meg van hamisítva. Nem maradhat így! Valamit... valamit csinálnom kell...

– Semmit sem kell csinálni, mert tök véletlenül tudom, hogy ez hepiend – hűtötte le gyorsan Mórát Tekla. – Ha már így kiderült, hogy nem vezett el a *Hannibál* kézírata, akkor annyit elárulhatok, hogy az eredeti is meglesz. A dédunokája találta meg a „kalandos sorsú” kéziratot, és megjelentette. Valami olyasmit írt, hogy maga eléggé halhatatlan szerző, mert a halála után hetven évvel új kötettel jelentkezik. Amikor ezt úgy egy hete olvastam – ugyanis kicsit utánanézttem a gardróbunkban lezserül szivarozgató pasinak –, azt gondoltam, mekkora hülyeség. De most már másként látom...

Móra felderült, szélesen elmosolyodott, és megölelte Teklát.

– Köszönöm! Tudja, szokatlanul elégedett voltam ezzel a regényemmel. Úgy gondoltam, hogy a legszívfájdítóbb és legneveztetőbb magyar szatírárt írtam meg. És még mai szememmel se találok gyengébbnek...

Most, hogy a regény dolga megnyugtatóan elrendeződött, rátérhetek végre Móra útjának eredeti céljára, az apróhirdetésre.

A Sajtóházban, az első emeleti, szűk kis irodában, ahol az apróhirdetéseket veszik fel, elég sokan szorongtak. Miután kiállta a hosszú sort, Móra beadta az üveglapon

a gondosan megírt és a sok erőfeszítésnek hála viszonylag olvasható szöveget.

– Maga a Bór Tekla? – nézett fel unottan az ügyintézőnő.

Móra meghökken a kérdéstől, mert nyilvánvalóan nem ő volt Bór Tekla, így az igazságnak megfelelően azt felelte.

– Nem.

A nő erre vágott egy grimaszt.

– Nem lehet más nevében hirdetni, mit képzelsz? Hogy hívják?

– Móra Ferenc – válaszolta az író, mert utoljára egyetemista korában használt álnevet, akkor is csak írásban, ha különböző lapokhoz küldte be a verseit.

A nő egy kék golyóstollal határozottan áthúzta a Bór Teklát, és fölé írta a Móra Ferencet.

– Címe?

– Ugyanaz – mondta Móra, miközben lázasan azon töprengett, elég ügyes-e az a bizonyos certifikált anakronizmusgyűjtemény ahhoz, hogy pusztán a hadron alapján megtalálja ezt az apróhirdetést, és hogy nem lesz-e baj abból, hogy Tekla neve nem szerepel benne. Fene tudja, hogy működik az a Gugli, mennyi esze van.

De már nem lehetett kijavítani, mert az ügyintézőnő elkezdte számolni a szavakat. Mindegyikre rákoppintott a golyóstollával, aztán a keze megállt a levegőben, és megint felnézett.

– A Móra Ferenc már régen meghalt. Ott a táblája az Április 4. útján, a rendelőn.

– Természetesen én nem ugyanaz a Móra Ferenc vagyok. Nem a halott – tette hozzá zavarában teljesen feleslegesen.

A nő gyanakodva figyelte.

– Naná, hogy nem az, csak szélhámoskodni akar a halott nevében, mi? – emelte fel kissé a hangját.

– Dehogy, csak egy hirdetést szeretnék feladni.

– Akkor mutassa a személyijét! – csapott le rá a nő.

Ekkor már mindenki őket bámulta. Volt, aki előre is jött, és kis kört alkotva körülötte kíváncsian füleltek.

Móra gondosan átkutatta a zsebeit, és remélte, hogy hiteles a produkciója. Egyszer kis Tit azt mondta róla, hogy jeles alakító színész, és bízott benne, hogy nem tévedett.

– Otthon felejtettem – tárta szét végül bűnbánóan a karját.

– Biztos voltam benne – csapott le rá az ügyintézőnő. – Csaló! Dedikált Móra-regényt árul. Hamisító.

– Szó sincs róla, kérem! – mentegetőzött Móra, és igyekezett olyan ártatlan képet vágni, amilyen csak telt tőle.

Az egyik mögötte várakozó, idősebb nő most elébe került, és jól megnézte magának.

– Még a haját is úgy hordja, mint az igazgató úr. Emlékszem rá a múzeumból. Nem szégyelli magát, hogy imitálni akarja azt a nagy embert?!? Nem szégyelli magát?!

Móra nem tehetett mást, lesütötte a szemét, és amilyen gyorsan csak lehetett, a megvető és felháborodott pillantások keresztüzében elhagyta az irodát. Ahogy húzta be maga mögött az ajtót, még hallotta, hogy valaki azt mondja:

– Meg kéne írni az újságban, Gizike, hogy mindenki vigyázzon, mert ál-Móra Ferenc garázdálkodik a városban. Nehogy valaki áldozatul essen!

[21] Fővértanú a Hámán Kató utcában

Quintipor és Benoni, az istenkereskedő megindultak az utcán a Tiberis felé.

– Ide hallgass, Benoni! Vállalnál te egy keresztény útitársat, ha az minden költségedet fedezné?

Benoni megrökönyödött.

– Ha különben békét hagyyna...

– Békédet hagyja – mosolygott Quintipor. – Halott keresztényt kellene magaddal vinni. Bebalzsamozva, kőszarkofágban, teherárunak. Neked csak addig lenne vele bajod, míg ládában a hajóra teszik, meg azután a megérkezésnél, mikor átadod.

– Hová kellene vinni?

– Nikomédiába.

– Mikor indulhatnék?

– A jövő hét első napjaiban. Mikor a kivégzések lesznek.

Elmégy a törvényszolgákhoz már holnap, megegyezel velük, vigyázva végezzék ki, ne nagyon torzuljon el, mert be akarod balzsamoztatni. A ruháit is tegyék félre, mert majd abba kell felöltöztetni. A koporsót is megveszed, s a legközelebbi hajóval indultok.

Benoni beesett arcán lázrózsák gyúltak ki. Számolt az ujjain.

– Uram, annyi pénze a császárnak sincs, amennyibe ez kerül.

Quintipor előhúzott két erős bőrrerszényt.

– A kettőben száz arany van. Nem kell megolvasnod, súlyra is megbecsülheted. Élj boldogul, barátom!

Benoni utánakapott a kezével.

– Uram, még nem mondtad meg... Mi a neve annak, akit keresnem kell, hogy kiváltsam.

Quintipor elgondolkozott és elmosolyodott.

– Gránátvirág a neve.

– És Nikomédiában kinek adjam át a koporsót?

– Megtalálod a címet az egyik erszényben egy papirosszeletkén.

– Élj boldogul, uram!

Benoni nem sokáig nézhetett Quintipor után, mert az mindjárt a vámház sarkán beült egy kétkerekű kocsiba. Vágtatva vitte a szekér a palotájába, amelynek kapujában várást parancsolt neki. Gyorsan magára vette a borsóöld ruháját a cseresznyepiros övvel, beleduggatott mindent, amit kis Tit érintett valaha, aztán belevágta magát a kocsiba.

– A bíróságra!

Nagyon megkönnyebbedett, mikor meglátta, hogy a bírósági palota előtt még nagy sokadalom van. Ügyesen keresztülfúrta magát a tömegen, de odabent a terem már üres volt, csak két törvényszolga sepergetett s az írnok percegette nádtollát az asztalon.

Quintipor előrelépett.

– Mit akarsz? – nézett fel mogorván az írnok.

– Én keresztény vagyok – mosolygott Quintipor.

Az írnok megcsóválta a fejét.

– Letelt a hivatalos idő. Gyere holnap.

– De én már ma is keresztény vagyok.

– Olyan sürgős neked? Ilyen fiatal létedre. Mi a neved?

– Gránátvirág.

Az írnök elnevette magát.

– *Szép nevet adtak neked.*

– *Szépet – nevetett Quintipor szeme.*

– *Hány éves vagy?*

– *Huszedikben vagyok.*

A toll vastagon fogott. Valami szőr akadhatott bele.

– *Hová való vagy?*

Quintipornak megrebbent a pillája.

– *A... a Boldogok Szigetére.*

A nádtoll egy kicsit percegett. Az írnök feljegyezte, hogy fölülnevezett istentelen meg van zavarodva elméjében. Aztán intett a törvényszolgáknak.

– *A többihez!*

A törvényszolgák letették a söprűt, és közrefogták Gránátvirágot...

– Jaj, ne! – kiáltott fel Tekla, és nem vette el a háztartási füzetből kitépett, sűrűn teleírt lapokat, amiket a felolvasás végeztével Móra nyújtott felé. – Ő maga lesz a fővértnú, akit megígért kis Titnek?!? Ne már!!!

Móra szó nélkül lerakta a kéziratot maga mellé az asztalra, és folytatta az imént félbehagyott írást.

– Úgy tudtam! Mindig is utáltam ezeket a jóslatokat, aljasan kétértelműek – mérgeződött tovább Tekla. – Senki sem így képzelte a legszentebb bíort.

– Merő tudatlanságból és szüklátókörűségből – mormolta az orra alatt Móra. – A bíor ugyanis nemcsak a császárok, a földi uralkodók színe, hanem az égieké is. Krisztus vérét, vértanúságát és a megváltást is jelképezi.

– Köszí, hogy most szól! – jegyezte meg gúnyosan Tekla. – Erre különben a szerencsétlen Diocletianus figyelmét kellett volna felhívni!

– Mindjárt a másik jelenettel is készen leszek – mondta Móra anélkül, hogy felemelte volna a papírról a fejét. – Már csak egy bekezdés van hátra.

– Képzelem! Nem vagyok rá kíváncsi, mert utána tütira a kardomba dőlnék. Ez a nap nekem már így is sok volt.

És még nem volt vége.

Tekla úgy gondolta, ha a tizennyolcadik századot és a máglyahalált sikerült ép bőrrel megúszniuk, akkor a huszedik század nem fog kibabrálni velük. Ezért eléggé higgadtan fogadta a Sajtóházban történeteket, és nem hibáztatta Mórát. Ha egyáltalán hibáztatott valakit, hát saját magát, amiért hagyta, hogy az író menjen helyette. De nem volt kedve önostorozni, mert az nem old meg semmit. Inkább új terv kell. Ahhoz meg önbizalom.

Tíz percet sétált Schrödingerrel a karjában fel s alá a műhelyben, miközben Móra aggódva leste minden lépését a sezlonról. És meg is született a terv. Eladják az *Aranykoporsó*-kéziratot, a pénzből Tekla felutazik Pestre, és akár két újságba is beteszi az apróhirdetést. Szegeden nem szabad többet próbálkozni, mikor már így is gyanút keltettek. De Pest más, a nagyváros mindig lazább, talán nem kérnek személyit se. Vagy nem mindenütt kérnek. Addig járja a szerkesztőségeket, amíg talál ilyen helyet. Van belőlük bőven. Reggel az újságosnál vagy négy napi-lapot számolt össze.

Móra megkönnyebbülten helyeselt. És azonnal nekilátott, hogy befejezze a munkát, ami felett az éjjel elaludt. Mivel Quintipor fővértnúvá válásának története nem töltötte meg a háztartási füzet üresen maradt lapjait, elhatározta, hogy gyorsan ír még egy jelenetet.

– Így talán hitelesebb – magyarázta. – És talán többet is ér. Már ha tényleg adnak pénzt a dolgaimért.

– Adnak – nyugtatta meg Tekla. – És tök véletlenül tudom is, hogy ki.

– Az jó – bólogatott Móra. – Ha tök véletlenül tudja. Nekem is szokásom... hm... tök véletlenül dolgokat tudni.

Tekla talált egy kopott, szürke kezításkát, amiben Etica leveleket meg fényképeket tartott. Kiürítette, és abba tette bele a kéziratot egy darab fekete pettyes szaténba hajtogatva. Mégse vihette csak úgy kézben! Ki tudja, milyen messze van az a Hámán Kató utca, talán még villamosra is kell szállni.

Máriusz már meg sem lepődött a felbukkanásán.

– Miben lehetek a szolgálatodra? – kérdezte kissé rezignáltan. Szokás szerint ott matatott az elsötétített szobában, ahol most mintha kisebb lett volna a rendetlenség.

– Elkísérel a Hámán Kató utcába?

– A Hámán Kató utcába? – kérdezett vissza kissé kelletlenül Máriusz.

– Kérlek! Nagyon fontos! Többet nem zavarlak, tuti.

– Hát jó! – állt fel Máriusz az ágyáról. – Akkor essünk túl rajta!

Egymás mellett lépkedtek a Pálffy utcában az őszi alkonyatban. A járdát elborították a sárga falevelek.

– Már akartam kérdezni – köszörülte meg a torkát Máriusz. – Valami álcázásból viseled Etica régi szemüvegét?

– Á, nem! Az enyémet eltörték, amikor... mindegy, hogyan... és vakoskodtam egy ideig. Ez se túl jó, de azért nagyjából látok veled. Jobb, mint a nagyító volt...

– Nem kellene neked egy rendes szemüveg?

– Erre a kis időre nem érdemes – legyintett optimistán Tekla.

– Ott, ahová még, nem kell neked már szemüveg? – kérdezte kissé megütközve és aggodalmasan Máriusz.

– Ott lesz szemüvegem... nem a túlvilágra igyekszem annyira... gondolhatod.

Ekkor értek a sarokra.

– Hámán Kató hány szám? – kérdezte váratlanul a fiú.

– Tizenegy – felelte kissé csodálkozva Tekla. Nem mind-egy? Most miért fontos ez?

Máriusz a vasútállomás felé indult, Tekla lassú léptekkel ment mellette.

– Kit keresünk? Csak hogy tudjam, ha...

– Nem kell bejőnnöd velem! – vágott közbe Tekla.

– Nem?

– Nagyon tiszteletre méltó úriember, műgyűjtő meg minden...

– Akkor minek kérted, hogy kísérjelek el? – érdeklődött Máriusz némi szemrehányással a hangjában, és megállt egy barnára festett kapu előtt, amin középen ott virított a házszám: Hámán Kató utca 11.

Tekla ledöbbenve bámulta. Tegnap hajnal óta jó pár-szor megfordult a Szent Ferenc utcában, de egyszer se nézte meg az utcablát. Elég vicces, hogy pont a szomszéd utca a Hámán Kató. Mindenesetre jobban kell figyelnie.

Máriusz a kapucsengőt tanulmányozta, ami alatt egy kis cetlin az állt: dr. Marosi Jenő.

– Őt keresed?

Tekla bólintott.

– Várjalak meg az utcán, és ha nem jössz ki, mondjuk, tíz perc múlva, akkor menjek be?

– Dehogy! – nevetett Tekla. Micsoda képtelen ötlet?! – Kösz, hogy elkísértél, menjél nyugodtan haza!

– Biztos?

– Tuttti!!!

Máriusz egy darabig csak nézte Teklát, aki ettől teljesen zavarba jött, s egyik lábáról a másikra állt.

– Hát jó. De azért csöngess be, ha hazaértél, hogy tudjam, rendben vagy!

Tekla bólintott. Jólesett neki, hogy Máriusz ennyire aggodik érte, még ha tök feleslegesen is.

Amint Máriusz kelleetlenül elindult visszafelé az utcán, Tekla határozottan megnyomta a csengőt, még hozzá kétszer. Kisvártatva egy alacsony és borzas fiatalember nyitott ajtót egy festékes, drapp köpenyben. Ahogy félre simította a szemébe hulló haját, Tekla legalább tízféle szín foltját fedezte fel a kezén.

– Belekapaszkodtál egy szivárványba? – kérdezte mosolyogva.

A fiatalember szemmel láthatóan nem volt vevő a humorára, vágott egy grimaszt, és a szivárvány helyett az ajtóba kapaszkodott bele, nehogy Tekla beljebb léphessen.

– Sajnálom, most nagyon el vagyok foglalva, ha esetleg...

– Én csak dr. Marosi Jenőt keresem, itthon van? – vágott közbe Tekla, nehogy a fülig festékes rácsapja az ajtót.

– Én vagyok, de most nem érek rá...

– Bakker! – mondta Tekla.

– Tessék?

Majd ötven év múlva lesz egy tiszteletre méltó úriember ez a borzaska. Hát persze. Az lesz a kicseszés, ha még nem is műgyűjtő!

– Amatőr festő? – kérdezte Tekla a fiatalember festékes kezére mutatva.

– Amatőr?!? – horkant fel sebzetten Jenő.

– Már úgy értem, az ügyvédkedés mellett? – helyesbített gyorsan Tekla. Még csak az kéne, hogy rögtön vérig sértse. Ami azért szokott neki sikerülni gond nélkül.

– Szívesen megnézem a képeidet, ha nem bánod – folytatta könnyedén, s mielőtt a fiatalember hangot adhatott volna nemtetszésének, miszerint igenis bánja, Tekla már be is nyomult a lakásba, s a festékes lábnyomokat követve egy hurka alakú műteremfélében találta magát.

A falakon a kopott parkettától a plafonig bekeretezett festmények függtek, körben a földön meg két-három sorban fálnak fordított, bekeretezetlen vásznak álltak. A képek közt voltak portrék, tájképek, csendéletek, kis jelenetek, s mindet más stílusban festették a sültrealistától a szürrealistáig. Tekla nem volt ász műtöriből, de sokat jártak az anyjával múzeumba, így azért tudott egyet s mást. Jenőke keresi a stílusát és önmagát jó ízléssel, de kevés tehetséggel.

A festőállványon egy félig kész kép – alsóvárosi utca kubista stílusban.

– Mindet te festetted, vagy vannak itt másoknak is képei? – mutatott körbe Tekla.

– Mások képei?

Úgy látszik, ez mindig csak visszakérdez.

– Csak mert jó az ízlésed, és látszik, hogy sokat tudsz a festészetről, gondoltam, gyűjtesz is...

– Szeretném folytatni a munkát...

Tekla kinyitotta a táskáját, és kivette belőle a háztartási fűzetből kitépott lapokat.

– Móra Ferenc egyik művének sem maradt fenn a kézírata, mint tudjuk – kezdte hatásosan. Azt nem tette

hozzá, hogy persze csak jelen állás szerint. Hiszen a *Hannibál* kézírata nagyon is fennmaradt, de az majd csak a huszonegyedik században kerül elő.

– Ez itt a kezemben viszont két jelenet az *Aranykoporsóból* – folytatta színpadiasan Tekla, és meglobogtatta a háztartási füzet lila tintával telekormolt lapjait. – Tökre egy darab irodalomtörténet. Vagyis kettő. Csodával határos módon került elő, de ezzel most nem untatnád. Jó sokat ér, és még többet fog. Szeretném, ha te vennéd meg.

– Miért én? – hökkent meg az ifjú ügyvéd.

Tekla a Wikipédiából volt értesülve, hogy dr. Marosinak páratlanul nagy Móra-gyűjteménye van, régóta kutatja az életét meg az életművét, és sokat írt is róla. Remélhetőleg ez a hajlam már most is megvan Jenőkében. Legalábbis szunnyad benne. És ő most majd jól felébreszti.

– Nagy dobás lenne... publikálhatnád... mindenki téged irigyelne Szegeden... Pesten... egyből felkerülnél a térképre... nem csak egy kezdő jogász...

Talált. Most először csillant meg érdeklődés Jenő tekintetében.

Tekla körülnézett, aztán a szokatlanul széles, tiszta ablakpárkányra tette a pettyes szaténba csomagolt kéziratot.

– Nézd meg alaposan, és nyugodtan gondold át! Holnap reggel visszajövök. Nyolcszáz forintot szeretnék érte. Szerintem méltányos.

– Reggel tárgyalásom van – mondta Jenő kissé rekedten. – De délre itthon vagyok.

– Akkor délben.

Tekla nem örült ennek a déli időpontnak, mert ez egy nap veszteséget jelentett. Nem valószínű, hogy az üzlet megkötése után úgy fel tud érní Pestre, hogy még nyitva találja a kiadóhivatalokat, de nem akarta veszélyeztetni

az ügyet azzal, hogy mindenáron ragaszkodik a reggelhez. Lehet, nem tart otthon ennyi pénzt, és bankba is kell mennie.

Dr. Marosi alig várta, hogy megszabaduljon tőle. Szélesre tárta előtte a kaput, s ahogy Tekla kilépett, rögtön meglátta az utca túloldalán várakozó Máriuszt, aki összehúzott szemmel őket figyelte. Gyorsan átment hozzá.

– Elég furcsa fogalmaid vannak a tiszteletre méltó úriemberekről – mondta Máriusz, és átható pillantást vetett Teklára.

[22] Boszorkánysziget újratöltve

Szerencsére a telihold ragyogóan sütött, nem is volt szükség a zseblámpára. Tisztán lehetett látni a kitaposott, kusza ösvényeket, az út fölé hajló fákat, és a távolban ott ragyogott a Tisza, mint egy gubancos, fényes szalag.

Tekla ragaszkodott hozzá, hogy sétáljanak fel a Bánomkert soron, s abból az irányból közelítsék meg a Boszorkányszigetet, ahogy két napja, pontosabban 245 éve tettek. Persze tudta, hogy ennek nem sok értelme van, mert már se Sebősfok, se gázló. Nem is igazán remélte, hogy felleli a pontos helyet, ahol a máglya állt, vagy megtalálja a fát, amihez Émile volt kikötve.

– Egy nagyon öreg molyhos tölgyet keresünk – adta meg Tekla a választ Máriusznak arra a kérdésére, hogy mégis mi a francot csinálnak éjnek évadján a Boszorkányszigeten.

– Soha nem hallottam még molyhos tölgyről – vallotta be Máriusz.

– Ezzel nem vagy egyedül – felelte Tekla. – Állítólag egy szőrös tölgyfa. Bármilyen képtelenségnek is hangzik.

Az információ Mórától származott. Természetesen jól emlékezett rá, hogy Émile egy molyhos tölgyhöz volt

kikötve. Tekla persze akkor se tudta volna megállapítani, milyen fa, ha történetesen látja. De nem is a fákra figyelt.

– Nagyon vastag törzsű kell legyen, mert kábé háromszáz éves. A levél fonákja szőrös, és állítólag picike a makkja. Éhínség idején ehető.

– Eléggé kiterjedtek a botanikai ismereteid – állapította meg elismerően Máriusz.

– Nem nekem, hanem... – itt elhallgatott, mert hirtelen nem tudta, hogyan is hivatkozzon Mórára most, hogy már a nagypapatörténet kifújta. – ...hanem Ferkónak. Ő természetrajz szakon végzett, és minden fűt, fát, virágot személyesen ismer.

– Tanár?

– Annak készült, de aztán újságíró lett, író, régész meg múzeumigazgató – mondta fel Tekla szinte automatikusan Móra Wikipédiáját, miközben az ösvényről letérve egy vastag törzsű fához tartott, ami felkeltette a figyelmét.

– Ez véletlenül nem a te Ferkód életrajza, hanem a Móra Ferencé. Érettségi tétel volt.

Püff neki!

– Százéves halott korában feladják az embert érettségi tételnek, így vélekedett Móra Ferenc – próbált terelni Tekla, mert a drágalátos útitársa mondott ilyesmit még a tizennyolcadik században egy rossz pillanatában, és most pont ide passzolt.

– Még csak negyvenéves halott – pontosított Máriusz.

Nincs fél órája, hogy beszélgettél ezzel a negyvenéves halottal és érettségi tétellel, szeretett volna tromfolni Tekla, de még idejében visszanyelte.

A terebélyes fa különben közelről közönséges tölgynek bizonyult, hát továbbmentek.

– Elég nagy a Boszorkánysziget – jegyezte meg Máriusz.
– Szerintem ezen a részen kell lennie, már ha még egyáltalán megvan az a fa – mutatott körbe széles ívben Tekla.

– Régen jártál itt?

– Az nem kifejezés, hogy régen – vigyorodott el Tekla.

Egy órán keresztül bolyongtak a szigeten, teljesen eredménytelenül. Tekla közben háromszor is majdnem kibicsaklította a bokáját a nem éppen erdei sétára való, hülye magas sarkú körömcipőben. És jól meg is fájdult a lába.

Lementek a Tiszához, és leültek egy kidőlt fa törzsére. Nézték a csillámló folyót és kicsit fáztak, mert már hűvös volt az októberi este.

– Ne haragudj, hogy most meg kirángattalak ide! Két napja csak velünk foglalkozol. De remélhetőleg holnap, legkésőbb holnapután egyenesbe hozom a dolgainkat, és nem leszünk tovább a terhedre. És köszi mindent... tényleg!

Igazán itt volt az ideje, hogy végre rendesen köszönetet mondjon.

Máriusz hallgatott egy sort, mielőtt megszólalt.

– Igazság szerint én tartozom köszönettel. Ez most egy elég nehéz időszak nekem, és direkt jó, hogy valami... hogy ti elterelitek a figyelmemet. Ahelyett, hogy rágódnék, segíthetek nektek.

– Komolyan mondd?

– A legkomolyabban.

– És mitől olyan nehéz? Szívesen segítenék én is...

– Azt nem mondhatom el.

Na tessék! Ezek szerint nemcsak nekik vannak elmondhatatlan titkaik, hanem Máriusznak is. Vajon mi lehet az?! Nagyon szeretne volna tudni.

– Senkinek se adom tovább. Különben is, két-három nap, és már itt se leszek. És nem is jövök vissza... legálábbis belátható időn belül nem.

Máriusz felállt, és kedvesen felségítette Teklát.

– Menjünk, hideg van! Még megfázol.

– Hány óra?

– Fél tíz múlt.

– Akkor siessünk! Ferkóval tíz órában maradtunk.

Móra ugyanis városi sétára indult, amikor ők a Boszorkányszigetre. Megint megesküdtött, hogy nem veszi le a kalapját és nem áll szóba senkivel. Nem csinál galibát, csak felkeresi a kedves helyeit, s megnézi, megvannak-e még. Előre emlékezik, ahogy fogalmazott.

Nem volt értelme visszamenni a Bánomkert sor felé, amerről jöttek, hanem a másik irányba indultak, hogy keresztülágjanak a szigeten. Tekla leszegett fejjel a lába elé nézett, mert nem akarta pont hazafele kitörni a bokáját. Ennek ellenére egy kiálló gyökérnek mégis sikerült elgáncsolnia. Elvesztette az egyensúlyát, és nekiesett egy fának. Arccal. Telibe. Elég kemény volt a kéreg. Csak remélte, hogy nem tört el az orra. Vérzeni mindenesetre szépen vérzett. És piszkosul fájt. De nem fog elájulni, csak azért sem. Szépen lecsúszott a fa mellett a földre, és hátát a törzsnek támasztva leült.

Máriusz mellette térdelt, és egy kockás zsebkendővel törölgette a patakozó vérét. Tekla életében először találkozott testközlelől az olvasmányjaiból jól ismert ruhadrabbal, és nagyon élvezte volna a talit, ha nem hasogat annyira az orra.

Automatikusan hátrahajtotta a fejét, és látta a fölé hajló kusza ágakat. Mintha a vastag törzsből ezer széttárt kar nőtt volna ki, amikről peregtek alá a sárguló levelek. Egy

pont az arcára esett, és amikor levette, a tapintásából azonnal tudta, hogy szőrös. Egy molyhos tölgy volt, ami pofán verte, nem kétséges.

– Inkább hajtsd előre a fejed! – mondta gyengéden Máriusz. – Fogd be két ujjal az orrod, és a szádon lélegezz!

Tekla engedelmesen előrehajolt, és befogta az orrát. Ha így kevésbé dől majd a vére, hát legyen.

– Nagyon fáj? – kérdezte aggódalmasan Máriusz.

– Ezt a fát kerestük, de végül ő talált meg engem – mormolta válasz helyett Tekla.

Feltápáskodott, és az orrára szorított zsebkendővel körbejárta a fát. Biztos ez az. Nem lehet más. Elég vastag a törzse is ahhoz, hogy akár háromszáz éves legyen. Heverték alatta kis makkok. Tekla lehajolt, hogy egypárat felszedegessen, mire újra eleredt az orra vére.

– Ülj vissza! Majd én gyűjtök neked makkokat, amennyi csak kell! – mondta kedvesen Máriusz, de Tekla megrázta a fejét. Nem volt jó ötlet, mert belesajdult az orra.

– Kérem szépen a zseblámpát!

Módszeresen körbejárta a fát, és megvilágította a törzsét a tövétől olyan magasságig, ameddig csak a lámpa fénye felért. Maga sem tudta, mit keres, és nem is talált semmit.

– Azt hiszem, inkább vissza kéne jönnöm holnap, amikor világos van. Így nem lehet rendesen látni.

– Belevéstél valamit a fába, vagy valaki belevéstet neked egy üzenetet? – érdeklődött Máriusz.

– Élő fába nem vésünk semmit, ez alap – utasította vissza felháborodva még a feltevést is Tekla. Zsák se csinált volna ilyet semmiképpen.

Leguggolt, és a fa tövét kezdte vizsgálgatni, a gyökereket. Kezével elsöpörte az avart. Máriusz egy darabig csak figyelte az elszánt kutakodását, aztán ő is Tekla mellé kuporodott, és segített megtisztítani, átvizsgálni a talajt.

Harmadszor mentek körbe, amikor a zseblámpa fénye megcsillant valamin, ami egy nagy, vörösesfehér kő sarkának bizonyult. Be volt ásva a fa tövébe, néhány gyökér már átszötte és benőtte a moha.

– Mintha írás lenne rajta – jegyezte meg Máriusz.

Tekla vadul kaparni kezdte a mohát, és bele is tört a körme. Brávó, most már nemcsak az orra vérzik, hanem a keze is! A vésés már nagyon megkopott. Az ujjával próbálta kitapogatni a betűket.

Az első mintha egy O betű lett volna, esetleg egy 0, de annak nem lett volna semmi értelme. Az O betűben maradtak, ami teljesen külön állt. Utána következett kis szünettel egy rövid szó, aminek se az eleje nem volt kiolvasható, se a vége, de a közepe egy A betű volt. Aztán egyedül állt egy T, ami nagyon mélyen bele volt vésve a kőbe, és nagyon vastagon. A következő szó volt a leg-hosszabb, É-vel kezdődött, és két P is volt benne, vagy talán R, és volt benne egy H is. Az utolsó négy szóból a harmadik olvashatatlan volt, de a többi kezdőbetűje ép maradt.

– Ezt most nem fogjuk tudni itt megfejteni – szögezte le Máriusz.

– Hát nem. Jó lenne lefotózni vagy valami, hogy még tudjunk agyalni rajta – sóhajtott fel bánatosan Tekla. Ha nála lenne a mobilja!

Máriusz töprengve nézett Teklára, aztán a zsebéből kis noteszt vett elő, és kitépett belőle hat lapot, amik-el pont le tudta fedni a szöveget. Majd előszedett egy

ceruzacsonkot, és elkezdett vele satírozni, így a lapokon fehéren megjelentek a betűk. Tekla világított a zseblámpával, és ámulva nézte a műveletet. Tüstént el is határozta, hogy amint módja nyílik rá, szert tesz egy noteszra és egy ceruzára. Minden eshetőségre.

Máriusz, amint készen lett, gondosan beszámozta a lapokat, és visszatette a noteszba.

Amikor kiérték a Máglya sorra, Máriusz váratlanul megkérdezte.

– Neked szól az üzenet?

– Igen – felelte halkán Tekla.

– Akkor megfejtjük.

Móra már otthon volt, mire hazaértek. A lépcsőn üldögélt Schrödingerrel az ölében, cigarettázott, és a csillagokat bámulta.

– A csillagok az én hallgatag barátaim az égi mezőkön, akikkel sokszor kicseréljük a titkainkat. A Vega zafírja, a Félkenyér csillag meg a Cassiopeia...

De Teklát most se a csillagászat, se Móra titkai nem érdekelték, és az író megnyugtatósnak szánt szavaira se figyelt oda, miszerint nem ismerte fel senki, pompásan megőrizte az inkognitóját.

Magukra hagyták hát a csillagokat, és bevonultak a házba. Sorban kirakták a cédulákat a nagy asztalra, és három fej hajolt a szöveg másolata fölé. Vagyis négy, mert a művelet Schrödingert is roppantul érdekelte.

O . A . T ÉP . PH . . . N . . . D . . . P . . .

– Azt kell szem előtt tartanunk, hogy Zsák úrfi anyanyelve a francia, a magyarja nem épp tökéletes, és különösen nem írásban – mondta Móra. – Tehát lehet a szövegben francia szó és helyesírási hiba is.

– Ki ez a Zsák úrfi? – kérdezte Máriusz.

Tekla és Móra tanácstalanul összenéztek. Nem volt olyan része az igazságnak, amit megoszthattak volna a fiúval. Se a hóhérsegédet, se a világhírű filozófust.

– Egyszer egy elég meleg helyzetbe kerültünk Teklával, és ő meg az apja segítettek nekünk lelépni – foglalta össze Móra elég pontosan az eseményeket.

– Az ember azt gondolná, olyan régen írták ezt az üzenetet, amikor még nemhogy Tekla, de ön se volt a világon.

Talált. Jogos észrevétel.

– A természet végzi a munkáját – felelte hidegvérrel Móra, s Tekla majdnem elröhögte magát.

Máriusz nem firtatta tovább a dolgot, de Tekla látta a kételyt a tekintetében.

Móra meg elemében volt, teljesen felvillanyozta a váratlan lelet és a kódfejtés.

– Ami nem kérdés, hogy a T Tekla, így az előtte álló két szó nyilván alany és állítmány, ami valahogy Teklára vonatkozik – közölte a megállapításait az író. – Logikusan Zsák úrfi kellene legyen az alany, vagyis egy J-nek kellene ott állnia a Jacques kezdőbetűjeként. De nem lehetett benne biztos, hogy Teklának a J-ről beugrik a Zsák.

– De miért jelölte volna egy O betűvel magát? – értetlenkedett Tekla.

– Passz! – rázta a fejét tanácstalanul Móra. – Ez bridzszó... már a kártyajátékot értem – tette hozzá magyarázólag. – Nem tudom, használják-e manapság. Én kis Tittől tanultam.

Teklának kis Titról hirtelen az eszébe jutott valami.

– Egyszer Gránátvirágnak nevezte Zsákot, emlékszik? Amikor engem csalárdul felrángattak az Émile-re.

– Gránátvirág? Az az *Aranykoporsó*ban van – szólt közbe Máriusz.

– Ugyanis érettségi tétel – magyarázta Tekla kajánul Mórának, aztán Máriuszhoz fordult. – Valóban az *Aranykoporsó*ban szerepel. Quintipor titkos neve.

– Quintipor! – kiáltott fel Máriusz. – Ez az O lehetett egy Q, csak a lába lekopott.

– Neked mekkora eszed van! – rikkantotta Tekla, és örömeiben megölelte Schrödingert, aki most az asztalon sétálgatott, mert nem akart kimaradni az eseményekből.

– Bravó! – mondta Móra. – Tehát a második szó egy hárombetűs ige, aminek a középső betűje A vagy Á, mert Zsák nyilván nem ismeri a magyar ékezeteket.

Tekla gyorsan elkezdte pörgetni magában az ábécé betűit. Bab, báb, baj, bak bal, bál bán bár cár... ez egy se ige... van... de annak nem nagyon van értelme...

– Vár – adta meg a feloldást Móra. – Quintipor alias Zsák vár Tekla valamikor valahol.

Russzó egy nagyot kukorékolt az asztal alatt, mint aki szintén egyetért.

– Nem kéne ennek már aludnia? – kérdezte Tekla. – Mi van azzal a mondással, hogy a tyúkokkal fekszik?

– Ez kakas – helyesbített Móra. – Különbözik meg biztos nem ismeri a mondást, azért nem alszik még éjfélkor.

Máriusz nem szólt, csendben tanulmányozta a feliratot.

– Az a kérdés, hogy a következő szó az időpontot jelöli vagy a helyet? – mondta végül.

– Akármelyiket is, de francia szó – tette hozzá Móra. – A PH miatt.

– Én az időpontot tenném előre – morfondírozott Tekla. – Mondjuk, találkozunk szombat este a Napfény Műteremben!

– Csodálatos hely – kapott a szón derülten Móra. – Gyakran csak úgy beülök. De készült ott rólam fotó is...

– A Vasas rajzszakkörben? – nézett csodálkozva az íróra Máriusz.

– A kézműves sörözőre gondoltam – vágott közbe türelmetlenül Tekla. – De ez most teljesen mellékes.

Aztán Máriusz elkerekedő szemét látva rájött, hogy egyáltalán nem mellékes.

A sokablakos, üvegtetős, gyönyörű kis épület fotográfiai műterem volt Móra idejében, hogy aztán Tekláéban bezárva álljon a róla elnevezett kézműves söröző udvarán. Most azonban ezek szerint valami szakkör működik benne. Különbözik meg 1973-ban biztos nem voltak még kézműves sörözők. Ezt megint elcseszte.

– Akkor induljunk ki abból a feltevésből, hogy a negyedik szó az időhatározó! – mondta gyorsan Móra, hogy elterelje a figyelmet a zavarba ejtő Napfény Műteremről.

Máriusz helyeslően bólogatott.

– Mivel nem tudhatta, mikor találod meg az üzenetet, valószínűleg megjelölt egy napot az évben, amikor várni fog.

– Szerintem is – helyeselt Móra. – Olyan jeles napot, ünnepet, amit Tekla is ismer. És aminek magyarul nem tudta a nevét.

– Ha most nálam lenne a telef...

– Ha most magánál lenne a francia szótára, könnyen kideríthetné – szólt közbe időben Móra, mielőtt Tekla előhozakodhatott volna a telefonjával, és újabb bakot lő.

– Hozok egyet! – indult is kifelé a szobából Máriusz.

– Szerintem ez előtt a fiú előtt ne nagyon emlegesse Wikipédia kisasszonyt meg Gugli urat, mert csak még jobban összezavarja! Még nekem se sikerült megemléstennem a huszonegyedik századot – jegyezte meg Móra, amint Máriusz után becsukódott az ajtó.

– Sajnálom. Életemben nem volt a kezemben úgynevezett szótár – mentegetőzött Tekla. – Mindig a telomon néztem meg, ha kellett valami.

– Nem nagy tralla, de bízva akkor inkább rám a kezelését!

Móra elővett a zakója zsebéből egy csomag cigarettát, kibontotta, és rágyújtott.

– Olyan bűdös van, mintha meggyújtott volna egy mentolos cukorkát – fintorgott Tekla.

– Micsoda hippici gigit szív! – mosolyodott el a futva visszaérkező Máriusz, amikor az asztalon meglátta a nyitott csomag Filtolt.

– Nem tudom, mi az a hippici, de ez a cigaretta pocsék. Amúgy rendesen inkább pipázok meg szivarozok.

Tekla közben kitárta az ablakot, és ismételten a paszszív dohányzás végtelenül káros hatásáról dünnyögött. Senki se figyelt rá, mert a szótárt tanulmányozták, ami Schrödingert is rendkívül érdekelte. Gyorsan kimaxolták a karácsonyt, szilvesztert, újévet, az adventet, virágvasárnapot, a húsvétot nagycsütörtököstül és nagypéntekestül, a pünkösdot is kimerítően. Semmi.

– Mi van még? – türelmetlenkedett Tekla.

Móra a homlokát ráncolta.

– Áldozócsütörtök...

– Nem jó.

– Akkor vagy nem ilyen ünnep... vagy mégsem ez a szó jelöli a napot... vagyis akkor inkább a hely lehet... – morfondírozott Máriusz a papírdarabkákat szemlélve.

Kicsit elcsüggedtek. Aztán Móra hirtelen felderült.

– Vízkereszt!

– Épifáni! – kiáltott fel diadalmasan Máriusz. – Épifanie-nak van írva.

– Stimmel!

– Szóval akkor Zsák várja Teklát vízkeresztkor az N... D... ... P... -nél – összegezte Móra.

– Szerintem a P Párizs – mondta elgondolkodva Tekla. – Amikor elváltunk, emlékszik, azt mondta, hogy ha Párizsban járok, keressem meg...

– Kijön a Párizs – állapította meg Máriusz.

– Akkor az N D egy épület neve lehet. Egy jó régi és ismert épületé.

Tekla lelki szemei előtt megjelent a lángokban álló Notre-Dame. Ahogy akkor este mozdulatlanul meredt a laptopja képernyőjére, és bőgni szeretett volna.

– Notre-Dame! – suttogta.

– Hát persze! – csapott a homlokára Móra.

– Szóval ez a Zsák, akárki is legyen, január hatodikán várni fog a Notre-Dame-nál – mondta Máriusz, és kutatóan nézett Teklára. – Ott leszel?

Tekla nem válaszolt. Vajon Zsák tényleg minden vízkeresztkor elment a Notre-Dame-hoz és kitartóan várt rá, vagy miután elhagyták Szegedet, elfelejtette? Akkor is ott várt rá, amikor már olyan idős volt, mint most Móra, mert a szíve neki se öregedett meg? Mindig reménykedett, és aztán mindig csalódott? Újra meg újra. Meg kellett volna neki mondani, ha az igazat nem is, de azt feltétlen, hogy soha többé nem találkoznak.

– Tekla szíve szerint nagyon is ott lenne, de nem rajta múlik – válaszolt helyette Móra.

– Tudom, nem könnyű Nyugatra utazni, nem mindenkinnek adnak útlevelet – sóhajtott megértően Máriusz.

Tekla attól félt, hogy elbógi magát, ezért sarkon fordult, és kiment a kertbe, felnézett az égre, és megkereste

a Cassiopeiát. Három napja még Zsákkal volt, két hete az anyjával. És mindenhol látni lehetett a Cassiopeiát. Talán most is mindketten azt nézik. Három időből együtt néznek és ugyanazt.

Máriusz kijött utána, és csendben megállt mellette.

– Szerintem te nem ismeresz lehetetlent. Ott leszel a Notre-Dame-nál vízkeresztkor, az biztos.

[23] Isten veled és gyöngyharmat!

Másnap reggel kilencig aludtak, mert Russzó elfelejtett kukorékolni.

– Petőfi szerint kakasszóra ébred a hajnal. Russzótól a nap nyugodtan átaludhatná a napot, és mi kuksolhatnánk a vaksötétben – csóválta a fejét Móra.

– Elégé el nem ítéhető módon ez a lökött madár nem olvas Petőfit – felelte álmosan Tekla.

Mivel az ügyvédhez csak délre lehetett menni, Móra reggeli után azt javasolta, hogy sétáljanak egyet a kellemes őszi napsütésben, és igyanak egy kávé a Stühmernél.

– Édességbolt lett belőle – csóválta a fejét az író –, de legalább megvan.

Teklának elfacsarodott a szíve a Stühmer említésétől, mert az az anyja szava volt. Makacsul Stühmernek nevezte a Kárász utca sarkán lévő ronda épületet, ahol most valami mobilbolt volt, s ha a belvárosban találkoztak, mindig azt mondta, tali a Stühmernél. Most is hallotta, ahogy az anyja kimondja, Stühmer, s olyankor mindig nagyon megfiatalodott. Nem mintha egyébként öreg lett volna.

És most Tekla kicsit el is szégyellte magát, hogy az elmúlt napokban kevesebbet gondolt az anyjára. Mit élhet át, hogy nem találja és nem tud segíteni. Biztos ezerrel agyal és nem adja fel. Hogy fog örülni, ha megtalálja az

apróhirdetést! Ha elég gyorsan végez az ügyvédnél, megpróbálja még ma feladni Pesten.

Ezért aztán nem vétózta meg a Stühmert. Besétáltak a városba, és útközben Móra folyvást örvendezett, hogy a barátjáról, Juhász Gyuláról főiskolát neveztek el. Aztán átvágtak a Dóm téren, és megtekintették Móra terrakotta mellszobrát.

– Egyáltalán nem hasonlít – állapította meg kissé fitymálva Tekla.

– Én örülök, hogy a kis Tápai szobort meg, csak kár, hogy nem szivarral – fújta a füstöt elégedetten Móra. – Ha legközelebb találkozunk, csak úgy mellesleg meg fogom neki említeni, hogy szivarosat csináljon rólam, ha esetleg felkérjük rá, hogy kőbe faragjon.

– Csak ne mondjon neki semmit, jó?! – csattant fel Tekla. – Semmi belepancsolás az időbe!!! Különben miért nevezi kis Tápainak?

– Kicsit olyan apa-fiú kapcsolat van köztünk – mondta elérékenyülve az író. – Lakatosinas volt, amikor megismertem, de olyan, aki Tolsztojt meg Ruskint olvas, és a művészet lényegéről értekezik levélben. Segítettem neki, ahol tudtam... nagyon tehetséges.

Útban a Stühmerhez elmentek az antikvárium előtt, ahol előző nap Móra a *Hannibál feltámasztását* vette. Tekla egy hirtelen ötlettől indítva betért az üzletbe. Móra csodálkozó képpel követte.

A magyar irodalom egy külön polcot foglalt el, s Tekla hamar megtalálta az M betűsök között a Móra-köteteket. Szép sok volt belőlük. Egy egész sor.

– Mit keresünk? – érdeklődött az író.

– Olyan könyvét, ami 1934 előtt jelent meg.

De Móra nem bizonyult hathatós segítségnek.

– Megnézem már, mik a hátrahagyott műveim. Ilyen alkalom ritkán adódik egy író életében – mondta, és dörögve elmerült a kötetekben.

Tekla először kiválasztotta a *Vadember és családját*, egy nagyon szép, kis sárga könyvet hintalóval a címlapján, ami Móra unokájáról és a családjáról szólt, de sajnos 1935-ben jelent meg. Talált viszont egy 1926-os *Georgikont* különlegesen szép, kék kötésben és egy élénkpiros *Csilicsali Csavavári Csavavért* szuper illusztrációkkal 1913-ból.

– Ezeket megvesszük!

– Kedvenceim, jól választott, akármi célja is legyen – bólogatott Móra, és sóhajtván visszatette egyik hátrahagyott művét.

– Fene gondolta, hogy még a vezércikkeimet is megjelentetik! Bár van köztük olyan, amiben nem az én orrom cirmos.

– Hogy mi van az orrával?

– Konkrétan semmi. Úgy értettem, szerepel a kötetben olyan vezércikk is, amit nem én írtam. Ugyanis sokszor nem voltak szignózva. De vállalom, nem számít.

Tekla a szemét forgatva legyintett, nyolc forintot fizetett a két könyvért, és távoztak.

Amikor a Klauzál térre értek, az addig csendesen balagó Móra váratlanul megszólalt.

– Tizenhétben a Fekete Ház egyik sötétes szobájában csináltunk polgári forradalmat, titokban, ahogy illik. Aztán képzelje, hogy innen – s hanyagul felintett a Kárász-ház erkélyére – kihirdettem a királyság eltörlését, a Habsburgok trónfosztását és kikiáltottam a köztársaságot!

Igazán sokoldalú az útitársa, azt meg kell hagyni!

– Bírom a forradalmakat – élénkült fel Tekla. – Büszke volt magára?

– Fenéket! – rázta a fejét Móra. – A forradalmár úr, akiből mindenki képviselőt akart csinálni, a forradalom alatt jött rá, hogy ő tulajdonképpen elvetemült arisztokrata, aki borzad a tömegtől, ha az csupán öt emberből áll is. Mindjárt a romantikus lelkesedés lelohadásával lehetetlenül elzüllöttnek éreztem magam. Tudja, nem az ólomtetők, nem a betonfalak, a légvárak ütnek nagyot, ha összeomlanak.

Teklának nem volt ideje elgondolkodni a légvárakon, mert mindjárt odaértek a Stühmerhez. Ahogy beléptek, megcsapta őket a frissen pörkölt kávé vadító illata. Megszédültek. A kis bolt szinte roskadozott a csokoládéktól, süteményektől, üvegtartályokban drazsék, karamellák, bonbonok kínálták magukat, amiket fémkanállal egy nagy, „Csemege” feliratú mérlegen mértek ki barna papírzacskókban. A szűk kis boltban baloldalt karos presszógépen főzte a kávé egy fehér csipkekötényes, fiatal nő. Tekla egyenesen felé indult, de Móra megfogta a karját.

– Előbb blokkot kell venni – mutatott az ajtó mellett álló hasas pénztárgépre, ami mögött egy feltupírozott hajú nő trónolt fensőbbes képpel.

– Két kávé kérünk! – mondta Tekla.

– Szimplát vagy duplát? – kérdezett vissza barátságatlanul a pénztárosnő.

– Két duplát tejszínhabbal – adta meg a választ Tekla helyett Móra, és közben rámosolygott az undok nőszemélyre.

A pénztárgép csengett.

– Hat forint lesz – mondta enyhültebb hangon a pénztárosnő.

Üveg pohárban kapták a kávé jó sok tejszínhabbal, amit fémkanállal kanalaztak a fal melletti könyöklőnél. A kávé

remek volt, a fémkanál kocogott az üvegen, a presszógép karja sisteregve emelkedett fel.

– A nagyanyám kardigánjában, az anyám kedvenc helyén kávézok egy nagyon is eleven halottal – összegezte a helyzetét tejszínhabos képpel Tekla. – Mindent összevetve nem bánom, hogy akkor este benéztem a gardróbba.

Ez utóbb kissé elhamarkodott kijelentésnek bizonyult.

Már a Stühmerből kilépve látták, hogy a Kárász utca másik végén hatalmas tömeg gyűlt össze.

– A mi kivégzésünkre többen voltak kíváncsiak – vette szemügyre a sokadalmat kritikusan Móra. – Biztos örömteli okból gyűltek össze. Ha valami jó kis katasztrófa lenne vagy valami gyilok, az egész város itt tolongana.

Nagy nehezen átverekedtek magukat a bámészkodó tömegen, és kiértek a Dugonics térre, ahol szintén rengetegen váraoztak.

– Abban a házban volt a Szegedi Napló szerkesztősége – mutatott a tér túlsó oldalán álló nagy, sárga épületre Móra. – Napló-háznak hívták. Évekig mi is ott laktunk.

Tekla odanézett, és egy csoport öltönyös férfit látott közeledni, közrefogva egy madárcsontú, idősebb, ősz férfit. A tömegből többen odaléptek hozzá, kezét ráztak vele, és gratuláltak. A férfi kedvesen, mosolyogva fogadta. Teklának is nagyon ismerős volt, de fogalma sem volt róla, hogy kicsoda. Mindenesetre szorgalmasan professzor urazták. Amikor egészen közel értek hozzájuk, Móra kíváncsian kicsit előbbre lépett, s az idős professzorral találkozott a pillantásuk. A férfi megtorpant. Mielőtt Tekla megakadályozhatta volna, Móra kinyújtotta a kezét a férfi felé, s az elfogadta.

– Mennyire hasonlít az én Ferimre. A legcsodálatosabb ember volt, akit ismertem. Ezer mérföldet is mennék

gyalog, ha visszahozhatnám – mondta a professzor, és bekönnyesedett a szeme. És Mórái is. Így nézték egymást egy hosszú pillanatig, aztán Móra hirtelen megölelte a másikat, és a fülébe súgta:

– Isten veled és gyöngyharomat, Bercikém!

A lebercikézett professzor úgy állt ott, mint akibe villám csapott, Tekla meg gyorsan belekarolt Mórába, és szabályosan vonszolni kezdte a Dugonics tér túlsó oldala felé.

– Ne csinálja! – sziszegte Tekla, mert az író rendesen húzatta magát, és vissza-visszanézett arra a Bercire. Egyszer Tekla is hátrasandított a válla fölött, s látta, hogy a professzor is üveges tekintettel bámul utánuk. És rajta kívül is mindenki Mórát nézte. Hatalmas feltűnést sikerült keltenie.

Tekla megszaporoázta a lépteit, és szorosan fogta Mórát, aki akarata ellenére ment vele, de érezhetően megfeszítette minden izmát. Tekla nem lett volna meglepve, ha hirtelen kitépi magát és visszaroan.

– Ki volt ez a pasi? – kérdezte idegesen.

– Barátom, Szent-Györgyi Albert.

– Ja, az a Nobel-díjas! Akkor azért tűnt olyan ismerősnek...

– Nobel-díjas? – csodálkozott Móra.

– Igen, a C-vitaminért kapta.

– Nagyon örülök – derült fel Móra. – Drága Berci megérdemelte.

– De aztán elment Amerikába, szerintem most csak látogatóban van itt.

– Valaki azt mondta ott mellettem a tömegben, hogy az egyetem díszdoktorává avatják.

– Talán pont ott, ahol magát is – vágta rá Tekla.

Móra megtorpant.

– Engeem?

– Bakker, most lelöttem... Azt hittem, az már megvolt...

– Díszdoktor – ízlelgette a szót Móra. – Jól hangzik, nem mondom, de én inkább egy félbemaradt egzisztencia vagyok... Sok minden egyszerre, de semmi se egészen...

– Úgy látszik, ez csak magát zavarja – bölcsekedett Tekla.

Mire idáig jutottak a beszélgetésben, addigra már jól benne jártak a Szentháromság utcában, és messzire maguk mögött hagyták a kis közbjátékot a Dugonics téren.

– Ez nagyon meleg helyzet volt, tudja, ugye? – kérdezte szemrehányóan Tekla.

– Berci nem fog róla szólni senkinek – biztosította mosolyogva Móra.

– Miről?

– Hát hogy én én vagyok.

– Nem értem – nézett Mórára rosszat sejtve Tekla.

– Mindig ezt mondom neki, „Isten veled és gyöngyharomat, Bercikém!”. Senki se tudja rajtunk kívül.

Tekla nagyot sóhajtott. Attól nem tartott, hogy Szent-Györgyi Albert bárkinek is megemlítené, hogy az imént találkozott a negyven éve halott Móra Ferencsel, mert nyilván nem akar magából komplett hülyét csinálni. De esetleg utána akar járni ennek a rejtélynek. És az nagyon nem lenne jó.

Teklával ellentétben Móra cseppet sem aggódott. Látzott rajta, hogy roppant elégedett, és derűs képpel kapkodta fel a járdáról a szép fényes vadgesztenyét.

A rendetlenkedő díszdoktor, mérgelődött magában Tekla. Háromszor annyi idős, mint én, mégis nekem kell a felnőttnek lennem. Közben Móra a kezébe nyomott két kövér gesztenyét, miután a zsebét már alaposan teletömte.

Tekla szemügyre vette a kövér gesztenyét, s ahogy felnézett, meglátta dr. Marosit, amint egy sarokkal előttük ügetett hazafelé kezében lóbálva a tömött aktatáskáját.

– Mennyi az idő?

– Fél tizenkettő lesz hét perc múlva – konzultált a zsebórájával Móra.

Ha elég gyorsan végez az ügyvéddel, pont eléri a pesti vonatot, s még ma fel tudja adni az apróhirdetést. Sietősen elbúcsúzott Mórától, és Jenő után vetette magát. A sarkon utol is érte.

– Szia, tők jó, hogy így összefutottunk!

Jenő nem találhatta olyan tők jónak, mert látványosan összerezett, és roppant zavartan bámult Teklára. A szemét forgatta, és idegesen tekintgetett körbe-körbe.

– Még nincs dél... – habogta.

– Csak add ide a pénzt, és már itt se vagyok! – felelte vidáman Tekla.

– Nincs nálam... otthon van.

– Akkor hazakísérlek. Ne félj, nem tartalak fel, én is rohanok!

Ez a közlés azonban szemmel láthatóan nem nyugtatta meg Jenőt. Egész úton úgy viselkedett, mint aki valami kifogást keres, de sehogy se talál.

Végül odaértek a Hámán Kató utca 11.-hez, és az ügyvéd kénytelen volt beengedni Teklát a házba. Leültette a műteremmel szomszédos szobában egy ormótlan, faragott lábú ebédlőasztalhoz, s ahelyett, hogy egyszerűen fizetett volna, előszedte a kéziratot meg egy *Aranykoporsót*, s az utóbbi segítségével és több-kevesebb sikerrel kiböngészte és hangosan felolvasta az előbbit.

– *A császárné odasietett a beteghez, aki megcsókolta a felé nyújtott kezét.*

– *Nagyon vártalak. Nem akartam addig útra kelni – sutogta Titanilla.*

– *Hová mennél ilyen sötétben, gyermekem? Ilyenkor már mind elalszanak az ilyen kis madarak, mint te vagy.*

– *Tudom. Én is elalszom. Csak előbb szeretnék valamit megtudni tőled. Nézd, anyám... Megengeded, hogy így szólítsalak? Látod, nekem sohase volt senkim, akit anyámnak szólítsak. Én a vad nobilissima voltam. Engem mindenki szeretett, de ti nem.*

– *Ne mondj ilyet, kislányom – ölelte magához a császárné a lehanyatló kis fejét, jóvátételéül rideg esztendőök hosszú sorának.*

– *Nem bántásul mondom, anyám. Én se szerettelek titeket. Az ember nem azt szereti, akit akar, hanem akit tud. Most már nagyon tudlak szeretni. És ha te is engem, akkor bizonyítsd be. Mondd nekem úgy, hogy: kis Tit.*

– *Úgy mondom, kis Tit – fojtogatták a könnyek az öregasszony torkát.*

– *Most már elhiszem, hogy szeretsz. Most már merek tőled valamit kérdezni.*

– *Kérdezz, kis Tit.*

– *Azt mondd meg nekem, anyám, van-e nekem lelkem?*

A császárné szeméből kiszaladt a könny. Ráperdült kis Tit hajára. Minden gondolkozás nélkül felelt.

– *Ha fáj, kis Tit, akkor van.*

– *Akkor jó, anyám – sóhajtott kis Tit megkönnyebbedve. – Akkor nekem már régen van lelkem, mert régen fáj. Mit gondolsz, a rabszolgáknak is van lelkük?*

A császárné feje lehanyatlott. Egyetlenegyszer életében őt is neveztek testvérüknek rabszolgák és rabszolganők. Akkor, amikor Nikomédia püspöke keresztvizet öntött lefátyolozott fejére, és a szeretet csókjaival fogadta magába a gyülekezet.

– *A rabszolgáknak is van lelkiük. Hiszen a rabszolgáknak egyebük sincs.*

Kis Tit a nyakához nyúlt, és ott bibelődött egy darabig erőltelen kezével.

– *Ügyetlen vagyok. Akaszd ki csak a bullám, anyám. Egy kis kereszt van benne, megtaláltad?*

– *Igen – felelte a császárné szorongva.*

– *Add ide, anyám. Köszönöm. Neked megmondhatom, hogy egyszer egy rabszolgától kaptam én ezt, a tője hegyén még most is rajta a vére. Azt is nekem adta. Én is neki adtam az enyémet. – Már alig lehetett érteni a szavát. – Nem... nem találok... nem találok...*

– *Mit nem találsz, kis Tit?*

– *A... számát. A keresztet... tedd... oda... a számra... így... jó...*

Köhögött, s most megint megerősödött egy kicsit a hangja.

– *Neked... megmondom a... nevét... Gránát... Tartsd ide a... a füled... virág... Gránátvirág.*

A császárné addig maradt ráhajolva, míg azt nem érezte, hogy hidegülő kezei lecsúsznak róla. Aztán kezeit összetette a takaró felett a mellén, közéjük szorítva a kis feszületet, keresztet vetett a halottra is, magára is.

– *Világosságot!*

A hold a fák felé emelkedett, amelyeket könnyű szél borzongatott meg, talán az étert kereső lélek fölszabadult szárnyainak suhogása, és ezüstoffény öntötte el az oszlopcsarnokot. Kis Tit úgy feküdt benne, mint a bajaei romok kék pillangója a bokrok alatt, mikor kialudt a nyár aranyfénye.

Naná, hogy a két részlet közül ez a Jenő pont a kis Tit halálát választotta, amit Tekla mindenáron meg szeretett volna úszni. Azért se fog ez előtt a majom előtt könnyezni!

Most már nagyon utálta ezt a délelőttöt.

– Erősen különbözik, és sok helyen – mutatta oda Jenő Teklának a ceruzával kipreparált könyvet. A sorok szélén külön kis pipa jelezte a javításokat.

Persze, mert Móra ezt a részt még nem írta meg, gondolta Tekla. Csak fejben, és nagy vonalakban van kész. Volt még két üres lap, hát lefirkantotta rá a jelenetet, hogy kábé ilyen lesz. Ezek szerint nem kellett volna.

– Korai változat – mondta hangosan. – Első fogalmazvány.

– Móra tisztába írt mindent – vetette ellene a tájékozott ügyvéd és amatőr festő.

– Akkor vedd csak meg a másikat! – ajánlotta Tekla.

– Azzal ugyanez a gond.

Tekla nem tudott volna elviselni még egy felolvasást, így gyorsan azt mondta:

– Oké, alkudni akarsz? Mennyi?

Jenő habozott.

– Megmutattam valakinek, szakértő az illető, és szerinte hamisítvány.

Jó kis szakértő lehet!

– Garantálom, hogy eredeti.

Még jó!

Az ügyvéd nem nézett rá, az állítólagos hamisítványt babrálta, s úgy préselte ki magából a szavakat.

– Tegnap a Sajtóházban egy szélhámós Móra Ferencnek adta ki magát, és eladásra kínált egy *Aranykoporsót*, biztos azt is hamis dedikációval.

Hát itt aztán gyorsan járnak a hírek net nélkül is, az tuti!

– Hülyeség! – vágta rá határozottan.

– Ezt ne nekem mondd, hanem a rendőröknek!

– Mi van?
– A ház előtt várnak. Ez így... ti ketten... már bünszö-
vetkezet... – dadogta Jenő.
– Te rám hívtad a rendőröket? – hitetlenkedett Tekla.
– Nem én. Az az illető hívta őket, a szakértő... akinek
megmutattam a kéziratot...

Ebben a pillanatban esett le Teklának, miért jött any-
nyira zavarba ez a Jenő attól, hogy ő ennyivel korábban
érkezett. S hogy miért húzta a felolvasással az időt.

– Hány óra? – kérdezte rosszat sejtve.
– Tizenkettő múlt hét perccel.

Akkor már kint várnak rá. Összeszorult a gyomra, és
hevesen verni kezdett a szíve, de most nem volt idő pá-
nikba esni.

– Van itt valami hátsó kijárat? Kert?
– Meg akarsz szökni? – kérdezte szinte elborzadva
Jenő, és bizonytalanul a bejárati ajtó felé nézett.
– Naná! És nem azért, mintha csaló lennék. De a rend-
őrségtől bármi kitelik egy diktatúrában.

Felpattant az asztaltól, és a táskájába gyömöszölte
a kéziratot. Fél szemmel Jenőt figyelte, aki jól láthatóan
tétovázott, mit is tegyen. Remélhetőleg egyhamar nem
jut döntésre.

Tekla feltépte a kertre nyíló ablakot, és kinézett. Pont
egy virágágyás volt alatta, de az ember nem lehet min-
denre tekintettel. Pláne, ha üldözik. Felkapaszkodott
az ablakpárkányra, és leugrott. Egyenesen valami szép,
lila virágra, aminek Móra biztosan tudta volna a nevét.
A talaj puha volt, megcsúszott és elhasalt. A bokája saj-
gott, de igyekezett gyorsan feltápáskodni. A szegény
virágok sokkal rosszabbul jártak.

A kezét törölgetve sebesen megindult a kerítés felé.
Ez is szürkés lécekből állt, mint Eticáé, és rohadt magas
volt.

– Még két kerten kell keresztülvágnod, mielőtt az utcá-
ra jutsz – szólta utána az ablakból Jenő. – Három kerítés.
Az egyik kertben kutya is van. Nem szeretik a hivatlan
látogatókat.

Úgy látszik, a kerítés az ő karmája. Egy harapós kutya
miatt biztos nem ragad a hülye huszadik században, de
az ügyetlensége végzetes lehet. El is határozta, hogy ha
sikeresen hazajut, minden áldott nap sportolni fog, még
ha beledöglik is.

– Akkor is megpróbálom – mondta eltökélten, és vé-
gignézett a hosszú kerítésen. – Csak úgy nem adom meg
magam.

– Ha tényleg nem hamisítvány, akkor nincs mitől fél-
ned... – vekengett borzas Jenő, és az ablakon kihajolva
szemügyre vette a virágágyásban véghez vitt pusztítást.

– Akadj már le erről a hamisításról! – kiabálta Tekla. –
Teljesen másról van szó. Le kell lépnem, és pont! De
nem követtem el semmit.

Tekla végignyargalt a kerítés teljes hosszában, de sehol
egy lyuk, sehol semmi, amire felkapaszkodhatna. Lábujj-
hegyen elérte ugyan a kerítés tetejét, de tudta, nem elég
erős ahhoz, hogy csak úgy felhúzódkodjon.

– Nincs egy létrád? – szólta hátra Jenőnek, aki még min-
dig gyászos képpel bámulta a széttaposott lila virágokat.

– Nem gondolod! – háborodott fel a fiatalember. –
Én az igazságszolgáltatásban dolgozom. Nem lehetek
bűnsegéd... még hogy segítek egy körözött személyt
a menekülésben...

Tekla olyan dühös lett, hogy le tudta volna csapni a méltatlankodó doktort, de aztán, talán az indulattól, hirtelen világozóság gyúlt a fejében.

– Legyél az ügyvédem! Ezennel megbízlak a képviselőletemmel. Az ügyvédi titoktartás vonatkozik mindenre a személyemet illetően. Nem is árulhatsz el, mert az etikai vétség lenne, ugyebár...

– Nem akarok az ügyvéded lenni! – tiltakozott idegesen Jenő.

– Pedig az vagy!

Tekla visszasétált az ablakhoz, de a szétdőlt virágágyás szélén megállt. Onnan nézett keményen az ügyvéd sárgás szemébe. Igyekezett nagyon magabiztosnak mutatkozni, holott nem volt az.

– Egy esetleg perrel végződő családi vitával kapcsolatban bízalak meg a képviselőletemmel. Ennek az ügynek része az egyik felmenőm háztartási könyvének üres lapjaira írt kézirat, amelynek a szerzőjéről én egy kukkot se mondtam neked. És főleg nem hatalmaztalak fel rá, hogy bárkinek megmutasd.

– De hát ebből egy szó se igaz! – hápogott Jenő.

– Az tök mindegy. Ezt fogom mondani, ha elkapnak. Tanúm is lesz rá. Neked is annyi lesz, nemcsak nekem.

– Ez zsarolás – méltatlankodott az ügyvéd.

– Dehogy – mosolygott fensőbbiségesen Tekla. – Ez, kérlek, egy win-win helyzet. Majdnem...

– Micsoda?

– Így nevezik, amikor sikerül olyan megoldást találni, ami mindkét félnek előnyös. Nincs vesztes. Win-win. Mindketten nyerünk.

Kis csend támadt. Jenő emésztgette a win-win helyzetet. Ezer ráncba szaladt a homloka és piroslott a feje.

– És hogy képzeled? – kérdezte végül kissé vonakodva.

– Kivárom itt, amíg elmennek a rendőrök. Ha esetleg becsöngetnek, azt mondd nekik, hogy nem jöttem el, és kész. Cserébe ingyen megtarthatod a kéziratot.

– És ha elkérik mint bizonyítékot? – aggodalmaskodott Jenő.

– Akkor odaadod. Ezért csak majdnem win-win. De persze később még visszaszerezheted.

– Hogyan?

– Ezt ne tőlem kérdezd! Te vagy az ügyvéd.

Jenő megint hosszan gondolkodott, aztán lassan bólintott.

– És mit csinálunk addig?

– Először is megkínálsz valami kajával, mert borzasztóan éhes vagyok. Aztán a festészetről beszélgetünk.

[24] Kopók, katonák, kardigánok, kalapok

Ketten voltak. Civilben. Sétálgattak az utcában és cigiztek. A csikket eldobták. Nem voltak nagyon feltűnőek. Váltották egymást. Az egyik le s fel járkált, az óráját nézte, mint aki vár valakit, vagy a cipőjét kötötte, a másik meg addig biztos legurított egy hosszúlépést a közeli vasúti restiben. Aztán cseréltek. Az alacsonyabbik letépett két szál vasvirágot az egyik ház elől. Vagy álcának szánta, vagy nagyon unatkozott.

A hálószoba vastag csipkefüggönyén keresztül Teklának kitűnő rálátása nyílt a két kopóra. Teli szájjal figyelte őket.

Jenő nem tudott meleg ebéddel szolgálni, mert nem vezetett háztartást. De volt otthon szalonna, kissé szikkadt fehér kenyér és némileg fonnyadt lila hagyma.

– Ez nem éppen korszerű táplálkozás – állapította meg Tekla, amire a fiatalember nagyot nézett, mert persze 1973-ban még hírért se hallották a teljes kiőrlésű kenyérnek.

De akármilyen korszerűtlen is volt az étel, Tekla alaposan belakott belőle. Egy kis darab kenyérré rátett egy kocka megpirosaprikázott szalonnát, arra hagymát, s az így létrejött katonával a kezében elsétált az ablakhoz, és

a szájába tömte. Majd visszament az asztalhoz, és újabb katonát készített.

– Összemorzszól mindent! – dohogott Jenő.

– Majd a végén összesöprünk! – legyintett Tekla.

Miután jóllakott és megivott két teát, az ügyvéd nagy csodálkozására cukor nélkül, rátértek a festészetre. Tekla felidézte a sokszor elátkozott képtárákat az anyja részletes magyarázataival együtt, és megvitatták a stílusirányzatokat. Tekla egyfolytában dicsérte Jenő jó szemét, amivel meglátja a tehetséget, gondolván, hogy azzal kárt biztos nem csinál, hiszen amúgy is műgyűjtő lett.

Két óra után pár perccel az alacsonyabbik kopó odadobta a két szál vasvirágot az út szélére, s az időközben vélhetőleg a restiből visszaérkező társával együtt a kapuhoz mentek és becsöngettek. A csöngő olyan élesen berregett, hogy Tekla annak ellenére, hogy tudta, meg fog szólalni, majdnem frászt kapott tőle.

Persze nem csupán ettől kalapált olyan hevesen a szíve. Csak remélte, hogy bízhat Jenőben. Meg hogy nem cseszi el, mert látszott rajta, hogy baromira izgul. És nemcsak izgul, de be is van rezelve. Jó lassan ment oda az ajtóhoz, és hosszasan babrált a kulccsal.

– Jó napot! – mondta az alacsonyabb.

– Jó napot!

Be nem mutatkoztak, de lehet, hogy mutattak valami igazolványt. Tekla sajnos nem látta, mert hol a szemét, hol a fülét tapasztotta a kulcslyukhoz.

– Nem jelentkezett magánál a körözött személy?

Jó hosszú szünet következett. Teklának összeszorult a gyomra s benne a sok füstöltszalonna-katona. Francba! Nyögd már ki! Tekla legszívesebben kiordította volna a nemet.

– Nem – hangzott el végre a bizonytalan felelet.
– Jó sokat gondolkodott rajta – állapította meg a magasabb kopó. Jogosan.

– És nem is telefonált?
– Nem.

Na, ez már gyorsabban ment. Csak belejön.

– Ismeri az elérhetőségét? Nevét, címét?

– Nem.

– Ha jelentkezne, azonnal értesítsen minket, és olyan időpontban állapodjon meg velem, hogy el tudjuk kapni!

– Igen.

– Ügyvéd letére nem valami ékesszóló – jegyezte meg a magasabb kopó.

Úgy tűnt, az alacsonyabb a főnök, és a magasabbnak van némi esze. Persze egyik sem volt biztos.

– A kézirat bizonyíték, ezért begyűjtjük.

Jenő csak nézett. Ennyi volt. Elbúcsúzhat a kézirattól. De talán nem végleg, ha van esze.

– Mire vár! Adja ide!

– Ez így nem szabályos.

– Majd azzá tesszük – söpörte le az ügyvéd erőtlen el-
lenvetését az alacsonyabb.

Jenő bement a nappaliba, és kivitte a kéziratot. Az alacsonyabb elvette tőle, és hanyagul begyűrte a zakója zsebébe.

– Átvételi elismervény? – próbálkozott Jenő.

– Jöjjön be érte a kapitányságra, majd ott kap! – felelte megvetően az alacsonyabb, és már mentek is. A magasabb kopó legalább morgott valami köszönésfélét.

Tekla az ablakból figyelte, ahogy elsétáltak az állomás felé. Remélte, hogy nem is jönnek vissza.

– Ezek jó lazán értelmezik a jogot meg a törvényt – jegyezte meg Tekla, amikor Jenő felhős képpel belépett a szobába.

– Nagyon is – ismerte el rosszkedvűen.

– Na, ezért nem akartam a kezük közé kerülni.

Az ügyvéd lassan bólintott, Tekla meg az utcát pásztázta.

– Kicsit még várok, hátha cseleznek, aztán megyek.

– A piros kardigánt azért vedd le. Nagyon feltűnő. Adok egy szatyrot.

– Arról nem is kellett volna említést tenned! – mondta szemrehányóan Tekla.

– Sajnálom.

Tizenöt perccel később Tekla kilépett a házból egy fehér műanyag szatyorral.

– Köszí a szalonnát, és hogy nem árultál el. És ha még kérhetek valamit, akkor felejts el!

– Szívesen – felelte komolyan Jenő. Aztán még utána-
szólt Teklának.

– Tényleg eredeti a kézirat?

Tekla nem fordult vissza, úgy mondta.

– Sajnos igen.

És megszorázta a lépteit.

Kerülővel ment haza, és egyfolytában a háta mögé lesett, nem követik-e. Legszívesebben rohant volna, de megfigyelte magát. Inkább lassított, és megnézte a fodrász kirakatát. Nem szabad magára vonni a figyelmet. Épp elég feltűnő volt, hogy egy szál blúzban van, mikor szelesre és hűvösre fordult az októberi idő... Fázott is rendesen.

Hatalmas megkönnyebbülés volt a húszperces kóricálás után végre beesni a kapun, és bezárni maga mögött. De nem tartott sokáig a fellélegzés. Schrödingert és Russzót

a műhelyben találta, az előbbi a díványon szunyókált, utóbbi a szőnyegen kapirgált, viszont Móra nem volt sehol.

Nyilván azt hitte, felmentem Pestre, csak késő este érek haza, így most kedvére csavarog! – mérgeződött Tekla. Eddig csak azon kellett izgulnom, hogy valami hülyeséget csinál, de most már azon is, hogy esetleg elkapják. Vajon elárulná-e a Pálfy utcát? Nyilván nem. Itt akkor is biztonságban lenne. De mihez kezdene? Nem hagyhatná itt Mórát. Vagy börtönbe csuknák, vagy diliházba. Valószínűbb az utóbbi. És hát alaposan belepancsolnának az időbe. Még belegondolni is rossz!

Legszívesebben Móra keresésére indult volna, de belátta, nagyon kicsi az esélye annak, hogy meg is találja. Jobb, ha itt vár és gondolkodik. Nincs idő. Szorul a hurok. A lehető leggyorsabban el kell innen tűnniük. Kérdés, hogyan? A pénz, amit Máriusztól kaptak, elfogyott. Miből vegyen vonatjegyet, fizesse az apróhirdetéseket? És enni is kell, amíg a hirdetésük megjelenik. Biztos az is pár nap. Kifogyott az ötletekből. Mi legyen? Kérjen megint Máriusztól? Szabad ilyen csinálni, amikor nem tudja visszaadni?! Még csak viszonzni se. Vagyis... talán az egyik Móra-könyvvel. Ugyan mindkettőt Eticának szánta. De ha már így alakult, akkor, mondjuk, a *Georgikon* Máriuszé lehetne...

Ettől kicsit jobban érezte magát, de azért rendesen égett a pofája, hogy megint valami kéréssel áll elő. Igaz, ma még nem kértem tőle semmit, próbálta nyugtatni magát. Nincs értelme rágódni ezen, könnyebb nem lesz. Most azonnal átmegy, és túlesik rajta.

Szépen megfésülködött, hosszan és elégedetlenül szemlélte magát a tükörben, aztán felvette a piros kardigánt.

Háromszor is csengetett, de nem nyitott ajtót senki. Csendes volt a ház.

Móra hét óra után valamivel ért haza, és virágos kedvében volt. Tekla csak azért nem tekerte ki a nyakát, mert egész délután a *Csalavért* olvasta, és remekül szórakozott. Nem nézte ki Mórából ezt a gyilkos iróniát és ellenállhatatlan humort. Csalavér a huszonegyedik századi gonoszok közt is pazarul megállta volna a helyét, mert nem holmi saját varázserőre alapozott, hanem hozott anyagból dolgozott. Gond nélkül bárkiből kihozta a legrosszabbat. Mindenki a saját gyengeségének, hibájának, ostobaságának esett áldozatul.

Tekla részletesen beszámolt Mórának az eseményekről attól kezdve, hogy elváltak a Szentháromság utcán a művház előtt, s ezzel alaposan elrontotta az író kedvét.

– Akárhová is megyünk, mindenütt üldöznek minket?!? – kérdezte keserűen. – Pedig képzelje csak, drága Tekla, a Kultúrpalotát, amit igazgatók, rólam fogják elnevezni! Vagyis már el is nevezték! Majd hanyatt estem, amikor megláttam, hogy Móra Ferenc Múzeum!

– Nekem ez nem akkora újság – grimaszolt Tekla. – Jártam már magában egypárszor...

De Mórát nem lehetett megakasztani. Szinte ragyogott.

– Az idegenvezető azt mondta, hogy egy csomó iskolát neveztek el rólam, utcákat, teret, művelődési házat – azt nem tudom pontosan, micsoda –, meg könyvkiadót. Egyik jobb, mint a másik. Kicsit belegondoltam, és hát nagyon szeretek múzeum is lenni, meg könyvkiadó és iskola. De utcának lenni se rossz.

– Miféle idegenvezető? – kérdezte rosszat sejtve Tekla. – Csak nem ment be a múzeumba?!

– Besodródtam – felelte ártatlan képpel Móra.

– Besodródtott?!

Tekla nem akart hinni a fülének.

– Én csak körüljártam párszor az épületet, megcsodáltam mindent, és a nyitott bejáraton át bekémleltem az előcsarnokba. Aztán köszöntem a kedvenc oroszlánomnak, Bőcnek...

– Tök egyformák – szólt közbe Tekla, ahogy megjelentek lelki szemei előtt a múzeum bejáratát őrző oroszlanok.

– Maga szerint... de Bőc és Bonzó...

– Na persze! Mindegy. Folytassa!

– És akkor jött egy nagyobb csoport, valami Május 1. Ruhagyárból két úgynevezett kiváló brigád, akik jutalomutazáson vettek részt – mesélte lelkesen Móra. – Az idegenvezető azt mondta nekik, hogy egy kollégájukról nevezték el a múzeumot, aki a *Kincskereső kisködmön*éről nevezetes többek közt. Űgyes! Erre az addig vonakodók is érdeklődve betódultak, és valahogy én is ott találtam magam köztük. Mint tiszteletbeli szücsmester. De senki se figyelt rám. Észre se vették, amikor lemaradtam, és benyitottam a látogatók elől elzárt részbe.

– Maga nem normális! – kiabált Tekla. – Minden író ilyen hülye?

– Csak egy pillanatra be akartam nézni a szobámba...

– De hát mégis, hogy képzelte?

– Úgy terveztem, ha elkapnak, majd azt mondom, hogy eltévedtem – vonogatta a vállát Móra.

– És?

– Nem volt ott a szobám, ahol kellett volna, hogy legyen.

Tekla eleget hallott.

– Kíméljen meg attól, hogy elmeséli, még hol s merre lófrált ma délután! Holnap be fogom zárni, amikor felmegyek Pestre.

Móra erre semmit se szólt. Kiment a kertbe, cigarettázott és az eget bámulta. Bizonyára megint a csillagokkal cserélték ki a titkaik.

Tekla fél kilenckor megint becsengetett Máriuszékhoz, de a fiú még mindig nem jött haza. Erre bosszúsan bevonult a műhelybe a *Georgikkon*nal, és a sezlonek hervasztva olvasni kezdte, hogy kicsit megenyhüljön Mórával kapcsolatban. Schrödinger mellégömbölyödött és vadul dorombolt, Russzó meg aludt az ágy alatt. A *Georgikon* hamar megtette a hatását. Tekla megnyugodott, és sétára indult a kizöldült Mórával meg Szana kutyával a nyírfaligetben. Ott azonban egy hajlott hátú ember jött velük szembe, akinek a nyakába akasztott zsinegen ólomfeszületek csörrentek össze. Tekla egyből megismerte az istenkereskedő Benonit. Hogy kerül ez ide? Benoni megállította őket, és a nobilissima felől kérdezősködött, mert hozott neki valamit. Móra persze készségeskedett, hogy odavezeti, és máris a császári palota egyik fásorában mentek bíborponyvás márványvillák és csobogó szökőkutak között. És az út végén, a ciprusligetben valóban ott volt kis Tit. A halottas ágyán feküdt a skarláttakarója alatt, mintha csak aludna. És a cipruskoporsóban, amit Benoni hozott neki, ott feküdt a kis Titnek ígért fővértné. A cseresznyepiros övű, zöld ruha volt Gránátvirágon, a vér nagy bíborfoltjaival, szíve fölött a kis cserekeresztel, fehér nyakán a bárdvágás bíborszalagjával és üveges fényű arcán azzal a mosolygással, amelyet még az olcsó balzsamozók gyors munkája se törölhetett le róla. Hát akkor

együtt alussza örök álmát kis Tit és Gránátvirág, gondolta Tekla. Ez a vége. Móra meg előszedett valahonnan egy ezüstcsengőt, és megrázta. Különösen csilingelt. Talán fel akarja ébreszteni őket? Móra elcsodálkozott a kérdésen. De hiszen írhat olyan csengőt, ami felébreszti a halottakat, erősködött Tekla. Móra azonban a fejét rázta. Nem én csengetek, mondta, hanem a csengettyűkörtefa. Mi van? És tényleg nem ő csengetett. De nem gondolná az ember, hogy a csengettyűkörtefa tényleg csilingel és még hozzá elég hangosan...

Tekla kinyitotta a szemét. Ott feküdt a műhelyben a díványon, egy pokróc alatt. Nyilván elaludt, Móra meg betakarta, és eloltotta a villanyt. Mennyi lehet az idő? A hold szépen besütött a szobába, és ezüstösre színezett mindent.

Felült, kinézett az ablakon, és nem hitt a szemének. A kerítés tetején megjelent két kéz, és megmarkolta. Betörő. Ilyen nincs. Még csak ez hiányzott! Vajon bezárta Móra a házat, mielőtt lefeküdt? Mindenesetre – más fegyver nem lévén kéznél – felragadta az asztról Etica nagy szabóollóját. Közben egy fej is megjelent a kerítés felett, és ismerősnek tűnt. Máriusz elég ügyetlenül feltornázta magát, majd, mint egy zsák, bezuhant a kertbe. És többé nem mozdult.

Tekla zokniban rohant ki, mert nem találta a papucsát. Naná, hogy a ház is zárva volt. Schrödinger leelőzte, és ő ért elsőként a földön heverő fiúhoz.

– Máriusz! Jól vagy? – kiabálta rémülten Tekla, és letérdelt mellé a földre.

A fiú sápadtan, csukott szemmel feküdt.

– Bekavartam a kisagyam receptorainak – motyogta.

– Felétek így mondják, ha valaki bepiál? – kérdezte Tekla, mert megérezte az alkoholszagot.

– Utoljára ittam Unicumot.

– Nagyon helyes.

– Emlékezni akartam az ízére.

Ez a közlés kissé megzavarta Teklát, de aztán az alkoholos befolyásoltság számlájára írta. Felültette Máriuszt, és kicsit megpaskolta az arcát.

– Hogy kerülsz ide?

– Úgy, ahogy te szoktál közlekedni. Miután hiába csengettem. Attól féltem, Orbánné előbb ébred fel a csengőtökre, mint ti.

Tekla felnézett a sötét égre.

– Hány óra van?

– Négy körül...

– Ennyire nem volt sürgős, ami miatt kerestelek... ráért volna reggel is.

– Nem tudtam, hogy kerestél – tápázkodott fel Máriusz. – Menjünk be!

Tekla nagy nehezen betámogatta Máriuszt a házba, mert a kisagyi receptorok továbbra is rendetlenkedtek. Leültette a sezlonra, és becsukta a műhely ajtaját, nehogy felébresszék Mórát, aki eddig sikeresen átaludta az eseményeket.

– Alhatsz egyet, és majd hazamégy, ha kijózanodtál – mondta Tekla, mert úgy gondolta, Máriusz nyilván nem akarja, hogy a szülei részegen lássák. Talán dühösek lennének érte.

De Máriusz a fejét rázta.

– Nagyon gyorsan le kellene lépnetek.

– Azon vagyunk – bólogatott Tekla.

– Annál is gyorsabban.

– Főzök egy kávét, és megbeszéljük.

Bár nem sok kedve volt egy ittas illetővel egy amúgy is kényes és kínos témáról társalogni hajnali négykor.

– Egy ősz férfi és ifjú bűntársa szedi áldozatait Szegeden – motyogta Máriusz.

– Hogy mi van? – szaladt fel Tekla hangja.

– Köröznek benneteket mint szélhámusokat.

– De hát mi nem...

– Benne van az újságban a személyleírások – folytatta Máriusz színtelen hangon. – Rozi piros kardigánja meg a szürke kalap a Marx téri piacról... és persze a vörös hajad...

– Bakker!

– Tényleg hasonlít kicsit Móra Ferencre – dörzsölte meg a szemét Máriusz, mert Móra felébredhetett Tekla hangjára, s most ott állt a nyitott ajtóban mezítláb, a csokoládészinű házikabátjában.

– Mások is mondták már – felelte az író hidegvérrel.

[25] Nem boszorkányszombat, hanem szabad szombat – a lehető legrosszabbkor

Máriusz megivott egy vödör kávét, és jobban lett. Szinte teljesen kijózanodott.

– Tulajdonképp be se rúgtam, csak egy kicsit részeg szerettem volna lenni – magyarázta komolyan.

– Ez utóbbi elég jól sikerült – felelte gúnyosan Tekla.

A nyári konyhában üldögéltek. Móra már korábban visszafeküdt aludni. Azt mondta, álmosan nem lesz képes menekülni, márpedig úgy látja, az következik.

És természetesen megint igaza lett.

Máriusz akkurátusan összefoglalta a helyzetüket.

– Mostantól nem nagyon kószálhattok a városban, de itt sem maradhattok, mert Orbánné előbb vagy utóbb megint feljelent benneteket. Vagy Lakos őrmesternek eszébe jut a Dobó Etel vörös hajú unokahúga. De tőlük függetlenül is bajba kerülhettek, mert esetleg vagy inkább valószínűleg nemsoká lesz itt egy kis rendőri mozgás.

– Miért?

– Az most mindegy – háritotta el zavartan Tekla kérdését Máriusz, és gyorsan másra terelte a szót.

– Van még egy kis pénzem, odaadom. A hajnali első vonattal utazzatok el, és ne gyertek vissza! Talán még nem figyelik a pályaudvart. Nem, mégis inkább menjetek stoppal...

– Mi nem mehetünk el innen – felelte Tekla.

Máriusz kedvesen nézett rá, de azért úgy, mint egy reménytelen hülyére, akin nem lehet segíteni. Mindegy. Nem törődhet most azzal, hogy ki mit gondol róla. Még ha szeretné is, hogy, mondjuk, Máriusz szépeket. Nagy levegőt vett, és belekezdett.

– Tudom, hogy azt ígértem legutóbb, nem kérlek meg többé semmire, de esetleg felmennél ma Pestre feladni egy apróhirdetést?

– Szabad szombat van, nincs hirdetésfelvétel.

– És hétfőn?

Máriusz kicsit hallgatott, aztán félrenézett.

– Holnap hajnalban elutazom. Hosszú időre.

Szemmel láthatóan nem töltötte el örömmel az utazás gondolata, ami Teklát meg egyenesen kétségbe ejtette. Elvesztik az egyetlen szövetségesüket és segítőjüket. Nélküle nem fognak boldogulni. És... és még nem készült fel Máriusz elvesztésére. Azt hitte, van még egy-két napjuk, talán három-négy is. De így hirtelen... Legszívesebben elbőgte volna magát, de aztán mégse. Amikor igazán nagy volt a gáz, ő valahogy találékonyra lett. Mintha a nehézségek nem azért lennének, hogy legyőzzék őt, hanem hogy a lehető legtöbbet hozzák ki belőle. Mint most is.

– Akkor még ma meg kell csinálni! – jelentette ki határozottan.

– Mit? – értetlenkedett Máriusz.

– Betörni az orvosi rendelőbe.

– Ne hülyéskedj!

De Tekla nem törődött Máriusz közbeszólásával, csak mondta a magáét.

– És ez még nem minden. Meg kell tenned valamit... 48 év múlva.

Máriusz elnevette magát.

– 48 év múlva? Az egy fél évszázad.

– Remélem, hosszú életűek a családokban a férfiak – mondta Tekla, és tök komolyan is gondolta.

– Hagyjál már!

Máriusz viszont nyilvánvalóan nem vette komolyan az egészet.

Tekla áthajolt az asztalon, megfogta Máriusz kezét, és mélyen a szemébe nézett.

– Nem viccelek. Ez élet és halál kérdése.

Csend támadt. Máriusz arcáról leolvadt a vigyor, és szomorúság költözött a helyére. Halkan mondta.

– Én nem leszek itt 48 év múlva.

– Hát hol leszel?

– Amerikában. De erről nem beszélhetsz senkinek.

– Kinek beszélnék?

Hallgattak. Tekla számára hirtelen értelmet nyert az elsötétített, rendetlen szoba. Máriusz épp felszámolta az életét. A szocializmusból csak disszidálni lehetett Amerikába, ezt még ő is tudta. Bűncselekménynek számított, és sokáig nem lehetett hazajönni.

– Mikor mész Amerikába?

– Holnap hajnalban indulok. Egy társasutazásra Jugóba.

– Az hol van?

– Ez most komoly? – nézett rá elképedve Máriusz. – Jugoszlávia.

Mintha neki ismernie kellene minden istenverte ország béna becenevét a hülye huszadik századból, amikor azzal

szórakoztak, hogy folyton átrajzolták a térképeket! Különben is utálta a földrajzot.

– Hagyjuk, folytatd!

– Koperbe megyünk, az egy üdülőhely a tengerparton.

Onnan nincs messze az olasz határ. Trieszt.

– És hogy jutsz oda?

– Úszva.

– Úszvaaaaaaaaaa?!?!

Tekla nem éppen erre a válasza számított, de Máriusz csak megvonta a vállát.

– Ja, nincs útlevelem.

– És legalább jól úszol?

– Viccelsz?! A Tisza mellett nőttem fel.

Máriusz magabiztosan mosolygott. Teklát azonban súlyos kétségek gyötörték.

– De ugye tutira nem fogsz belefulladás vagy ilyesmi?

– Milyesmi?

– Hát hogy nem lónek le... olvastam, hogy volt, ahol lóttek... – aggodalmaskodott Tekla.

– Reményeim szerint nem.

– És hogy jutsz onnan Amerikába?

– Nem könnyen. De van ismerős.

Hát ez azért nem életbiztosítás, gondolta Tekla, de semmi se az. És nincs más választása, csak Máriusz segíthet.

– Szóval nem leszek itt 48 év múlva – szögezte le Máriusz.

– Majd hazalátogatsz. Megoldod. Nem bonyi egyáltalán.

– Akkor ne kímélj, hallgatlak! – mosolygott Máriusz Teklára. – Mit eszeltél ki?

– Majd később elmondom – állt fel az asztaltól Tekla. – Most inkább nézzük meg az orvosi rendelőt. Ilyen korán még kevesen járnak az utcán.

– Nem értem, miért kell oda betörni – akadémikodott Máriusz.

– Mert gondolom, emiatt a hülye szabad szombat miatt ma a rendelő is zárva.

– Persze.

– Reméltem, hogy betörés nélkül is menni fog... valahogy belógunk rendelési időben, és elrejtőzünk... – magyarázta Tekla – de ezek szerint ez most nem megy. Nekünk meg be kell jutnunk, mindenáron. És ne kérdezd, hogy miért, mert azt nem mondhatom el. De nem fogunk ellopni semmit, ha erre gondolsz. Nem teszünk kárt semmiben.

Tekla Etica bő, szürke kardigánját vette fel, és a fejét szorosán bekötötte egy fekete kendővel.

– Úgy nézel ki, mint egy boszorkány – állapította meg Máriusz kissé gunyorosan.

– Nem te vagy az első, aki mostanában boszorkánynak néz – válaszolta epésen Tekla.

Nem a Boldogasszony, azaz Április 4. útján mentek, hanem a Bánomkert soron, mert arra nagyon kevesen járnak. Nem is találkoztak senkivel.

Lassan sétáltak el az orvosi rendelő előtt. A bejáratnál Máriusz leguggolt, és jó sokáig babrált a cipőfűzőjével. Kikötötte, bekötötte. Közben Tekla megpróbálta rögzíteni a részleteket. Aztán tettek egy kört, és még egyszer megálltak a ház előtt. Tekla Máriuszra támaszkodott, levette a körömcipőjét, és hosszan kirázogatta belőle a képzeletbeli kavicsot. Nem vallott valami nagy ötletességre,

hogy mindkétszer a cipővel volt gond, de így Tekla legalább belekapaszkodhatott Máriuszba, s ez igen jólesett neki.

Ezenkívül más jó nem is volt.

– Ide nem lehet csak úgy betörni – összegezte a terepszemle tapasztalatait Máriusz, amint újra a Bánomkert soron lépkedtek. – Ehhez szakértő bűnöző tehetsége meg felszerelése kellene. Olyan meg nekünk nincs.

– Az világos, hogy a bejárati ajtót nem tudjuk feltörni, a pinceablakokon meg vastag rács van. De mi a helyzet az emeleti ablakokkal?

– Hogy cipelsz ide egy nagy létrát feltűnés nélkül éjnek évadján?! És hogy támasztod neki az ablaknak, mászol fel, töröd be az üveget és így tovább. Jó nagy zajjal is jár, még ha nem is vágod össze magad. Képtelenség.

Tekla tudta, hogy Máriusznak teljesen igaza van.

– Akkor is meg kell próbálnunk. Te csak szerezz egy létrát, a többit bízd ránk! Ferkóval el tudjuk idáig cipelni, és be is törünk.

– Elkapnak titeket – mondta lakonikusan Máriusz, és ebben megint igaza volt.

– Nincs választásunk. Ha nem próbáljuk meg, akkor is elkapnak. Te mondtad, hogy Orbánné előbb-utóbb rájön, hogy kik vagyunk, és feljelent minket.

– Szerencsére nem járhatja a *Délmagyart*, mert nem olvas, csak tévét néz. Ezzel talán időt nyerünk.

A *Délmagyarról* Teklának eszébe jutott valami, amit már korábban is meg akart kérdezni.

– Egyébként te honnan tudtad már kora hajnalban, hogy benne vagyunk az újságban? Hozzátok se jár.

– A legjobb barátom újságkihordó, őt se vették fel az egyetemre. Tegnap este elbúcsúztunk egymástól két üveg

Unicum társaságában, aztán elkísértem a postára, ahol fel kellett vennie a szombati újságokat. Akkor láttam.

– Ha ő is annyira be volt nyomva, mint te, akkor a szegediek ma hiába várják az újságot – vigyorodott el Tekla. – És ez nekünk most pont jól jön.

– Vagy akár ki is lophatnánk a postaládákból! – javasolta Máriusz. – A környéken mindenképpen.

Egy darabig eljátszottak a gondolattal, és viccelődtek a postaládák kirablásán, de inkább csak erőltették, mert persze egyiküknek sem volt jókedve.

Máriusz hazament, hogy aludjon kicsit, Tekla viszont felverte a békésen hétalvó Mórát, és az ágy szélén ülve beszámolt neki meglehetősen kilátástalan helyzetükről.

– Létrával még nem sétáltam a városomban – mélázott Móra a plafont szemlélve –, és voltam már hazaáruló, felségsértő és nemzetgyalázó, de betörő még nem. Persze egyszer mindent el kell kezdeni.

– Ennyi? – kérdezte dühösen Tekla.

– Ha nem bánja, még alszom kicsit, mert jó esély van rá, hogy az éjszakát megint börtönben töltjük. Ki tudja, hány évszázad múlva fekhettek megint rendes ágyba! – és ezzel képes volt az oldalára fordulni, és a fejére húzni a takarót.

Fú, de utálok az írókat! – dohogott magában Tekla, és bevonult a műhelybe, hogy akkor majd ő egyedül átgonolja a helyzetüket és a lehetséges megoldásokat.

Arra ébredt, hogy valaki ráfeküdt a csengőre. Elég bunkó dolog, ami azt illeti. Remélhetőleg nem a rendőrség. Az azért elég gyors volna. Mi lenne, ha megvárná, amíg Móra felkel és ajtót nyit? Esélytelen. Végül kelleetlenül feltápáskodott, és kicsattogott a kapuhoz. Kilesett két lécc között. Máriusz állt odakint. Méghozzá ragyogó képpel.

– Mi ilyen sürgős? – érdeklődött mogorván Tekla, de Máriusz addig nem szólt egy szót sem, amíg be nem húzta őt a nyári konyhába.

– Eszembe jutott, hogy van valaki, aki segíthet bejutni az orvosi rendelőbe. Délután találkozom vele. Szerintem meg tudom győzni.

– És mit fogsz neki mondani?

– Hát nem az igazat! – mosolyodott el Máriusz.

Szerencsére arról fogalmad sincs, gondolta Tekla, és megölelte a fiút.

[26] Etica

– Nagyon népszerű ma a csengőnk – jegyezte meg Tekla, amikor az éles berregés félbeszakította a villásreggelijüket. És a vajas kenyérral a kezében szaladt kaput nyitni, mert azt hitte, máris Máriusz jött vissza.

De a kapuban egy középkorú nő állt olyan frizurával, mintha vasvillával hányták volna a fejére a mákos tésztát. A fülében kis, kék köves fülbevaló. Csak egy vékony, szürke, apró mintás ruha volt rajta, meg szandál. Nem éppen az évszaknak megfelelően volt öltözve.

– Etica! – kiáltott fel Tekla, és leejtette a vajas kenyeret.

– Te vagy az, Rozikám? De jó, hogy itt vagy! – örvendezett Etica, és megölelte Teklát. – Hülye az az Orbánné! Képzeld, tegnap bejött hozzám, és a pesti unokahúgomról regélt. Persze én nem szóltam semmit. Tudtam, hogy rosszban sántikál. Pletykafészek. De azért csak hazanéztem.

– Csak úgy eljöttél? – kérdezte rosszat sejtve Tekla.

– Kis ideig meglesznek nélkülem. Régóta van kulcsom a zárt osztályhoz, de eddig még nem volt rá szükségem.

Azzal megfogta Tekla kezét, és elindultak a kerti úton befelé.

– Meddig maradsz, csillagom?

– Ma estefelé sajnos már mennem kell.

– Egy délutánba is sok minden belefér – mosolygott megnyugtatóan Etica. – Csak azt nem tudom, mivel kínáljalak meg? Nincs itthon semmi.

Russzó meghallhatta Etica hangját, mert kárálva megjelent a nyári konyha felől, ahol eddig az asztal alatt morzsákat csipegetett fel.

– Mit szólnál egy kakaspörköltözhöz? – derült fel Etica.

Tekla elsörnyedt.

– Semmiképpen! – kiáltotta, aztán halkabban folytatta. – Kiszaladok a henteshez, és veszek húst. És... igazság szerint a kakast magammal vinném.

– Vigyed, csillagom! – bólított Etica, majd hirtelen megtorpant, ahogy a nyári konyha nyitott ajtaján át meglátta az asztalnál üldögélő Mórát.

– Nicsak, hát ezt is megértem! – csapta össze a kezét. – Móra Ferenc az én vendégem.

Belépett a konyhába, és lemosolygott a zavarban lévő íróra.

– Nagyon szeretem ám a műveit. Olvastam csaknem mindet.

– Etica, Móra Ferenc rég meghalt – szólt közbe gyorsan Tekla. – Ő csak hasonlít rá egy kicsit.

Etica elnéző pillantást vetett Teklára.

– Csillagom, én csak bolond vagyok, de nem hülye.

Azzal odahúzott egy széket az asztalhoz, és leült Mórával szemközt.

– Az *Ének a búzamezőkről* a kedvencem. Kitalálja? Az Etel. Úgy vagyok én is, mint ő.

– Én meg úgy vagyok, hogy mindig az a legkedvesebb könyvem, amit még nem írtam meg, s azt, hogy az embernek regénye van, regényei, amúgy se lehet megszokni – mosolygott Móra Eticára. – Ez csak olyan, mintha egy

felhő vagy egy üstököscsillag birtokosának érezném magam.

Úgy látszik, Móra nem bírja abbahagyni, ha közönsége van, gondolta bosszúsán Tekla. Etica azonban arcán földöntúli mosollyal, áhítatosan hallgatta Mórát.

– Köszönöm szépen, hogy eljött hozzám. Méghozzá Rozikával. Ez a legszebb napja az életemnek.

Emiatt Tekla részéről Mórának sok minden meg lett bocsátva.

– Jól van, Etica, csak ne beszélj róla, kérlek, senkinek!

– Ne aggódj, kis csillagom, úgyse hiszik el egy szavamot se! – simogatta meg Etica Tekla karját. – Mondjuk, néha látok dolgokat, és nem minden valóság, de mindegy.

És tényleg nem fog neked hinni senki, még anya se, gondolta Tekla, és belesajdult a szíve.

– Főzök neked kávé – mondta gyorsan, így a könnyei a meleg sparheltra hullottak, és azon nyomban párává lettek.

Amíg Etica és Móra együtt kávéztak, Tekla átszaladt Máriuszhoz.

– Hazajött Etica – mondta köszönés helyett.

Máriusz kissé elsápadt.

– És mit szólt?

– Minden rendben. Csak nincs semmi kaja. Van még pénzed? De most már tutira nem fogom tudni visszaadni.

Máriusz előhalászott pár gyűrött papírpénzt a zsebéből, és Teklának nyújtotta.

– Nem is kell.

– Kösz!

Tekla a markában gyűrögette a pénzt.

– És mikor még találkoznai azzal a...

– Ja, Sziszivel? Négy körül. Nem szegedi, Pestről jönnek a szüleivel, és nem érnek korábban ide.

– Honnan ismered?

– A nagypapája apám főnöke volt a malomban. Csoda egy hely. Imádtuk. Nagyon sokat játszottunk ott – mesélte derűsen Máriusz, és átfényesedett a hangja. – Sziszi volt a lisztangyal, hófehér a feje búbjától a cipője orráig. Teljesen bele volt esve a lisztbe konkrétan is meg átvitt értelemben. Lesikálni se lehetett róla. És szerintem azóta se.

Tekla érdeklődését határozottan felkeltette ez a lisztangyal, akivel Máriusz együtt boldog gyerekeskedett.

– Elkísérhetlek?

Máriusz habozott.

– Nem bánom. De én beszélek.

– Rendben.

Tekla a henteshez is szürke kardigánban ment és bekötött fejjel, meg a boltba is. Két tömött cekkerrel érkezett haza, és tüstént nekiláttak a főzésnek. Húsleves grizgombóccal, csirkepörkölt nokedlivel és madártej. Tekla legalább egymilliószer hallott erről a menüről, Etica specialitásairól, és most váratlanul alkalma nyílt rá, hogy meg is kóstolja. És majd este jól megvitatják az anyjával. Mert erősen bízott benne, hogy még ma találkoznak. Még ma 48 év múlva.

Etica lelkesen főzött, Tekla képességéhez mérten kuktáskodott, Móra meg szórakoztatta őket.

– Mindig mesélem, hogy Marseille-ben az az utca, amelyik a kikötő felé vezet s a végéről látni lehet If szigetét, Monte Cristo nevét viseli. Hogy Dumas utcatulajdonos-e Marseille-ben, azt nem tudom, de hogy a regénye hőseit olyan élővé tudta tenni, hogy utcát nevezzenek el róla, az nagyon nagy dolog. Ebben csakugyan van valami a te remtésből.

– Melyik hőséről szeretné, hogy utcát nevezzenek el? – kérdezte csillogó szemmel Etica.

– Kis Titról – vágta rá kajánul Tekla. – Bár ő csak félig kitalált... vagy egyáltalán nem az...

– Titanilla nem szeretne utcát kapni – rázta a fejét Etica. – Ő olyan szépen és tökéletesen akart meghalni, mint a tengerbe szikrázó meteorit... hogy egy porszem se maradjon belőle, és az legyen a búcsúztatója, ejnye, de szép volt; de aztán többé senkinek se jusson eszébe az se, hogy volt.

– Ez milyen jó és mennyire passzol! – ámult el Móra.

– Jogdíjat Eticának! – nevetett Tekla.

Etica szerényen mosolygott.

– Amilyen pocsék irányba megy a világ, Csalavérnek van a legnagyobb esélye arra, hogy a hőseim közül utca legyen belőle – jegyezte meg elgondolkodva Móra.

– Csilicsali Csalavári Csalavér utca – ízlelgette Tekla. – Ott laknak majd az összes gonoszok. Bitang hosszú utca lesz.

Móra aztán megosztotta velük azt a műhelytitkot, hogy ha jót ír az író, az nem az ő érdeme. Az megszállottság, révület, sugallat, titok. Az író csak azért felelős, ha roszzat ír. Mert azt olyankor írta, amikor nem diktáltak neki belülről.

– A könyveimet belső sugallatokon kívül külső sugallatokra is írtam, amelyek a kenyeresasszonytól, a tejesasszonytól, a fűszerestől és inkább a női, semmint a férfi divatkereskedőktől származtak. A belső sugallat elmúlhat, de a külső sugallók halhatatlanok.

Ezen sokat nevettek.

Ez a boldogok nyári konyhája volt. Bárcsak sose kellene kilépni innen!

Tekla még soha életében nem evett ilyen finom ebédet. Az anyja nem túlzott. Mórának is ragyogott a képe, s nem győzte dicsérni Eticát, aki édesen pironkodott.

– Nem vagyok én szokva a bókhoz... pláne nem ilyen nagy írótól és szép embertől.

És úgy mondta ezt a szép embert, hogy hirtelen Tekla is másképp nézett a cigarettázó Mórára, és ámulva meglátta, hogy valóban milyen szép férfi.

Ebéd után Tekla elővette az antikváriumban vásárolt *Csalavért* meg a *Georgikont*, és Móra dedikálta. Persze nem Dobó Etelnek, bár szíve szerint neki írta volna, csak-hogy Etica egy évvel Móra halála után született. Nehogy hamisítással vádolják, végül úgy döntöttek, hogy a dedikációk Csamangó Rozálnak szólnak, Etica édesanyjának és a háztartási könyv tulajdonosának. És Móra nemcsak írt, szép hosszan és személyeset, hanem rajzolt is bele. A *Csalavér*be egy mókás rókcasaládot Csalarózsikával és Cselefyendí úrfival, a *Georgikon*ba meg egy csodálatos nyírfát. Tekla meglepődve látta, milyen remekül rajzol.

Etica szenvedélyesen magához ölelte a két könyvet.

– Ha megszorulsz, eladhatod – magyarázta Tekla. – Egyre többet fog érni. Mással sajnós nem tudunk segíteni. Ígérd meg, hogy eladod, ne tartsd meg!

– Ígérem.

[27] Én a jövőből jöttem, avagy Móra nem Mozart

A templom előtti gazos területen egy szőke, világoskék farmeros lány szép ívben repült egy sárga bokszert után. Elég feltűnőek voltak. Különösen, hogy Alsóvárosban senki se sétáltatott kutyát.

Máriusz megtorpant, és Teklára nézett.

– Te maradj itt!

– Miért, olyan rémesen nézek ki? Levehetem a kendőt.

Szerette volna közelebből is szemügyre venni ezt a Sziszi. Kíváncsi volt rá, most is lisztes-e.

– Nem azért. Hasszán harap.

– Téged nem?

– Engem kölyökkora óta ismer.

Tekla a sarokról, egy nagy gesztenyefa alól figyelte, ahogy Máriusz odaér a lányhoz meg a kutyához. A bokszert kitoró örömmel üdvözölte, hatalmasakat ugrott, és jó, hogy hanyatt nem lökte. A lány hangosan nevetett. Aztán Máriusz megpuszilta a lány arcát, s megindultak a kitaposott ösvényen. Máriusz vezette pórázon Hasszánt, aki elég erős tempót diktált. Háromszor is megkerülték a templomot. Tekla úgy látta, hogy Máriusz lelkesen magyaráz, ez a Sziszi meg nagyon figyelmesen hallgatja.

Mielőtt elváltak volna, egyeztették az órájukat. Mint valami krimiben vagy kémfilmben.

Máriusz arcáról már messziről le lehetett olvasni, hogy sikerrel járt.

– Belement?

– Persze.

Máriusz magabiztosan mosolygott.

– Azt mondtam neki, hogy egy barátom a rendelő vécéjében felejtett egy táskát, amiben szamizdat van.

– Az meg micsoda? – kérdezte Tekla.

– Illegális kiadvány, ami a komcsi cenzúra miatt nem jelenhetne meg. Börtön is jár érte. Ezért el kell hozni, mielőtt hétfő hajnalban a takarítónők megtalálnák.

– Ha nem megy az orvoslás, akkor se fogsz éhen halni – vigyorodott el elismerően Tekla.

Máriusz enyhén elpirult, és gyorsan folytatta.

– Figyelj, elmondom a tervet! Fél hétkor találkozunk Sziszivel a művház előtt. Együtt elmegyünk a gondnokhoz, aki a Hunyadi János 40.-ben lakik.

– Mi van, ha nincs otthon? – szólt közbe Tekla, mert szeretett felkészülni a legrosszabb eshetőségekre is.

– Este mindig otthon van. Nézi a tévét.

– És hogy fogjátok elrángálni a képernyő elől? – akadémikuskodott tovább Tekla, és tüstént megjelent lelki szemei előtt a gondnok, amint csikos fürdőköpenyben és papucsban, kezében egy nyitott sörrel tapad a fekete-fehér tévére, amiben a *Tenkes kapitánya* megy éppen.

– Az nem gond, szívesen jön – legyintett Máriusz.

– Képzelem – felelte kaján vigyorral Tekla.

– Meg fog minket kínálni Traubival, amiről úgy tudja, hogy Sziszi kedvence. Valójában persze utálja, de az ügy érdekében meg fogja inni.

Teklának halvány fogalma sem volt, mi az a Traubi, de nem akarta megkérdezni, mert sejtette, hogy tudnia kéne.

– Ezek szerint ez a Sziszi elég rendszeres látogatója a gondnoknak – jegyezte meg a Traubi mibenlétének firatása helyett.

– Gyakran hoz vendégeket hétvégén Pestről, akiknek megmutatja a házat, és olyankor mindig a gondnok engedi be őket. Most én leszek a pesti vendég.

– Érdekes gusztusuk van, hogy lejönnek Pestről megnézni ezt a ronda rendelőt – húzta el a száját gúnyosan Tekla. – Nem egy nagy látványosság.

Magában meg azt gondolta, hogy a huszadik században is tök hülyék az emberek. De szerencse, hogy ennek a véleményének nem adott hangot, mert Máriusz már így is kicsit furcsán nézett rá.

– Nem vagy vicces! – csóválta meg komoran a fejét. Mintha még akart volna valamit mondani, de aztán meg gondolta magát. Inkább a terv ismertetését folytatta.

– Körülbelül hétre fogunk Sziszivel a rendelőhöz érní. Jó lenne, ha addigra ti is ott lennétek. Várjatok az utca túloldalán, és sétálgassatok.

– Feltűnés nélkül – bólintott Tekla.

– Pontosán hová akartok bejutni? Már az épületen belül? – kérdezte Máriusz.

– Az alagsori öltözőbe. Az első emeleti orvosi szobán keresztül lehet oda menni, de az orvosi ajtaja gombos, kintről nem nyitható – magyarázta Tekla.

Máriusz kicsit elgondolkodott.

– Jó. Akkor, miután végigjártuk az első emeletet, egy vastagabb papírral megakadályozom, hogy az orvosi szoba ajtaja rendesen becsukódjon. Majd elindulunk felfelé. Figyelek rá, hogy leoltsuk magunk után a villanyt. Ez

lesz nektek a jel, hogy végeztünk az első emeleten. Akkor gyertek a kapuhoz! Én a lépcsőházból visszaszaladok a mosdóba. Sziszi meg megy tovább a gondnokkal és lefoglalja. Úgy tudja, hogy én felkapom a táskát, lerohanok vele a bejárathoz, és kiadom az ott várakozó barátomnak, mert a gondnoknak esetleg feltűnne, hogyan került hozzám hirtelen egy táská a semmiből. Én meg valóban lerohanok a kapuhoz, csak nem egy nem létező táskát adok ki, hanem benneteket engedlek be. Majd csatlakozom hozzájuk, mintha csak végeztem volna a mosdóban. Mennyi időre van szükségetek?

– Hogy érted? – hökkent meg Tekla.

– Hát hogy végezzetek az öltözőben... az akármivel. Valahogy ki is kell jutnotok, nem?!

Na, most jön a neheze. Erre mit mondjon? Megpróbált könnyed és vicces hangot megütni.

– Ó, azzal ne törődj! Ha egyszer bejutottunk az öltözőbe, onnan mi már egyenesben vagyunk.

– Ne hülyéskedj! – ingatta a fejét Máriusz. – Hosszasan fogok nézelődni odafent, és Sziszi is mestere az időhúzásnak. Hatalmas meggyőző erővel képes előadni a legnagyobb baromságokat.

Akkor most ennek a Sziszinek a meggyőző erejére lenne szükségem, gondolta Tekla. Mert ő most kicsit kifogyott.

Közben kiértek a Ballagi-tó sorra, a nádas széléhez. Az őszi nap sápadtan sütött. A távolban elpöfögött egy vonat.

– Hány óra? – kérdezte Tekla.

– Fél öt múlt hét perccel – felelte Máriusz.

Akkor három óra múlva otthon lehet. De most valahogy az a száznyolcvan perc, amit még a huszadik században

tölthet, nagyon is kevésnek tűnt. Elrontotta a hazajutás örömét. Mondhatni, erősen befelhőzte.

Persze ahhoz, hogy hazajussanak, még meg kell beszélnie Máriusszal a további teendőket. Nem lehet tovább halogatni.

Az út mellett egy helyen fel volt perzselve a fű, és alacsony farönkök álltak körben. Szalonnasütő hely lehetett.

– Ülünk le kicsit! – mutatott a rönkökre Tekla, és lehuppant az egyikre. Elég kényelmetlen volt és billegett. Máriusz leült mellé és figyelmesen nézett Tekla arcába.

– Na szóval – vágott bele nagy levegővel Tekla –, 2021. április 3-án el kell menned a Boldogasszony... vagyis az Április 4. útja 13.-ba. Becsengetsz. Pusztai-Bór lesz kiírva. És engem keresel. Ha én nem vagyok otthon... – mert hogy is lennék, gondolta Tekla –, akkor keresd Pusztai professzort.

– Az ki?

– Hm... egy rokonom... látni fogod rajta. Mondd meg neki, hogy én hívtalak oda, bár nagyon régen nem találkoztunk. Utoljára 1973. október 13-án este, ez nagyon fontos. Nem felejtetted el?

– Dehogyan felejtelek el – vigyorgott Máriusz.

– Nem engem, hanem ezt a dátumot! – maradt komoly Tekla. – Így mondd!

– Jó, így mondom.

– Ha esetleg hitetlenkedne vagy el akarna hajtani, akkor add elő neki ezt a mondókát: Nyúlháj, daruháj, majd meggyógyul, ha nem fáj.

– Hülyének fog nézni.

– Azzal ne törődj! Különben nem fog. Meg tudod jegyezni?

– Nyúlháj, daruháj, majd meggyógyul, ha nem fáj, varjúháj, ebfül, elmaradsz már ettől! – hadarta Máriusz.

– Ismered? – bámult rá elkerekedő szemmel Tekla.

– Naná, nagyanyámtól.

– Akkor jó.

Tekla még senkivel se találkozott, aki ismerte volna az anyja kedvenc mondókáját, ami a CERN-ben is a feltörhetetlen jelszava volt. Bár nem volt babonás, ezt most mégis jó jelnek vélte.

– Aztán? – kérdezte kíváncsian Máriusz.

– Nincs több. Lehet, hogy kicsit furán fog viselkedni, de azzal ne foglalkozz! Csak ülj le és várjál... várjál, míg megjövök.

– Jó, várok.

Máriusz égő tekintettel nézett Teklára, és megszorította a kezét. Tekla is megszorította Máriusz kezét, aztán gyorsan felállt. Csendben mentek visszafelé a Pálffy utcán, gázoltak a színes avarban, és nem néztek egymásra.

Tekla torkában egy szép nagy gombóc volt, és rendszeren fojtogatta. Alig kapott levegőt. Pedig valamit még el kellett mondania, mielőtt hazaérnek.

Napok óta azon pörgött, hogyan tudna ő is segíteni Máriusznak, akinek annyi mindent köszönhetnek. Akinek mindent köszönhetnek. Nélküle itt ragadtak volna ebben a nyavalyás huszadik században, és ki tudja, milyen hatalmas bajok forrása lehetett volna ez.

De sokáig nem volt semmi ötlete. Hiába törte a fejét ezerral.

Aztán amikor a kora reggeli és nem sok sikerrel kecsesgató terepszemléből hazamentek és Schrödingerrel elnyúlt a sezlonek, becsukta a szemét és hazaképzelte magát. Ahogy fekszik az ágyban és Hannával csetel, vagy az

anyjával hevernek a kanapén és filmet néznek. És akkor végre beugrott.

Gyakran néztek együtt régi filmeket, mert az anyja ambicionálta, hogy megismerje ezeket. Így látták pár hete *Az elnök emberei* is, ami Tekla gyanúja szerint csak azért került be a fontos filmek közé, mert az anyja imádta Robert Redfordot. Ő nem volt a pasitól elájulva, és a filmet is kicsit unalmasnak találta. Többször is átfutott az agyán, hogy mi a fenének is nézik ezt. Hát most megkapta a „választ”, hogy miért nézték. Semmi sincs hiába. Ezt most megtanulta egy életre.

– Hallottál a Watergate-ügyről? – köszörülte meg a torkát Tekla.

Máriusz elképedve nézett rá. Biztos, hogy mindenre számított, de egy ilyen értelmetlen kérdésre semmiképpen sem. A fejét rázta.

– Mi az?

– Egy amerikai politikai botrány. 1972 nyarán robbant ki... vagyis tavaly. Betörték a Watergate-házba, hogy a Demokrata Párt elnökének a telefonjába lehallgatót szereljenek.

Máriusz változatlanul nem értette.

– És hogy jön ez ide?

– Az amerikai elnök, Nixon ebbe bele fog bukni. Pontosabban 1974 augusztusában lemond.

– Honnan tudod, mi lesz jövőre? – nevetett Máriusz – Mi vagy te, jós?

– Csak tudom – felelte jó nagy kínban Tekla. Mekkora hülyének tűnhet. Még hozzá öntelt hülyének! Aki Szeged Alsóvárosából csak úgy megmondja, mit fog csinálni az Egyesült Államok elnöke tíz hónap múlva. Mindegy. Meg kell győznie Máriuszt. Ez a fontos.

– És még azt is tudom – folytatta elszántan Tekla –, hogy vannak kint fogadóirodák. És minél előbb fogadsz erre, annál több pénzt lehet ezzel nyerni. Nagyon sok pénzt.

– Utálom a szerencsejátékokat – vonta meg a vállát Máriusz. – Még csak nem is lottózom.

– Ez nem szerencsejáték – méltatlankodott Tekla. – Olyasmire fogadni, amit pontosan tudsz.

– De hát honnan tudnád?

– Onnan, hogy én a jövőből jöttem – bukott ki Teklából. Egy pillanatra megrémítette, hogy elszólta magát, de aztán úgy döntött, hogy most már mindegy. Végül is három óra múlva úgymint kiderül. Talán jobb is, ha előre felkészíti Máriuszt. Nem fogja olyan sokszerűen érni.

Máriusz előbb rábámult, aztán hahotázni kezdett.

– Te aztán nem vagy semmi!

– Nem viccelek – felelte kissé sértődötten Tekla. Persze számíthatott volna erre a reakcióra. Ő hogy reagált, amikor Bulcsúék előálltak azzal, hogy az osztálytársuk énekelte az Éjkirálynő áriáját *A varázsfuvola* ősbemutatóján, méghozzá play backről, és ők csak át akarnak ugrani hozzá a tizennyolcadik századba egy villámlátogatásra a Nagy Hadronütköztető meghekkelésével. Természetesen egy szavukat se hitte el. Ennyi baromságot és képtelenséget összehordani! És nem is tudták volna meggyőzni, ha történetesen nem hallja meg a féreglyuktelón keresztül a klimpírozást. Ugyanis a Wolfi épp a *Requiemet* komponálta. És hát egy zseninek eléggé nagy a meggyőző ereje.

Persze Móra nem egy Mozart, de azért talán bevethető lenne. Igaz, 1973-ban biztos nehezebb elfogadni az időutazás lehetőségét, mint a huszonegyedik században. Ráadásul az ő helyzete még Hannáénál is bonyolultabb.

Hiszen míg ő a jövőből jött, addig Móra meg a múltból. Ezt hogy magyarázza ki?! Nem hozakodhat elő a kis tizennyolcadik századi kitérővel és a boszorkányüldözéssel. Mennyit mondjon el?

– Nem kell kitalálnod mindenfélét! – szakította félbe Tekla töprengését Máriusz. – Tisztában vagyok veled, hogy egy csomó furcsaság van körülöttem, számomra érthetetlen dolgok, titkok, amiket nem mondhatsz el, nem magyarázhatsz meg. Így fogadlak el. Nem csináltok semmi rosszat, ebben biztos vagyok. Én hiszek benned.

– Ilyen szépet még nem mondott nekem senki – suttogta Tekla, és örült, hogy a sötétben nem lehetett látni, hogy teleszaladt könnyel a szeme. Csak nem fog bőgni.

Amikor a kapuhoz értek, megfogta Máriusz kezét, és egészen közről az arany pettyes szemébe nézett.

– Ha hiszel bennem, akkor ígérd meg, kérlek, hogy fogadsz Nixon lemondására!

– Ígérem – bólintott ünnepélyesen Máriusz.

[28] Tali ötven év múlva

Tekla Máriusz egyik trikóját vette fel és rá egy sötétzöld pulóverét, mert nem akarta elvinni Etica egyetlen szép blúzáat meg a szürke kardigánját, a piros meg ugye szóba se jöhetett. A fehér trikót betúrta a szoknyába, a pulóvernek felhajtotta az ujját. Lógott rajta, de így sötétedés után elment. A fejét meg szorosan bekötötte a fekete kendővel. Tekla macskamintás pizsamáját, papucsát és Móra házikabátját egy szatyorban vitték. Legalul volt egy tolvajkulcs minden eshetőségre meg egy zseblámpa, amiben Máriusz épp elemet cserélt.

– Mit mondott neki, hogy egy föld alatti alagutat kell fúrunk vagy a csatornákon át kell menekülnünk? – érdeklődött halkán Móra, míg Máriusz a zseblámpával bajlódott.

Tekla nem méltatta válaszra az író. Ő meghatónak találta Máriusz gondosságát, de ezt nem kívánta Móra orrára kötni. Persze nem is kellett.

– Szerintem is megható, hogy milyen rendes ez a gyerek – dörmögte Móra az orra alatt.

Máriusz hozott egy nagyobb papírdobozt is, amiben kényelmesen elfért Russzó és Schrödinger is, aki ragaszkodott hozzá, hogy a kakással együtt utazzon. Kétségtől így kevésbé volt feltűnő.

– A sánta, vörös kakasból, akit Etica pörköltnek szánt, ebéd helyett időutazó lesz – kommentálta az eseményeket Móra, de szerencsére Teklán kívül senki se figyelt rá.

Miután nagyjából összekészültek, Máriusz előrement. Még egyszer a lelkükre kötötte, hogy hét órára legyenek az orvosi rendelőnél, s amint az első emeleten kialszik a villany, menjenek a kapuhoz, és ott várjanak, amíg beengedi őket.

Tekla még befalta a maradék madártejet, Móra még elszívott egy Filtolt, s a maradék cigi a nyári konyhában hagyta. Tekla nem engedte, hogy magával vigye.

– Ne aggódj, kis csillagom, holnap reggel visszamegyek a kórházba! Lehet, fel se tűnik nekik, hogy eljöttem. Anynyi ott a beteg, és nálam problémásabbak – mosolygott Etica Teklára, amikor eljött az indulás keserves ideje.

Tekla rettenetesen vágyott haza, de most mégis nagyon neheze égett elválnia Eticától, és itt hagynia. Etica nem bolond, akit zárt osztályon kellene kezelni, hanem csak kicsit furcsa. Lát dolgokat, amik nincsenek. De valóban nincsenek?! Hiszen tényleg találkozott 1973-ban a Móra Ferencsel, aki ugyebár akkor már majdnem negyven éve halott volt. Máriusznak talán tudott egy kicsit segíteni, hogy könnyebb legyen Amerikában az élete, de hogyan tudna Eticának? Az a kis pénz, amit a könyvekért kaphat, semmi. Nagymamáék még évekig Algériában lesznek, és ő teljesen egyedül van. Amikor beteg, nem tud varrni. Akkor meg nincs miből élnie. Teljesen kiszolgáltatott.

Teklának hirtelen örült ötlete támadt.

– Etica, lenne kedved eljönni velem és a Móra Ferencsel?

– Hová? – kérdezte kíváncsian Etica.

Mórának kikerekedett a szeme.

– Ezt jól meggondolta?

– Nem örökre. Majd visszahozom...
– Dicséretes optimizmus – mosolyodott el fanyarul Móra. – Főleg, hogy eddig még egyszer se sikerült oda érkeznünk, ahová elindultunk. Még nem volt a tatárjárás, kolerajárvány, a nagy árvíz... egy kis világháború... Engem speciel az avarok meg a szarmaták nagyon érdekelnének. Kíváncsi lennék, mi Etica preferenciája...

Etica érdeklődve pillantott Mórára.

– Milyen preferenciám?

– Hová szeretne utazni a világban és az időben, ha bárhová lehetne?

Etica elgondolkodott.

– A jövőbe... ahol meg tudnának engem gyógyítani... hogy ne féljek annyit... ne rettegek... hogy ne halljam a hangokat a fejemben... hogy ne füttyögjenek utánam az utcán... ne kövessenek... ne figyeljenek... ne jöjjenek azok a szörnyű érzések...

Tekla és Móra összenéztek. Nem volt több kérdés.

– Eljössz velünk! – jelentette ki Tekla. – Nem kell hoznod semmit.

– De akkor csak úgy... hogy? – nézett rá zavarodottan Etica.

– Nemsoká visszajövünk – felelte Tekla, mert nem akart hosszasan magyarázkodni.

– Lassan indulnunk is kell – vette elő a zsebóráját Móra.

Etica Tekla biztatására engedelmesen felhúzta a cipőjét, begombolta a kardigánját, és elővett a fiókból egy tiszta zsebkendőt.

– A táskám a kórházban maradt...

– Nem lesz rá szükséged! – legyintett Tekla, és belekavart Eticába. A másik kezében a szatyrot vitte. Mórára

maradt a doboz Schrödingerrel és Russzóval. Egy némi-
leg ficánkoló csomag.

Tekla kinyitotta a kaput, és előreengedte Eticát, aki két tétova lépés után megtorpant. Riadtan nézte a sötét Pálffy utcát, amit csak gyéren világítottak meg a halovány fényű lámpák. A vastag felhők eltakarták a holdat is.

Tekla átölelte Etica vállát, aki egész testében reszketett.

– Semmi baj, itt vagyok.

Móra is védelmezően odaállt mellé a másik oldalról.

Etica bizonytalanul lépett egyet, aztán megbillent, és majdnem összecusklott. Tekla tartotta meg.

– A sötétség tele van gonoszsággal... rám rontanak, és én is tele leszek sötéttel – préselte ki magából a szavakat Etica. Vacogott a foga és reszketett a szája széle. Halott-sápadt volt, ezt még a gyér utcai világításban is látni lehetett.

– Megvédünk a gonoszoktól, ne félj! És csinálok több világosságot.

Tekla gyorsan elővette a zseblámpát, és felkattintotta. Erős fényével maguk köré világított.

– Egyszer... egyszer megtámadtak... nem mentem ki azóta... sötétben... nagyon régen... nem tudok... – dadogta Etica, és halkán sírni kezdett. A könnyek patakzottak az arcán. – Ne... ne haragudj, Rozikám, annyira rossz... bocsáss meg... kérlek...

– Dehogy haragszom! – ölelte meg Tekla Eticát. – Majd legközelebb eljössz velünk, amikor világos lesz. Jó?

– Nagyon jó – hüppögte Etica.

– Mennünk kell, különben elkésünk! – jegyezte meg halkán Móra.

Tekla visszavezette Eticát a kertbe.

– Vigyázz magadra! Nagyon szeretlek!

– Én is nagyon szeretlek, csillagom!

Még egyszer összeölelkeztek, aztán Tekla kilépett az utcára, Etica pedig bezárta utána a kaput.

– Most már bőghet nyugodtan, drága Tekla – mondta Móra csendesen, ahogy megindultak a Pálffy utcán.

– Nem bőgök – felelte Tekla. – Nem segít. Megszakad a szívem. Azt hittem, ez csak olyan hülye, giccses mondás, de most érzem.

– Megvan ez a rossz szokása a szívnek – sóhajtott megértően Móra.

Csendben mentek.

Tekla rettenetesen érezte magát, hogy ott kellett hagyania Eticát. Hogy otthagya. Cserben hagyta. Ő is, mint mindenki. Pedig nem ezt érdemelte.

– Ha nem lépünk ki, akkor a lelkiismeret-furdalása okafogyottá válik, mert itt ragadunk egyszer s mindenkorra...

Tekla nem válaszolt, de meggyorsította a lépteit. A Bánomkert soron már majdnem futottak. Móra kicsit le is maradt és erősen lihegett, mert Schrödinger és Russzó együtt legalább kilenc kilót nyomtak, ha nem többet.

– Adja csak ide! – vette ki Tekla Móra kezéből a dobozt. – Nehogy infarktust kapjon itt nekem a cél előtt!

Végigrobogtak a Liliom utcán, és nagy sebesen kikanyarodtak a Boldogasszony sugárút páros oldalára. A páratlan oldalon két öltönyös férfi sétált komótosan Alsóváros felé. Alaposabban szemügyre véve őket a két kopó volt, akik az ügyvéd háza előtt is lestek.

– Zsaruk! Húzódjon a házfalakhoz – suttogta Tekla, mert oda kevésbé világított az utcai lámpák fénye. Ő maga igyekezett meggörnyedni és kissé sántított is, hogy messziről idős nőnek tűnjön. De félt, hogy ez az álca nem

lesz elég. A szíve a torkában dobogott. Még vagy négyháznyira voltak, de már onnan is látta, hogy az orvosi rendelőben ég a villany. Rohanniuk kéne...

A magasabb kopó átpillantott rájuk, s Tekla ereiben megfagyott a vér.

– Végünk!

Móra belekarolt Teklába.

– Szeretném, ha tudná, nagyon is elfogadtam volna egy ilyen gyereket, mint maga, drága Tekla. Örültem volna, ha ilyen lányom születik.

– Én is egy ilyen apának – vallotta meg Tekla.

Bárcsak jönne a villamos és eltakarna minket, fohászkodott Tekla. De nem a villamos jött, hanem a kopók. Tempósan átszelték a kocsiutat, méghozzá srégen, s pont Tekláék mögött léptek fel a járdára. Ők nem lassítottak, elvégre a két civil ruhás férfira nem volt ráírva, hogy rendőrök. De hiába.

– Rendőrség! – harsant fel mögöttük. Megtorpantak. Teklának elakadt a lélegzete. Móra viszont kikapta a kezéből a dobozt, fürgén megpördült, és valami tőle teljesen szokatlan, behízelt és iskolázatlan hangon a behúzott kalapjának pereme alól kántálta:

– Hála annak a magasságos... Marxnak és Leninnek, rendőr elvtársak... hogy találkozunk... Biztos útba tudnak igazítani minket... ügyeletre visszük a macsekot... – és oda akarta nekik mutatni a dobozt, de az valahogy megbillent a kezében, és majdnem leesett. Móra ügyetlenül kapott utána. Abban a pillanatban Russzó méltatlankodva felüvöltött, amire az ijedt Schrödinger egy rémes vernyákolással válaszolt, és vadul fújt.

– Mi a fene!?! – kérdezte hökkenten az alacsonyabbik kopó, akinek a szája sarkában egy parázsló cigi fityegett.

– Reggel óta nagyon félelmetes hangokat ad ki, és habzik a szája.

– Talán veszett? – kérdezte a magasabb kopó.

– Én nem értek hozzá – vonogatta a vállát Móra, és a dobzott a magasabb zsaru felé tolt. – Megnézi?

A két civil ruhás beszédes pillantást váltott.

– Menjenek be az őrre, tudják, hol van?

Móra buzgón bólogatott.

– Ott majd útba igazítják magukat.

– Köszönjük szépen a segítséget, rendőr elvtársak! – hálálkodott Móra, és indult tovább. Tekla halálra váltan ment mellette. Nem mert hátranézni.

– Milyen voltam? – kérdezte suttogva Móra.

– Őrült ripacs. Egyébként zseniális. És életveszélyesen kétbalkezes.

– Szándékos volt. Hogy ordítsanak. Kellett az előadásomhoz hitelesítésnek.

Ekkor értek egy vonalba a rendelő bejáratával. Szerencsére az első emeleten még égett a villany. Tekla hátrasandított a válla fölött. A kopók már a Batthyány utcánál jártak, és nem fordultak vissza. Megállt a járda szélén, mint aki átmenni készül az utca túloldalára, és eljátszotta, hogy körülnéz.

Az orvosi szoba ablakában mintha Máriuszt látta volna egy pillanatra feltűnni, aztán elaludt a villany.

Tekla és Móra átkeltek az úttesten. Szerencsére nem jött semmi, és gyalogosokat se láttak a közelben. Megálltak a kapunál, és úgy tettek, mintha az emléktáblát nézegetnék. Aztán csikordult a kulcs a zárban, és az ajtó kinyílt. Tekla és Móra gyorsan besurrantak, Máriusz meg visszazárta utánuk a kaput.

– Hol a ménküben voltatok?! – kérdezte fojtott hangon. – Már attól félttem, a gondnok gyanút fog... nem tudtam volna tovább feltartani...

– Bocs! – felelte Tekla. – Hosszú.

Felsprinteltek a lépcsőn. Az első emeleti előtérben Móra gyorsan megölelte Máriuszt, aztán tapintatosan előrement az orvosi szobába, hogy Tekla és Máriusz egy pillanatra kettesben maradhassanak. Ők is megölelték egymást a félhomályos előtérben.

– Nem búcsúznak! – mondta Tekla.

– Tudom, mert ötven év múlva újra találkozunk – felelte mosolyogva Máriusz.

Ha minden jól megy, akkor öt perc múlva, gondolta Tekla, de hangosan csak annyit mondott.

– Feltétlenül!!! Mindent nagyon, de nagyon köszönök! És örök hála Sziszinek!

– Átadom. Bár nem hinném, hogy nagyon örülne a Móra dedunokája annak, hogy egy ál-Mórának a szökésében segédkezett.

Tekla úgy állt ott, mint akibe villám csapott.

– A Móra Ferenc dedunokája?! – hebegte hitetlenkedve.

Hát ilyen nincs!! Még jó, hogy ezt Móra nem hallotta, különben Sziszi után rohant volna az emeletre, azt tuti. És nem is vehette volna rossz néven tőle.

– Miért, mit gondoltál, ki tudja elintézni, hogy egy szombat este bejöhessen ide egy vendégével?! Itt lakott a Móra család, csak időközben a házat kicsit átépítették.

Teklának zúgott a feje, házak és házsámok kavargtak benne, tiszta örület! Mórának a Boldogasszony sugárút 13.-ban laktak, aztán ezek szerint valahogy Április 4. útja 15. lett belőle meg átépítés, és ettől még az időkapu is

megkeveredett. Gondolnia kellett volna erre, ha nem akkora hülye! És sokkal jobban meg kellett volna néznie ezt a Sziszt. Bárcsak Móra is találkozhatott volna vele. De most nem volt idő ezen rágódni. Megszorították egymás kezét, és Máriusz már futott is fel az emeletre.

Tekla bement az orvosi szobába, és becsukta maga után az ajtót. Móra már nem volt ott. Az öltöző közepén állt, és az ócska tolvajkulccsal a kezében tanácstalanul nézte a bezárt szekrényeket.

– Melyik lehet?

– Gőzöm sincs – felelte Tekla. Volt vagy 15 szekrény. Azokat mind kinyitogatni egy tolvajkulccsal, már ha egyáltalán sikerül... rengeteg idő. Ha valahogy szűkíteni lehetne a kört...

– Nem emlékszik esetleg, hogy melyik oldalon volt? – kérdezte Tekla Mórát, de az író csak a fejét ingatta. Pedig ha már idáig eljutottak, egy hülye szekrény miatt nem fognak elbukni.

Tanácstalanul álltak. Végül Tekla rámutatott a jobb szélső szekrényre.

– Itt kezdjük, és sorban haladunk...

És ekkor olyan velőtrázó rikoltás hasított bele a csendbe, hogy Móra egyből elejtette a sperhaknit. Russzó, aki a kopókkal való találkozás óta megint csendben volt (nem utolsósorban a rengeteg kukoricának köszönhetően, amivel Máriusz teleszórta a dobozt), most elérkezettnek látta az időt, hogy megint hallassa a szép hangját. Visszhangzott tőle az egész épület. Ami öt perce megmentette őket, az most a vesztüket okozhatja.

Tekla a dobozhoz ugrott, kinyitotta, és kikapta a kakast.

– Fogja be a csőrét! – suttogta vészjóslóan. De a kakas újra kukorékolt egy rémeset.

– Hiába magázza, lepereg róla az udvariasság! – állapította meg Móra.

– Maga fogja be a csőrét! – sziszegte Tekla. – Maga a falusi gyerek, nem?

Móra a drámai helyzethez egyáltalán nem illő módon elnevette magát, és a kakas feje felé nyúlt, de aztán már nem nevetett, mert Russzó odacsapott egyet a csőrével. Dicséretére legyen mondva, Móra csak felszisszent, de ügyesen megragadta a kakas fejét, és finoman összeszorította a csőrét.

Tekla fogta a kakast, Móra meg fogta a csőrét, és így álltak, mint valami kifacsart szoborkompozíció, de legálább csend lett.

– És most? – érdeklődött Móra.

Hát így nehéz lesz. Az idő meg csak telt. Mondhatni, rohant.

És akkor Tekla észrevette, hogy Schrödinger, az az észlény és notórius időutazó az egyik szekrény előtt ül várakozó képpel.

– Szorítsa a hóna alá ezt a marha kakast! – rendelkezett Tekla, s nagy ügyel-bajjal beszuszakolta Móra hóna alá Russzót. Aztán felkapta a földről az álkulcsot, és bedugta a Schrödinger által kiválasztott szekrény zárjába. Összevissza forgatta, de nem történt semmi.

– Ne csak úgy vaktában tekergesse; hanem keresse meg a zár nyelvét – okoskodott Móra.

– Csinálja maga, ha ilyen jól tudja! – pattogott Tekla.

– Melyik kezemmel? – érdeklődött Móra, aki szinte közelharcot folytatott Russzóval, mert a kakas mindenáron ki akart szabadulni a szorításából.

– Fogom a testét – ajánlotta Tekla, így Móra bal keze szabadabbá vált, amivel meg is ragadta az álkulcsot. Ide-oda

forgatta, de úgy látszik, a zár nyelvét mégse volt olyan könnyű megtalálni, mert ő is hiába kereste.

Tekla legszívesebben kiabált volna, ordított volna, de összeszorította a száját és mélyeket lélegzett. Most nem veszíthetik el a fejüket. Mórának viszont végképp elfogyott a türelme, idegesen rántott egyet a tolvajkulcson, mire a szekrényajtó kinyílt. Nem is volt zárva.

Egy pillanatig döbbenet bámultak egymásra, aztán Tekla elengedte Russzót, a szekrényhez lépett, és bedugta a kezét a kétoldalt lógó fehér köpenyek között. Nem ért falat. Visszamosolygott Mórára, felkapta a szatyrot, és Schrödinger nyomában oldalazva beprézelte magát a szekrénybe. Egy pillanatra megtorpant, mert tőköt volt, a zseblámpát meg az öltözőben felejtette. Ekkor a hátulról érkező Móra nekiütközött, Russzó meglegyintette verdeső szárnyával a tarkóját, mire elveszítette az egyensúlyát és orra esett. Ahogy feltápáskodott, az első, amit meglátott, Máriusz döbbenet arca volt, elkerekedő szeme.

– Bakker, nem sikerült... – mormolta Tekla elkeseredetten.

[29] A dolgok többnyire nem azok, amiknek látszanak. De néha igen

Lőrinc nem hazudott Pusztai professzornak, amikor az kérdőre vonta. Ő valóban nem dohányzott titokban, de majd kiugrott a szíve örömeiben, amikor meghallotta, hogy Tekla szerint egy majd kilencven éve halott író szivarozott a gardróbban.

Sikerült, sikerült, sikerült, kiáltozta volna legszívesebben, ehelyett rezzenéstelen arccal és jó étvággyal ette tovább az ebédet, ami valóban szokatlanul ehető volt. A mákos gubát már-már finomnak lehetett volna nevezni.

Lőrinc örült, hogy a prof csak a dohányzással gyanúsította meg, de Teklán látszott, sejti, hogy az ő keze lehet a dologban. Szerette volna eloszlatni a gyanúját, vagy ha az nem jön össze, akkor legalább megnyerni szövetségeseinek, de egész délután nem tudott vele kettesben maradni, hogy szót váltsanak.

Lőrinc fantáziáját mindig nagyon izgatta az időutazás, bár őt nem a múlt érdekelte, hanem a jövő. Arra volt kíváncsi, hogy mit tudunk meg a világról, hogy megértjük-e a működését, találunk-e válaszokat a nagy kérdésekre, és van-e élet a Földön kívül. Attól fogva, hogy tudomást szerzett arról, az időutazás igenis lehetséges, minden vágya az volt, hogy eljusson a jövőbe. Ezért is segített

Teklának megcsinálni a házi fúziós reaktort, de aztán helyettük az az idióta, focimániás Békés Norbert utazott el isten tudja, hová az időgéppel. Lőrinc rettenetesen csalódott volt, ráadásul a prof rendesen lemarta, amiért részt vett ebben az örült akcióban, még hozzá a háta mögött. Majdnem ráment a kapcsolatuk is.

Később a prof megbocsátott neki, de biztos nem teszi, ha tudja, hogy Lőrinc gondolatai örökké az időutazás körül forognak, s valósággal rögeszméjévé vált, hogy mindenáron működőképes állapotba hozza az időgépet. Ezt persze jelentősen megnehezítette, hogy Pusztai professzor biztos, ami biztos alapon kiszerezte egy fontos alkatrészt a gardróbba alakított hadronból, és elzárta a munkahelyén, a Szuperlézerben. Lőrinc azonban nem azért volt ott igazgató, hogy ne férjen hozzá némi csellel az alkatrészhez. Gondosan vissza is szerelte, de hiába, az időgép csak nem akart működni. Nem utolsósorban azért, mert a prof nem egy, hanem két fontos alkatrészt szerelt ki, amiket két külön helyen rejtett el. Erről azonban rajta kívül senki sem tudott. De a panel ettől még részben működőképes maradt. Ezt használta ki Lőrinc.

Megszállottan agyalt, de csak nagyon kevés alkalma nyílt az időgépen dolgozni, ahhoz ugyanis egyedül kellett lennie a lakásban. A nyavalyás pandémia miatt viszont mindig mindenki otthon ült. Lőrinc naponta százszor átkozta el a Covidot, de ez a vírust cseppet sem zavarta.

Móra Ferenc felbukkanása a gardróbban arra a helytelen következtetésre sarkallta Lőrincet, hogy teljes sikerrel járt. Holott, mint utóbb kiderült, csak megnyitott egy időkaput, amin keresztül be lehetett járni a Boldogasszony sugárút 13.-at az időben, pont úgy, ahogy egy ajtón keresztül át lehet menni egyik szobából a másikba.

Aznap este Lőrinc és a prof az ágyból *A vezércsel*t nézték a Netfixen. Amikor a prof nem sokkal éjfél előtt szokás szerint belealudt a második részbe, Lőrinc kilopakodott, és vizsgálat alá vette a panelt. Amikor meghallotta, hogy nyílik a hálószoba ajtaja, ijedtében rátenyerelt, és így véletlen megnyomott egy érzékelőt. Innentől az időkapu 1932 szeptemberéből 1728 augusztusába nyílt. De Lőrincnek erről halvány fogalma sem volt. Gyorsan leoltotta a vilányt, és kalapáló szívvel megvárta, amíg a prof bemegy a fürdőszobába. Akkor lábujjhegyen a konyhába osont, és úgy tett, mintha eleve csak egy pohár vízért ment volna. Később már nem mert kilopakodni.

Reggel megvárta, míg a prof bemegy a fürdőszobába, és megnyitja a zuhanyt. Akkor újra tanulmányozni kezdte a panelt, és épp elmélyülten matatott rajta, amikor Pusztai prof megállt a háta mögött, holott a fürdőszobában zubogott a víz.

A professzor tudta, hogy Teklának élénk a fantáziája, de az nem vallott rá, hogy, mondjuk, egy kvantumfizikus vagy kémikus helyett pont egy író szerepeltet a sztorijában. És csak tovább erősítette a gyanúját Lőrinc színjátéka a pohár vízzel, amit egy pillanatig se vett be.

– Elárulnád, hogy került a Móra Ferenc a gardróbunkba? – kérdezte élesen.

– Megpróbáltam beüzemelni az időgépet.

Ezt nyilván a prof is látta, nem lett volna értelme tagadni.

– Hogyan? Én kivettem belőle az átalakítót.

– Én meg visszatettem – felelte lehajtott fejjel Lőrinc.

Beletelt legalább két másodpercbe, amíg Pusztai prof megértette, hogy ez mit is jelent. Akkor odalépett a panelhez, egy laza mozdulattal letépte, a földre dobta, és

a papucsával még rá is taposott. Recccs! Aztán Lőrinc nézett.

– Azonnal pakolj össze! Látni se akarlak többé.

Higgadt volt, de megfellebbezhetetlen. Bement a fürdőszobába, és most már tényleg lezuhanyozott.

Lőrinc tudta, hogy nincs értelme vitatkozni. Felöltözött, aztán elkezdte összeszedni a holmiját. Kiürítette az éjjeliszekrényt, lepakolta a könyveit a nappali polcairól. Meglehetősen sajnálta magát. Azt hitte, ennél rosszabb már nem lehet.

Pusztai prof zuhanyozás után bement Teklához, hogy felébressze, de üres volt az ágya. Ez meglepte. Tekla sose kelt fel magától. Körüljárt a lakásban, de sehol se találta. Visszament a szobájába. Tekla telefonja az éjjeliszekrényen hevert, és égett a kis olvasólámpája. A táskája a pénztárcájával és az irataival az egyik széken lógott. De nem volt az ágyban a levetett pizsamája, amiben aludt. És nem volt meg Schrödinger sem. Ez a profban csak most tudatosult. Az ablakok mind belülről csukva, a bejárati ajtó zárva, a zárban benne a kulcs.

Pusztai prof sose nyúlt Tekla telefonjához, de most mégis megnézte. Előző nap négyszer hívta Bulcsút, és több üzenetet is küldött neki, hogy feltétlen beszélniük kell. És akkor már tudta, hová lett Tekla. Csak azt nem tudta, hogy most hol van az időben.

Ez volt élete legborzalmasabb pillanata. A rettenetes fájdalom, a szörnyű aggodalom, a tébolyító düh és az iszonyatos kétségbeesés harcoltak benne. Jó lett volna zokogni vagy ordítani vagy összetörni a lakást vagy bármi. De nem adta meg magát. Erre most nincs idő. Helyre kell állítani az időkaput, és meg kell találni Teklát. És meg

is fogja találni. Vagy Tekla fog visszatalálni. Az mindegy. Pusztai prof egyformán feltétel nélkül bízott magában és a lányában.

Amikor Lőrinc kilépett a hálószobából, Pusztai prof épp a panel darabjait szedegette fel a padlószőnyegről.

– Tegnap este állítottál a panelen?

Lőrincet meglepte a higgadt és tárgyyszerű kérdés. Hosszan elgondolkodott, és megpróbálta felidézni a pillanatot.

– Nem állítottam rajta, de lehetséges, hogy valamit véletlenül megnyomtam, amikor hallottam, hogy kijössz a hálószobából – vallotta be.

– És Tekla még ébren volt?

– Úgy rémlik, égett nála a villany. Mindenesetre fél tizenkettő körül hallottam, hogy mozgolódik.

– És utána is hallottad?

– Nem figyeltem.

Lőrinc magában megállapította, hogy a nőknem lehet eligazodni. Tíz perccel ezelőtt még látni se akarta, most meg békésen társalog vele.

– Akkor minden valószínűség szerint átment a Móra Ferencékhez, de nem tudjuk, hová ért vissza – mondta a prof.

– Ki ment át és hová? – értetlenkedett Lőrinc.

– Tekla és Schrödinger. Gőzöm sincs, mit adott elő Mórának, de nagyon remélem, hogy felkeltette a kíváncsiságát. Akkor legalább van mellettük valaki, egy felnőtt, akárhová is kerültek.

Lőrinc kitátotta a száját, aztán becsukta, mert egyetlen hang se jött ki rajta. Ott állt lefagyva. Ő az oka, hogy Tekla elveszett valahol az időben. És fogalmuk sincs, hol. Megtalálni?! Reménytelen. Rettenetesen érezte magát. Olyan

rettenetesen, hogy már nem is tudta sajnálni magát. Ez a vég.

Pusztai prof megállt Lőrinc előtt kezében a panel romjaival.

– Meg kell csinálnunk az időkaput, és minél gyorsabban! Neked is segítened kell. Majd utána nyírlak ki.

És ott és akkor elkezdődött a versenyfutás az idővel a szó legszorosabb értelmében.

Bulcsú nem mert vonatra ülni és lemenni Szegedre a pandémia miatt, de gőzerővel dolgozott a problémán, és a proffal naponta többször is zoomoltak. Gyakran még Ervin is bekapcsolódott a közös munkába.

Hanna, Zsófi, Tibi, de még Edina és Szabi is szorgalmasan kutattak a neten, és nyomokat kerestek. De nem jutottak semmire.

Pusztai professzornak persze rögtön az eszébe jutott, amit eddig mindenki a bolondnak bélyegzett Etica képzelgésének vélt, hogy valamikor a hetvenes években találkozott a Móra Ferencsel. Talán akkoriban, amikor ők Algériában voltak a szüleivel. Ki tudja?! Miért érdekelte volna annak a találkozásnak a pontos időpontja, amiről azt gondolta, hogy nem is történt meg. Az apja, aki eléggé érzéketlen tudott lenni, ha valamit képtelenségnek akart minősíteni, mindig azt mondta: „na persze, ahogy Etica is találkozott a Móra Ferencsel”. Ez afféle családi szállóige lett. Neki erről Etica sose beszélt, talán mert már túl sok bántás érte, és nem akarta, hogy az unokahúga is kinevesse.

A keresésekben ezért elsősorban a hetvenes évek Szegedjére koncentráltak, a helyi sajtóra, de nem találtak üzenetet. Azt az apró rendőrségi hírt, ami 1973. október

13-án jelent meg a *Délmagyarban*, nem dobta fel semmi-féle kereső. Abban ugyanis csak az állt, hogy egy ötven év körüli, teljesen ősz, sötétkék zakót és szürke kalapot viselő férfit és a 20 év körüli, vörös hajú, piros kardigánt és sötét szoknyát viselő bűntársát keresik szélhámosság miatt, mert az *Aranykoporsó* hamisítvány kézírataival üzletelnek. Móráról konkrétan nem esett szó, mert valahogy senki sem akarta, hogy a nagy író neve a bűnügyi rovatban szerepeljen.

Bulcsúval ellentétben volt, aki nem félt a pandémiától, és személyesen is megjelent a Boldogasszony sugárúton. Pusztai professzor először meg se ismerte a rendkívül elegáns, idős hölgyet, s csak amikor azt mondta, „szervusz, aranybogaram!”, jött rá, hogy Hanna néni az. Kicsit lefogott, mert elkapta a Covidot, de természetesen legyőzte, és az ő Dezsőjét is visszarántotta a halál torkából. Tudni akarta, segíthet-e, és javasolta, hogy vessék be Dezsőt mint kiváló nyomozót. Ugyanis Tekla nélkül, aki koszorúslány lesz, nincs esküvő. Pedig már megvan a helyszín is, egy csodálatos hajó a Tiszán. A professzor elképzelte Teklát mint koszorúslányt Hanna néni esküvőjén, és borús hangulata ellenére is elnevette magát.

Hanna néni a Chanel-kosztümhöz illő, széles karimájú fekete kalapot viselt és napszemüveget, amit a szobában se vett le. Úgy nézett ki, mint egy olasz arisztokrata, és miközben a kávé kortyolgatta, kifejtette, hogy az ő házasságkötése Dezsővel sorsszerű. Ennek meg kell történnie, s mivel ő ragaszkodik Tekla jelenlétéhez, az univerzum kénytelen lesz mihamarabb visszaszolgáltatni.

Pusztai professzornak fogalma sem volt, honnan szedhette fel Hanna néni legújabbán ezt az univerzumos

dumát, de azt viszont tudta, hogy Hanna nénivel még maga az univerzum se mer ujját húzni.

A panel javítása bonyolultabb és hosszadalmasabb feladatnak bizonyult, mint gondolták, s innen nézve Teklának nagy szerencsájük volt, hogy korábban nem adódott mód a szökésre. Rózsa Dániel tölgyfa szekrénye ugyanis jó pár napig csak közönséges ruhásszekrény volt vastag hátlappal, amin nem jutott át más, legfeljebb a szorgalmas szű.

Amint elkészült a panel és vissza is szerelték, megpróbálták rekonstruálni az előtörténetet, hozzáférni a memóriához, hátha így rábukkannak Teklára. És a panel ki is jelezte a legutoljára használt koordinátát, de amikor elkezdték programozni, a rendszer lefagyott, és ez alkalommal minden adat elveszett. Még hozzá véglegesen.

Így Teklák ugyan el tudtak menekülni Rózsa Dániel szekrényén át a tizennyolcadik századból, de 2021 helyett a lefagyásból eredő programhiba miatt 1973-ban kötöttek ki. És az adatokkal együtt Teklák is végleg elvesztek a jelen számára az időben.

Ez mindenkit teljesen letaglózott. Ervin ki is mondta, hogy „na, akkor Teklának annyi!”, de Tibi leordította a fejét. Hanna egyetértett vele. Bulcsú is úgy vélte, hogy Tekla megtalálásának a valószínűsége a nullához konvergál, de amíg el nem éri a nullát, addig a keresést folytatni kell. Edina nem tudta, mit csinál a valószínűség, amikor konvergál, ő viszont csinált egy nyomozócsoportot Szabival és Dezső bával, hátha így együtt kideríthetnek valamit. Hanna, Tibi és Zsófi változatlanul és fáradhatatlanul kutattak a neten. És mindennap felhívták a profot, hogy tartsák benne a lelket. Pusztainak persze eszébe se jutott,

hogy feladja. Az adatvesztés őt is sokkolta, de gyorsan összeszedte magát, mert nem volt ideje arra, hogy rosszul legyen. Egy programot készített épp, aminek a segítségével egymás után végig lehet zongorázni minden időpontot 1970 és 1980 között. Első körben. Mert tágítani lehet és kell az intervallumot, ha nem jár sikerrel.

Éjjel csak két órát aludt, s három csésze kávé után épp ezen dolgozott, amikor csengettek.

Pusztai professzor kelleetlenül félbehagyta a munkát, és ajtót nyitott.

Húsz év körüli, magas, elegánsan öltözött fiatalember állt a kapuban fekete maszkban, és hibátlan magyarsággal, de erős amerikai akcentussal azt mondta:

– Jó napot kívánok, Bór Teklát keresem!

Pusztai prof csalódottan bámult rá, és épp udvariasan el akarta hajtani a fiút, amikor az Pusztai arckifejezését látva még gyorsan hozzátette:

– A nagyapámmal lett volna ma találkozója. De ő októberben belehalt a Covidba.

A professzor felfigyelt.

– Nagyon sajnálom. Jöjjön be!

A fiú követte a professzort a nappaliba, és ott várakozóan körülnézett.

– Pillanatnyilag nincs itthon, de bármelyik percben hazajöhet – hazudta szemrebbenés nélkül a prof. – Foglaljon helyet!

Eddigre Lőrinc is előkerült, és az ajtóban álldogálva méregette az ismeretlen srácot. Ki lehet ez? Talán valami osztálytárs?!

– Ha Tekla nincs itthon, akkor Pusztai professzort kell keresnem – mondta a srác, és kérdően Lőrincre nézett.

– Én vagyok Pusztai professzor!

Az eddig magabiztosan viselkedő fiú most határozot-
tan zavarba jött, kissé elpirult, és nehezen találta a sza-
vakat.

– Szóval az a helyzet... biztos furcsa lesz... de nem
vagyok dilis vagy ilyesmi... hogy van valami vers... elné-
zést... – ezzel előkapta a zsebéből a mobilját, és onnan
olvasta: – Nyúlháj, daruháj, majd meggyógyul, ha nem
fáj... ízé... mond ez önnek valamit?

Pusztai profnak megreszketett a szája széle, és kissé
bekönnyesedett szemmel bólintott.

– Nagyon is... köszönöm! – rebegte.

A srác ettől még nagyobb zavarba került.

– És még annyi... – olvasta tovább a mobiljából –,
hogy nagypapa és Tekla 1973. október 13-án este talál-
koztak utoljára pont itt, az Április 4. útja, azaz ahogy
most hívják, a Boldogasszony sugárúton.

Pusztai professzor odaugrott a sráchoz, hevesen magá-
hoz ölelte, majd két oldalról arcon is csókolta a maszkja
által szabadon hagyott helyen.

A szegény fiú ettől kissé halálra vált. Különösen, hogy
az ajtó irányából, ahol a korábban Pusztai profnak né-
zett férfi tartózkodott, mindenféle artikulátlan hangok
hallatszottak.

– Ezer bocsánat! – mentegetőzött a prof, miközben
a könnyeit törölgette. – Nem vagyok egy érzelgős hülye,
és általában nem ugrom rá vadidegenekre, higgye el, de
ez most rendkívüli alkalom. Egyébként meg kétszer va-
gyok oltva és tegnap teszteltek a munkahelyemen.

– Szintén – bólintott a srác. – Már oltásilag és teszte-
lésileg. Különbönb nagypapám azt mondta, élet-halál kér-
dése, hogy 2021. április 3-án ide jöjjenek.

– Nem túlzott – felelte Pusztai prof. – Na, jöjjön! Ideje,
hogyan találkozzon Teklával!

A kis előtérből egy gardrób nyílt, ahová Pusztai prof
belépett, és hosszasan matatott odabent.

– Segíthetek? – kérdezte reménykedve Lőrinc, aki idő-
közben utánuk óvakodott.

– Már épp eleget segítettél! – felelte Pusztai prof olyan
fagyos hangon, hogy még a fiatal srác is megdermedt,
holott a válasz nem is neki szólt. Lőrinc meg elkullogott.
Persze csak a hálósobáig ment, mert nem akart kima-
radni az eseményekből.

Miután végzett az időkapu beállításával, Pusztai prof
kicipelt két széket a hálósobából, és odaállította szembe
a nyitott gardróbajtóval. Narancslét is hozott a srácnak
és magának.

– Vegye le nyugodtan a maszkot!

A srác levette. Aztán ültek ott arccal a nyitott gardrób-
ajtó felé, mint valami színházi zsöllyében, és kortyolták
a narancslevet.

– Mesélne a nagypapájáról? – törte meg a csendet
a professzor.

– Orvos volt, szívsebész Chicagóban. Mielőtt lélegez-
tőgépre tették, felhívott, és megkért, hogy ha meghalna,
feltétlenül jöjjenek el ide helyette. Lediktálta az időt és
a címet, meg ezt a mondókát...

– Fantasztikus ember lehetett!

– Az volt. A legjobb – felelte a srác, és most először
kicsit elcsuklott a hangja.

– Meglepte a kérése?

– Nagyon is. Mert azt sose említette, hogy találkozzon
lesz Teklával Szegeden... Tudja, nagypapa itt élt húszéves
koráig a Pálfy utcában.

Pusztai prof már kezdte érteni.
– És ismerte a Dobó Etelt...
– Igen, a szomszédjuk volt. Nagypapa sokat mesélt a gyerekkoráról és Eticáról.
– Ott ismerte meg Teklát is, ugye?
– Egy hajnalban azt látta, hogy egy vörös hajú lány pizsamában egy vörös macskával a hóna alatt bemászik, pontosabban bezuhan Etica kertjébe a házikabátos nagypapája kíséretében. Akiről később kiderült, hogy nem a nagypapa, és nagyon hasonlított a Móra Ferencre, és ebből lett aztán a galiba. De még ez előtt a bizonyos galiba előtt a szomszéd ráhívta Tekláékra a rendőrséget, de nagypapa megmentette őket.
– És aztán? – kérdezte felvillanyozva Pusztai professzor.
– Azután is sokat segített nekik. Se pénzük nem volt, se irataik, és a végén már a rendőrség is üldözte őket szélhámosságért, pedig nem voltak azok. Csak titkuk volt – mesélte lelkesen a srác. – Talán Párizsba mentek, mert Teklát minden évben vízkeresztkor a Notre-Dame előtt várta egy fiatalember, aki egy, a Boszorkányszigeten elásott kőtáblán üzent neki. Zsák úrfinak hívták. Ez elég fura, mert Tekla 18 éves volt, a kőtábla meg nagypapa szerint úgy nézett ki, mint ami legalább kétszáz éves.
– Boszorkánysziget – ismételte Pusztai prof aggódalmasan. – Szóval az is volt...
A srác tanácstalanul nézett a professzorra.
– És mi lett a vége?
– Tekláék útnak indultak a macskával meg Etica kakasával, nagypapa meg másnap disszidált. Jugoszláviából átúszott Triesztbe. Onnan Amerikába ment, és orvos lett. Mindig azt mondta, hogy ezt Teklának köszönheti.
– Hogyan?

– Azt nem árulta el.
Pusztai professzor egy pillanatra elgondolkodott.
– És miből fedezte a tanulmányait?
– Fogadást kötött, hogy Nixon elnök lemond a Watergate-ügy miatt. Decemberben fogadott az augusztusi lemondásra, és nagyon sok pénzt nyert.
– Ügyes – mosolyodott el a professzor. – Nagyon ügyes.
– Pedig utálta a szerencsejátékot.
– Az nem szerencsejáték, ha az ember olyasmire fogad, amit tud.
– Nagypapa szó szerint ezt mondta, és mindig olyan különösen mosolygott hozzá – álmélkodott a srác.
– Mert ez tutira Tekla dumája. A nagypapa csak őt idézte.
– De hát az ember nem tudhatja előre, hogy mi lesz – érvelt a srác.
– Bizonyos kivételes esetekben igen...
Kis csend támadt.
– Nagyon örülök, hogy találkozhatok Teklával – vallotta meg a srác, és kisfiús mosoly ömlött el az arcán. – Egész gyerekkoromban ő volt nekem az esti mese. A kerítésen bemászós sztorit, amikor halálra rémítette a Russzó kakas, legalább milliószer hallottam. Meg a Boszorkányszigetet. Apám mindig azt mondta, hogy Tekla nem is létezett, csak nagypapa találta ki. De én nagypapának hittem. Tekla... olyan nekem... mintha nagyon jól ismerném...
Pusztai professzor sokat sejtetően elmosolyodott.
– Bocsásson meg, még nem is tudom a nevét...
– Marius Tarján... a nagypapám után...
– Biztos jó barátok lesznek Teklával, kedves Máriusz...
És erre a végszóra kirohant a gardróbból egy vörös macska.
– Schrödinger! – kiáltott fel a prof, és felugrott.

A következő pillanatban kisebb robaj hallatszott, majd előbukkant a földről feltápászkodó Tekla sápadt arca, aki elképedve és hitetlenkedve bámult a széken ülő Máriuszra.

– Bakker, nem sikerült – mormolta gyászosan. Megállt, megrázta a fejét, aztán lépett egyet, és meglátta az anyját.

– Anya!!! – sikította Tekla.

– Tekla! – sikította a professzor, és viharosan összeölelkeztek.

A hálószoba ajtajában megjelent Lőrinc, akinek hatalmas kövek gördültek le a szívéről, s ezt megkönnyebbült sóhajok formájában hallani is lehetett. A gardrób ajtajában meg felbukkant Móra, hóna alatt a vörös kakassal. Se a kakas, se ő nem adott ki semmilyen hangot, hanem némán nézték Máriuszt, aki hökkenten és értetlenül figyelte az anya-lánya találkozást.

– Döbbenetes hasonlóság! – mondta Móra, miután alaposan szemügyre vette Máriuszt.

– Maga is döbbenetesen hasonlít a Móra Ferencre!

Az író szelíden elmosolyodott.

– Tudja, fiam, a dolgok többnyire nem azok, amiknek látszanak. De néha igen.

Máriusz pillantása Móráról Teklára vándorolt, aki ekkor bontakozott ki az anyja öleléséből, és tekintete találkozott a fiúéval. Lassan odament hozzá, és csak nézte. Ilyen közléről már nem tévesztette volna össze Máriusszal, de nagyon nagy volt a hasonlóság.

– Öt perce váltunk el. Azt mondtam, ne búcsúzzunk. Mert tudtam, hogy itt lesz.

És ezzel sírva fakadt. Máriusz tétován megérintette a karját, mire Tekla a nyakába borult, és még jobban zokogott. Máriusz hatalmas zavarban volt, egy kukkot se

értett, és nem is akart érteni. Egy hetvenéves nénire számított, és a tizennyolc éves Tekla került elő. A vörös macskával, a vörös kakassal és a férfival, aki alighanem nagyapa zakóját viseli, ráadásul azonos a Móra Ferencsel, aki jelen idő szerint majd kilencven éve halott.

– Mindent el kell mesélned! – mondta Tekla, miután összeszedte magát, és kifújta az orrát.

– Neked is mindent el kell mesélned – felelte jelentősegteljesen Máriusz.

És ekkor szokásához híven, mindig a legalkalmatlanabb pillanatban, felrikoltott Russzó. Tekla összerézzen, aztán körülnézett.

– Hol van Móra?

Pusztai prof és Lőrinc tanácstalanul vonogatták a vállukat. Körbejárták a lakást, de az író nem volt sehol. Kínéztek az utcára is, de ott sem volt nyoma.

– Elvesztettem egy darabot a 20. századi magyar irodalomból – idegeskedett Tekla. – Pedig végig annyira vi gyáztam rá. Abban maradtunk, hogy visszamegy 1932-be, amint megérkeztünk.

Végül a nappaliasztalon találtak egy kis cédulát, amin Tekla felismerte Móra írását. De persze nem tudta elolvasni. És sajnos a többiek sem. Leültek az asztal köré, kézről kézre adták a cédulát, és közösen próbálták bön gészni a szavakat, nem sok sikerrel.

– Ez most pont olyan, mint amikor nagyapáék Zsák úrfi üzenetét próbálták megfejteni – jegyezte meg lelkesen Máriusz, aztán gyorsan helyesbített. – Szóval amikor megpróbáltátok megfejteni...

– Milyen Zsák úrfi? – érdeklődött kíváncsian a prof.

– Rousseau, Jacques Rousseau – vetette oda Tekla. – Az apja itt volt hóhér kis ideig Szegeden.

– Ez komoly? – kérdezte Pusztai elkerekedett szemmel.
– Ha én azt tudnám...! – válaszolta Tekla. – Hihetetlen
história. Majd később elmesélem.
De a cédulával nem jutottak semmire.
Amin egyébként ez állt:

*Drága Tekla,
köszönök mindent. Csodálatos utazás volt. Sohasem fe-
lejttem el. Meg is fogom írni hálából, hogy fennmaradjon.
Most engedelmével elmegyek és élek még kicsit, mielőtt
visszamennék meghalni. A közelebbi vagy távolabbi vi-
szontlátásig csókolja a kezét igaz híve:*

Móra Ferenc

[1] A titokzatos gardróblátogató	5
[2] Boszorkányok pedig nincsenek. Vagy mégis?	19
[3] Segítő Boldog Aszszony ucza 13.	25
[4] A kinkarma	33
[5] Ördöggel van-e szövetség?.....	44
[6] Minden kívánságod így teljesüljön, Ferkó!	53
[7] Hóhér a könyvtárban	61
[8] Aranykoporsó	66
[9] Az utolsó reggeli	75
[10] A hóhér „szemvedélye”	83
[11] Az Ezeregyéjszaka meséi	95
[12] A cilinderjárat	107
[13] Zsák úrfi a villamoson	117
[14] Légenysavas hamany, avagy hogyan süssük meg a boszorkányokat	131
[15] Boszorkányok a máglyán	139
[16] Ez a maga híres 21. százada?.....	164
[17] Szemüveg és szardínia	174
[18] Marx kontra Mars	183
[19] Certifikált anakronizmusgyűjtemény másodsor	193
[20] A cenzúra diszkrét bája	200
[21] Fővértanú a Hámán Kató utcában	210
[22] Boszorkánysziget újratöltve	220
[23] Isten veled és gyöngyharmat!	233
[24] Kopók, katonák, kardigánok, kalapok	248

[25] Nem boszorkányszombat, hanem szabad szombat – a lehető legrosszabbkor	259
[26] Etica	267
[27] Én a jövőből jöttem, avagy Móra nem Mozart	273
[28] Tali ötven év múlva	282
[29] A dolgok többnyire nem azok, amiknek látszanak. De néha igen	293

Olvasópéldány © Tilos az Á Kiadó

Olvasópéldány © Tilos az Á Kiadó